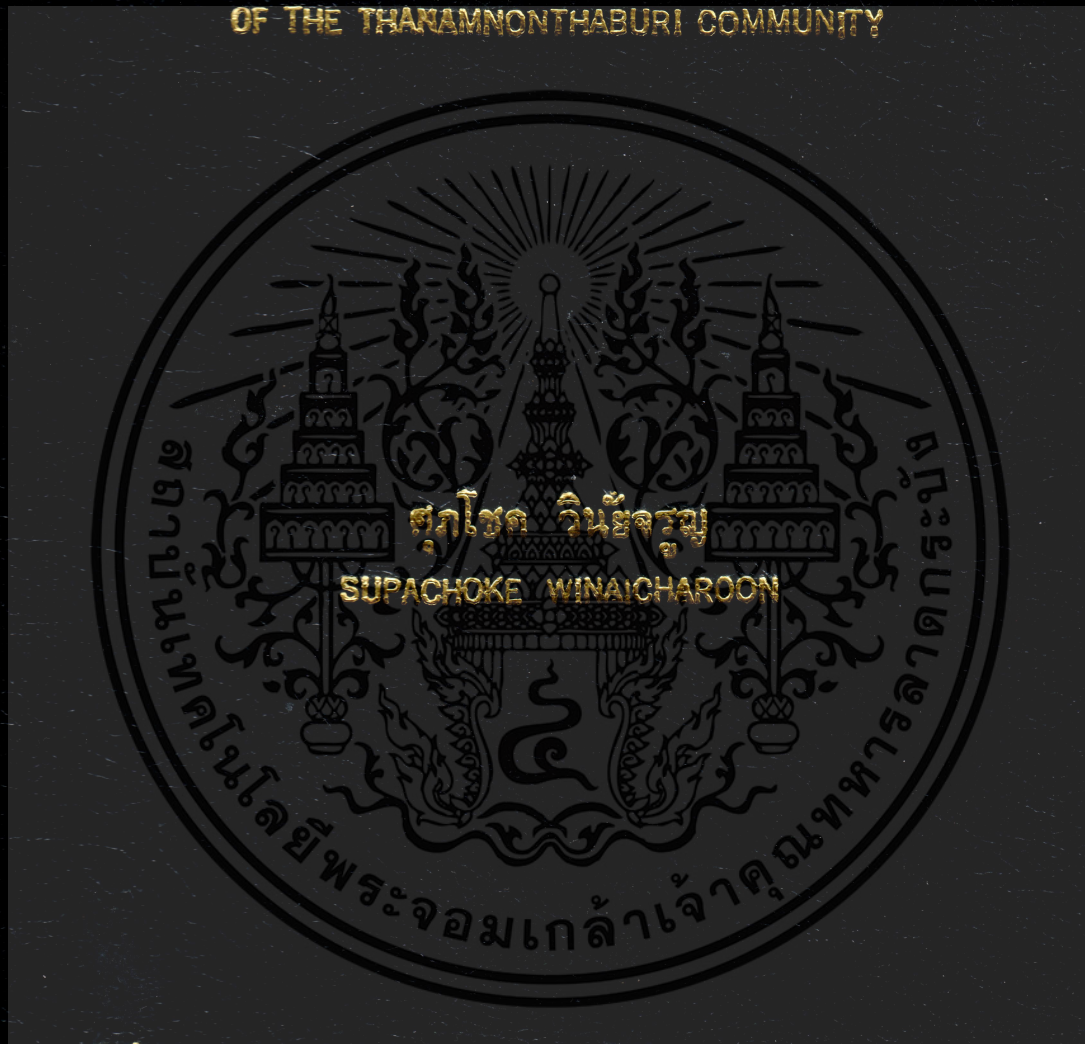


แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทำนํ้านนทบุรี

GUIDELINE DESIGN
FOR IMAGE

OF THE THANAMNONTHABURI COMMUNITY



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมแบบยั่งยืน

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-15-1805-6

แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทำน่านนทบุรี

GUIDELINE DESIGN
FOR IMAGE
OF THE THANAMNONTHABURI COMMUNITY



เลขหมู่ 60908
เลขหนังสือ 1-6 ก.ศ. 2549
วันที่

b.....
i.....

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ ISBN 974-15-1805-6 เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

GUIDELINE DESIGN
FOR IMAGE
OF THE THANAMNONTHABURI COMMUNITY



A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN ARCHITECTURAL
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2005

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับ ISBN 974-15-1805-6 เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



RIGHT 2005

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

ING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG นั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์

ชุมชนทำน่านนทบุรี

นักศึกษา

ศุภโชค วินัยจรูญ

รหัสประจำตัว

43064024

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

คณะ

ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

พ.ศ.

2548

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผศ. สมพล ดำรงเสถียร

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ดร. ณรงค์ พิมพ์สาร

ผศ. สุรศักดิ์ กังขาว

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจัยทางกายภาพในพื้นที่ที่ส่งผลต่อสภาพภูมิทัศน์ ชุมชนทำน่านนทบุรีและเสนอแนะแนวความคิดในการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรีให้มีภาพลักษณ์เมืองที่ชัดเจน สวยงาม

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยคือประชาชนในชุมชนทำน่านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประกอบอาชีพในชุมชน) และผู้สัญจรไปมาจำนวน 272 คน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ย่าน ย่านแบ่งออกเป็น ย่านพาณิชย์กรรม ย่านพักอาศัย ย่านอาคารราชการ การศึกษา และย่านอาคารอนุรักษ์ ย่านพาณิชย์กรรมเป็นย่านที่มีบทบาทมากที่สุด ปัญหาที่พบคือ การวางของขายบนทางเท้า ริมนนพิบูลสงครามและถนนพระราชราชฎไม่เป็นระเบียบ อาคารตลาดสดนนทบุรีมีสภาพทรุดโทรม รูปลักษณะอาคารพาณิชย์ไม่สวยงาม ไม่มีต้นไม้ให้ร่มเงาในชุมชน ซอกตึกในชุมชนมีขยะ อาคารพาณิชย์บังภูมิทัศน์อาคารศาลากลางเก่า จ. นนท์

2. ที่รวมกิจกรรม ที่รวมกิจกรรมคือ ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา และวัดบางขวาง โดยที่ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยาเป็นจุดที่มีวิวทิวทัศน์สวยงามมากที่สุดของชุมชน ปัญหาที่พบคือ ขนาดพื้นที่ของส่วนพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา มีขนาดพื้นที่ไม่

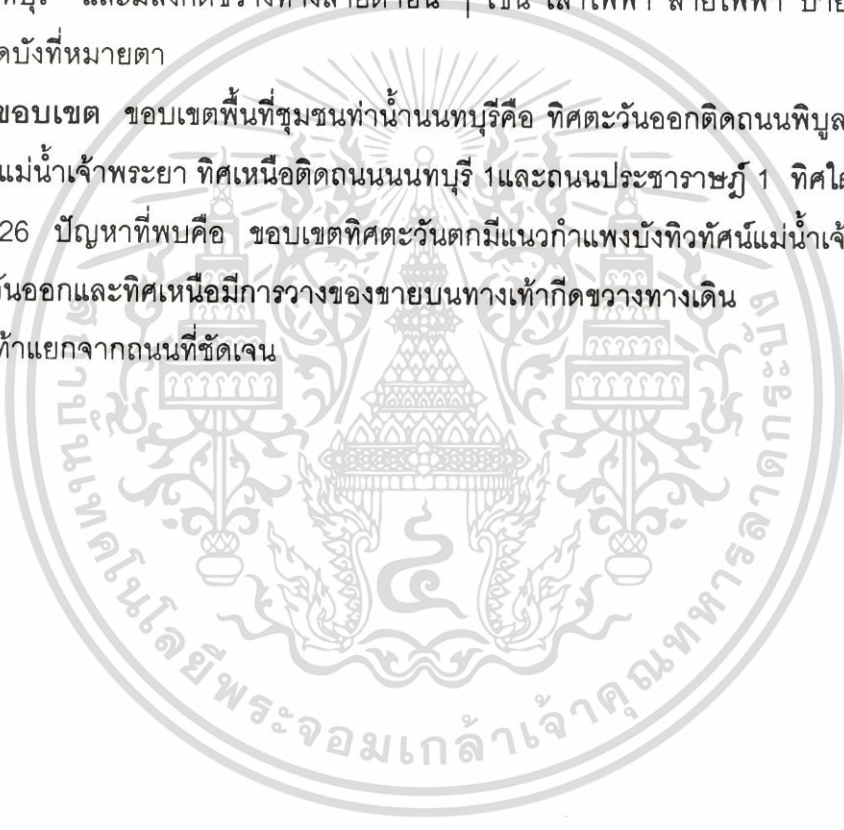
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพียงพอต่อจำนวนประชาชน ที่นั่งพักริมแม่น้ำไม่เพียงพอกับจำนวนประชาชน ไม่มีน้ำดื่ม สาธารณะ ลานวัดบางขวางถูกนำไปเป็นที่จอดรถ

3. ทางสัญจร ทางสัญจรแบ่งออกเป็น ทางน้ำได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา และทางถนน ได้แก่ ถนนพิบูลสงคราม ถนนประชากรราษฎร์ และถนนนนทบุรี 1 ปัญหาที่พบคือ การจราจรติดขัด บนถนนประชากรราษฎร์ 1 และถนนพิบูลสงครามในช่วงเวลา 07.00 – 09.00 น. และ 16.00 – 18.00 น. การวางของขายบนทางเท้ากีดขวางทางเดิน ไม่มีสัญญาณไฟจราจรสำหรับคนเดินข้ามถนน

4. ที่หมายตา ที่หมายตา ได้แก่ หอนาฬิกาจังหวัดนนทบุรี และศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี ปัญหาที่พบคือ ที่หมายตาถูกบดบังทัศนียภาพจากกลุ่มอาคารพาณิชย์ที่อยู่รายรอบทั่วไปในแถบชุมชนทำนายนนทบุรี และมีสิ่งกีดขวางทางสายตาอื่น ๆ เช่น เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ป้ายหน้าร้านบดบังที่หมายตา

5. ขอบเขต ขอบเขตพื้นที่ชุมชนทำนายนนทบุรีคือ ทิศตะวันออกติดถนนพิบูลสงคราม ทิศตะวันตกติดแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศเหนือติดถนนนนทบุรี 1 และถนนประชากรราษฎร์ 1 ทิศใต้ติดซอยพิบูลสงคราม 26 ปัญหาที่พบคือ ขอบเขตทิศตะวันตกมีแนวกำแพงบังทิวทัศน์แม่น้ำเจ้าพระยา ขอบเขตทิศตะวันออกและทิศเหนือมีการวางของขายบนทางเท้ากีดขวางทางเดิน ทิศใต้ไม่มีทางเท้าแยกจากถนนที่ชัดเจน



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Guideline Design for Image of the Thanamnonthaburi Community
Student	Mr. Supachoke Winaicharoon
Student ID	43064024
Degree	Master Of Industrial Education
Programme	Architecture
Year	2005
Thesis Advisor	Assistant Professor Sompol dumrangsatier
Thesis Co-advisor	Dr. Narang pimsarn Assistant Professor Surasak Kangkhao

ABSTRACT

The research to study of environment of Thanamnonthaburi community What is it make darken for image of thanamnonthaburi community and design guideline to development for good image of thanamnonthaburi community

The sample group consisted of 272 persons who live in this area and commuters in thanamnonthaburi community and 10 expertises of urban and landscape. The research tool was a set of questionnaires , interview and survey to analysis and summaries in percentage

Results of the research were as follow :

The image of thanamnonthaburi community are 5 elements.

1. **Districts.** The districts of thanamnonthaburi community include : The commercial district, The resident district, The government service and education districts and The conserve district. the prominent district is commercial district. From the study, there are found out problem are the stall on the footpath it no order, the poor image of the nonthaburi fresh maket and the commercial building to block good view for the old nonthaburi city hall.

2. **Node.** The nodes in Thanamnonthaburi community are Chaophraya water front and Bangkhaung temple court. The Chaophraya water front is most beautiful view of Thanamnonthaburi community. From the study, there are found out problem are no

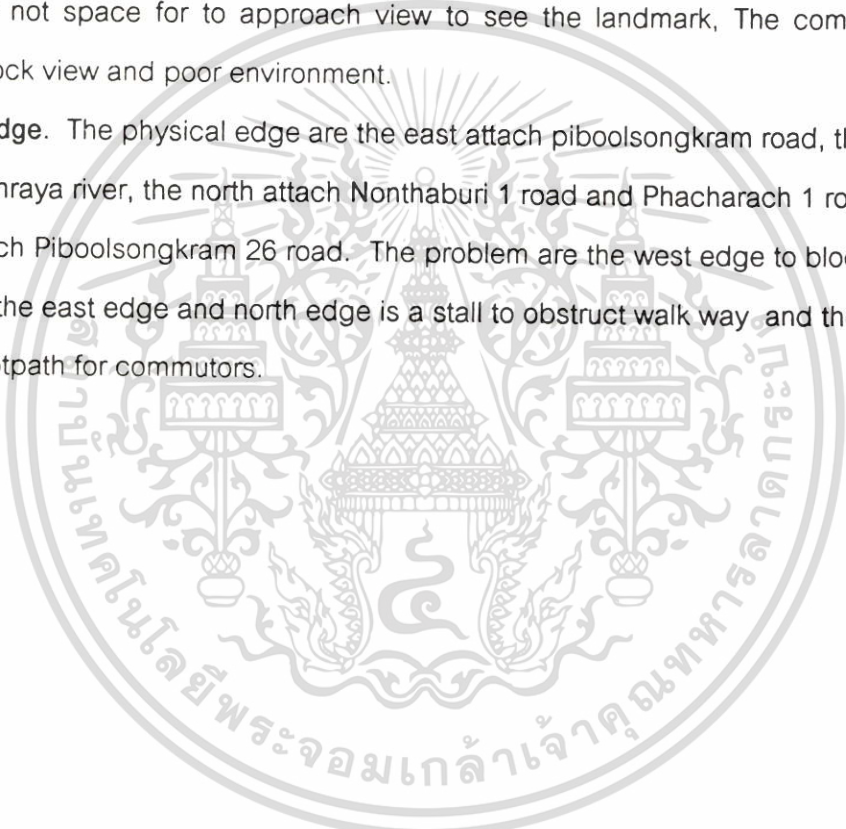
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

space for people activity, a furniture street it not enough for people to used and Bangkhaung temple court to used for parking.

3. **Path.** The path are 2 divide : 1. Water way : Chaophraya river and 2. Road way : major are Phiboonsongkram road, Phacharach 1 road and Nonthaburi 1 road. From the study, there are found out problem are traffic jump at 07.00 – 09.00 am. and 04.00 – 06.00 pm. , a stall is obstruct walk way and no signal for traffic system.

4. **Landmark.** The Nonthanuri tower clock and The old Nonthaburi city hall are landmark of The Thanamnonthaburi community. From the study, there are found out problem are not space for to approach view to see the landmark, The commercial building to block view and poor environment.

5. **Edge.** The physical edge are the east attach piboolsongkram road, the west attach Chaophraya river, the north attach Nonthaburi 1 road and Phacharach 1 road and the south attach Piboolsongkram 26 road. The problem are the west edge to block view by the walls . the east edge and north edge is a stall to obstruct walk way and the south edge is no footpath for commuters.



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผศ. สมพล ดำรงเสถียร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผศ. สุรศักดิ์ กังขาว และ ดร. ณรงค์ พิมสาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ. ที่นี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้สั่งสอนความรู้และให้ความเมตตาแก่ผู้วิจัย ตลอดการเรียนระดับปริญญาโท ณ. สถาบันแห่งนี้

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่เทศบาลนทบุรี หน่วยงานศาลากลางจังหวัดนนทบุรี ห้องสมุดกรมผังเมือง ที่ให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลและคำปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมกับความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทุกท่าน

อนึ่งความดี ความชอบ และประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแต่คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัวของผู้วิจัย ที่คอยช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ศุภโชค วินัยจรูญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวความคิดด้านจินตภาพ.....	6
2.2 องค์ประกอบทางจินตภาพของเมือง.....	14
2.2.1 ย่าน (Districts).....	14
2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes).....	25
2.2.3 ทางสัญจร (Paths).....	29
2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks).....	56
2.2.5 ขอบเขต (Edges).....	59
2.3 สภาพทั่วไปของจังหวัดนนทบุรี.....	61
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	127
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	127
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	131
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	138
บรรณานุกรม.....	179
ภาคผนวก.....	181
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	182
ภาคผนวก ข แผนที่จังหวัดนนทบุรี.....	194
ภาคผนวก ค แผนที่อาคารตัวอย่าง.....	196
ภาคผนวก ง การศึกษาประวัติศาสตร์กลางจังหวัดนนทบุรี.....	204
ประวัติผู้เขียน.....	208

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 มาตรฐานการวางผังเมืองของกรมการผังเมือง(Planning Standards).....	21
2.2 ระยะระหว่างถนนสายหลัก (Major Arterial Spacing) ในระบบถนน ที่มีรูปแบบเป็นตารางหมากรุก(Grid System Pattern).....	34
2.3 ความกว้างของส่วนประกอบของรูปตัดถนนตามลักษณะการใช้ที่ดิน.....	39
2.4 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับ Land use สำหรับการออกแบบถนนในเมือง.....	42
2.5 ขนาดของถนนมาตรฐานในชุมชน.....	42
4.1 ค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมา.....	73
4.2 ค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพ.....	75
4.3 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านย่าน.....	77
4.4 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านทางสัญจรและขอบเขต.....	81
4.5 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านที่รวมกิจกรรม.....	85
4.6 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านที่หมายตา.....	87
4.7 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านย่าน.....	89
4.8 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านทางสัญจรและที่หมายตา.....	93
4.9 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านที่รวมกิจกรรม.....	97
4.10 ค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพเกี่ยวกับ ภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านทบุรีด้านที่หมายตา.....	99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 ขอบเขตพื้นที่ศึกษาสภาพชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	4
2.1 จินตภาพเมือง Los Angeles ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	13
2.2 ที่ดินประเภทอยู่อาศัย ย่านเมือง New Jersey ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	16
2.3 ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ย่านเมือง Newyork ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	18
2.4 ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม ย่านจังหวัดปราจีนบุรี ประเทศไทย.....	19
2.5 ที่ดินประเภทที่สงวนและควบคุมการพัฒนา (ที่โล่งและนันทนาการ) ย่านเมือง Baden ประเทศสวิตเซอร์แลนด์.....	20
2.6 ที่รวมกิจกรรม ย่านอ่าว Bayshore Boulevard	26
2.7 ที่รวมกิจกรรม Westlake Plaza , Seattle. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	28
2.8 การเชื่อมต่อของถนนในเมืองประเภทต่างๆ.....	31
2.9 รูปแบบถนนแบบบริคมี.....	33
2.10 รูปแบบถนนแบบตาราง.....	34
2.11 รูปแบบถนนแบบวงแหวน.....	35
2.12 รูปแบบถนนแบบตามแนวตรง.....	36
2.13 รูปตัดถนนในเมือง.....	36
2.14 รูปตัดเกาะกลางถนน.....	37
2.15 รูปตัดเกาะกลางถนนแบบ Depressed Median.....	38
2.16 ที่หมายตา State Captitd , St. Paul. ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	57
2.17 ที่หมายตาพระปรางค์วัดอรุณราชวราราม วรมหาวิหาร.....	59
2.18 ขอบเขตแม่น้ำเจ้าพระยา.....	60
2.19 ขอบเขตและแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี.....	65
4.1 แผนที่จินตภาพชุมชนทำนํ้านนทบุรีของประชาชนทั่วไปและผู้สัจจกรไปมา.....	104
4.2 แผนที่จินตภาพชุมชนทำนํ้านนทบุรีของผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพ.....	105
4.3 แผนที่จินตภาพชุมชนทำนํ้านนทบุรีของผู้วิจัย.....	106
4.4 แผนที่การใช้ที่ดินในชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	108
4.5 ย่านพาณิชยกรรม ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	109
4.6 ย่านพาณิชยกรรม ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	110

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.7 ย่านพักอาศัย ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	112
4.8 ย่านราชการและการศึกษา.....	113
4.9 ย่านอาคารอนุรักษ์.....	115
4.10 ย่านสวนพักผ่อนและนันทนาการ.....	116
4.11 ที่รวมกิจกรรม ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	118
4.12 ทางสัญจรทางบก ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	120
4.13 ทางสัญจรทางนํ้า ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	122
4.14 ที่หมายตา ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	124
4.15 ขอบเขต ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	126
5.1 ขอบเขต พื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	148
5.2 แนวความคิดการเชื่อมทางสัญจรระหว่างชุมชนทำนํ้านนทบุรีกับพื้นที่รอบนอก.....	149
5.3 แนวความคิดในการกำหนดทางเข้าหลักชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	150
5.4 แนวความคิดการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญในชุมชน.....	151
5.5 แนวความคิดการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ทางกายภาพในชุมชน.....	152
5.6 แนวความคิดการปรับปรุงผังชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	153
5.7 แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	154
5.8 แนวความคิดการแบ่งระบบทางสัญจรชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	155
5.9 แนวความคิดการสร้างจุดดึงดูดการใช้พื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	156
5.10 แนวความคิดการปรับปรุงพื้นที่ในผังชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	157
5.11 แนวความคิดการปรับปรุงรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	158
5.12 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าเดิม Zone 1.....	159
5.13 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าเดิม Zone 1.....	160
5.14 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าใหม่ Zone 2.....	161
5.15 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าใหม่ Zone 2.....	162
5.16 แนวความคิดการปรับปรุงย่านอนุรักษ์ Zone 3.....	163
5.17 แนวความคิดการปรับปรุงย่านอนุรักษ์ Zone 3.....	164
5.18 แนวความคิดการปรับปรุงย่านที่ดินพัฒนาริมแม่นํ้าเจ้าพระยา Zone 4.....	165
5.19 แนวความคิดการปรับปรุงย่านที่ดินพัฒนาริมแม่นํ้าเจ้าพระยา Zone 4.....	166

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม การนำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
5.20 แนวความคิดการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	167
5.21 แนวความคิดการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	168
5.22 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	169
5.23 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	170
5.24 แนวความคิดการจักระบบการเดินรถประจำทาง.....	171
5.25 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรทางนํ้าชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	172
5.26 แนวความคิดการปรับปรุงที่หมายตาชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	173
5.27 แนวความคิดการปรับปรุงที่ว่างชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	174
5.28 แนวความคิดการปรับปรุงขอบเขตชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	175
5.29 แนวความคิดการปรับปรุงสัดส่วนอาคารชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	176
5.30 MASS MODEL การปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	177
5.31 จินตภาพใหม่ชุมชนทำนํ้านนทบุรี.....	178

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและปัญหาของโครงการ

ชุมชนนันทบุรีแรกเริ่มได้ มีการตั้งรูปแบบถิ่นฐานเป็นรูปแบบชุมชนริมน้ำ อันเป็นรูปแบบเดิมของชุมชนชาวไทย โดยเริ่มต้นตั้งถิ่นฐานริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นการอาศัยผูกผันกับสายน้ำดำเนินชีวิตในรูปแบบ “ วิถีชีวิตทางน้ำ ” มีภูมิทัศน์ริมน้ำที่สวยงาม ต่อเมื่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านเทคโนโลยี การคมนาคมต่าง ๆ ได้นำมาซึ่งวัฒนธรรมสมัยใหม่ การต้องการพื้นที่รองรับความเจริญได้ทำให้ตัวชุมชนได้ขยายพื้นที่จากชุมชนริมน้ำ ก้าวเข้าสู่ผืนแผ่นดินมากขึ้น

ความที่ชุมชนเมืองบริเวณทำนันทบุรี เป็นศูนย์รวมของจังหวัดนันทบุรี ตัวชุมชนได้รวมบทบาทตั้งแต่ศูนย์ราชการ ศูนย์พาณิชย์กรรม ศูนย์การศึกษาและศูนย์พักอาศัยรวมเข้าอยู่ในชุมชนเดียว การรวมบทบาทการเป็นศูนย์กลางเมือง ทำให้ตัวชุมชนต้องรองรับปริมาณการใช้สอยพื้นที่ต่อคนที่เข้ามาใช้จำนวนมาก ก่อให้เกิดการขยายตัวของชุมชนเมือง การขาดการคาดการณ์ของการเตรียมพื้นที่การใช้สอยที่เพียงพอ ประกอบกับการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดปัญหาความแออัดของตัวอาคาร สิ่งที่มาของการเข้าใช้พื้นที่คือปัญหาการจราจร ปัญหาลิ่งแวดล้อม เริ่มสะสมมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาเริ่มเพาะบ่มมากับกาลเวลา ความแออัดของชุมชน ก่อให้เกิดปัญหามากมาย ทำให้ชุมชนเกิดปัญหาทางสังคมตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เกิดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ตัวชุมชนขาดความสวยงามและความเป็นระบบระเบียบ ทางราชการจึงต้องย้ายศูนย์ราชการออกไป โดยย้ายศาลากลางจังหวัดออกไปตั้งที่ใหม่ที่บริเวณถนนรัตนานิบต ซึ่งมีขนาดของพื้นที่รองรับการใช้สอยได้มากกว่าอดีต แต่ยังมีอาคารราชการที่ยังใช้งานประปรายอยู่โดยรอบบ้างเล็กน้อย ทำให้บริเวณศาลากลางเก่ากลายเป็นสถานที่อนุรักษ์ทางด้านสถาปัตยกรรม

การย้ายศูนย์ราชการออกไป ทำให้ลดความแออัดของการใช้พื้นที่ลดลง แต่ไม่ได้อยู่ในระดับที่จะก่อให้เกิดความสวยงามได้ เนื่องจากผู้คนยังเข้ามาใช้พื้นที่ในเรื่องของการบริการทางด้านพาณิชย์กรรม โดยเฉพาะตลาดสดและท่าเรือนันทบุรี ปัญหาที่เกิดจากความแออัดของชุมชนแต่เดิมยังไม่ถูกแก้ไขทำให้ชุมชนเกิดสภาพภูมิทัศน์ที่ไม่สวยงามขาดการเชื่อมต่อกับแม่น้ำเจ้าพระยา เกิดปัญหาการขาดการจัดสภาพภูมิทัศน์ การสะสมของขยะ การเกิดมลพิษ ความแออัดริมทางเท้า และการวางของขายกันอย่างเกะกะ ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคเนื่องจากการปิดล้อมของอาคารโดยรอบทำให้ไม่เกิดการไหลเวียนของอากาศ การขาดการเชื่อมต่อของพื้นที่กิจกรรมทำให้ประชาชนไป - กลับ ใช้บริการแนวชายของบริเวณริมน้ำเรือ ทำให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดการรวมตัวของบริเวณท่าเรือ บดบังความสวยงาม และเป็นต้นเหตุของการแออัดของท่าเรือ ทางระบายน้ำ การเกิดปัญหาเกิดแหล่งชุมชนเสื่อมโทรม ก่อให้เกิดแหล่งการเพาะบ่มยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมายต่าง ๆ อีกทั้งสภาพศาลากลางจังหวัดเก่านั้นนับตั้งแต่หลังการย้ายออกไปไม่ได้ทำการปรับปรุงสภาพแวดล้อม ทำให้ตัวอาคารเกิดการเสื่อมโทรมและขาดการเอาใจใส่ทั้ง ๆ ที่กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นอาคารอนุรักษ์ แต่กลายเป็นที่จอดรถเทศบาล รถขยะ เป็นแหล่งมั่วสุม และบริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาติดกับศาลาท่าเรือก็ยังขาดการเชื่อมต่อกับบริเวณการคมนาคมทางบก

การบดบังที่เกิดจากอาคารห้องแถวและปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นที่เกิดขึ้นทำให้ความเชื่อมต่อกันทางภูมิทัศน์ของสถานที่ราชการ ศูนย์หนังสือ พิพิธภัณฑ์ วัด โรงเรียน หอนาฬิกา ท่าเรือ ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี ขาดการเชื่อมต่อและไม่ส่งเสริมภูมิทัศน์ซึ่งกันและกัน ความสวยงามทางภูมิทัศน์ของชุมชนดั้งเดิมถูกทำลาย ถูกบดบังด้วย การเติบโตของชุมชนที่ขาดการวางผังที่ดี ขาดที่ว่างโล่งให้กับชุมชนอยู่อาศัยข้างเคียง ศูนย์รวมกิจกรรมตามเทศกาลต่าง ๆ ไม่สามารถแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากการขาดการเชื่อมต่อและการจัดสภาพภูมิทัศน์ ที่เอื้อต่อกิจกรรมงานประเพณีต่าง ๆ เช่น งานฉลองกระทง งานวัดต่าง ๆ

ปกติแล้ว ชุมชนใดก็ตามที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำจะคงความสวยงามตามสถานะของภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่แล้ว แต่การเติบโตของเมืองตาม "ยุทธศาสตร์" ทำให้บดบังสภาพที่สวยงามทางภูมิทัศน์ของตัวกลุ่มชุมชน จากเคยผูกพันกับวัฒนธรรม "วิถีชีวิตทางน้ำ" ทำให้น้ำในความหมายปัจจุบัน เป็นเพียงที่ระบายของเสีย และยังทำให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมกระทบต่อระบบนิเวศโดยรวม การเสนอแนวทางการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์จะเป็นการแก้ปัญหาดูดความแออัดของพื้นที่และส่งเสริมภาพลักษณ์ของชุมชนให้สวยงามกลับคืนสู่สภาพชุมชนดั้งเดิมของชาวไทย ที่มีความผูกพันต่อวิถีชีวิตทางน้ำอีกครั้ง

จากสภาพปัญหาเกิดขึ้นในพื้นที่ชุมชนทำน่านนทบุรี ประกอบกับความสำคัญของอาคารสถานที่ ที่มีผลต่อการส่งเสริมภาพลักษณ์ทางกายภาพและสภาพสังคมของชุมชนทำน่านนทบุรี จึงได้เกิดแนวความคิดที่จะปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของชุมชนทำน่านนทบุรีขึ้น เพื่อลดความแออัดของชุมชนทำให้เกิดการเชื่อมต่อของภูมิทัศน์ที่กลมกลืน สร้างสรรค์ภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรีให้มีความสวยงาม มีระเบียบและประทับใจ มีความร่มรื่น รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนให้มีความสอดคล้องทางภูมิทัศน์ตลอดพื้นที่ รักษามุมมองของเมืองทั้งจากภายในเมืองและพื้นที่ริมน้ำเพื่อการพักผ่อนตามหลักเกณฑ์ที่ควรจะเป็นของชุมชนชาวไทยแต่เดิมมา ส่งเสริมภูมิ-สัญลักษณ์ของจังหวัดนนทบุรีให้ชัดเจนและมีภาพลักษณ์ของชุมชนชาวไทยสืบไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางกายภาพในพื้นที่ที่ส่งผลต่อภูมิทัศน์ ชุมชนทำน่านนทบุรี
2. เพื่อออกแบบแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทำน่านนทบุรี

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภูมิทัศน์ได้แก่ แนวความคิดด้านจินตภาพ และทฤษฎี IMAGE OF THE CITY ของ KEVIN LYNCH ที่ว่าด้วยภาพลักษณ์ของเมือง มีองค์ประกอบ 5 เรื่อง ดังนี้

1. ย่าน (Districts)
2. ที่รวมกิจกรรม (Nodes)
3. ทางสัญจร (Paths)
4. ที่หมายตา (Landmarks)
5. ขอบเขต (Edges)

1.4 ขอบเขตของการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านผังเมืองจำนวน 10 ท่าน ประชาชนในชุมชนทำน่านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) จำนวน 300 ครอบครัว และผู้สัญจรไปมาจำนวน 100 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านผังเมืองจำนวน 10 ท่าน เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ประชาชนในชุมชนทำน่านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) เปิดตารางของ YAMANE ได้จำนวน 172 ครอบครัว โดยสุ่มอย่างง่ายครอบครัวละ 1 คน รวม 172 คน และผู้สัญจรไปมาจำนวน 100 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

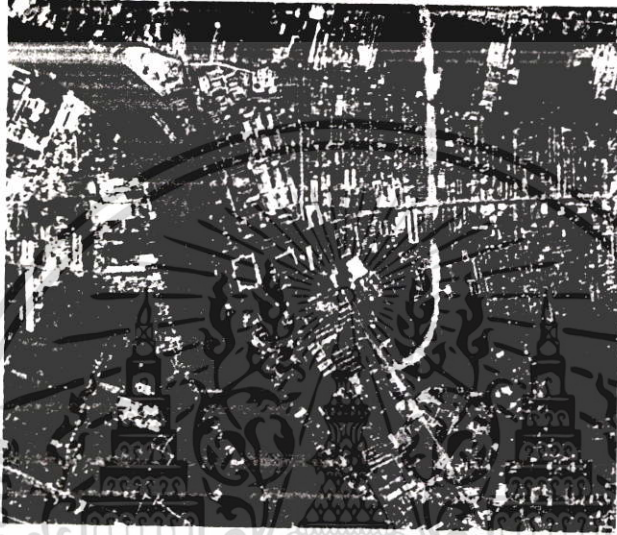
1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ย่าน (Districts)
2. ที่รวมกิจกรรม (Nodes)
3. ทางสัญจร (Paths)
4. ที่หมายตา (Landmarks)
5. ขอบเขต (Edges)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 ขอบเขตทางด้านพื้นที่

ศึกษาในเขตชุมชนทำนํานนทบุรี โดยเริ่มจากบริเวณถนนพิบูลสงคราม และถนนพระราชราษฎร์สาย 1 ไปจนถึงเขตทำนํานนทบุรี มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ จดถนนพระราชราษฎร์สาย 1 ถนนนนทบุรี1 และเรือนจำบางขวาง ทิศตะวันออก จดถนนพิบูลย์สงคราม ทิศตะวันตก จดแม่น้ำเจ้าพระยา ทิศใต้ จดซอยพิบูลสงคราม 26 และชุมชนพักอาศัย



ภาพที่ 1.1 แสดงขอบเขตพื้นที่ศึกษาสภาพชุมชนทำนํานนทบุรี

1.5 คำนียามศัพท์เฉพาะ

ภูมิทัศน์ หมายถึง ความสวยงามทางกายภาพการมองเห็นของพื้นที่ มุมมองมองออกไป มีความโล่งสบายตา มีต้นไม้ ลําธาร ธรรมชาติที่สวยงาม มีสีสําน และอากาศที่ให้ความรู้สึที่สบาย ๆ ทางเดินริมถนนมีต้นไม้ให้ความร่มรื่น ไม่มีเสาไฟฟ้า สายไฟ โยงไปโยงมาเกะกะสายตา อาคารโดยรอบมีความเป็นระเบียบ สภาพแวดล้อมไม่แออัด ไม่มีมลภาวะ ไม่มีป้ายโฆษณาติดประดับบังทิวทัศน์ พื้นที่ชุมชนมีที่โล่งกว้างมีสนามหญ้า มีเครื่องประดับถนน เช่น ม้านั่ง โคมไฟ ศาลาที่พัก เป็นต้น ให้ความสะดวกสบายแก่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ มีสวนสาธารณะ มีหอศิลป์หรืออาคารที่มีความสวยงามทางสถาปัตยกรรม และมีความน่าอยู่ของชุมชน

ย่าน หมายถึง บริเวณชุมชนที่มีความคล้ายคลึงกันในชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงกันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยไม่จำกัดขนาดของพื้นที่ เช่น ย่านศูนย์กลางเมือง ย่านพักอาศัย ย่านศาสนสถาน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่รวมกิจกรรม หมายถึง ศูนย์กลางของกิจกรรมซึ่งเป็นจุดสังเกตประเภทหนึ่งที่มีการเคลื่อนไหวของกิจกรรมตลอดเวลา ที่ที่ประชาชนส่วนใหญ่ไปรวมตัวกันทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น สถานีขนส่ง ตลาดสด สวนสาธารณะ เป็นต้น

ทางสัญจร หมายถึง ทางที่ใช้สัญจรทั้งทางบกและทางน้ำ เส้นทางการติดต่อของชุมชนหรือแนวทางสำหรับการสัญจรภายในเมือง ที่ประชาชนใช้ในการสัญจร ได้แก่ ถนน ตรอก ซอย ทางเท้า ทางรถไฟ แม่น้ำ เป็นต้น

ขอบเขต หมายถึง ส่วนที่สามารถสังเกตแยกชุมชน แบ่งชุมชนออกได้อย่างชัดเจน เป็นขอบเขตของสิ่งสองสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน เช่น แม่น้ำ กำแพงเมือง คูน้ำคันดิน ทำให้การแบ่งบริเวณของเมือง ปรากฏชัดเจนในแง่ของจุดเริ่มต้น หรือจุดสุดท้าย

ที่หมายตา หมายถึง สิ่งที่มีมองเห็นความแตกต่างได้ชัดจากสิ่งแวดล้อม สิ่งที่ประชาชนทุกคนรู้จัก สามารถใช้เป็นจุดอ้างอิงของชุมชนในการรับรู้และจดจำได้ เป็นจุดเด่นของชุมชน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. ที่หมายตาที่มีมองเห็นได้ในระยะไกล เช่น ยอดภูเขา ยอดเจดีย์ เสารับส่งวิทยุ

เป็นต้น

2. ที่หมายตาที่มีมองเห็นได้ในระยะใกล้ เช่น อนุสาวรีย์ ป้ายโฆษณา เป็นต้น

ชุมชนทำน่านนทบุรี หมายถึง พื้นที่ที่ผู้คนอาศัยอยู่รวมกันโดยรอบบริเวณทำน่านนทบุรี ชุมชนจะประกอบไปด้วยอาคารพาณิชย์ ตลาดสด โรงเรียน วัด และอาคารศาลากลางจังหวัดนนทบุรีหลังเก่า ชุมชนทำน่านนทบุรีมีจุดเด่นอยู่ที่หอนาฬิกา ศาลากลางเก่า และทำน่านนทบุรีที่ใช้สำหรับเดินทางทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา

บทที่ 2

แนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อการจัดรูปแบบของภูมิทัศน์ชุมชนเมืองในหัวข้อต่อไปนี้

2.1 แนวความคิดด้านจินตภาพ

2.2 องค์ประกอบทางจินตภาพของเมือง

2.2.1 ย่าน (Districts)

2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

2.2.3 ทางสัญจร (Paths)

2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks)

2.2.5 ขอบเขต (Edges)

2.3 ชุมชนทำน่านนทบุรี

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวความคิดด้านจินตภาพ

สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ ได้พิจารณาเทคนิคการวิเคราะห์ทางด้านจินตภาพ ซึ่งศึกษาโดยสถาปนิกชาวอเมริกันชื่อ Kevin Lynch ได้ทำการศึกษาไว้ในหนังสือชื่อ "Image of the City" ในปี ค.ศ. 1960 ซึ่งมีอิทธิพลต่อแนวทางการศึกษาต่อมาเกี่ยวกับ จินตภาพของสภาพแวดล้อมเมือง เนื่องจากมีรายละเอียดในแนวความคิดเกี่ยวกับจินตภาพเมือง พร้อมทั้งวิธีการในการค้นหาจินตภาพที่อยู่ภายในจิต ตลอดจนการประยุกต์ผลของการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมชุมชน

ซึ่งก่อนที่จะกล่าวถึงเทคนิคการวิเคราะห์ทางด้านจินตภาพ ทางผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง ขบวนการเกิดจินตภาพก่อน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเทคนิควิธีการในขั้นต่อไป

2.1.1 ขบวนการเกิดจินตภาพ

การเกิดจินตภาพ (Imagery) เป็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ถ้อยคำ ซึ่งปรากฏว่าคำที่มีความหมายที่อ้างอิงถึงกายภาพย่อมทำให้เกิดการจำได้ง่ายกว่าคำที่ไม่มีความหมายเกี่ยวข้องกับกายภาพ เช่น คำว่า ความสวยงาม แรงจูงใจ เป็นต้น ไม่ก่อให้เกิดจินตภาพเหมือน คำว่า ตลาดสด อาคารเรียน รถยนต์ เป็นต้น การเกิดจินตภาพช่วยในการเรียนรู้และการจำ การเกิดการจำของมนุษย์นั้นเป็นไปได้ด้วยกัน 2 ทาง คือ ทางถ้อยคำ (Verbal) ทางทัศนภาพ (Visual)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้น หากการเรียนรู้ผ่านขบวนการทั้งสองทาง ย่อมช่วยในการจำได้ดีกว่าการเรียนรู้ผ่านขบวนการใดขบวนการหนึ่ง (วิมลสิทธิ์ ทรายงูร, 2535 : 42-50)

ลักษณะเฉพาะของการจำ

ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่า การเกิดจินตภาพช่วยในการเรียนรู้และการจำ ซึ่งได้มีการทดลองโดยเบอาเออร์ (อ้างในพรชัย สุตันไชยนนท์, 2538 : 47) ปรากฏว่า กลุ่มที่อาศัยจินตภาพในการช่วยจำนั้นสามารถจำได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการบอกให้สร้างจินตภาพในการจำ ดังนั้น ก่อนที่จะศึกษาถึงขบวนการทางด้านจิตภาพซึ่งเป็นขบวนการช่วยจำ จึงต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะของการจำ และขั้นตอนการจำเสียก่อน จากการจำของมนุษย์สามารถแบ่งออกเป็นลักษณะเฉพาะของการจำได้เป็น 3 ประเภท

1. การระลึก (Recall) เป็นขบวนการระลึกที่แสดงถึงความสามารถในการเรียกสิ่งทีเรียนรู้กลับคืนมาใช้งานได้หรือเป็นการนึกได้ การระลึกได้จึงไม่เกี่ยวกับอดีตโดยตรง และเป็นไปโดยอัตโนมัติ เช่น การเอ่ยซึ่งบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถูกต้อง โดยไม่จำเป็นต้องจำเหตุการณ์ที่รู้จักบุคคลนั้นได้

2. การจำได้ (Recognition) เป็นขบวนการจำที่มีความไวในการประเมินความจำมากกว่า เพราะไม่ต้องระลึกถึงรายละเอียดอย่างในการจำที่เป็นการระลึก ซึ่งการจำได้หรือไม่ได้ นั้นไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ในอดีต เช่น เมื่อเห็นรูปถ่ายของบุคคลเราจำได้ว่าเคยพบหรือไม่เคยพบบุคคลผู้นั้น

3. การหวนรำลึก (Recollection) เป็นขบวนการจำที่เกิดขึ้นเพราะการมีสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการหวนรำลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การเห็นบ้านที่มีลักษณะคล้ายกับบ้านเดิมของตน อาจนึกถึงประสบการณ์ในอดีตที่เป็นเหตุการณ์เฉพาะซึ่งอาจได้แก่ การหวนรำลึกถึงเหตุการณ์อัศจรรย์ที่ถูกลามจากหลังตลาด และเผาบ้านเดิมของตนเองต่อหน้าต่อตาเมื่อ 20 ปีก่อน ซึ่งความจำในลักษณะนี้อาจมีรายละเอียดและเป็นเรื่องเป็นราว หรืออาจขาดความสมบูรณ์และขาดความชัดเจนก็ได้

จากลักษณะของการจำของมนุษย์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น การจำที่เกี่ยวกับการใช้สอยสภาพแวดล้อมกายภาพ ซึ่งมีผลต่อการออกแบบและวางแผนสภาพแวดล้อมกายภาพจึงได้แก่การจำที่เป็นประเภทการระลึก (Recall) เนื่องจากลักษณะเฉพาะของสภาพแวดล้อม มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดการจำได้

เราสามารถแบ่งขั้นตอนของกระบวนการจำออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ

1. ขั้นตอนการเก็บ (Storage) เป็นขบวนการกำหนดข่าวสารที่จะสะสมไว้ด้วยการจำ การที่จะเกิดการจำเนื่องมาจากพบว่า มีร่องรอยบางประการที่ได้จากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่ค้างอยู่ในความทรงจำ ทฤษฎีที่เน้นความสำคัญของการจำที่ขั้นตอนการเก็บเรียกว่า "ทฤษฎี-เอกสาร" เป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนหรือการเชิงงานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออยู่ใต้เห็นไปใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเป็นปึกแผ่น” (Consolidation Theory) ซึ่งเน้นความเป็นปึกแผ่นของร่องรอยที่สะสมไว้ วงจรนี้บันทึกประสบการณ์ที่ผ่านไป และจะต้องรวมเป็นปึกแผ่นถึงจะสามารถเก็บไว้ได้ถาวร ดังนั้น การที่เราจำบางสิ่งบางอย่างไม่ได้ อาจเป็นเพราะว่าไม่มีการเก็บไว้เพียงพอนั่นเอง ร่องรอยที่สะสมไว้ยังขาดความเป็นปึกแผ่นและสลายตัวไปตามเวลา

2. ขั้นตอนการทรงไว้ (Retention) เป็นขบวนการหน่วงรั้งสิ่งที่สะสมไว้ให้คงอยู่ในความจำ เพื่อจะได้นำกลับมาใช้ในภายหลังด้วยการจำ ทฤษฎีที่เน้นเหตุของการลืมที่ขั้นตอนนี้เรียกว่า ทฤษฎีความเสื่อมสลาย (Decay Theory) ความเสื่อมสลายอาจเป็นเพราะการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการทางชีวภาพหรือเหตุอื่นๆ จึงทำให้เกิดการลืม ปัจจุบันยังไม่ค้นพบสาเหตุทางสรีรวิทยาที่เชื่อได้แน่ชัดว่าก่อให้เกิดความเสื่อมสลายของความจำ ทฤษฎีความเสื่อมสลายจึงยังไม่เป็นที่ยอมรับมากเช่นทฤษฎีอื่น

3. ขั้นตอนการเรียกกลับ (Retrieval) เป็นขบวนการที่ได้เก็บสะสมไว้ในความจำ บางส่วน จะได้รับการเรียกกลับมาใช้ในขณะที่เกิดการจำ หรือเกิดกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจำ ทฤษฎีการสอดแทรก (Interference Theory) ได้เน้นสาเหตุสำคัญของการลืมที่ขั้นตอนการเรียกกลับนี้ เกิดจากการสอดแทรกที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียกกลับ สิ่งที่เราเรียนรู้มาก่อนตามลำดับนั้นย่อมมีความสัมพันธ์ต่อกัน และสิ่งที่เรียกกลับมานั้นอาจได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งอื่นๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่คล้ายคลึงกัน การสอดแทรกอาจจะเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการเรียกกลับหรือถึงขั้นขัดแย้งจนทำลายในความจำ การสอดแทรกจึงทำให้เกิดการลืมได้

จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ มนุษย์เรียนรู้สภาพแวดล้อมกายภาพและสามารถจดจำสิ่งต่างๆ มากมาย ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมกายภาพ เช่น รู้ว่าเป็นสภาพแวดล้อมอะไร อยู่ที่ไหน มีลักษณะกายภาพอย่างไร ตลอดจนมีความรู้สึกและทัศนคติที่เกี่ยวข้องอย่างไร สิ่งที่เราเรียนรู้เหล่านี้ปรากฏเป็นความจำในสมองของมนุษย์ โดยที่สภาพแวดล้อมที่เราคุ้นเคยเป็นระยะเวลาสั้นก็จะปรากฏอยู่ในความจำระยะยาว และหากเป็นสภาพแวดล้อมใหม่สิ่งที่จะทำให้สภาพแวดล้อมเป็นที่จดจำและเป็นที่น่าสนใจ ปรากฏในความทรงจำระยะยาวอาจเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เป็นภูมิสัญลักษณ์ หรือสภาพแวดล้อมที่มีเอกลักษณ์โดยที่มีลักษณะเด่นเฉพาะตัว

ระบบมโนทัศน์

สิ่งที่มนุษย์เรียนรู้และจำได้จากสภาพแวดล้อมกายภาพ มักมีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นระบบกล่าวคือ มีการจัดระเบียบเกิดขึ้นไม่มากนักน้อย เราอาจเรียกว่า “ระบบมโนทัศน์” (Conceptual System) โดยที่ส่วนสำคัญของโครงสร้างระบบมโนทัศน์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน (วิมล-สิทธิ์ หรยางกูร, 2535) คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จินตภาพ ได้แก่ ส่วนที่ปรากฏขึ้นทางจิตของสภาพแวดล้อมที่รับรู้ผ่านการมองเห็น จินตภาพในที่นี้จะเน้นความสำคัญที่คุณสมบัติทางกายภาพที่มีผลต่อการเกิดจินตภาพ

2. ระยะทางและขอบเขต ได้แก่ ส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ของตำแหน่งองค์ประกอบที่ เกิดเป็นจินตภาพ โดยเน้นความสำคัญที่ระยะทางและขอบเขต

3. ความหมาย ได้แก่ ส่วนที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจว่า สิ่งที่ปรากฏในจินตภาพนั้นคือ อะไร มีหน้าที่ใช้สอยประการใด และก่อให้เกิดความรู้สึกและทัศนคติประการใด ความหมายในที่นี้ จึงรวมไปถึงความหมายทางหน้าที่ใช้สอยและความหมายทางอารมณ์

ทั้งระยะทาง ขอบเขต และความหมาย ต่างแอบแฝงอยู่ในจินตภาพส่วนสำคัญทั้ง 3 ประการนี้ ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันที่ทำให้เกิดระบบมโนทัศน์ซึ่งชัดเจนยิ่งขึ้น ได้มีการนำความรู้ ความเข้าใจเหล่านี้ มาประมวลศึกษาเกี่ยวกับระบบมโนทัศน์ของสภาพแวดล้อมกายภาพมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาการเกิดจินตภาพของสภาพแวดล้อมในปี ค.ศ. 1960 โดย Kevin-Lynch ได้ทำการศึกษาด้านจิตวิทยาของเมือง ซึ่งได้เสนอเป็นผลงานในหนังสือที่ชื่อว่า "The Image of the City" โดยเป็นการเสนอการศึกษาที่มีรายละเอียดในแนวความคิด ที่เกี่ยวกับจินตภาพของเมือง ซึ่งทางผู้ศึกษาจะได้กล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

จุดเริ่มของการศึกษาเกี่ยวกับจินตภาพอยู่ที่แนวความคิดที่ว่า มีเค้าโครงทางจิต (Mental Schemata) เกิดขึ้นในขบวนการรับรู้ เค้าโครงเป็นรูปของสิ่งที่ปรากฏอยู่ภายนอกและได้ สะสมเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ บาร์ดเลนดต์ (อ้างใน พรชัย สุตันไชยนนท์. 2538 : 51) ในหนังสือที่มีชื่อเสียงในจิตวิทยา "Remembering" ได้แสดงการทดลองซึ่งแสดงถึงความสำคัญของ เค้าโครงทางจิตที่มีอยู่ก่อนที่เป็นประสบการณ์ของบุคคล ต่อการบิดเบือนของการรับรู้เกิดขึ้น ประเด็นสำคัญในการทดลอง เพื่อทราบถึงรูปที่เกิดขึ้นภายในของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นเค้าโครงที่ใช้ อ้างถึงและเป็นส่วนของความจำ โดยที่เค้าโครงนี้มีความสำคัญต่อกระบวนการรับรู้ กระบวนการรู้ และกระบวนการทางพฤติกรรมในสภาพแวดล้อม ซึ่งเค้าโครงทางจิตในที่นี้ หมายถึง สิ่งที่สะสมจาก ประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคล เค้าโครงที่เป็นความจำในระบบมโนทัศน์นี้ มีส่วนหนึ่งที่ ปรากฏเป็นจินตภาพซึ่งเป็นผลจากการรับรู้สภาพแวดล้อมกายภาพทางการมองเห็น และมักมี ความชัดเจนได้หากเป็นจินตภาพของสภาพแวดล้อมเฉพาะ

การเกิดจินตภาพในลักษณะที่เป็นแผนที่ทางจิต (Mental Maps) ซึ่งปรากฏในการศึกษา การเรียนรู้ทิศทางของ โทรว์บริดจ์ (อ้างใน พรชัย สุตันไชยนนท์. 2538 : 51) การเรียนรู้ทิศทางนั้น อาจเกิดจากการเรียนรู้จากแผนที่และเข็มทิศ หรืออาจเกิดจากการเรียนรู้ความสัมพันธ์กับตัวเอง ต่อมา โทลแมน (อ้างใน พรชัย สุตันไชยนนท์. 2538 : 51) ได้สรุป การทดลองที่ให้หนูวิ่งใน เขาวงกตที่ซับซ้อนว่า หนูมีความเข้าใจความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ ของเขาวงกต จนเกิดการเรียนรู้

ในลักษณะที่เป็นแผนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในเวลาต่อมา ได้มีนักเศรษฐศาสตร์ชื่อ บูลดิง (อ้างใน พรชัย สุตันไชยนนท์. 2538 : 52) ได้เสนอความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับจินตภาพไว้ในหนังสือ "Image" โดยที่ความสำเร็จของจินตภาพที่ บูลดิง สนใจอยู่ที่การสร้างความเข้าใจ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และอื่นๆ ให้เกิดขึ้น ซึ่งย่อมเลยไปเกี่ยวข้องถึงด้านสถาปัตยกรรมและผังเมือง เนื่องจากบูลดิงได้เน้นจินตภาพในฐานะที่เป็นตัวชี้้นำพฤติกรรม พฤติกรรมขึ้นอยู่กับจินตภาพ จินตภาพทำให้เราสามารถตีความข่าวสารที่เราได้รับจากสภาพแวดล้อม จินตภาพเกิดจากการสร้างสมประสบการณ์ในอดีตของแต่ละบุคคล เราจึงเข้าใจความหมายของข่าวสารที่ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในจินตภาพที่มีอยู่

ต่อมา Kevin Lynch (Lynch, 1960) ได้ทำการศึกษาจินตภาพเมือง ในหนังสือ "The Image of The City" เป็นการศึกษาที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อแนวทางการศึกษาต่อมาเกี่ยวกับจินตภาพของสภาพแวดล้อม ด้วยมีรายละเอียดในแนวความคิดเกี่ยวกับจินตภาพเมืองพร้อมกับวิธีการในการค้นหาจินตภาพที่อยู่ภายในจิต ตลอดจนการประยุกต์ผลของการศึกษาให้เป็นประโยชน์ต่อการออกแบบสภาพแวดล้อมชุมชน

การศึกษาของ Kevin Lynch ส่วนประกอบที่สำคัญในระบบมโนทัศน์ของเมือง ซึ่ง Lynch เรียกรวมกันว่า "Image" นั้นมีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ ได้แก่

1. เอกลักษณ์ (Identity) หมายถึง การที่สิ่งต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นเมืองต่างปรากฏในลักษณะที่มีความเป็นตัวของตัวเอง และต่างก็เป็นที่ยกจากกันได้ โดยมีสัญญาณชี้แนะปรากฏอยู่
2. โครงสร้าง (Structure) หมายถึง ความสัมพันธ์ทางกายภาพของสิ่งต่างๆ ที่มีต่อกัน และรวมทั้งความสัมพันธ์ทางกายภาพระหว่างสิ่งต่างๆ กับผู้รับรู้
3. ความหมาย (Meaning) ความสำคัญที่มีต่อการเกิดความเข้าใจความหมายของสิ่งต่างๆ อาจเป็นความหมายทางด้านการใช้สอย หรืออาจเป็นความหมายทางอารมณ์

ส่วนประกอบทั้ง 3 นี้ ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างใกล้ชิด การศึกษาของ Lynch ได้ให้ความสนใจเฉพาะส่วนที่เป็นเอกลักษณ์และโครงสร้าง ส่วนที่เป็นความหมายนั้น Lynch ไม่ได้ทำการศึกษาอย่างจริงจัง อันเนื่องมาจาก Lynch ได้เน้นความสำคัญของ การจัดระเบียบในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้และสามารถทำให้เกิดจินตภาพได้ (Image Ability) สิ่งต่างๆ ที่ก่อให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจน ต้องมีคุณสมบัติทางด้านเอกลักษณ์และโครงสร้างเป็นสำคัญ การเกิดจินตภาพย่อมหมายความว่า มีการเก็บสะสมข่าวสารปรากฏเป็นร่องรอยอยู่ในความจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าวสารจากสภาพแวดล้อมกายภาพที่มีเอกลักษณ์

2.1.2 วิธีดำเนินการค้นหาจินตภาพ (Image) นั้น (Lynch, 1960) ได้เลือกตัวอย่าง 3 เมือง คือ เมือง Boston เมือง Jersey และเมือง Los Angeles หลังจากได้ตัวอย่างเมืองที่จะทำการ

ศึกษาแล้ว Kevin Lynch ได้ทำการแบ่งพื้นที่ในเมืองเป็น Block สี่เหลี่ยม ขนาดประมาณ 4 x 2.5 กิโลเมตร จากนั้นได้ให้นิสิตทำการสำรวจและเก็บข้อมูลบนพื้นที่เหล่านั้น 2 วิธี

1. ให้นิสิตทำการสัมภาษณ์บุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่อยู่อาศัยในตัวเมืองทั่วทั้งพื้นที่ และกลุ่มนักท่องเที่ยว (Visitor and Tourist) โดยที่

1.1 ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เขียนแผนที่ของเมืองอย่างคร่าว (Rough Sketch) ในทำนองที่จะอธิบายส่วนสำคัญของเมืองแก่คนแปลกหน้า ที่มาจากเมืองอื่นๆ

1.2 บอกรายชื่อองค์ประกอบเมืองที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจนภายในจิตของผู้ถูกสัมภาษณ์

1.3 อธิบายรายละเอียดของสิ่งที่รับรู้ในการเดินทางจากบ้านสู่ที่ทำงาน

1.4 ให้แสดงตำแหน่งที่ตั้ง คำอธิบาย ตลอดจนความรู้สึกทางอารมณ์ ที่อาจมีคือเอกลักษณ์เฉพาะของเมือง

2. การเดินทางสำรวจเพื่อทำแผนที่เมืองอย่างมีระบบ โดยทีมงานที่ได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับ Image มาแล้ว โดยกำหนดให้ทำการสังเกตบันทึกส่วนประกอบต่างๆ และตัดสินด้วยความรู้สึกของตนเอง (Subjective Judgment)

2.1 ความแข็งแกร่งในการเห็นและการรับรู้ (Visibility)

2.2 ความแรงและความไม่แรงของ Image

2.3 การเชื่อมต่อระหว่าง Elements ต่างๆ ของเมือง ทั้งในส่วนดีและส่วนไม่ดี

2.4 Image Structure

ผลจากการสำรวจและเก็บข้อมูลไปแต่ละเมือง Kevin Lynch จะได้แผนที่เมือง 4 ลักษณะคือ

1. แผนที่ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์
2. แผนที่ซึ่งได้จากการ Sketch
3. แผนที่ซึ่งแสดง Element เด่นๆ ของเมือง
4. แผนที่ซึ่งได้จากผู้มีความรู้พื้นฐานด้าน Image ของเมือง

Kevin Lynch ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำผลจากการสำรวจของบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม มาตรวจสอบกันพบว่า (Lynch, 1960:80-90)

1. วิธีการเขียนแผนที่น่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสม ในการค้นหาจินตภาพของสภาพแวดล้อมเมืองที่ดีที่สุด

2. องค์ประกอบหลักของเมือง 5 ประเภท ซึ่ง Lynch ได้เสนอว่าเป็นองค์ประกอบหลักทางด้านจินตภาพของเมือง (Image Element) ซึ่งองค์ประกอบนี้ประกอบด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ย่าน (Districts) หมายถึง บริเวณที่มีความคล้ายคลึงกัน ในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงกันของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น โดยไม่จำกัดขนาดของพื้นที่ เช่น ย่านศูนย์กลางเมือง ย่านพักอาศัย ย่านศาสนสถาน เป็นต้น

2. ศูนย์ชุมชน (Nodes) หมายถึง ศูนย์กลางของกิจกรรมซึ่งเป็นจุดสังเกตประเภทหนึ่งที่มีการเคลื่อนไหวของกิจกรรมตลอดเวลา เช่น สถานีขนส่งตลาดสด แยกถนน เป็นต้น

3. ทางสัญจร (Paths) หมายถึง ช่องทางที่ใช้สัญจร เส้นทางการติดต่อของชุมชนหรือแนวทางสำหรับการเคลื่อนที่ภายในเมือง ได้แก่ ถนน ตรอก ซอย ทางเท้า ทางรถไฟ แม่น้ำ ส่วนมากเป็นพื้นที่สาธารณะ เส้นทางเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สามารถแสดงให้เห็นสภาพและภูมิทัศน์ของเมืองได้

4. ที่หมายตา (Landmarks) หมายถึง สิ่งที่มีมองเห็นความแตกต่างได้ชัดจากสิ่งแวดล้อม ใช้เป็นจุดอ้างอิงของชุมชนในการรับรู้และจดจำได้ เป็นจุดเด่นของชุมชน แบ่งได้เป็น 2 ประเภท

4.1 ที่หมายตาที่มองเห็นได้ในระยะไกล (Distant Landmarks) เช่น ภูเขา ยอดเจดีย์ เสารับส่งวิทยุ เป็นต้น

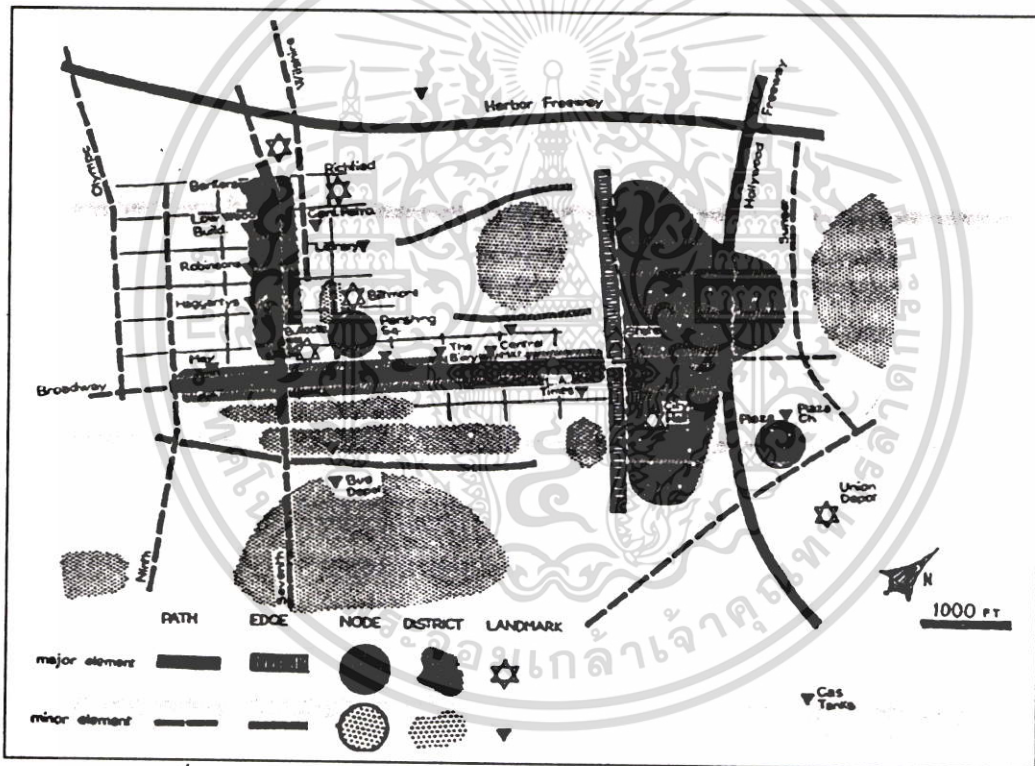
4.2 ที่หมายตาที่มองเห็นได้ในระยะใกล้ (Local Landmarks) เช่น อนุสาวรีย์ ป้ายโฆษณา เป็นต้น

5. ขอบเขต (Edges) หมายถึง องค์ประกอบเชิงเส้น ที่เป็นขอบเขตของสิ่งสองสิ่งที่อยู่ติดกัน ซึ่งอาจจะเป็นการแบ่งแยกออกจากกัน หรือเป็นการเชื่อมโยงกันก็ได้ เช่น แม่น้ำ กำแพงเมือง คูน้ำคันดิน ทำให้การแบ่งบริเวณของเมือง ปรากฏชัดเจนในแง่ของจุดเริ่มต้น หรือจุดสุดท้าย

องค์ประกอบทั้ง 5 ประเภทนี้ ปรากฏในจินตภาพร่วมกัน มีความสัมพันธ์ประสานกันเป็นกลุ่มก้อนอย่างซับซ้อน แผนที่ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการ Sketch ไม่ได้สะท้อนถึงสภาพที่ปรากฏจริง แต่สะท้อนถึงสภาพที่ปรากฏในจินตภาพ ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งของระบบมโนทัศน์ที่บุคคลมีอยู่ Lynch สรุปผลว่า สภาพแวดล้อมของเมืองที่มีการจัดระเบียบที่ดีกว่า ทำให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจนกว่า เกิดความเข้าใจได้ง่ายกว่าเพราะเป็นสภาพแวดล้อมที่แจ่มชัด (Legible) ง่ายกว่า องค์ประกอบทั้ง 5 จึงกลายเป็นส่วนสำคัญในการศึกษาลักษณะเฉพาะของเมือง เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาถึงในการวางผังเมือง มีประโยชน์ต่อการศึกษาเปรียบเทียบสภาพแวดล้อมกายภาพระหว่างเมืองต่างๆ และมีอิทธิพล อย่างมากต่อการศึกษาจินตภาพของเมืองต่อมา

นอกจากนี้แล้ว หากภายในสภาพแวดล้อมกายภาพของเมืองหนึ่งๆ ปรากฏองค์ประกอบทั้ง 5 นี้ เสมอ ในจินตภาพของผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่ของเมืองนั้นๆ กล่าวได้ว่า สิ่งนั้นก่อให้เกิดจินตภาพสาธารณะ (Public Image) หรือสิ่งที่คนส่วนใหญ่ยึดถืออยู่ในจินตภาพร่วมกัน การศึกษาเอกสารเป็นเอกสารที่ลงนามโดย... หรือสิ่งที่คนส่วนใหญ่ยึดถืออยู่ในจินตภาพร่วมกัน การศึกษาไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จินตภาพสาธารณะจะทำให้ทราบว่า พื้นที่ใดหรือย่านใดมีความสำคัญทางกิจกรรม ศูนย์ชุมชนใดมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ภูมิสัญลักษณ์ใดมีคุณค่าเพียงใด เป็นต้น ทั้งนี้เน้นความสำคัญที่ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ร่วมกันมากหรือน้อยในจินตภาพ ข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งกิจกรรมที่เหมาะสม กำหนดเส้นทางระบบขนส่งมวลชน การตัดสินใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมกายภาพที่มีความสำคัญเน้นภูมิสัญลักษณ์ เป็นไปได้ว่าย่านที่ประกอบด้วยอาคารเก่าๆ เป็นถิ่นที่ไม่ดีในทัศนะของคนต่างเมือง แต่สำหรับผู้ที่มีความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมของย่านนั้นๆ อาจเห็นว่าเป็นย่านที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และเห็นสมควรอนุรักษ์อาคารเก่าๆ เหล่านั้นไว้ เพราะเป็นสิ่งที่มีความค่าทางวัฒนธรรม การศึกษาจินตภาพของผู้คุ้นเคยกับย่านนั้น อาจช่วยกำหนดแนวทางทางในการปรับปรุงได้อย่างเหมาะสม



ภาพที่ 2.1 แสดงจินตภาพเมือง Los Angeles ประเทศสหรัฐอเมริกา

จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาจินตภาพของ Lynch นี้ จะนำมาใช้เพื่อการอนุรักษ์ได้เป็นส่วนใหญ่ โดยองค์ประกอบหลักทั้ง 5 สามารถนำมาเป็นตัวบ่งชี้ถึงลักษณะเฉพาะของเมืองหรือสภาพกายภาพของเมืองที่มีลักษณะเด่น ควรแก่การอนุรักษ์และปรับปรุง การเน้นหรือปรับปรุงภูมิสัญลักษณ์ให้สมกับลักษณะที่เป็นองค์ประกอบแห่งสัญญาณการชี้แนะ หรือเน้นจำแนกแก่บุคคลทั่วไปพร้อมกับการจัดให้มี เส้นทาง เส้นขอบ ย่าน ศูนย์ชุมชนเพิ่มขึ้น อันจะทำให้จินตภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สาธารณะ (Public Image) ที่คลุมเครือปรากฏขึ้นอย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นการอนุรักษ์อีกหนทางหนึ่งด้วย

2.2 องค์ประกอบทางจินตภาพของเมือง

Kevin Lynch (อ้างใน ชินครอนกรุป. 2543 : 48) ได้แบ่งองค์ประกอบทางจินตภาพของเมืองไว้ 5 องค์ประกอบดังนี้ (ทั้งนี้ได้รวมรวบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลอื่นด้วย)

- 2.2.1 ย่าน (Districts)
- 2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)
- 2.2.3 ทางสัญจร (Paths)
- 2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks)
- 2.2.5 ขอบเขต (Edges)

2.2.1 ย่าน (Districts)

ย่าน (Districts) หมายถึงบริเวณที่มีความคล้ายคลึงกันในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ความคล้ายคลึงของสถาปัตยกรรม หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้น หรืออาจเป็นย่านที่เคยมีความสำคัญมาในอดีต เคยมีเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์เกิดขึ้น โดยที่จะมีอาณาบริเวณขนาดพื้นที่เล็กหรือใหญ่ก็ไม่จำกัด เมืองบางเมืองอาจจะมีเพียงย่านเดียวในขณะที่บางเมืองมีขนาดใหญ่ อาจจะมีถึงสิบย่านโดยที่แต่ละย่าน จะมีอาณาเขตที่แสดงของเขตได้ชัดเจน อาจเป็นอาณาเขตทางกายภาพที่เป็นธรรมชาติ เช่นถนน แม่น้ำ ลำคลองภูเขา หรือเป็นอาณาเขตที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ เช่นกำแพง แนว หรือ กลุ่มต้นไม้ แนวสถาปัตยกรรม เป็นต้น (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 4-1)

เดชา บุญค้ำ และคณะ (2531 : 4-1) แบ่งประเภทของย่านออกได้เป็น 6 ประเภท ด้วยกัน ได้แก่

1. ย่านประวัติศาสตร์ ส่วนมากจะเป็นย่านที่มีโบราณสถาน พระราชวัง วัดที่สำคัญในอดีต เป็นย่านที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ และเป็นย่านที่มีคณะกรรมการควบคุม และอนุรักษ์รูปแบบของอาคารที่จะสร้างขึ้นใหม่ เช่น ย่านเมืองเก่าภูเก็ต ย่านเกาะกรุงรัตนโกสินทร์ และย่านเมืองอยุธยา เป็นต้น

2. ย่านพาณิชย์ เป็นย่านที่มีความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจของเมือง เป็นย่านค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า เช่น ย่านบางลำพู ย่านเวียงนครเขมร ย่านสยามสแควร์ ย่านตลาดน้ำ ย่านคนจีนเยาวราช ย่านไนท์บาร์ซาร์ เป็นต้น

3. ย่านเริงรมย์ เป็นย่านที่มีสถานบริการให้ความบันเทิงเริงรมย์อยู่รวมๆกัน จนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวของเมืองไป เช่น ย่านพญาไท ย่านพัฒนาพงศ์ ย่านสีลมพลาซ่า เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ยืมได้เห็นว่าเว็บไซต์ของศูนย์ฯ มีการอัปเดตข้อมูลใหม่อยู่เสมอ จึงขอแจ้งให้ท่านทราบว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ย่านอุตสาหกรรม เป็นย่านที่มีการประกอบอุตสาหกรรม ซึ่งโดยมากจะเป็น อุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และที่สำคัญจนกลายมาเป็นย่านอุตสาหกรรมที่รองรับการท่องเที่ยวได้ ก็จะเป็นพวกอุตสาหกรรมพื้นบ้าน อุตสาหกรรมในครัวเรือน อาทิเช่น ย่านสันกำแพง ย่านบ่อสร้าง เป็นต้น

5. ย่านที่พักอาศัย ที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จะเป็นย่านที่พักอาศัยของชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีศิลปวัฒนธรรม และความเป็นอยู่เป็นพิเศษที่แตกต่างออกไป รวมไปถึงสถาปัตยกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของเผ่าพันธุ์ด้วย ได้แก่ย่านประประแดง ย่านตลาดน้ำดำเนินสะดวก ย่านหมู่บ้านชาวเล จังหวัดภูเก็ต เป็นต้น

6. ย่านสถานที่ราชการ เป็นย่านที่มีอาคารสถานที่ราชการต่างๆ อาทิเช่น ศาลากลางจังหวัด ศาล สถานีตำรวจ สำนักงานเกษตรต่างๆ เหล่านี้มาอยู่ในบริเวณเดียวกัน เช่นย่านราชดำเนินนอก ย่านศาลากลางจังหวัด เป็นต้น

ในเมืองแต่ละเมือง ไม่จำเป็นจะต้องมีย่านต่างๆ เหล่านี้ทุกย่านเสมอไป หรือแม้แต่ย่านชนิดเดียวกันในเมืองเดียวกัน อาจจะมีลักษณะและสสารูป (Image) ที่แตกต่างกันได้ ขึ้นอยู่กับรายละเอียดปลีกย่อยอีกหลายประการ อย่างไรก็ตามในการพัฒนาเมืองเพื่อรองรับการท่องเที่ยว นั้น ย่านต่างๆ ภายในเมืองควรจะได้รับ การจัดแบ่งประเภท เพื่อที่ว่าในการพัฒนาจะได้สามารถเอาลักษณะเด่นๆ เหล่านี้มาปรับปรุงเพื่อให้เกิดประโยชน์กิจการท่องเที่ยวได้

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญสำหรับชุมชนเมือง สามารถแบ่งออกได้หลายประการ ตามลักษณะทางด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม ศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ และนโยบายในการพัฒนาต่างๆ ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น โดยทั่วไปการใช้ประโยชน์ที่ดินสามารถแบ่งออกเป็น ประเภทหลักๆ ได้แก่ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม ที่ดินสงวนและควบคุมการพัฒนา และพื้นที่บริการสาธารณะ (กรมผังเมือง)

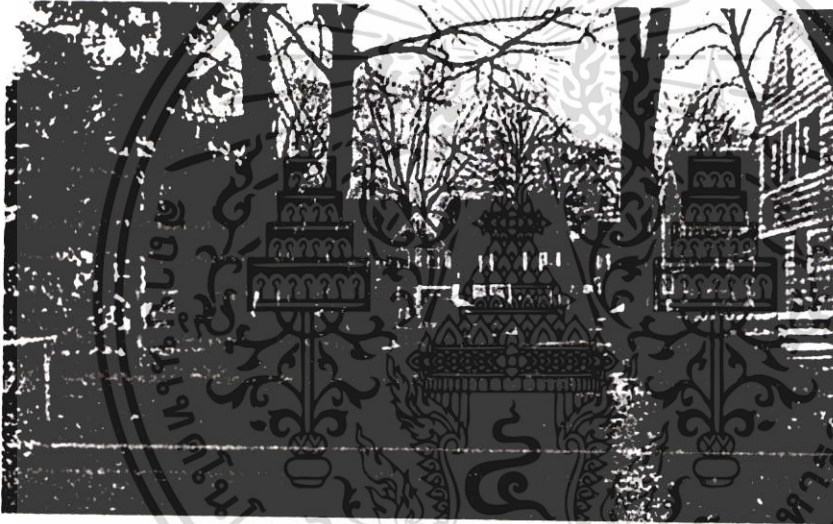
1. ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย

แนวความคิดหลักที่ใช้ในการวางผังที่อยู่อาศัย ได้แก่ Neighborhood Concept เป็นการกำหนดบริเวณที่พักอาศัยออกเป็นชุมชนย่อยๆ (Neighborhood Unit) แต่ละชุมชนต่างมี Sub Center เป็นการกระจายความเจริญจากชุมชนหลัก ออกไปสู่ส่วนต่างๆ ของเมือง ให้ประชาชนได้รับบริการทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการโดยทั่วถึงและเท่าเทียมกัน การอยู่อาศัยที่ดีและน่าพึงปรารถนา คือ ความสะอาด ถูกสุขลักษณะอนามัย สวยงาม มีความสะดวกสบาย ย่านที่อยู่อาศัยในส่วนที่เป็นองค์ประกอบการใช้ที่ดินในเมืองจะเป็นส่วนที่แสดงถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของคนในเมืองและบริการของรัฐที่จัดให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หลักการกำหนดที่ตั้ง

1. เป็นบริเวณที่มีการระบายน้ำดี ลักษณะดินไม่เป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง
2. สามารถจัดบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการได้เพียงพอแก่ความต้องการของประชากรในพื้นที่
3. สะดวกในการเข้าถึง
4. มีความปลอดภัยจากสิ่งรบกวนต่างๆ เช่น มลพิษจากโรงงาน อันตรายจากสนามบิน ท่าเรือ โกดังสินค้า ไฟไหม้ เป็นต้น
5. ใกล้สถานที่ทำงาน ย่านการค้า มีสภาพแวดล้อมที่ดี
6. มีภูมิประเทศที่สวยงามและเอื้ออำนวยต่อการอยู่อาศัย



ภาพที่ 2.2 แสดงที่ดินประเภทอยู่อาศัยย่านเมือง New Jersey ประเทศสหรัฐอเมริกา

2. ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม

การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมเป็นลักษณะเด่นของการใช้ที่ดินในเมือง เป็นบริเวณที่มีการรวมตัวของการใช้ที่ดินที่เข้มข้น เป็นศูนย์กลางการซื้อขายแลกเปลี่ยนและสะดวกในการเข้าถึง พื้นที่โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 2-5 ของพื้นที่เมืองเป็นพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชย์กรรม

1. Neighborhood Store จำหน่ายสินค้าที่จำเป็นเบ็ดเตล็ดในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผงซักฟอก บุหรี่ น้ำแข็ง กาแฟ มีขนาดพื้นที่เล็กกระจายตัวอยู่ทั่วไป สำหรับเมืองไทยจะเป็นร้านค้าหน้าปากซอย ขายสินค้าอยู่ใกล้บ้าน

2. Neighborhood Shopping Center เป็นร้านค้าเบ็ดเตล็ดในชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับร้านปากซอย แต่มีสินค้ามากกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. Community Shopping Center จำหน่ายสินค้าเช่นเดียวกับ Neighborhood Shopping Center แต่มีสินค้าที่นาน ๆ ซื้อมาจำหน่ายด้วย สำหรับประเทศไทย ร้านค้าประเภทนี้จะอยู่บริเวณตลาดสด ซึ่งเป็นศูนย์รวมการค้าที่เป็นแหล่งกลางของชุมชนโดยเฉพาะชุมชนระดับเทศบาลและสุขาภิบาล

4. Regional Shopping Center จำหน่ายสินค้าเช่นเดียวกับ Community Shopping Center แต่มีสินค้าฟุ่มเฟือยสำหรับใช้เป็นพิเศษในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องประดับ แขนงเสียง

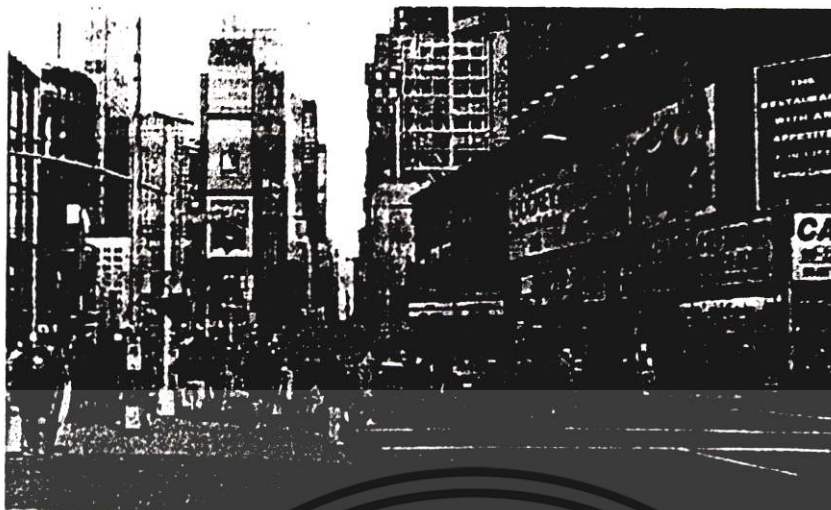
5. Center Business District (CBD) เป็นบริเวณที่กว้างใหญ่ที่สุดของธุรกิจ เป็นย่านการค้าที่มีกิจกรรมหนาแน่นมากที่สุด ตั้งอยู่ในจุดที่มีความสะดวกในการเข้าถึงมากที่สุด มีการจราจรคับคั่งเป็นที่รวมของกิจการค้าปลีก บริการสำนักงานสถาบันการเงิน สถานบริการ โรงแรม

CBD แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ CBD ในเมือง และ CBD ขานเมือง CBD ในเมือง ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ลักษณะงานธุรกิจ สถาบันการเงิน กิจการเหล่านี้ใช้พื้นที่น้อยอยู่ในทำเลที่ตั้งของการแข่งขัน ราคาที่ดินแพง อาคารจึงขึ้นทางสูงเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ในพื้นที่จำกัด สำหรับ CBD ขานเมือง จะมีการใช้ที่ดินผสมผสาน ได้แก่ สำนักงาน ร้านขายของส่ง อุตสาหกรรมเบา โกดังอาคารชุดให้เช่า เป็นต้น CBD ขานเมืองเกิดขึ้นเนื่องมาจากการขยายตัวของเมือง ปัจจุบันกิจกรรมที่เป็นธุรกิจกลางของเมืองใหญ่ๆ ที่อยู่กลางใจเมืองต้องประสบกับปัญหาจราจรประกอบกับความก้าวหน้าด้านการสื่อสารและการคมนาคมที่สะดวก จึงพยายามย้ายออกไปอยู่ขานเมือง และทำให้เมืองมีการขยายตัวเป็นหลายศูนย์ สำหรับเมืองที่มีขนาดเล็กการขยายตัวช้าจะมีเพียงศูนย์กลางเดียว

6. Shopping District บริการลูกค้าในหมู่บ้านและลูกค้าจรตั้งอยู่ในทำเลที่มีโครงข่ายของทางแยกของถนน ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์การค้าหรือเหมาะจะเป็นศูนย์กลาง

หลักการกำหนดที่ตั้ง

1. ควรอยู่บนที่ราบ ปลอดภัยจากน้ำท่วม และสามารถระบายน้ำได้ดี
2. สะดวกในการเข้าถึง มีถนนกว้างพอที่จะให้รถยนต์ต่างๆ ใช้ได้สะดวก
3. มีที่จอดรถเพียงพอ
4. สามารถติดต่อกับบริเวณอื่นๆ เพื่อบริการลูกค้าและคนงานที่จะมาทำงานในย่านการค้าได้สะดวก
5. อยู่ในระยะห่างที่ไม่แข่งขันกัน
6. อยู่ในบริเวณที่มีสถาบันการเงินและบริการสาธารณะอื่นๆ



ภาพที่ 2.3 แสดงที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม ย่านเมือง New York ประเทศสหรัฐอเมริกา

3. ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม

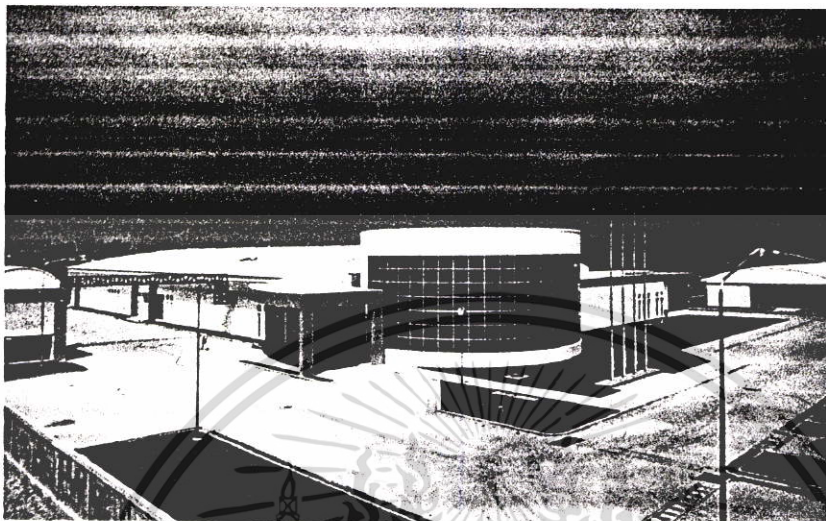
การวิเคราะห์อุตสาหกรรมเพื่อกำหนดที่ตั้งและขนาดพื้นที่ในการวางผัง พิจารณา จำแนกเป็นประเภทตามกระบวนการผลิตและกระบวนการที่เชื่อมโยงกับการผลิต เพราะกระบวนการผลิตเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดผลกระทบด้านที่ตั้ง สัมพันธ์ระหว่างการใช้ที่ดินแต่ละประเภท และกระบวนการที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการผลิต ทำให้เกิดการเชื่อมโยงกิจกรรมอื่นตามมา เช่น การขนส่ง การสื่อสาร ธุรกิจการค้า เป็นต้น สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมในประเทศไทยนั้นใช้พื้นที่ไม่เกินร้อยละ 10 เป็นต้น สำหรับพื้นที่อุตสาหกรรมในประเทศไทยนั้นใช้พื้นที่ไม่เกินร้อยละ 10 ของพื้นที่เมือง โรงงานส่วนมากควรอยู่นอกเมือง ส่วนอุตสาหกรรมขนาดเบาหรืออุตสาหกรรมบริการ ซึ่งสามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมจากโรงงานได้จึงจะสามารถอยู่ในเขตชุมชนได้

หลักการกำหนดที่ตั้ง

1. ความลาดชันไม่เกิน 5% เพื่อการระบายน้ำและกำจัดของเสีย
2. อยู่ใกล้เส้นทางคมนาคมสายหลัก มีความสะดวกในการขนส่งวัตถุดิบและผลผลิต
3. มีความสะดวกในการเดินทางมาทำงานของพนักงานและคนงาน
4. มีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
5. มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการขยายตัวของโรงงานในอนาคต
6. เป็นบริเวณที่มีราคาที่ดินต่ำกว่าบริเวณอื่น
7. อยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบ ใกล้ตลาดสามารถส่งผลผลิตจากโรงงานออกมาจำหน่ายได้
8. อยู่ในทิศทางที่คว้น ฝุ่นละออง กลิ่น เสียย ไม่ถูกลมพัดเข้าเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ต้องไม่เกิดผลกระทบทางลบกับจุดเด่นของเมือง เช่น สถานที่สำคัญที่เป็นสัญลักษณ์ของเมือง



ภาพที่ 2.4 แสดงที่ดินประเภทอุตสาหกรรมย่านจังหวัด ปราชินบุรี ประเทศไทย

4. ที่ดินประเภทที่สงวนและควบคุมการพัฒนา (ที่โล่งและนันทนาการ)

ที่ดินประเภทที่สงวนและควบคุมการพัฒนา (พื้นที่โล่งและนันทนาการ) เป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับเมือง เพราะพื้นที่เปิดโล่งหรือที่โล่งเป็นส่วนของธรรมชาติที่ถูกนำเข้ามาในเมือง ทำให้มองเห็นแนวขอบฟ้า ช่วยแต่งความงามของเมืองให้มีความเด่นชัด และอาจนำมาใช้เพื่อรองรับการเติบโตของเมืองในอนาคต พื้นที่เปิดโล่งมีทั้งส่วนที่ล้อมรอบตัวเมืองและถูกเมืองปิดล้อม

การกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเป็นที่โล่ง มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ

1. ควบคุมการเติบโตของเมืองให้อยู่ในบริเวณที่กำหนด
2. รักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศน์ของเมือง
3. สร้างภาพลักษณ์ของเมืองให้สอดคล้องกับธรรมชาติ

พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การจำแนกเพื่อจัดให้เป็นพื้นที่เปิดโล่ง โดยทั่วไปมี 6 ประเภท คือ

1. พื้นที่ที่เป็นแหล่งวัดพุทธหรือทรัพยากร มีผลต่อเศรษฐกิจและการเติบโตของเมือง เช่น พื้นที่เกษตรกรรม ป่าไม้ เหมืองแร่

2. พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังหรือรับการระบายน้ำ ไม่เหมาะที่จะพัฒนาเพื่อการอยู่อาศัย

3. พื้นที่สาธารณูปโภคของเมือง เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำบาดาลเสีย บริเวณที่ปรับปรุง

โดยการถมดิน

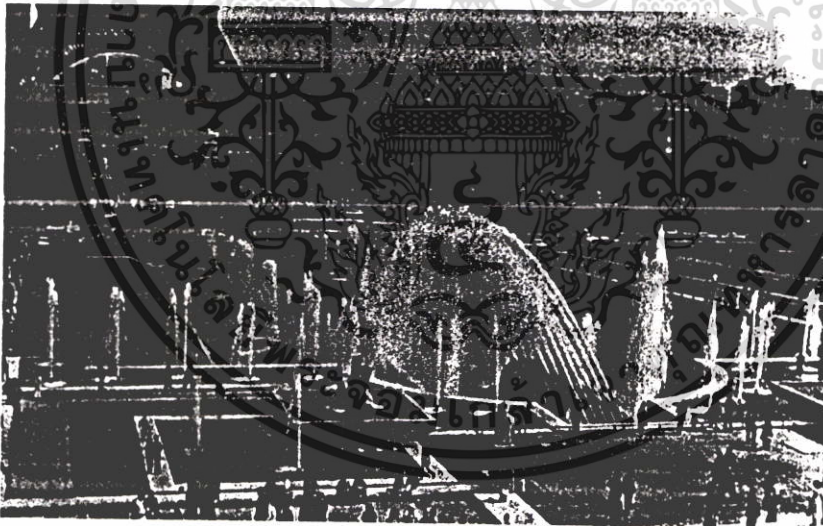
4. พื้นที่อนุรักษ์และสงวนรักษา เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ โบราณสถาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. พื้นที่สีเขียว เช่น สวนสาธารณะ ป่าไม้ ที่เว้นว่างระหว่างสิ่งปลูกสร้างในเมือง
6. พื้นที่ที่เปิดให้เป็นที่โล่ง เช่น ริมถนน ริมแม่น้ำลำคลอง ริมทางรถไฟ ลานจอดรถ

หลักการกำหนดที่ตั้ง

1. เป็นพื้นที่ที่ต้องการสงวนรักษาและอนุรักษ์ไว้ เช่น พื้นที่สาธารณะประโยชน์ พื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ทางการเกษตร มีคุณค่าทางสิ่งแวดล้อม มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
2. เป็นบริเวณที่มีสภาพภูมิประเทศสวยงาม
3. พื้นที่ที่มีความลาดชันเกิน 6%
4. เป็นบริเวณที่มีราคาที่ดินต่ำกว่าบริเวณอื่น
5. เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมจะใช้ประโยชน์อย่างอื่น ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่ำ เช่น เป็นที่ลุ่มระบายน้ำยากหรือที่สูงชันเกินไป พื้นที่จากการถมขยะ
6. อยู่ใกล้เขตที่อยู่อาศัยและย่านการค้า เพื่อประชาชนจะมาใช้ได้สะดวก
7. เป็นพื้นที่ที่ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี ดำรงรักษาธรรมชาติและระบบนิเวศน์วิทยา เช่น ริมทางหลวง ริมแม่น้ำลำคลอง รอบอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น



ภาพที่ 2.5 แสดงที่ดินประเภทที่สงวนและควบคุมการพัฒนา (ที่โล่งและนันทนาการ) ย่านเมืองBaden ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 มาตรฐานการวางผังเมือง ของกรมการผังเมือง (Planning Standards)

ประเภทการใช้ที่ดิน	ค่ามาตรฐาน เฉลี่ย	หมายเหตุ
1. ที่พักอาศัย		
1.1 หนาแน่นมาก	80 คน/ไร่	- อัตราส่วนการใช้ที่ดินในเมือง เฉลี่ยร้อยละ 30-60 ของเมือง
1.2 หนาแน่นปานกลาง	45 คน/ไร่	
1.3 หนาแน่นน้อย	20 คน/ไร่	
2. พาณิชยกรรม	80 คน/ไร่	- อัตราส่วนการใช้ที่ดินในเมือง เฉลี่ยร้อยละ 2-5 ของเมือง
3. อุตสาหกรรม	12 คน/ไร่	
4. พื้นที่ันทนาการ - Park		
4.1 สนามเด็กเล่น	1.2 ไร่/1,000 คน	
4.2 สนามกีฬา		
1. ระดับจังหวัด	60 ไร่	
2. ระดับอำเภอ	15 ไร่	
3. สวนสาธารณะ	2.00 ไร่/1,000 คน	
4. ระดับจังหวัด	100 ไร่	
5. ระดับอำเภอ	50 ไร่	
5. สถาบันการศึกษา		
5.1 ระดับอนุบาล	1.5 ไร่/1,000 คน	
5.2 ระดับอำเภอ	2 ไร่ / Unit	
5.3 ระดับมัธยม	2 ไร่ / Unit	
5.4 ระดับอาชีววะ / ฝึกอาชีพ	2 ไร่ / Unit	
5.5 ห้องสมุด	50sq.m./1,000คน	
6. สถาบันราชการ		
6.1 ศูนย์ราชการ		
1.ระดับจังหวัด(หลัก)	40ไร่	
2.ระดับจังหวัด(รอง)	20 ไร่	
3. ระดับอำเภอ	75 ไร่	
4.ระดับตำบล	15 ไร่	
6.2 โรงพยาบาล (30-50 เตียง)	25 ไร่	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ประเภทการใช้ที่ดิน	ค่ามาตรฐาน เฉลี่ย	หมายเหตุ
6.3 สถานีอนามัยตำบล	2 ไร่	
7. สถานีขนส่ง		
7.1 ชั้น 1	10 ไร่	
7.2 ชั้น 2	7 ไร่	
7.3 ชั้น 3	5 ไร่	
8. ที่บำบัดน้ำเสีย	2 ไร่/1,000 คน	1. อยู่ใต้ทางน้ำบริโคคของชุมชน 2. อยู่ต่ำกว่าระดับที่ตั้งของชุมชน
9. ที่ทิ้งขยะ	2.5 ไร่/1,000 คน	1. อยู่ใต้ทิศทางลมที่พัดผ่านชุมชน 2. อยู่ห่างจากชุมชนไม่น้อยกว่า 5 กิโลเมตร 3. ระดับน้ำใต้ดินลึกไม่น้อยกว่า 6 เมตร
10. โรงฆ่าสัตว์	2-5 ไร่/โรง	

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงย่าน (Districts)

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า ย่านแต่ละประเภทมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป จึงทำให้ในการพัฒนาไม่สามารถกำหนดเฉพาะลงไปได้ จำเป็นจะต้องมีการศึกษาถึงปัญหาในแต่ละพื้นที่เสียก่อนจึงจะสามารถกำหนดการแก้ไขได้อย่างถูกวิธี อย่างไรก็ตามในที่นี้จะขอกกล่าวถึงแนวทางในการปรับปรุงโดยสังเขป คือ (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 4-1)

1. การปรับปรุงสราฐของย่าน เพื่อเสริมสภาพแวดล้อมของเมืองให้ดีขึ้นนั้น อาจใช้การควบคุมโดยการออกข้อบังคับพระราชบัญญัติ หรือเทศบัญญัติขึ้นมาควบคุมเฉพาะย่านได้ ตัวอย่างเช่น

1.1 ควบคุมรูปแบบของสถาปัตยกรรม รวมถึงการกำหนดความสูง และสีสัน และวัสดุที่ใช้

1.2 ควบคุมความหนาแน่น โดยกำหนดอัตราส่วนพื้นที่อาคาร กำหนดอัตราส่วนพื้นที่อาคาร กำหนดระยะถอยร่นของอาคารจากแนวถนน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ควบคุมรูปแบบของป้าย ป้ายการค้าและป้ายโฆษณาต่างๆ จะต้องกำหนดขนาดความสูง ตำแหน่งที่ตั้งและรูปแบบข้อความที่ใช้ เป็นต้น โดยเฉพาะในย่านที่เป็นย่านอนุรักษ์สถาปัตยกรรม หรือย่านโบราณสถานจำเป็นต้องมีความเข้มงวดเป็นพิเศษ

1.4 ควบคุมรูปแบบของสิ่งก่อสร้างอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็น รั้ว กำแพง ป้ายชื่อ ม้านั่ง เสาไฟฟ้าจะต้องมีการออกแบบให้กลมกลืน

1.5 ควบคุมประเภทของการใช้ที่ดิน ประเภทของกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในย่านนั้น จะต้องควบคุมให้สอดคล้องกันและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

1.6 อื่นๆ เช่น รัฐบาลเพื่อช่วยสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรม เช่น การจัดสาธารณูปโภคควรจัดให้มีการจัดเสไฟฟ้าให้แสงสว่างเวลากลางคืน จัดทางเดินสายไฟฟ้าให้แสงสว่างเวลากลางคืน จัดทางเดินสายไฟฟ้าลงใต้ดิน สำหรับบางบริเวณที่ต้องพิถีพิถันในเรื่องการมองเห็น ปรับปรุงซ่อมแซมทางเท้า และจัดระบบการระบายน้ำ เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาความขัดแย้งของการจราจร ในบางย่านมีปัญหาความขัดแย้งระหว่างการสัญจรทางรถยนต์และทางเท้า อันอาจเนื่องจากความหนาแน่นของการสัญจร มีวิธีการแก้ปัญหา ดังนี้

2.1 การลดผิวจราจร โดยกำหนดให้การสัญจรเป็นการเดินทางเดียว (One-way)

2.2 การแบ่งเวลาใช้งาน โดยใช้วิธีการปิดมิให้รถยนต์เข้าไปบางเวลา แล้วใช้ถนนเป็นทางสำหรับคนเดินเช่น ย่านพัฒนาพงศ์ และย่านพญาไท อาจทำได้โดยปิดกั้นการจราจรทางรถยนต์ เฉพาะกลางคืน ส่วนย่านบางลำพู ย่านลำเพ็ญ ย่านสะพานหิน อาจปิดกั้นการจราจรทางรถยนต์เฉพาะในเวลากลางวัน ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการค้าขาย เป็นต้น

2.3 การยกเลิกถนน อาจเปลี่ยนถนนให้เป็นทางเท้าถาวรตลอดไป

2.4 อาจเปิดกั้นเฉพาะพาหนะส่วนบุคคล แต่ยอมให้รถโดยสารประจำทางผ่านเข้าไป ซึ่งจะเหมาะสมสำหรับกรณีที่ย่านนั้น มีอาณาบริเวณกว้างขวางเกินกว่าที่จะใช้การเดินเท้าเพียงอย่างเดียว

การยกเลิกถนนเปลี่ยนเป็นทางเท้านี้ นอกจากแก้ปัญหาการจราจรได้แล้ว ยังช่วยลดปัญหามลภาวะจากเสียง ฝุ่น ควัน ได้ด้วย และเอื้ออำนวยให้มีพื้นที่สีเขียวเปิดโล่ง (Open Space) เพื่อปลูกต้นไม้ในเมืองได้มากขึ้น วิธีการนี้จะมีผลดีอย่างมากสำหรับย่านที่มีอาคารเก่าแก่และโบราณสถานที่ควรอนุรักษ์ เพราะจะไม่เกิดการสันตะเทือน จากยวดยานที่แล่นไปมา ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่โครงสร้างได้ อีกทั้งการเดินเท้ายังทำให้ผู้คนสามารถชื่นชม กับสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าโบราณและรายละเอียดของสิ่งก่อสร้างต่างๆ ได้ดีกว่าการมองเห็น เห็นจากภายในรถยนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การคำนึงถึงเหตุฉุกเฉิน การปิดถนนเพื่อเปลี่ยนเป็นทางเดินเท้า มีข้อที่ควรคำนึงถึงอีกประการหนึ่งคือ ทางเท้านั้นควรออกแบบให้รถฉุกเฉินเข้าได้เช่นรถดับเพลิง รถพยาบาล โดยมีช่องทางที่มีขนาดกว้างเพียงพอประมาณ 3.00 เมตร เป็นอย่างน้อย มีความแข็งแรงเพียงพอ ไม่มีการเปลี่ยนระดับเป็นขั้นบันได หรือไม่มีโครงสร้างในระดับสูง

4. ความร่วมมือของผู้อยู่อาศัย การปรับปรุงย่านนี้จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจ จากผู้อยู่อาศัยในย่านนั้นด้วย จึงจะประสบความสำเร็จได้ โดยชี้แจงให้ผู้อยู่อาศัยได้รับทราบถึงผลดีและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นเช่นในย่านการค้า เมื่อปรับปรุงโดยการปิดถนนเป็นทางเท้าแล้วจะดึงดูดผู้คนและนักท่องเที่ยวเข้ามาได้มากขึ้น กลายเป็นผลดีแก่ธุรกิจการค้า และยังเป็น การเพิ่มพื้นที่พักผ่อนเพิ่มบริเวณสำหรับเด็กเล่นในบริเวณนั้นได้ด้วย รวมทั้งการให้โอกาสผู้อยู่อาศัยและผู้ใช้ได้ร่วมในการปรับปรุง ออกความคิดเห็นแสดงความต้องการของตนเองได้ หรือให้ผู้อยู่อาศัยบริเวณนั้นจัดการ เป็นต้น

5. การส่งเสริมกิจกรรม นอกจากการปรับปรุงทางด้านกายภาพแล้ว ยังอาจต้องช่วยเสริมด้วยกิจกรรมต่างๆ ตามช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้ย่านนั้นมีจุดดึงดูดความสนใจของคนในเมือง และนักท่องเที่ยวมากขึ้นเช่นจัดให้มีการแสดงดนตรี การแสดงนิทรรศการ หรืองานเฉลิมฉลองตามเทศกาลต่างๆ งานแห่สิงโตในช่วงเทศกาลตรุษจีน งานวันสงกรานต์ เป็นต้น

6. การปรับปรุงสิ่งประกอบภูมิทัศน์ ในย่านหนึ่งๆควรมีความกลมกลืนต่อเนื่องกัน ของสิ่งประกอบภูมิทัศน์ต่างๆ นับตั้งแต่สิ่งก่อสร้างประเภทอาคาร เช่น ชุม , ศาลาที่พักคอยรถประจำทาง รวมถึงสิ่งก่อสร้างอื่นๆ เช่น ม้านั่ง เสาไฟฟ้า ถังขยะ กะบะต้นไม้ (Flower Box) และควรสื่อสารถึงสัญลักษณ์ หรือความเป็นเอกลักษณ์ของย่านนั้นๆได้ด้วย ว่าเป็นย่านที่มีความเด่นทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ย่านการค้ากิจกรรมกลางคืนหรือย่านที่อยู่อาศัยของคนจีน เป็นต้น

การปรับปรุงขอบเขต ในบริเวณย่านควรเห็นขอบเขต (Edge) หรืออาณาเขตได้ชัดเจน เพื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นภาพรวม หรือเกิดภาพพจน์ของย่านนั้นได้ง่ายรวดเร็ว หรืออาจจะช่วยในการกำหนดขอบเขตให้ได้ง่ายขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ เช่นการใช้ต้นไม้ชนิดเดียวกันโดยตลอด การใช้วัสดุปูพื้นแบบเดียวกันให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด การใช้สิ่งประกอบภูมิทัศน์ถนน ที่เป็นรูปแบบเดียวกันหรือการใช้โครงสร้างช่วย ได้แก่ โครงหลังคา โครงสร้างโปร่งเบา จัดทำเป็นลักษณะทางเดินมีหลังคา(Arcade) หรือการใช้วัสดุชั่วคราวตกแต่งก็ได้ เช่น ประดับธง ด้วยกะบะต้นไม้ ด้วยร่มกันแดด ผ้าใบกันแดด เป็นต้น นอกจากนั้นอาจใช้ชุ้มทางเข้าพร้อมป้ายชื่อ เพื่อช่วยให้เห็นจุดสำคัญต่างๆ เช่นจุดสุดท้าย จุดทางเข้าทางออกและจุดเชื่อมต่อต่างๆได้ง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

ที่รวมกิจกรรม (Nodes) หมายถึงบริเวณที่มีผู้คนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก เพื่อประกอบกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันในช่วงระยะเวลาหนึ่งๆ ซึ่งอาจจะเป็นเฉพาะช่วงเช้าของทุกวัน อาทิเช่น บริเวณตลาดนัดคลองเตย ตลาดบางกะปิ หรือจะเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ย่านบริเวณตลาดนัดสวนจตุจักร หรือเป็นช่วงระยะเวลาพิเศษที่ติดต่อกันหลายๆ วัน เช่นบริเวณจัดงานแสดงสินค้าที่สวนอัมพร เป็นต้น ซึ่งกล่าวโดยรวมๆ แล้วที่รวมกิจกรรมก็คือ ย่านชนิดหนึ่งที่มีความหนาแน่นค่อนข้างสูงและเกิดจากการรวมตัวกันเพื่อกิจกรรม มากกว่าลักษณะทางกายภาพอื่นๆ ตามปกติบริเวณที่รวมกิจกรรมจะมีพื้นที่ที่ค่อนข้างจำกัด และลักษณะทางกายภาพของบริเวณก็จะถูกสร้างขึ้นเป็นแบบถาวรหรือแบบที่ที่รื้อถอนได้สะดวกก็ตามแต่ความถี่ของการมีกิจกรรม และจะถูกสร้างขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นด้วย โดยแบ่งประเภทของที่รวมกิจกรรมตามประเภทการใช้งาน 5 ประเภท ดังนี้ (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 4-1)

1. ใช้เพื่อการสัญจรหรือเป็นทางเข้า ได้แก่ลานด้านหน้าของอาคารหรือกลุ่มอาคารขนาดใหญ่ ที่มีความสำคัญ ใช้เป็นที่รวมกลุ่มผู้คนก่อนและหลังการเข้าไปในอาคาร ซึ่งลานประเภทนี้ควรคำนึงถึงทิศทางของคนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะทิศทางของคนเดินเท้าเข้าสู่ตัวอาคาร เช่น ลานหน้าอาคารพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ลานหน้าวัด ลานหน้าศูนย์บริการนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ลานด้านหน้าทางเข้าอาคารนี้ ยังจะช่วยให้ตัวอาคารหรือกลุ่มอาคารมีความเด่นชัดขึ้น เน้นให้เห็นความสำคัญ และนักท่องเที่ยวสามารถมองเห็นได้จากระยะไกลด้วย ลานที่มีอาคารโอบล้อมอยู่ทั้งหมดทุกด้าน บางครั้งจะเรียกว่าคอร์ต (Court) ซึ่งจะมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น และทำหน้าที่เป็นสิ่งช่วยเชื่อมความสัมพันธ์ของอาคารแต่ละหลังเข้าด้วยกัน

2. ใช้เพื่อการพบปะสังสรรค์ เพื่อการรวมกลุ่มกันทางสังคม ส่วนใหญ่ตำแหน่งของลานประเภทนี้จะอยู่ในจุดที่มีผู้คนผ่านเข้าเป็นจำนวนมาก หรือเป็นจุดรวมของทางเท้าสายสำคัญ เช่นลานในบริเวณร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ลานบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เป็นต้น ลานประเภทนี้อาจจะมีการจัดพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ เกิดขึ้นด้วย เช่น ลานตลาดขายของในวันหยุด ลานตลาดขายสินค้าพื้นเมือง ลานสำหรับประกอบพิธีทางศาสนา ลานสำหรับชบวนแห่ต่างๆ เวทีการแสดงกลางแจ้ง ซึ่งเป็นที่แสดงดนตรี การแสดงการเล่น

3. ใช้เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ทั้งในรูปแบบของการพักผ่อนแบบสงบ (Passive Recreation) ซึ่งก็ได้แก่การนั่งเล่น เดินเล่น นั่งคุยกันหรือในรูปแบบของการพักผ่อนแบบออกกำลังกาย (Active Recreation) ซึ่งได้แก่การเล่นกีฬาบางประเภท การออกกำลังกาย สนามเด็กเล่น เช่นลานในบริเวณย่านการค้า อาจจัดให้มีเก้าอี้ม้านั่งสำหรับพักผ่อน จัดหุ้มสำหรับขายเครื่องดื่ม อาหารว่าง จัดอุปกรณ์เด็กเล่นไว้ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ใช้เพื่อประโยชน์ทางการด้านการมองเห็น ลานประเภทนี้ ไม่ได้มีจุดประสงค์หลักเพื่อการใช้งานทางกายภาพ แต่จัดทำขึ้นเพื่อการมองเห็นช่วยเสริมหรือเน้นอาคาร ทิวทัศน์ หรือเน้นที่หมายตาให้เด่นชัดขึ้นและน่าสนใจขึ้น ลานประเภทนี้จึงอาจมีส่วนที่เป็นพื้นสนามหญ้า หรือสระน้ำ หรือทั้งสองอย่างประกอบกันกับพื้นลาดแข็งเช่น ลานด้านหน้าโบราณสถาน ลานโดยรอบอนุสาวรีย์ เป็นต้น

5. ใช้เพื่อประโยชน์หลายๆ อย่าง ส่วนมากแล้ว "ลาน" มักจะมีการใช้งานหลายๆ ประเภท มากกว่าที่จะมีการใช้สอยอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่นลานในกลุ่มอาคารศูนย์แสดงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นทั้งจุดนัดพบ และเป็นจุดที่จะกระจายนักท่องเที่ยวเข้าสู่ตัวอาคารแล้วยังมีกิจกรรมเกิดขึ้นอีกอย่างคือ การแสดงศิลปะกลางแจ้ง เป็นต้น



ภาพที่ 2.6 แสดงที่รวมกิจกรรม ย่านอ่าว Bayshore Boulevard

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่รวมกิจกรรม (Nodes)

1. การแยกกิจกรรมและการสัญจรที่เหมาะสม ลานควรมีขอบเขตที่แน่ชัด แยกออกจากระบบสัญจรรวมของเมือง เพื่อให้เกิดความปลอดภัย (Safety) และความสะดวก (Convenience) ขอบเขตนี้อาจแสดงได้โดยการใช้แนวรั้ว การใช้แนวต้นไม้ การใช้วัสดุปูพื้นที่แตกต่างกัน การเปลี่ยนระดับหรืออื่นๆ

ในลานกิจกรรมเองก็ควรมีการวางแผนว่า ส่วนใดของลานจะใช้เพื่อกิจกรรมอะไร และจัดเตรียมพื้นที่เพื่อกิจกรรมแต่ละส่วนให้เหมาะสมไม่ขัดแย้งกัน บริเวณที่จะเป็นทางสัญจรควรกว้างขวางพอที่จะรับปริมาณผู้ใช้และมีความชัดเจนพอ ที่ผู้สัญจรผ่านมาสามารถตัดสินใจได้ว่า ควรจะเดินไปทางใด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. การเลือกใช้วัสดุ วัสดุที่เป็นส่วนประกอบสำคัญของลาน ได้แก่วัสดุพื้น ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นบริเวณที่มักมีการใช้งานมาก จึงควรเป็นพื้นผิวแข็งเพื่อความถาวรแข็งแรง และเพื่อให้การใช้งานสามารถทำได้ตลอดทั้งปี

วัสดุปูพื้น มีมากมายหลากหลายประเภทให้เลือกใช้โดยคำนึงถึง ความทนทาน ความสะดวกในการใช้งานราคาวัสดุและค่าก่อสร้าง ความสวยงาม ความกลมกลืนกับวัสดุของสิ่งที่อยู่โดยรอบ ได้แก่วัสดุของอาคารข้างเคียง วัสดุปูพื้นหลายประเภทนี้ก็ได้ เพื่อแยกให้เห็นทิศทางของการเดิน แยกประเภทกิจกรรมที่จะเกิดขึ้น การเตือนให้ระวังหรือเตรียมตัวจุดที่มีการเปลี่ยนระดับสำหรับขึ้นบันไดหรือทางลาด โดยใช้วัสดุที่มีขนาด ผิวสัมผัส สีหรือลวดลายที่ต่างกัน

3. พิจารณาถึงการเข้าถึงของรถบริการ ในบางบริเวณที่มีความเหมาะสม และมีความจำเป็นควรคำนึงถึงกรณีพิเศษ หรือกรณีฉุกเฉินที่รถเข็น รถบริการ รถพยาบาล หรือรถดับเพลิง สามารถแล่นไปบนบริเวณลานได้ด้วย โดยใช้วัสดุปูพื้นที่มีความแข็งแรงพอ ไม่ออกแบบให้มีขั้นบันได หรือการลดระดับทั่วไปหมดทั้งบริเวณจนรถไม่สามารถแล่นผ่านไปได้ ถ้าเป็นพื้นสนามหญ้าอาจใช้แผ่นปูเว้นช่องปลูกหญ้า (Grass Block) ซึ่งรถแล่นผ่านไปได้ แต่มองเห็นเหมือนเป็นลานหญ้าสีเขียว

4. คำนึงถึงสภาพอากาศของบริเวณ ลานซึ่งเป็นพื้นลาดแข็งสำหรับเขตอากาศร้อนแบบเมืองไทยนี้ จะกลายเป็นบริเวณที่ร้อน ไม่ร่มรื่น เกิดแสงสะท้อนและไอร้อน ดังนั้นจึงควรจำกัดบริเวณพื้นลาดแข็งนี้ให้น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็น แล้วช่วยลดความร้อนด้วยการปลูกต้นไม้ให้ร่มเงา ไม้ยืนต้นที่ปลูกบนลานนี้ควรเจาะพื้นโดยรอบบริเวณโคนต้นให้เพียงพอกับการเจริญเติบโต โดยมีขนาดประมาณไม่น้อยกว่า 1.00 X 1.00 เมตร แต่ถ้าสามารถเจาะพื้นให้มีขนาดกว้างกว่านี้ได้ ก็จะมีผลดีกับการเจริญเติบโตของต้นไม้

5. คำนึงถึงการระบายน้ำ บริเวณที่เป็นพื้นแข็งยังมีขนาดกว้างมาก ปัญหาการระบายน้ำจะมีมาก เนื่องจากน้ำไม่สามารถซึมผ่านพื้นผิวได้ จึงควรทำให้ผิวมีความลาดเอียงลาด (Slope) ออกจากอาคารเพื่อการระบายน้ำฝนไม่ให้ไหลเข้าสู่อาคารโดยอาจจะระบายลงสู่ท่อระบายน้ำหรือลงสู่แปลงปลูกต้นไม้ และลานนี้ควรอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าอาคารด้วย เพราะในบริเวณพื้นลาดแข็งภายหลังฝนตกจะมีน้ำฝนไหลที่ผิวเป็นปริมาณมาก ถ้าระบายไม่ทันอาจไหลย้อนกลับไปที่ตัวอาคารได้

6. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในลานที่เป็นที่รวมกิจกรรมต่างๆ มีคนมาใช้สถานที่เป็นจำนวนมาก ควรจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ตามสมควรการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก ควรคำนึงถึงผู้ใช้ที่เป็นเด็ก คนชราหรือผู้มีความพิการด้วย โดยอาจจัดทำทางลาดสำหรับรถเข็นไว้ด้วย มิใช่ทำแต่ขั้นบันไดเพียงอย่างเดียว หรือน้ำพุสำหรับดื่มควรออกแบบให้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีระดับความสูง ที่เด็กสามารถดื่มน้ำได้ด้วย มิใช่สำหรับผู้ใหญ่แต่เพียงอย่างเดียว สิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ได้แก่

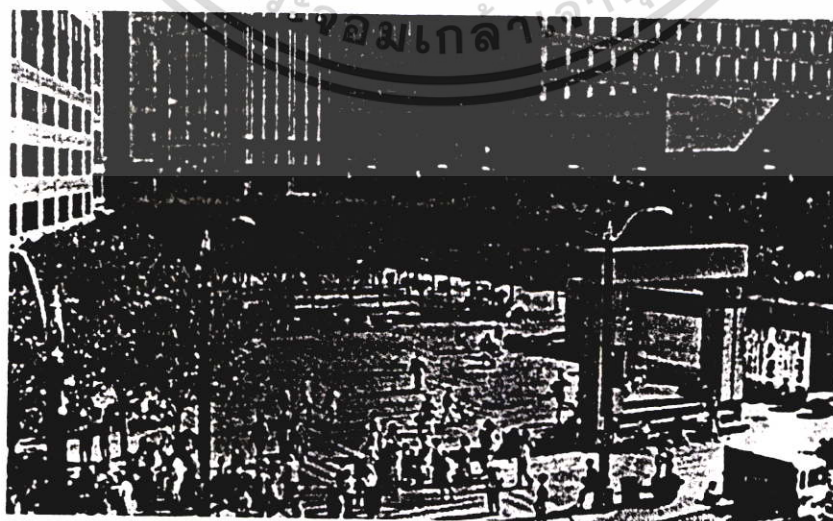
6.1 ม้านั่ง ที่นั่ง ซึ่งอาจเป็นเพียงม้านั่งเพียงอย่างเดียว หรือเป็นที่นั่งซึ่งออกแบบประกอบอยู่กับรั้ว (Seating Wall) กำแพง กระบะต้นไม้ หรือเป็นที่นั่งประกอบอยู่กับชั้นบันไดซึ่งมักนิยมใช้กัน สำหรับบริเวณเวทีการแสดงกลางแจ้ง ม้านั่งแบบที่มีพนักพิงจะนั่งได้สบายกว่าและนั่งได้นานกว่า

6.2 น้ำดื่มเป็นน้ำพุสำหรับดื่ม อาจออกแบบให้เป็นเหมือนรูปปั้น หรือเป็นงานประติมากรรม ช่วยตกแต่งบริเวณได้ด้วย

6.3 บ่อน้ำ น้ำพุ น้ำตก เป็นสิ่งตกแต่งประดับประดาสร้างให้เกิดจุดที่น่าสนใจ จุดเด่นหรือเป็นที่หมายตาของบริเวณ ในเขตอากาศร้อนบ่อน้ำจะช่วยทำให้บรรยากาศร่มเย็นลงได้ การเคลื่อนไหวของน้ำรวมทั้งเสียงน้ำไหลน้ำตกก็เป็นสิ่งที่ช่วยสร้างบรรยากาศ ที่แยกตัดขาดออกจากบริเวณข้างเคียงและเกิดความเพลิดเพลิน อย่างไรก็ตามบ่อน้ำนี้จะต้องจัดให้มีระบบการกรองน้ำที่ดี จึงจะไม่สร้างปัญหาในเรื่องการดูแลรักษา

6.4 ไฟแสงสว่าง ในบางบริเวณที่มีการใช้งานในเวลากลางคืน ควรจัดให้มีไฟฟ้าแสงสว่างให้เพียงพอและถึงแม้จะไม่มีกิจกรรมเกิดขึ้น ก็ควรจัดให้มีไฟฟ้าไว้เท่าที่จำเป็น เพื่อการรักษาปลอดภัยหรือการดูแลของยามได้

ส่วนประกอบอื่นๆ ในบริเวณ ลาน ได้แก่ ชุม ไซโซนา ชุมชายของ ชุมชายหนังสือพิมพ์ ชุมชายดอกไม้ แผงลอย ซึ่งอาจเป็นแผงถาวรหรือแผงชั่วคราวที่เคลื่อนย้ายได้เป็นต้น ซึ่งถ้าจัดกำหนดตำแหน่งให้ดี ควบคุมรูปแบบให้ได้ก็เป็นสิ่งที่จะสร้างชีวิตชีวา และตกแต่งเพิ่มความสวยงามได้เช่นกัน



ภาพที่ 2.7 แสดงที่รวมกิจกรรม Westlake Plaza , Seattle ประเทศสหรัฐอเมริกา เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.3 ทางสัญจร (Paths)

เส้นทางสัญจรภายในชุมชนเมืองมีหลายประเภท และแต่ละประเภทยังสามารถออกเป็นหลาย ๆ ระดับ ทั้งนี้จะกล่าวถึงภาพรวมของการสัญจร แต่ละประเภทได้แก่ (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 6-10)

1. ถนน
2. ทางเดินเท้า
3. ทางจักรยาน
4. ที่จอดรถ
5. ทางเรือ
6. อื่น ๆ

1. ถนน

ถนนเป็นองค์ประกอบสำคัญของเมือง ทำหน้าที่เชื่อมโยงส่วนต่างๆ ของเมืองเข้าด้วยกัน และยังเป็นส่วนเชื่อมโยงเมืองเข้ากับระบบสัญจรไปยังที่อื่นๆ ของประเทศอีกด้วย

ประเภทต่างๆของถนน

เมื่อพิจารณาตามสภาพชุมชนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ถนนนอกเมือง (Rural Highway) หมายถึง ถนนที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชนต่อชุมชน เมืองต่อเมือง หรือภาคต่อภาค ให้มีความสัมพันธ์กัน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และอนามัยของประชาชนในชาติ ตลอดจนเพื่อการปกครองและการป้องกันประเทศ ส่วนใหญ่ถนนนอกเมืองจะอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง เช่น ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน เป็นต้น

ถนนนอกเมือง นอกจากที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงแล้ว ยังมีถนนที่ได้ดำเนินการก่อสร้างขยาย บูรณะและบำรุงรักษา โดยหน่วยงานอื่นๆ อีกเช่น ทางหลวงชนบท ดำเนินการโดยองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทางหลวง รพช. ดำเนินการโดยสำนักเร่งรัดพัฒนาชนบท

1.2 ถนนในเมือง (Urban Highway) หมายถึง ถนนในชุมชนที่มีประชากรอยู่หนาแน่น และได้ยกระดับเป็นเขตสุขาภิบาลหรือเขตเทศบาลแล้ว

ประเภทของถนนในเมือง (Urban Street Type) ตามลำดับความสำคัญ (Hierarchy)

1.2.1 ถนนในเมือง (Urban Street) หมายถึง ถนนในเขตชุมชนที่มีประชากรอยู่หนาแน่น และได้ยกระดับเป็นเขตสุขาภิบาลหรือเขตเทศบาลแล้ว ประเภทของถนนในเมือง เมื่อพิจารณาตามลักษณะหน้าที่ของการใช้งานและลำดับความสำคัญ สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ถนนสายประธาน (Principal Arterial or Expressway or Freeway)

เป็นถนนสายสำคัญของระบบการจราจรของเมือง การจราจรเป็นการจราจรที่มีความเร็วค่อนข้างสูง กระแสการจราจร เข้า-ออก จากเมือง หรือการจราจรผ่านเมือง จะใช้ถนนสายประธานนี้ การเชื่อมต่อมีการควบคุมอย่างปานกลางถึงเข้มงวด

Principal Arterial หรืออีกนัยหนึ่งก็คือทางหลวงแผ่นดินซึ่งอยู่ในเขตเมืองและทำหน้าที่เชื่อมต่อชุมชนในจังหวัดหรือต่างจังหวัดเข้าด้วยกัน

Expressway เป็นถนนสายประธานที่ได้ออกแบบไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดสะดวกรวดเร็วเป็นพิเศษ ซึ่งมีเขตทางกว้างไม่ต่ำกว่า 60.00 เมตร หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ ถนนพิเศษที่มีการควบคุมทางเข้า-ออก เพื่อมิให้เกิดทางแยก ทางร่วมอยู่ใกล้ เกินกว่า 1,500 เมตร ทางแยกที่เกิดจากมีถนนสายสำคัญสายอื่นตัดผ่านจะสร้างเป็นทางแยกต่างระดับ ชนิดสะพานลอยข้ามธรรมดา (Flyover) หรือสะพานลอยข้ามแยกทิศทาง (Interchange) ส่วนทางแยกที่เกิดกับถนนธรรมดา จะเป็นทางแยกระดับดินที่ประกอบด้วยระบบเกาะ แบ่งอย่างสมบูรณ์แบบ (Channellised at Intersection) เช่น ถนนวิภาวดีรังสิต Freeway หรือ Expressway ที่มีการควบคุมทางเข้าออกตลอดสาย

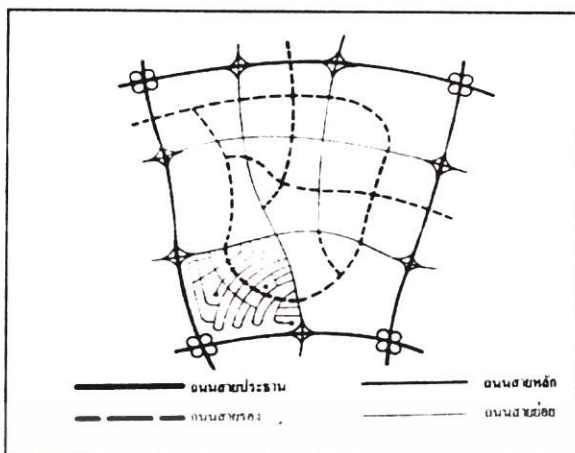
2. ถนนสายหลัก (Major Arterial) ถนนประเภทนี้ทำหน้าที่กระจายการจราจรถนนสายประธานไปสู่พื้นที่ต่างๆ ของเมืองในเขตที่อยู่อาศัย เขตอุตสาหกรรม เขตพาณิชยกรรมและธุรกิจการค้า ฯลฯ โดยให้เกิดการเชื่อมต่อระหว่างถนนสายประธานและถนนสายรองเข้าด้วยกัน มีการควบคุมการเชื่อมต่ออย่างปานกลาง

3. ถนนสายรอง (Collector Street) เป็นถนนที่ทำหน้าที่กระจายการจราจรภายในพื้นที่ศูนย์กลางเมืองเชื่อมโยงและให้บริการในส่วนต่างๆ ของเมือง โดยทำหน้าที่เชื่อมต่อระหว่างถนนสายหลักและถนนสายย่อยเข้าด้วยกัน มีการควบคุมการเชื่อมต่อไม่มากนัก

4. ถนนสายย่อย (Local Street) ถนนประเภทนี้ทำหน้าที่รับการจราจรจากแหล่งที่อยู่อาศัยโดยตรงแล้วเชื่อมต่อกับถนนสายรอง เป็นถนนที่ทำหน้าที่ให้บริการการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) เป็นหลัก การเคลื่อนที่ของรถ (Mobility) บนถนนสายนี้จะต่ำ โดยปกติจะไม่มี การควบคุมการเชื่อมต่อแต่อย่างใด

ถนนในระดับสายหลัก สายรอง สายย่อย และทางเข้าเป็นส่วนของถนนที่อยู่ในเมือง ถนนที่มีความสำคัญมากกับทัศนียภาพของเมืองในสวนรวม คือถนนสายหลักและถนนสายรอง เนื่องจากถนนสองระดับนี้เป็นส่วนเชื่อมโยงจุดสำคัญๆ ของเมืองทั้งที่หมายตา ย่านสำคัญ สถานที่สำคัญในระดับเมือง ซึ่งคนส่วนใหญ่จะต้องใช้และผ่านไปมาเป็นประจำ จึงเป็นถนนที่สื่อความหมายของตัวเมืองได้ดี ที่ผู้มาเยี่ยมชมควรประทับใจในทัศนียภาพในแนวถนนเหล่านี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาพที่ 2.8 แสดงการเชื่อมต่อของถนนในเมืองประเภทต่าง ๆ

ข้อพิจารณาในการวางระบบถนนของเมือง มีดังนี้

1. ลักษณะของชุมชนในเมืองในการวางระบบโครงข่ายถนน จำเป็นต้องพิจารณาแบ่งชุมชนเมืองออกเป็นกลุ่มๆ ดังนี้

1.1 Neighborhood เป็นกลุ่มชุมชนที่เล็กที่สุดซึ่งประกอบด้วย บ้านอยู่อาศัย โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา ร้านค้าย่อย ศูนย์กลางชุมชนมีขนาดที่สามารถเดินได้ (ประมาณ 1 กิโลเมตร)

1.2 Community Group เป็นการรวมกลุ่มชุมชนย่อย 4-5 กลุ่ม เข้าด้วยกัน โดยมีร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ โรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในบริเวณศูนย์กลางของชุมชน

1.3 District เป็นการรวมหลาย Community เข้าด้วยกัน โดยจะมีศูนย์กลางกิจกรรมด้านบันเทิง รวมกลุ่มในลักษณะที่สมบูรณ์ในตัวเอง ขนาดของชุมชนในกลุ่มนี้จะถูกกำหนดโดยระยะทางที่คนจะเดินทางไปสู่ศูนย์กลางชุมชนได้อย่างสะดวก

1.4 Urban Area เป็นการรวมตัวของ District กลุ่มต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยมีศูนย์กลางการค้า ศูนย์วัฒนธรรมศูนย์กลางการบริการและศูนย์การจ้างงาน อยู่ที่ Central Business District หรือ CBD

2. ลักษณะการเข้าถึงศูนย์กลางแต่ละชุมชน

2.1 Neighborhood Centre อาศัยการเดินทางเท้าหรือจักรยานเป็นส่วนใหญ่

2.2 Group Centre เริ่มมีการใช้ยานพาหนะอื่นมากขึ้น เนื่องจากระยะทางไกลขึ้น

2.3 District Centre อาศัยการใช้ยานพาหนะชนิดต่างๆ โดยเฉพาะรถประจำทางมากกว่าการเดินทางเท้าหรือรถจักรยาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 City Centre (CBD) ส่วนใหญ่ใช้ยานพาหนะและรถโดยสารสาธารณะเกือบทั้งหมด เนื่องจากระยะทางห่างจากที่อยู่อาศัยมาก

3. ลักษณะการจราจรบนถนนในเมือง

3.1 การจราจรระหว่าง District มีลักษณะเป็นการรวมการจราจรจาก District ต่างๆ แล้วกระจายเข้าสู่ CBD หรือ District ที่ห่างไป ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางระยะยาว ถนนจึงควรจำกัดทางเข้าออกให้มากที่สุด

3.2 การจราจรระหว่าง Community เป็นการรวมการจราจรจาก Community ไปสู่ Community อื่น หรือ District Centre เป็นการเดินทางระยะปานกลาง และเป็นการจราจรที่มีปัญหาและความคับคั่งมากที่สุด

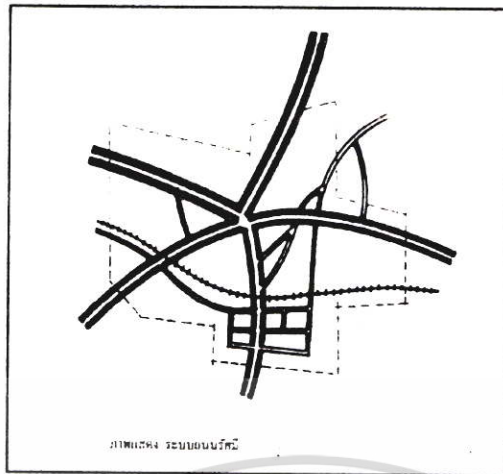
3.3 การจราจรระหว่าง Neighborhood เป็นการจราจรระหว่าง Neighborhood ต่างๆ หรือ Group Centre หรือระบบรอบ Community ทางแยกจะมีระยะห่างกันไม่มากนัก

3.4 การจราจรภายใน Neighborhood เป็นการให้บริการพื้นที่โดยเชื่อมต่อกับถนนโดยรอบ Neighborhood นั้นๆ จะสามารถวางผังให้เกิดความสวยงามและสอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมได้ง่าย

รูปแบบของถนนในเมือง (Urban Street Pattern)

รูปแบบของระบบถนนในแต่ละเมือง จากการจำแนกลักษณะของชุมชนในเมืองออกเป็นกลุ่มต่างๆ เมื่อพิจารณาถึงโครงข่ายของถนนที่เชื่อมโยงหรือการติดต่อกันของกลุ่มชุมชน จะประกอบกันเป็นโครงข่ายที่มีรูปแบบต่างๆ กัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากรูปแบบการใช้ที่ดินของเมือง โดยสามารถแบ่งระบบของถนนได้ 4 ชนิด คือ

1. รูปแบบของระบบถนนรัศมี (Radial System Pattern) เป็นระบบถนนที่เกิดขึ้นเนื่องจากความต้องการของผู้ใช้ถนน เริ่มจากจุดรวม เช่น ตลาด สถานที่ราชการ เป็นต้น แล้วกระจายออกไปตามแนวรัศมี ความเจริญของเมืองจะเริ่มที่จุดศูนย์กลางของเมือง แล้วแผ่กระจายออกไปตามแนวถนน หรือเส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ระบบถนนรัศมีมีข้อเสียคือ พื้นที่ที่อยู่ระหว่างถนนรัศมีจะได้รับการบริการไม่ทั่วถึง ที่ดินแต่ละผืนมีรูปร่างไม่สม่ำเสมอ ทำให้ไม่สะดวกในการวางผังและออกแบบสิ่งก่อสร้าง ถนนทุกสายมุ่งเข้าสู่ศูนย์กลางเมือง ทั้งการจราจรท้องถิ่น (Local Traffic) และการจราจรผ่านเมือง (Through Traffic) ทำให้มีแนวโน้มที่จะเกิดการจราจรติดขัดที่บริเวณศูนย์กลางเมือง แนวทางแก้ปัญหานี้คือ นำระบบถนนวงแหวนเข้ามาช่วย



ภาพที่ 2.9 แสดงรูปแบบถนนแบบกริด

2. รูปแบบของถนนตารางหมากรุก (Grid System Pattern) ประกอบด้วยถนนตามแนวยาวและแนวขวาง ตัดตั้งจากกันเป็นตารางสี่เหลี่ยม โดยถนนแต่ละสายจะมีระยะห่างกันพอสมควร ลักษณะการวางผังเมือง และการวางผังโครงข่ายของระบบถนน เอื้ออำนวยต่อการใช้รถยนต์ส่วนตัว หรือที่เรียกว่า Motorized Town ระบบถนนแบบนี้มีข้อดีและข้อเสียที่สำคัญๆ ดังนี้

ข้อดี

1. มีความสม่ำเสมอของ Accessibility ของส่วนต่างๆ ของเมืองดีเท่าๆ กัน
2. ช่วยกระจายความเจริญไปทั่วถึงกัน ทำให้ความหนาแน่นของประชากรกระจายออกไปสม่ำเสมอ ในแง่ของการขนส่งระบบนี้จะช่วยให้ความต้องการการขนส่งกระจายออกไป ไม่จำกัดอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่ง ซึ่งจะสะดวกต่อการบริการ

3. ง่ายต่อการออกแบบวางแนวถนนและสิ่งก่อสร้างอื่นๆ สามารถขยายเมืองออกไปได้ทุกด้านไม่มีจำกัด

4. สามารถเพิ่มความจุ (Capacity) ของโครงข่ายถนนได้โดยง่าย โดยการกำหนดให้ถนนคู่ใดคู่หนึ่งที่ขนานกันจัดเป็นระบบเดินรถทางเดียว (One-way System)

5. การเดินทางเลี้ยวย่านธุรกิจการค้าและศูนย์กลางเมือง สามารถเลือกเส้นทางได้หลายเส้นทาง

ข้อเสีย

1. ไม่เหมาะสำหรับลักษณะภูมิประเทศบางพื้นที่ ถ้าภูมิประเทศไม่สม่ำเสมอ การทำระบบนี้จะเสียค่าใช้จ่ายสูง

2. ถนนของโครงข่ายระบบนี้ไม่มีลำดับชั้น ผู้ใช้รถใช้ถนนจะสับสนในการแยกทางใดเป็นทางเอกหรือทางโท

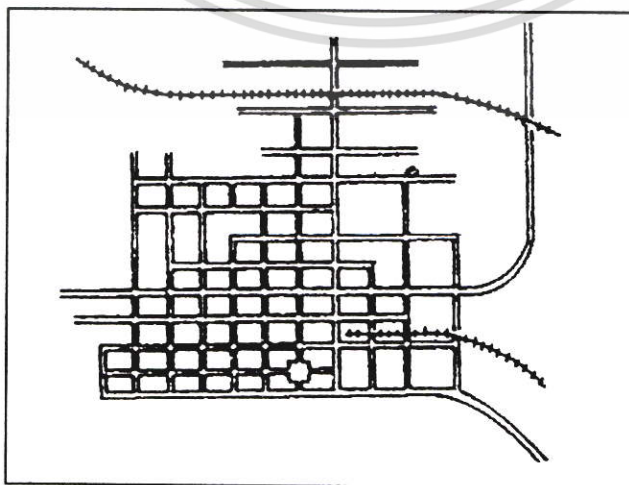
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ไม่สะดวกสำหรับการจราจรที่มีจุดเริ่มต้น (Origin) และจุดหมาย (Destination) ในแนวเส้นทแยงมุม เพราะจะทำให้ต้องเดินทางยาวขึ้น
4. มีทางร่วมทางแยกมากเกินไป
5. ผู้ใช้รถใช้ถนนเกิดความเบื่อหน่ายซ้ำซาก การเดินทางผ่านเมืองจะพบแต่ Block ของตึก และทางแยกซ้ำๆ กัน

ตารางที่ 2.2 แสดงระยะห่างระหว่างถนนสายหลัก (Major Arterial Spacing) ในระบบถนนที่มีรูปแบบเป็นตารางหมากรุก (Grid System Pattern)

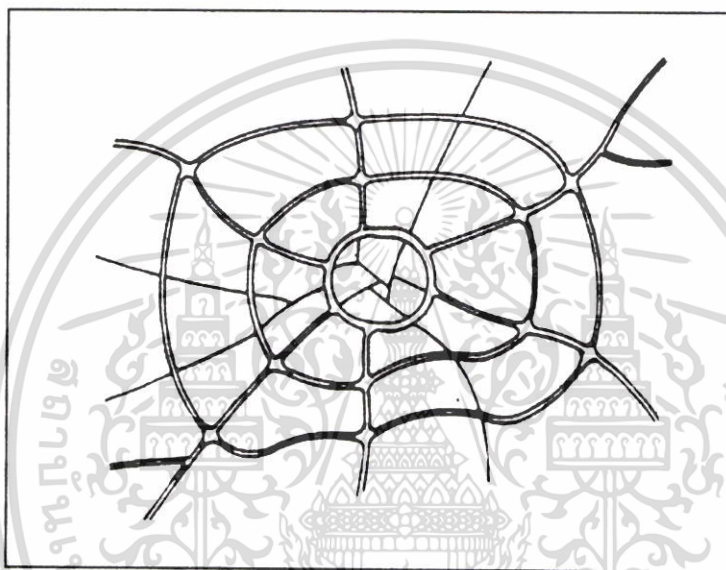
แสดงความหนาแน่นประชากร (คน/ตร.กม.)	ระยะห่างระหว่างถนนสายหลัก (กม.)	
	ถนน 4 ช่องจราจร	ถนน 6 ช่องจราจร
1,600	2.5-3.0	3.5-4.0
3,200	1.0-1.3	1.6-2.0
4,600	0.8-1.0	1.0-1.3

ตารางที่แสดงดังกล่าว เป็นมาตรฐานที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ การนำมาใช้ควรพิจารณาอย่างรอบคอบถึงอัตราการใช้รถต่อคน รูปแบบการใช้ที่ดิน ลักษณะภูมิประเทศ ระบบถนนเดิม ระบบขนส่งมวลชน ฯลฯ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตามหลักวิชาการจากตารางข้างบน จะเห็นว่าในขณะที่ความหนาแน่นประชากรสูงขึ้น ระยะห่างระหว่างถนนต้องน้อยลง และหรือจำนวนช่องจราจรต้องมากขึ้น เพื่อคงระดับการให้บริการเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) และคงความสามารถในการเคลื่อนที่ของรถ (Mobility)



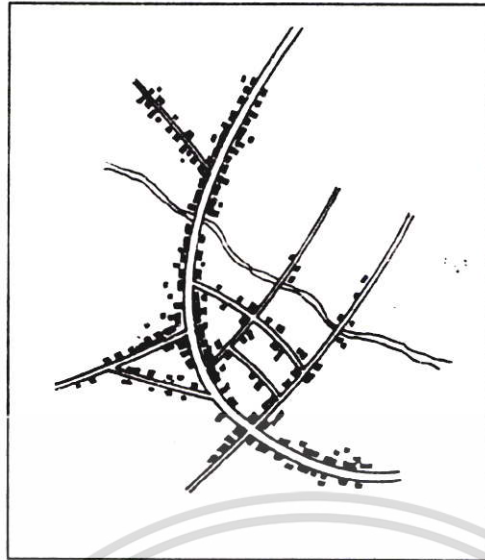
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ภาพที่ 2.10 ซึ่งแสดงรูปแบบถนนแบบตารางหมากรุกที่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. รูปแบบของระบบถนนวงรอบหรือวงแหวน (Ring System Pattern) เป็นรูปแบบของถนนที่มีลักษณะวงรอบล้อมศูนย์กลางของบริเวณเมือง ซึ่งสามารถให้บริการแก่พื้นที่ในเมืองได้ การจราจรชนิดผ่านเมืองสามารถใช้วงแหวนได้โดยไม่ต้องผ่านใจกลางเมือง โดยทั่วไประบบถนนวงแหวนมักจะใช้ควบคู่ไปกับระบบถนนรัศมี เมื่อนำทั้งสองระบบมาประกอบกันแล้ว มีข้อดีคือสามารถเลือกเส้นทางการเดินเข้าสู่ศูนย์กลางเมืองได้ ยานพาหนะไหลเวียนได้สะดวกทั้งบริเวณในเมืองและรอบเมือง สามารถปรับแนวถนนให้เข้ากับสภาพภูมิประเทศได้



ภาพที่ 2.11 แสดงรูปแบบถนนแบบวงแหวน

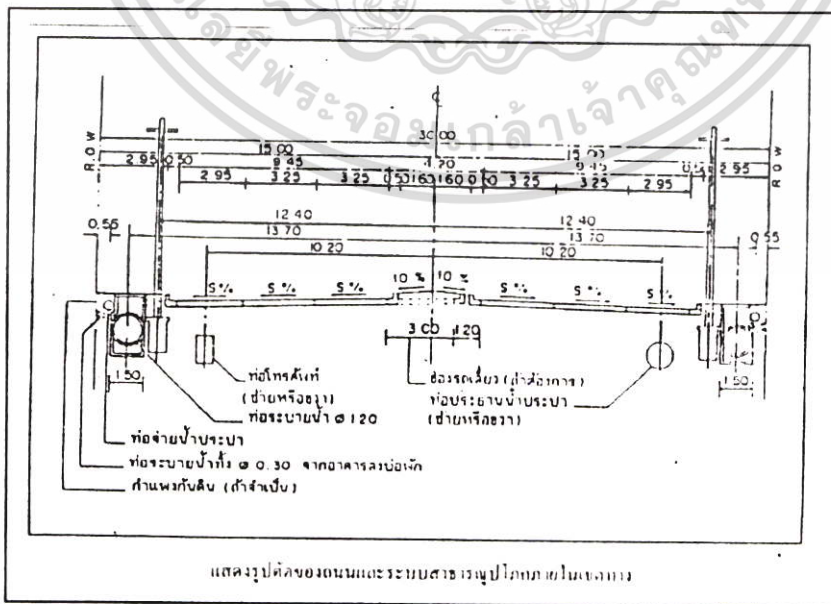
4. รูปแบบของระบบถนนตามแนวตรง (Liner System Pattern) เป็นรูปแบบของระบบถนนที่มีลักษณะเป็นเส้นตรง มีการเจริญเติบโตของเมืองเพียงบริเวณตามแนวรอบข้างของถนนในแง่ของการขนส่งถือว่าระบบนี้ไม่เหมาะสม เนื่องจากทำให้ต้องเดินทางยาวขึ้นซึ่งระบบขนส่งจะต้องบริการมากขึ้น นอกจากนี้ Accessibility จะดีเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับถนนเท่านั้น



ภาพที่ 2.12 แสดงรูปแบบถนนแบบตามแนวตรง

รูปตัดของถนนในเมือง (Urban Street Cross Section)

การกำหนดรูปตัดของถนนในเมือง (Urban Street Cross Section) ความกว้างของ
 เขตทางจะเป็นตัวกำหนดพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างหรือปรับปรุง ซึ่งหมายรวมถึงการกำหนดจำนวน
 และขนาดของช่องจราจร พื้นที่สำหรับเกาะกลาง (Median) พื้นที่สำหรับอาคารระบายน้ำ
 (Drainage Structures) ระบบสาธารณูปโภค ขนาดไหล่ทาง (Shoulder) พื้นที่สำหรับทางเท้า
 (Side Walk) และพื้นที่เพื่อการขยายถนนในอนาคต เป็นต้น



ภาพที่ 2.13 แสดงรูปตัดถนนในเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

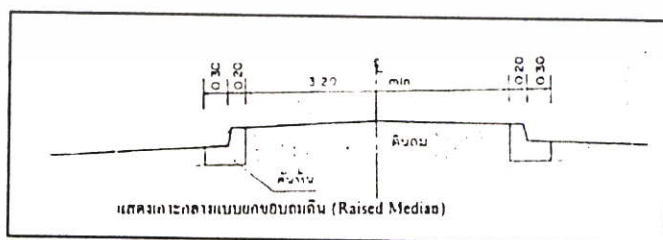
1. ความกว้างของเขตทาง (Right-of-way Width) คือ พื้นที่ดินที่กันแนวถนนไว้สำหรับก่อสร้างส่วนต่างๆ ของถนน การกำหนดความกว้างของถนนนั้น มีองค์ประกอบที่จะต้องนำมาพิจารณามากมาย เช่น ปริมาณการจราจร ย่านการใช้ที่ดิน สภาพภูมิประเทศ ประเภทของถนน รวมทั้งขนาดของอาคาร ท่อสายส่งของระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ฯลฯ

2. ช่องจราจร (Traffic Lane) ความกว้างของช่องจราจรสามารถกำหนดให้กว้างช่องละ 2.75 3.00 3.25 หรือ 3.50 เมตร แล้วแต่กรณี ขึ้นอยู่กับความกว้างของเขตทาง ลักษณะการใช้ที่ดิน หน้าที่และความสำคัญของถนนสายนั้นในระบบถนน ในกรณีที่เขตทางแคบ อาจกำหนดให้มีช่องเพื่อช่วยการจราจรหรือเพื่อใช้ในกรณีเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน ในลักษณะช่องจอดรถยนต์ (Parking Lane) หรือไหล่ทาง (Shoulder)

3. ช่องจอดขนาน (Parking Lane) เป็นส่วนที่ทำหรือจัดไว้เพื่อให้จอดรถ ความกว้างของช่องจอดขนาน สามารถกำหนดให้กว้างช่องละ 2.00 2.50 หรือ 3.00 เมตร แล้วแต่กรณี นอกจากนี้ช่องจอดขนานยังมีประโยชน์เพื่อช่วยการจราจร หรือเพื่อใช้ในกรณีเกิดอุบัติเหตุ เหตุฉุกเฉิน เป็นต้น

4. ไหล่ทาง (Shoulder) ความกว้างของไหล่ทางที่สร้างสามารถกำหนดให้กว้างช่องละ 1.75-2.50 เมตร แล้วแต่กรณี ส่วนความกว้างของไหล่ทางด้านในกำหนดให้กว้างอย่างน้อย 1.50 เมตร ไหล่ทางมีประโยชน์ใช้เป็นพื้นที่สำหรับหลบรถ จอดรถชั่วคราว เป็นต้น

5. เกาะกลาง (Median) ใช้เป็นฉนวนเพื่อแบ่งแยกรถที่มีทิศทางการจราจรสวนทางกัน โดยทั่วไปถนนที่มีการจราจรตั้งแต่ 4 ช่องจราจรขึ้นไป ควรออกแบบให้มีเกาะกลาง นอกจากนี้เกาะกลางยังมีประโยชน์สำหรับใช้เป็นพื้นที่สำหรับรถรอเลี้ยว เป็นที่พักของคนเดินข้ามถนนที่มีหลายช่องจราจร และเป็นที่พักไม้พุ่ม ทำหน้าที่ป้องกันแสงไฟของรถที่สวนทางกัน เกาะกลางสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

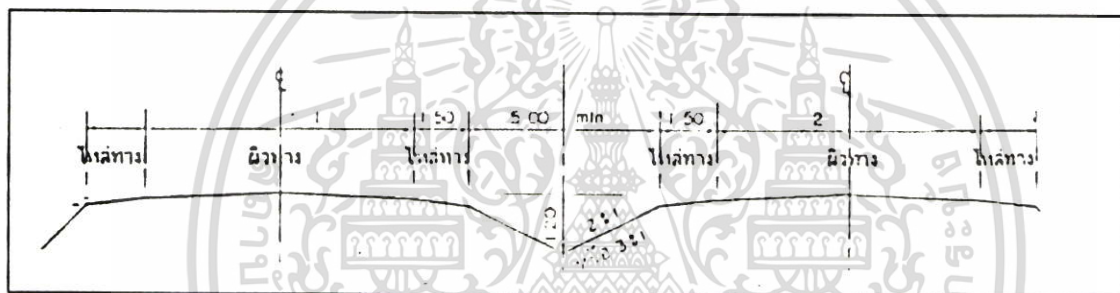


ภาพที่ 2.14 แสดงรูปตัดเกาะกลางถนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 Raised Median คือ เกาะกลางถนนที่มีการยกขอบถมดินปิดผิวหน้า การปลูกหญ้าหรือการปู Slab Block โดยทั่วไปจะกำหนดให้ความกว้างระหว่างขอบในของคันหิน (Curb) เท่ากับ 3.20 เมตร เป็นอย่างน้อย เพื่อทำช่องทางรถอเลี้ยว (Pocket Lane) ได้กว้าง 3.00 เมตร กรณีที่เขตทางจำกัดอาจพิจารณาลดความกว้างของเกาะกลางให้เหลือ 1.20 เมตร (คันหินถึงคันหิน) ซึ่งเป็นความกว้างต่ำสุดของการติดตั้งป้ายจราจร ปักเสาไฟฟ้าแสงสว่าง และไฟสัญญาณจราจร (ถ้าน้อยกว่า 1.20 เมตร ใช้สีเส้นแสดงขอบเขตด้วยสี หรือ Painted Median)

5.2 Depressed Median คือ เกาะกลางที่มีลักษณะเป็นร่องกดลึก ใช้กรณีที่เป็นถนนประเภท Divided Highway ที่มีเขตทางกว้างข้างละตั้งแต่ 20.00 เมตร ขึ้นไป ความกว้างจากขอบไหล่ทางด้านในข้างหนึ่งถึงขอบไหล่ทางด้านในของอีกข้างหนึ่ง ต้องกว้างอย่างน้อย 5.00 เมตร และไม่นิยมออกแบบในบริเวณย่านชุมชนใหญ่หรือในเมือง



ภาพที่ 2.15 แสดงรูปตัดเกาะกลางถนนแบบ Depressed Median

5.3 Painted Median คือ เกาะกลางที่มีลักษณะเป็นเส้นคู่ขนานทาสีขาวเพื่อแสดงขอบเขต ภายในตีเส้นทะแยงสีขาว ใช้ในกรณีที่เขตทางมีจำกัด ไม่สามารถสร้างเกาะกลางแบบยกขอบถมดิน โดยทั่วไปมีขนาดความกว้างประมาณ 1.00 เมตร เกาะกลางแบบนี้นอกจากมีประโยชน์ในการแบ่งทิศทางการจราจรแล้ว ยังให้ประโยชน์สำหรับคนข้ามถนน ใช้เป็นที่หยุดรอรถในทิศทางตรงข้ามเพื่อข้ามถนน นอกจากนี้ยังใช้ในการจัดรูปเพื่อลดขนาดเกาะกลางหรือแบ่งแยกทิศทางการจราจรในบริเวณทางแยก (Approach End Treatment or Marking at Junction)

6. เกาะข้าง (Out Separator) ใช้สำหรับแยกการจราจรท้องถิ่น (Local Traffic) ออกจากการจราจรผ่านเมือง (Through Traffic) บนถนนสายประธาน หรือถนนที่ออกแบบให้ใช้ความเร็วสูง โดยกำหนดให้มีความกว้างอย่างน้อย 3.00 เมตร ในกรณีที่ใช้สำหรับแยกทางออกจากการจราจรหลัก สามารถกำหนดให้มีความกว้างไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ทางเท้า (Side Walk) ในถนนที่มียานพาหนะใช้ความเร็วสูง และผ่านชุมชนหรือบริเวณที่มีคนเดินเท้ามาก ควรพิจารณากำหนดให้มีทางเท้า ได้แก่ บริเวณย่านธุรกิจ ย่านอุตสาหกรรม ย่านที่อยู่อาศัย หรือโรงเรียน ความกว้างของทางเท้าให้กว้างไม่น้อยกว่า 1.50 เมตร

การพิจารณากำหนดความกว้างของทางเท้า ต้องคำนึงถึงสิ่งสาธารณูปโภคที่อยู่ภายในเขตทางเท้าด้วย เช่น เสาไฟฟ้า เสาโทรเลข สายไฟฟ้าใต้ดิน สายโทรศัพท์ใต้ดิน ท่อจ่ายน้ำประปา ท่อประธานประปา และท่อก๊าซ เป็นต้น โดยสิ่งเหล่านี้จะเป็นส่วนหนึ่งของรูปตัดที่จะต้องจัดตำแหน่งให้เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและเพื่อการบำรุงรักษาภายนอกหน้าและจะต้องพิจารณาถึงจำนวนผู้เดินเท้าประกอบด้วย โดยสมมติให้ความกว้างของผู้เดินเท้าหนึ่งคนเท่ากับ 0.60 เมตร และแต่ละแถวของผู้เดินเท้า หรือความกว้างของช่องทางเดินเท้ากับ 0.75 เมตร (รวมถึงที่ว่างรอบตัว) ดังนั้น ความกว้างของทางเท้าจะถูกกำหนดด้วยจำนวนแถว หรือช่องทางเดินเท้าที่ต้องการรวมกับ Lateral Clearance : 0.5 m.

8. ทางจักรยาน (Bicycle Lane) ถนนบางย่านที่มีขนาดเขตทางเท้าพอเพียงและมีการจราจรหนาแน่น ควรมีถนนคู่ขนานด้านข้างสำหรับยวดยานที่วิ่งช้าด้วยคือ "ทางจักรยาน" ทางจักรยานควรออกแบบให้เป็นประเภทการจราจรเดินทางเดียว ความกว้างมาตรฐานของทางจักรยานคือ 2.50 เมตร หรืออย่างน้อย 1.80 เมตร ถ้าออกแบบให้การจราจรเดินทางสองทาง ความกว้างปกติอย่างน้อย 3.60 เมตร แต่ถ้ามีการใช้จักรยานกันน้อยความกว้างอาจน้อยกว่านี้ได้

ถนนที่มีการจราจรคับคั่งสับสนมากบริเวณทางแยก ควรสร้างอุโมงค์สำหรับรถจักรยาน กำหนดความสูงอย่างน้อย 2.25 เมตร ความกว้างอย่างน้อย 3.00 เมตร สำหรับการจราจรเดินทางเดียว หรือความกว้าง 4.00 เมตร สำหรับการจราจรเดินทางสองทาง ความลาดชัน 1:20 ในกรณีพื้นลาดเอียงขึ้น และ 1:15 ในกรณีพื้นลาดเอียงลง

ตารางที่ 2.3 แสดงความกว้างของส่วนประกอบของรูปตัดถนนตามลักษณะการใช้ที่ดิน

การใช้ที่ดิน	ย่านที่อยู่อาศัย (Resident Area)			ย่านพาณิชยกรรม (Commercial Area)		ย่านอุตสาหกรรม (Industrial Area)
	หนาแน่นน้อย	หนาแน่นปานกลาง	หนาแน่นมาก	หนาแน่น	หนาแน่นมาก	
ไหล่ทาง (ม.)	1.75 - 2.50	1.75-2.50	2.50-3.00	2.50 - 3.00	3.00	3.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

การใช้ที่ดิน	ย่านที่อยู่อาศัย (Resident Area)			ย่านพาณิชยกรรม (Commercial Area)		ย่านอุตสาหกรรม (Industrial Area)
	หนาแน่น น้อย	หนาแน่น ปานกลาง	หนาแน่น มาก	หนาแน่น	หนาแน่น มาก	
ทางเท้า (ม.)	1.50 - 2.50	2.50	3.00-5.00	4.00 - 5.00	5.00 - 9.00	3.50-5.00
ช่องจอดรถขนาน(ม.)	2.00	2.00-2.50	2.50-3.00	2.50 - 3.00	3.00	3.00
ช่องจราจร (ม.)	2.75 - 3.00	3.00-3.25	3.25-3.50	3.25 - 3.50	3.50	3.50
เกาะกลาง (ม.)	0.00 - 1.20	1.00-4.20	1.20-4.20	1.20 - 4.20	4.20 - 7.20	4.20-7.20
ทางจักรยาน (ม.)	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50

หมายเหตุ : เกาะกลางที่มีขนาดเล็กกว่า 1.2 เมตร ให้ใช้เกาะกลางแบบตีเส้นแสดงขอบเขตด้วยสี (Painted Median)

ความจุของถนนในเมือง (Urban Street Capacity)

ความจุของถนนในเมือง Street Capacity หมายถึง จำนวนยานพาหนะสูงสุด ที่คาดว่าจะสามารถแล่นผ่านช่องจราจรที่จุดใดๆ ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ภายใต้สภาพของช่องจราจรที่จุดนั้น ความจุของถนนที่ใช้ในการออกแบบถนนในเมือง ขึ้นอยู่กับปริมาณจราจรสูงสุดในชั่วโมงเร่งด่วนช่วงเช้า ช่วงเย็นและช่วงกลางวัน และเนื่องจากปริมาณการจราจรบนถนนในเมืองมีความคับคั่งมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการจราจรบนถนนนอกเมือง ทำให้ความจุของถนนในเมืองลดลง อีกสาเหตุที่ทำให้การจราจรบนถนนในเมืองล่าช้าและเสียเวลามากขึ้นคือ บริเวณทางร่วมทางแยก ซึ่งทำให้ความจุของถนนลดลงเช่นเดียวกัน

หลักการวางรูปแบบของถนนในเมือง

การวางผังรูปแบบของถนนย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ซึ่งบางครั้งอาจจะเป็นลักษณะเฉพาะที่ไม่สามารถกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ตายตัวได้อย่างไรก็ตามจะต้องอาศัยหลักการเบื้องต้นดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. จะต้องกำหนดให้ถนนแต่ละสายมีหน้าทีอย่างใดอย่างหนึ่งตามประเภทถนนข้างต้น เช่น หากกำหนดถนนสายใดเป็นถนนสายประธานหรือทางด่วนแล้ว ถนนสายนี้จะให้บริการในลักษณะถนนย่อยกับพื้นที่ 2 ผังถนนไม่ได้อีก กล่าวคือ จะต้องมีการควบคุมเชื่อมต่อและจะต้องมีถนนย่อยสายอื่นให้บริการพื้นที่เหล่านั้นแทน เป็นต้น การที่ไม่สามารถควบคุมให้ถนนแต่ละสายมีหน้าที่เดียวได้แล้ว จะทำให้เกิดความสับสนไม่มีระเบียบในการจราจร ซึ่งยากที่จะแก้ไข

2. การเชื่อมต่อระหว่างถนนแต่ละประเภทควรจะเป็นไปตามลำดับ คือ จากอาคารสู่ถนนสายย่อย จากถนนสายย่อยไปสู่ถนนสายรอง จากถนนสายรองเข้าสู่ถนนสายหลัก จากถนนสายหลักไปสู่ถนนสายประธาน จากถนนสายประธานไปสู่ทางหลวงแผ่นดิน หรือในทางกลับกัน

3. กิจกรรมบางประเภทที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน แต่จำเป็นต้องอยู่ห่างกัน จะต้องแก้ไขโดยการให้ถนนเชื่อมต่อตามความเหมาะสม เช่น ย่านพักอาศัยจำเป็นต้องอยู่ห่างย่านอุตสาหกรรมทั้งที่คนงานจำเป็นต้องพักผ่อนอยู่อาศัย การกำหนดถนนสายหลักเพื่อเชื่อมต่อบริเวณทั้งสองจำเป็นมาก เป็นต้น

4. จะต้องจัดประเภทที่เหมาะสม เพื่อให้บริการกิจกรรมแต่ละประเภท เช่น ศูนย์กลางชุมชนระดับหมู่บ้าน ควรจัดถนนสายรองหรือถนนสายย่อยให้บริการ เนื่องจากการเดินทางเป็นการเดินทางระยะสั้นและไม่ใช่นานพาทหะมากนักในขณะที่ควรจัดถนนสายหลักเพื่อให้บริการกับชุมชนระดับเมือง หรือชุมชนหลัก ทั้งนี้ เนื่องจากการเดินทางระยะไกลและต้องอาศัยยานพาหนะประเภทต่างๆ ด้วย เป็นต้น

ขั้นตอนในการวางระบบถนน

แบ่งออกเป็นขั้นตอนคร่าวๆ ได้ดังนี้

1. กำหนดจำนวนและระยะห่างระหว่างถนนสายประธานหรือทางด่วน ในระบบถนนของชุมชน
2. จัดเลือกรูปแบบของระบบถนนที่จะใช้ ซึ่งอาจจะเป็นแบบวงแหวน รัศมี ตาราง เหลี่ยม หรือแบบอื่นๆ ตามความเหมาะสม
3. คาดคะเนขนาดและรูปแบบของถนนในระบบนั้น โดยใช้มาตรฐานทั่วไปในการออกแบบ
4. คาดคะเนผลกระทบรวมทั้งลักษณะการจราจรที่จะเกิดขึ้นโดยระบบถนนนั้น โดยใช้วิธีการทาง Modeling and Forecasting เพื่อนำไปหาผลตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบกับทางเลือกอื่นถ้ามี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อพิจารณาเกี่ยวกับ Land Used สำหรับการออกแบบถนนในเมือง

1. เมือง ชุมชน	: จำนวนประชากร จำนวนยานพาหนะ
2. ย่านธุรกิจ แหล่งจ้างงาน เช่น สำนักงาน	: ขนาดพื้นที่ จำนวนลูกจ้าง
3. ศูนย์การค้า	: ขนาดพื้นที่ร้านค้า ห้างสรรพสินค้า หรือ ขนาดพื้นที่ที่จอดรถ จำนวนร้านค้า ห้างสรรพสินค้า
4. ที่อยู่อาศัย	: จำนวนประชากร จำนวนหลังคาเรือน จำนวนผู้ทำงาน
5. หลังบันเทิงและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	
5.1 โรงภาพยนตร์ ละคร สนามกีฬา	: ความจุ หรือจำนวนที่นั่ง
5.2 ภัตตาคาร	: ความจุ หรือจำนวนที่นั่ง
5.3 สวนสาธารณะ ชายหาด	: ขนาดพื้นที่ และจำนวนสถานที่จอดรถ
5.4 โรงแรม	: จำนวนห้องพัก ความจุ หรือจำนวนที่นั่งของ Lounges Bars ห้องอาหาร และห้องประชุม
6. โรงงานอุตสาหกรรม	: ความสามารถในการผลิต และผลผลิต
7. สถานีขนส่ง	: จำนวนขานชลา, จำนวนที่จอดรถ, ขนาดโรงเก็บรถหรือสินค้าขนาดพื้นที่

ตารางที่ 2.5 แสดงขนาดของถนนมาตรฐานในชุมชน

ขนาดของถนน	หลักเกณฑ์
1. ถนนเขตทาง 8 เมตร	: ใช้ในชุมชนทั่วไปเหมาะสำหรับถนนสายย่อย หรือขอย ตัน หรือใช้ระหว่างชุมชนในกรณีไม่สามารถขยายเขต ทางให้กว้างกว่านี้ได้
2. ถนนเขตทาง 10 12 14 และ 16 เมตร	: ใช้ภายในชุมชนทั่วไป หรือใช้ภายในชุมชนในเขต เทศบาล / สุขาภิบาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ขนาดของถนน	หลักเกณฑ์
3. ถนนเขตทาง 20 เมตร	: ใช้ภายในและภายนอกชุมชน เหมาะสำหรับปริมาณการจราจร 1,000-2,000 คัน / วัน
4. ถนนเขตทาง 30 เมตร	: ใช้ภายในและภายนอกชุมชน โดยทั่วไปถนนประเภทนี้อยู่ภายในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง กรมโยธาธิการ รพช. เหมาะสำหรับปริมาณการจราจรไม่เกิน 8,000 คัน / วัน
5. ถนนเขตทาง 40 เมตร	: ใช้ภายในและภายนอกชุมชน ปกติถนนประเภทนี้อยู่ภายในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง เหมาะสำหรับปริมาณการจราจรไม่เกิน 8,000 คัน / วัน

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงถนน

1. การเสริมทัศนียภาพของการเข้าสู่เมือง บริเวณที่ถนนสายประธาน เชื่อมต่อเข้ากับถนนสายหลักของเมือง ถือเป็น "ส่วนเข้าถึง" ของตัวเมือง ซึ่งหากได้รับการเสริมความสำคัญทางทัศนียภาพบางประการจะทำให้ผู้ที่กำลังเดินทางเข้าสู่ตัวเมือง มีความกระตือรือร้นหรือตื่นเต้นที่จะรู้สึกว่าได้เดินทางมาถึงจุดหมายปลายทางแล้ว

การเสริมทัศนียภาพนี้อาจทำได้หลายรูปแบบ ได้แก่ การใช้วัสดุพืชพันธุ์ (Planting) ที่ต่างออกไปจากบริเวณเส้นทางที่ผ่านมา เช่น ใช้ไม้พุ่มที่มีสีสันพิเศษหรือไม้พุ่มตัดแต่ง ปลูกเป็นแนวยาวตามแนวถนนก่อนเข้าสู่ตัวเมือง บ้ายแสดงทางเข้าหรือแสดงการต้อนรับ ซึ่งควรทำให้มีความเด่นชัด อ่านได้จากระยะไกล และมีรูปลักษณะที่เข้ากันได้ดีกับภูมิประเทศโดยรอบ การทำมุมประตูทางเข้าในกรณีที่ดินไม่กว้างมากจนเกินไป การใช้ประติมากรรม ที่มีขนาดได้สัดส่วนกับความกว้างของถนน และระยะการมองของผู้ที่กำลังเดินทางมาถึง

บางครั้งบริเวณส่วนเข้าถึงของเมือง อาจมีองค์ประกอบที่แสดงความเป็นเมืองชัดเจนอยู่แล้ว ก็อาจไม่จำเป็นต้องเน้นในเรื่องนี้มากนัก เช่นมีแม่น้ำ สะพาน เห็นความหนาแน่นของอาคารที่ต่างออกไปชัดเจน กลุ่มอาคารสูง ฯลฯ เพียงทำภาพมุมมองนั้นให้ดูเรียบร้อยงดงามก็สามารถสร้างความประทับใจในทำนองเดียวกัน

2. การมีขนาดของถนนเหมาะสม กับปริมาณการสัญจร ถนนควรมีความกว้างขวางพอที่รถจะสามารถสัญจรได้โดยมิมีการติดขัด มีจำนวนช่องทางวิ่งมากพอที่จะจุปริมาณรถที่ต้องการในช่วงถนนนั้นๆ ได้ในบางกรณีการมีช่องจอดในถนนที่มีการจราจรสูง ก็เป็นการเพิ่มความเอกรสนนี้เป็นเอกรสนที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกรสนทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ติดขัดให้กับการจราจร หากยกเลิกช่องจอดในถนนเหล่านั้นจะเป็นการเพิ่มช่องทางวิ่ง ทำให้ถนนสายนั้นๆ สามารถรองรับปริมาณการจราจรเพิ่มขึ้นได้

3. **คำนึงถึงความสะดวก (Convenience) และความปลอดภัย (Safety)** ได้แก่การที่มีความสะดวกในเรื่องระยะเลี้ยว มีระบบป้ายบอกทิศทางที่ชัดเจนและวางในตำแหน่งที่เหมาะสม ความไม่สับสนในเรื่องทางแยกและทิศทาง การมีเส้นแบ่งช่องทางวิ่งที่ชัดเจน การมองเห็นรถหรือคนที่กำลังสัญจรมาถึงบริเวณจุดตัดของเส้นทางมีไฟแสงสว่าง

4. **ความสวยงามในแนวดน** การวางเส้นทางเป็นแนวตรงยาวต่อเนื่องกันมากเกินไป ทำให้ทัศนียภาพไม่น่าสนใจ ควรมีขอบทางที่ชัดเจนเป็นระเบียบ ผิวจราจรมีความราบเรียบ สม่่าเสมอ เป็นต้น

2. ทางเดินเท้า (Pedestrian way)

ทางเดินเท้ามีหน้าที่หลักเช่นเดียวกับถนน คือรองรับการสัญจร และมีความสำคัญมากทัดเทียมกับถนน ทางเท้าอาจเป็นทางเดินที่ขนานไปกับแนวดนก็ได้ หรืออาจแยกต่างหากจากแนวดนก็ได้

ประเภทต่างๆ ของทางเดินเท้า (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 6-13)

2.1 **ทางเท้าขนานไปกับแนวดน** ได้แก่ ทางเท้าที่อยู่ขนานสองข้างของแนวดนของเมือง เป็นทางเท้าที่มักมีการสัญจรหนาแน่นหากเป็นทางเท้าในถนนสายหลักและถนนสายรอง

2.2 **ทางเท้าชนิดที่เป็นทางลัด** ได้แก่ ทางเท้าที่มักเป็นที่รู้จักกันเฉพาะกลุ่ม ลัดไปตามชอยหรือด้านหลังอาคารหรือริมแม่น้ำ อันที่จริงแล้วทางลัดเหล่านี้อาจได้รับการส่งเสริมให้อยู่ในระบบทางเท้าของเมือง และปรับปรุงสภาพแวดล้อมสองข้างทางก็อาจเพิ่มความคล่องตัวให้กับระบบการสัญจรของเมืองได้

2.3 **ทางเท้าระหว่างอาคารพาณิชย์ หรือย่านทางเดินเท้า (Pedestrian Mall)** คือ บริเวณที่คนสามารถเดินติดต่อกันได้ทั้งบริเวณ โดยไม่มีการสัญจรทางรถเข้าไปยุ่งเกี่ยว เป็นสิ่งที่มีในเกือบทุกเมืองของยุโรป และบางเมืองของสหรัฐอเมริกา รวมถึงญี่ปุ่น สิงคโปร์ ออสเตรเลีย เป็นต้น บริเวณดังกล่าวมักเป็นบริเวณพาณิชย์ และมีบรรยากาศในเชิงนันทนาการด้วย และยังสามารถใช้เป็นทางลัด จากการเดินตามแนวดนในเมืองได้ด้วย

2.4 **ทางเท้าชั่วคราว** ได้แก่ การปิดถนนบางสายในวันพิเศษเพื่อใช้เป็นทางเดินเท้า หรือเพื่อกิจกรรมนันทนาการ เช่น ถนนกินซ่าในโตเกียว เป็นต้น

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงทางเดินเท้า

1. **ความต่อเนื่องของทางเดินเท้า** โครงข่ายของทางเดินเท้า จะต้องสมบูรณ์ต่อเนื่อง ชัดแจ้งและสามารถจะทำให้คนเดินไปถึงจุดหมายได้ โดยไม่มีอุปสรรคกีดขวาง มีผิวพื้นราบเรียบ ไม่มีการเปลี่ยนระดับโดยไม่จำเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความปลอดภัย จะต้องคำนึงถึงทั้งความปลอดภัยในการสัญจรจากระบบการสัญจรอื่น และความปลอดภัยในแง่ของสวัสดิภาพในการเดิน การแบ่งแยกระบบการสัญจรเช่น ถนน ทางรถจักรยาน ออกจากทางเดินเท้าให้ชัดเจน จะทำให้การจราจรทุกระบบมีความคล่องตัว และปลอดภัยสูงขึ้น แต่ในจุดที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่นจุดข้ามเหนือจุดตัดระหว่างกันนี้ จะต้องมีการควบคุมหรือการจัดวิธีการป้องกัน ไม่ให้เกิดความสับสนและเกิดอันตรายขึ้นได้ นอกจากนี้การติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิเช่น ไฟฟ้าแสงสว่างก็จะเป็นการช่วยเพิ่มสวัสดิภาพแก่คนเดินเท้าด้วย

3. การมีความกว้างทางเท้าเพียงพอกับปริมาณผู้สัญจร ขนาดของทางเท้าขึ้นอยู่กับปริมาณของผู้สัญจรในเส้นทางนั้น โดยปกติเกณฑ์ที่ใช้เป็นมาตรฐานสากลจะระบุทางเดินเท้าในบริเวณย่านการค้าและย่านธุรกิจ ซึ่งจะมีผู้สัญจรไปมาหนาแน่น ให้มีความกว้างอย่างน้อยที่สุด 3.00 เมตร และทางเท้าในบริเวณอื่นในระดับรองลงไป มีความกว้างประมาณ 2.00 เมตร ซึ่งความกว้างนี้หมายถึงเป็นการใช้เพื่อการสัญจร การปลูกต้นไม้และสิ่งอำนวยความสะดวกบางประเภท เช่นถังขยะ ตู้โทรศัพท์เท่านั้น ไม่รวมถึงกิจกรรมอื่นที่อาจเกิดบนทางเท้า ยกเว้นการคอยรถประจำทาง

อันที่จริงแล้ว ตามแนวความคิดของเมืองรุ่นใหม่ทางเท้าในย่านทางเดินหลังของเมือง ควร มีบรรยากาศในการช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของบรรยากาศเมือง และช่วยทำให้เมืองสวยงามมีชีวิตชีวาขึ้นด้วยการมีบริเวณนั่งพัก มีบริเวณแฉงลอย รถเข็นขายอาหาร หรือเครื่องดื่มในบางจุด โดยจัดสภาพแวดล้อมบริเวณนั้นให้ร่มรื่นงดงามไปพร้อมๆ กับประโยชน์ในเชิงการสัญจร

4. การเพิ่มทางเดินเท้าในเมือง เมืองในประเทศไทย ส่วนใหญ่มีทางเท้าที่ค่อนข้างคับแคบ เมื่อรวมสิ่งอำนวยความสะดวกบางอย่าง เช่น ตู้โทรศัพท์ เสาไฟฟ้า ถังขยะ ยิ่งทำให้ทางเท้าคับแคบลงไป และเป็นที่ยากที่จะขยายทางเดินเท้าออกไปอีก

การขยายทางเท้าอาจทำได้ในหลายกรณี เช่น

4.1 ยกเลิกช่องจอดรถในแนวดนนั้นๆ โดยจัดหาที่จอดรถในบริเวณอื่นแทน แล้วใช้พื้นที่ช่องจอดนั้นในการขยายทางเท้า

4.2 ในกรณีที่ทางเท้า มีการสัญจรหนาแน่นเพียงข้างเดียว อาจลดทางเท้าด้านหนึ่งแล้วเพิ่มความกว้างของทางเท้าด้านที่มีการจราจรหนาแน่นก็ได้

4.3 กรณีที่ถนนนั้นมีเกาะกลางถนน อาจลดขนาดเกาะกลางถนนหรือทำลายเกาะกลางถนน หากไม่มีผลกระทบต่อส่วนอื่น แล้วใช้พื้นที่ผิวจราจรที่เพิ่มขึ้นในการเพิ่มขนาดทางเท้า

4.4 การพัฒนาทางเดินระหว่างหลังอาคาร ให้เป็นทางเดินในย่านพาณิชย์ ได้เคยทำมาแล้วในนครนิวยอร์กในกรณีที่ไม่สามารถขยายทางเท้าออกไปได้เพียงพอ แต่วิธีนี้ต้องมี

เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาก็ได้ เมื่อผู้ดูแลเห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวางแผนระยะยาว ต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ ความร่วมมือ และกฎหมายควบคุมช่วยในการดำเนินการ

4.5 การเพิ่มทางเดินลัด เพื่อลดภาระของทางสัญจรในทางเดินหลัก ก็เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถทำได้เช่น ทางเดินลัดตัวเมือง โดยทำทางเดินเลียบริมแม่น้ำสู่ย่านพักอาศัยในเมือง Koblenz เมืองเล็ก ๆ ที่มีชื่อเสียงเมืองหนึ่งของประเทศเยอรมัน นอกจากนี้จะลดภาระความหนาแน่นของการเดินเท้าในเมืองแล้วยังช่วยบรรยากาศของการเดินทางให้ดีขึ้นด้วย ปรากฏว่าเส้นทางนี้ นอกจากชาวเมืองจะนิยมใช้แล้ว นักท่องเที่ยวก็นิยมมาเดินในถนนลัดดังกล่าวนี้เป็นประจำ เนื่องจากบรรยากาศผ่อนคลายดีกว่าทางเดินในเมือง

4.6 ในกรณีที่ไม่สามารถเพิ่มทางเดินเท้าด้วยวิธีใดๆ แล้วการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ได้แก่การจัดระเบียบทางเท้า ห้ามการรुकล้ำทางเท้าของร้านค้าบริเวณใกล้เคียงการจัดระเบียบสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การลดขนาดสิ่งที่มีขนาดใหญ่โตเกินความจำเป็น เช่น ตู้โทรศัพท์ อาจทำเป็นกล่องขนาดพอเหมาะพร้อมรูปร่าง และการหันทิศทางที่จะกันเสียงรบกวนได้ติดตั้งร่วมกับเสาไฟฟ้าหรือถังขยะอาจมีขนาดเล็กแต่เพิ่มจำนวน หรือติดตั้งถังขยะร่วมกับสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ เป็นต้น

5. ผิวพื้นของทางเดินเท้า ทางเท้าควรมีผิวพื้นราบเรียบต่อเนื่อง ไม่มีการเปลี่ยนแปลงระดับโดยไม่จำเป็นและควรอยู่ในสภาพดี ไม่ชำรุดเสียหาย ช่องเปิดของระบบสาธารณูปโภคต่างๆ ควรได้รับการออกแบบให้กลมกลืนไปกับผิวพื้นของทางเท้า และควรวางระบบในลักษณะที่ว่า การตรวจและซ่อมแซมสาธารณูปโภคต่างๆภายใต้ทางเท้าสามารถทำได้ โดยไม่ต้องมีการขุดเจาะ เช่น การทำ Manhole เป็นต้น

6. การเข้าถึงได้โดยรถบริการประเภท ในบางบริเวณที่เป็นทางเท้า ชนิดไม่ขนานไปกับแนวถนนจำเป็นจะต้องเผื่อความกว้างสำหรับรถบริการ บางประเภท เช่นรถคนชยะ รถดับเพลิง รถพยาบาล ซึ่งการบริการเหล่านี้มีระยะเวลาบริการที่จำกัดต่างๆ กัน

7. ความสวยงามของทางเดินเท้า ทางเดินเท้าเป็นองค์ประกอบทางทัศนียภาพที่สำคัญอย่างหนึ่งของเมือง จึงควรได้รับการจัดการให้มีความสวยงาม ทั้งในระยะเริ่มแรกก่อสร้างและในระยะยาว ดังนั้นการออกแบบจะต้องคำนึงถึงความมั่นคงถาวร การทนทานต่อการใช้สอยและความง่ายต่อการดูแลรักษา

ความสวยงามของทางเท้า จะมาจากความเป็นระเบียบเป็นประการแรก หมายถึงการที่ส่วนประกอบทางเท้าดูไม่ระเกะระกะ อยู่ในตำแหน่งที่ดีมีความกลมกลืนกับบริเวณโดยรวม ส่วนประกอบทางเท้าเหล่านี้ได้แก่ ต้นไม้ เสาไฟฟ้า ป้ายต่างๆ ที่จอดรถประจำทาง ถังขยะ ตู้โทรศัพท์ รวมไปถึงป้ายชื่อร้านและประกาศโฆษณาต่างๆ เป็นต้น และทางเท้าอยู่ในสภาพที่ดีราบเรียบไม่ชำรุดทรุดโทรม และสะอาดมีทางสัญจรที่ไม่แออัดคับคอง

เอ็กสกรีนเป็นเอ็กสกรีนที่ส่งมอบวัสดุสำหรับการใช้งานเพื่อใช้การก่อสร้างเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสวยงามในลำดับถัดมา ได้แก่ การตกแต่งประดับประดาให้ทางเท้านั้นดูมีชีวิตชีวาขึ้น อาจด้วยการเพิ่มสีสันทัน เพิ่มลวดลายบนผิวพื้น การเลือกใช้สีของสิ่งประกอบทางเท้า เช่นการประดับด้วยไม้พุ่มและส่งเสริมกิจกรรมที่มีชีวิตชีวาอื่นๆ เป็นต้น ความสวยงามในลักษณะนี้ หากทำ “เกินพอดี” ก็อาจจะทำให้เกิดความเลอะเทอะวุ่นวายได้

8. การใช้ทางเท้าเพื่อกิจกรรมอื่น ทางเท้าในบางช่วงที่มีความกว้างมากพอ อาจสนับสนุนให้มีกิจกรรมอื่นๆ บนทางเท้า เช่นรถเข็นขายน้ำ ขายหนังสือ หรือแม้กระทั่งสินค้าอื่นๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งเพิ่มชีวิตชีวาให้กับเมือง ทำให้การเดินทางไปมาบนทางเท้ามีความหมายมากขึ้น แต่การใช้พื้นที่ลักษณะนี้ควรมีการควบคุมรูปแบบการจัดวางให้อยู่ในระเบียบที่ดี มีสิ่งรองรับพร้อม เช่น ถังขยะ ที่ล้างมือ ที่ล้างภาชนะที่มีขีดไม่ประเจิดประเจ้อ มีความสะอาดเรียบร้อย

อีกกิจกรรมหนึ่งที่สามารถทำได้บนทางเท้า คือการโฆษณา ซึ่งหมายถึงว่าเป็นรายได้ อย่างหนึ่งของหน่วยงานที่บริหารเมือง เพื่อนำไปใช้ในการดูแลรักษาสถานที่การโฆษณาบนทางเท้านี้ ได้แก่การทำป้ายขนาดย่อมหรือตู้ตู้เตี้ยขนาดเล็ก หรือป้ายห้อยแขวนเล็กๆ ประดับตาม แนวทางเดิน ป้ายเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องมีขนาดใหญ่มากนัก เนื่องจากเป็นการมองในระยะใกล้สีสันทันของป้ายจะช่วยให้ทางเดินดูมีชีวิตชีวาขึ้น แต่ไม่ควรใช้ในบริเวณที่มีสิ่งประกอบหรือป้ายร้านค้า มากมายอยู่แล้ว

3. ทางจักรยานและที่จอดจักรยาน

ทางจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยว มีข้อดีคือ การจัดบริการทำได้ง่าย ลงทุนไม่มากนัก ใช้พื้นที่ในการสัญจรไม่มาก เป็นการเดินทางที่ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะใดๆ ทั้งในเรื่องของเสียง ฝุ่น ควัน และอากาศเป็นพิษ รวมทั้งเป็นการประหยัดพลังงาน ได้ออกกำลังกาย เป็นผลดีต่อสุขภาพ ส่วนข้อจำกัดของการใช้จักรยาน คือ ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ และมีข้อจำกัดการใช้สำหรับเด็กและผู้สูงอายุ อีกทั้งยังอาจเกิดขัดแย้งกับพาหนะอื่นๆ ในเมืองจนทำให้การจราจรติดขัดหรือเกิดอันตรายได้ โดยเฉพาะสำหรับเมืองขนาดใหญ่

ทางจักรยานสำหรับเส้นทางนักท่องเที่ยว เหมาะสำหรับเมืองที่มีจุดสนใจ เป็นธรรมชาติที่สวยงามและ เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงพักผ่อน นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในเมืองนั้นนาน อย่างไรก็ตามจะพบว่าหลายๆ เมืองในประเทศไทยยังนิยมใช้การสัญจรทางจักรยานอยู่ อย่างกว้างขวาง แต่ขาดการส่งเสริมหรือจัดบริการไว้ให้

ประเภทต่างๆ ของทางจักรยาน

ชนิดของทางจักรยาน โดยทั่วไปแล้วจะมีอยู่ 3 ชนิดด้วยกันคือ (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 6-18)

3.1 ทางจักรยานที่แยกออกจากทางเดินเท้า โดยสมบูรณ์ ใช้กับบริเวณที่มีการสัญจรด้วยจักรยานค่อนข้างถี่และเป็นจำนวนมาก และควรพยายามหลีกเลี่ยงการมีจุดตัดและข้ามกันของทางเดินกับถนนด้วย

3.2 ทางจักรยานที่แยกออกจากทางคนเดินหรือทางรถยนต์ในระดับปานกลาง การใช้งานน้อยกว่า ชนิดแรก และการมีจุดตัดหรือจุดข้ามกับทางสัญจรอื่นๆ สามารถมีได้

3.3 ทางจักรยาน ที่ใช้เส้นทางร่วมกับทางเดินรถหรือทางเดินเท้า โดยอาจจะใช้สีหรือเครื่องหมายบอกให้ทราบถึงบริเวณที่จัดเป็นทางจักรยาน

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงทางจักรยานและที่จอดจักรยาน

1. การวางแผนทางจักรยาน ในกรณีที่เป็นเส้นทางสัญจรเพื่อเชื่อมต่อดังกล่าวของเมือง กล่าวคือใช้จุดประสงค์หลักเพื่อการเดินทางติดต่อ เส้นทางดังกล่าวควรให้สะดวกที่สุดสั้นที่สุด ในกรณีที่เป็นเส้นทางใช้เพื่อการท่องเที่ยว เพื่อการพักผ่อน ควรคำนึงถึงบรรยากาศและสภาพภูมิประเทศ มีการจัดเส้นทางลดเลี้ยวไปตามสถานที่ที่มีวิวทัศน์ และความน่าสนใจต่างๆ โดยเส้นทางนี้อาจเป็นเส้นทางในรูปแบบวงบรรจบหรือ เป็นแนวยาว แต่รูปแบบวงบรรจบ หรือเป็นแนวยาว แต่รูปแบบวงบรรจบจะเหมาะกับลักษณะการจัดจักรยานให้เข้า มากกว่าเส้นทางจักรยานที่มีรูปแบบเป็นแนวยาว

2. มีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ได้แก่ ความปลอดภัยของทางจักรยานเอง เช่นมีความลาดเอียงเหมาะสม ไม่มากหรือน้อยจนเกินไป ไม่ลื่นเกินไป บริเวณจุดตัดและทางแยกต่างๆ มีความชัดเจนและมีความปลอดภัยในด้านสภาพแวดล้อม เช่น ไม่ตัดทางจักรยานเข้าไปในที่เปลี่ยวเกินไป เป็นต้น

3. ขนาดของทางจักรยาน ควรมีความกว้างที่เหมาะสม ขนาดของทางจักรยานควรกว้างพอที่รถจักรยานสองคันจะแล่นสวนกันได้สะดวกและปลอดภัย

4. ระยะเวลาและระยะทางของทางจักรยาน ในกรณีที่ทางจักรยานนั้นๆ เป็นเส้นทางที่ใช้เพื่อการพักผ่อน หรือเพื่อการทัศนาจร ควรคำนึงถึงระยะทางที่เหมาะสมในแต่ละช่วง โดยให้มีจุดหยุดพักเป็นช่วงๆ เส้นทางโดยตลอดระหว่างจุดพักไม่ควรไกลเกินกว่า 1 กิโลเมตร และเส้นทางจักรยานควรมีระยะให้เลือกกว่าจะถีบจักรยานเป็นระยะสั้นหรือระยะยาวเพียงใด

5. มีป้ายข้อมูลและป้ายสื่อสารการจราจร ในเส้นทางจักรยานควรมีป้ายจราจร เช่นเดียวกับการสัญจรทางรถยนต์ คือมีป้ายเตือน ป้ายบอกทาง ป้ายบอกกฎเกณฑ์ต่างๆ ในระยะที่มองเห็นได้ชัดเจน ในกรณีที่เป็นทางจักรยานยนต์ในลักษณะพักผ่อน อาจจัดให้มีป้ายข้อมูลตามเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางตามจุดที่น่าสนใจ เช่นป้ายข้อมูลบอกลักษณะทางธรรมชาติวิทยา นิเวศวิทยา ป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ต่างๆ ในเส้นทางที่ผ่าน

6. การจัดทำจุดจักรยาน ต้องป้องกันปัญหาการโจรกรรม โดยอาจออกแบบให้มีรั้วกันโดยรอบที่จุดจักรยาน จัดให้มีโครงสำหรับจอดเสียบรถจักรยาน วางจุดจักรยานเพื่อให้รถล็อกยึดอยู่ได้ หรือคล้องกุญแจอยู่ได้ในบางกรณีอาจจัดทำหลังคา หรือโครงไม้เลื้อย

7. การจัดบริเวณให้เข้าจักรยาน ในส่วนที่เป็นทางจักรยานสำหรับการออกกำลัง หรือการท่องเที่ยวอาจจำเป็นต้องจัดจักรยานสำหรับให้เช่า ในจุดเริ่มต้นของเส้นทางและที่สำหรับคืนจักรยานที่จุดปลายทาง ในกรณีที่มีเส้นทางจักรยานนั้นเป็นลักษณะวงบรรจบ ก็สามารถจัดจุดให้เช่าและคืนจักรยานได้ในจุดเดียวกัน จุดจอดจักรยานเหล่านี้ควรล็อกกุญแจได้ เพื่อป้องกันการโจรกรรม และควรมีศาลาเล็กสำหรับการลงบันทึกการเช่าจักรยาน และมีที่นั่งพักคอยตามสมควร เพื่อใช้เป็นจุดนัดพบได้ด้วย

4. ที่จอดรถ

การจัดที่จอดรถให้มีความสะดวก ไม่ลำบากจนวุ่นวายเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการจัดภูมิทัศน์เมือง เพราะการจอดรถไม่มีระเบียบ ความไม่สะดวกในการจอดรถความลำบากวุ่นวายของยวดยานที่จะจอดที่และที่จะผ่านไปถือเป็นสิ่งที่ทำให้เมืองหมดความน่าประทับใจอย่างหนึ่ง

ประเภทต่างๆ ของที่จอดรถ

ที่จอดรถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภทคือ (เดชา บุญค้ำ และคณะ . 2531 : 6-21)

4.1 ที่จอดรถชั่วคราว ได้แก่ ที่จอดรถส่งคน ส่งของ ที่จอดรถประจำทาง รถรับจ้าง ในแนวนอนที่มีความกว้างพอที่จะมีช่องจอดได้ สามารถจัดบริเวณที่แน่นอนให้รถเหล่านี้จอดบริเวณข้างทาง ในช่องจอดได้โดยติดป้ายบอกไว้ให้ชัดเจนและห้ามรถอื่นๆ จอดในบริเวณที่เตรียมไว้

4.2 ที่จอดรถริมถนน คือการจอดรถในช่องจอดที่อยู่ในแนวนอน ส่วนใหญ่มักเป็นการจอดแบบจอดขนานไปกับแนวนอน เนื่องจากสามารถเข้าและออกได้สะดวกรวดเร็วกว่าวิธีจอดแบบอื่นๆ การจอดรถวิธีนี้ควรใช้สำหรับถนนที่มีการจราจรไม่มากนัก ส่วนถนนสายหลักที่มียวดยานสัญจรไปมาตลอดเวลาในความถี่ค่อนข้างสูง ไม่ควรอนุญาตให้จอดรถในแนวนอน ทั้งนี้เนื่องจากการเข้าและออกจากช่องจอดและการรอเพื่อจะจอดเป็นอุปสรรคต่อการสัญจรของรถคันอื่นๆ ตลอดสาย อีกทั้งยังเกิดอุบัติเหตุได้ง่ายอีกด้วย ทั้งต่อยวดยานอื่นและต่อคนเดินเท้าในบริเวณนั้นๆ

4.3 ที่จอดรถนอกแนวนอน คือที่จอดรถที่เตรียมบริเวณไว้เพื่อการจอดรถโดยเฉพาะ โดยมีทางเข้าออกเชื่อมต่อกับแนวนอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 อาคารจอดรถ ได้แก่ การจัดสร้างอาคารมีชั้นสำหรับจอดรถซ้อนกันได้เป็นชั้นๆ มักใช้กับเมืองที่มีพื้นที่น้อย ต้องการใช้พื้นที่ที่มีอยู่เพื่อการใช้สอยอื่นๆ

การออกแบบอาคารที่จอดรถบนดิน มีองค์ประกอบที่ต้องพิจารณาคือ

1. ตำแหน่งสถานที่จอดรถ ลักษณะพื้นที่ที่ตลอดจนรูปร่างและตำแหน่งของพื้นที่จอดรถจะต้องเหมาะสมและสัมพันธ์กับระบบถนนและพื้นที่ใกล้เคียง
2. จุดเข้า-ออกจุดเข้าออกไม่ควรเป็นอุปสรรคในการจราจรทั้งรถยนต์และคนเดินเท้า
3. การจราจรของที่จอด การเข้า-ออก ควรเป็นการเลี้ยวซ้ายเข้าและเลี้ยวซ้ายออก โดยมีถนนภายนอกเป็นการเดินทางเดียว สำหรับการจราจรภายในนั้น จะต้องออกแบบให้มีจุดตัดที่จะเกิดอุบัติเหตุน้อยที่สุด การจราจรทางเดียวภายในจะเหมาะกับช่องจราจรที่ไม่ตั้งฉาก หากจำเป็นต้องทำช่องจอดเป็นมุมฉาก แล้วอาจจะยอมให้มีการเดินทางสวนกันได้
4. ลักษณะช่องจอด โดยทั่วไปควรจัดให้เหมาะสมกับสภาพของรถยนต์ที่ใช้งาน การจัดช่องที่มีขนาดเล็กไป อาจจะทำให้มีการจอดค่อมช่องได้ นอกจากนี้ที่จอดรถที่ต้องการหมุนเวียนการจอดสูง ควรจัดให้ใหญ่กว่าที่จอดรถที่มีการหมุนเวียนของการจอดรถน้อยกว่า

การออกแบบอาคารที่จอดรถ มีข้อพิจารณาดังนี้คือ

1. ตำแหน่งสถานที่จอดรถ ลักษณะที่จอดรถตลอดจนรูปร่างและตำแหน่งของพื้นที่จอดรถจะต้องเหมาะสมและสัมพันธ์กับระบบถนนและพื้นที่ใกล้เคียง
2. จุดเข้า-ออก มักจะมีปัญหามากกว่าที่จอดรถบนดิน เนื่องจากจำนวนช่องจอดภายในอาจจะมีมากกว่า จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ
3. การจราจรระหว่างชั้น จำเป็นต้องได้รับการออกแบบเป็นพิเศษ และควรมีกำแพงบังสายตาระหว่าง Ramp นอกจากนี้ควรมีป้ายหรือสัญญาณจราจรที่ชัดเจน เพื่อควบคุมการจราจรให้อยู่ในระเบียบ
4. ระบบสาธารณูปโภคภายในควรมีระบบไฟฟ้า ระบบระบายน้ำ การป้องกันเพลิงไหม้ที่เหมาะสม
5. ระบบการเก็บเงิน ควรเป็นระบบที่สะดวกแก่ผู้ใช้รถยนต์และไม่ทำให้เกิดความล่าช้าบริเวณทางเข้าออก
6. ระบบการนำรถไปจอด ระบบที่ผู้ขับขึ้นารถไปจอดเองจะมีข้อดีในเชิงประหยัดค่าใช้จ่ายของที่จอดรถ และทำให้ผู้ขับที่รับผิดชอบรถยนต์ด้วยตัวเอง

ที่จอดรถริมถนน โดยทั่วไปแล้วการจอดรถบนถนนเป็นการใช้รถอันดับรองจากการใช้เพื่อการจราจร ในกรณีที่การจอดรถเป็นอุปสรรคต่อการจราจรส่วนรวมก็ควรจะห้ามจอดทันที

การจอดรถริมถนนจะออกแบบให้จอดขนานขอบทางหรือจอดเป็นมุมเอียงต่างๆ กับขอบถนนก็ได้ ส่วนใหญ่จะใช้เส้นจราจรบนพื้นถนนเป็นการบังคับช่องจอดและใช้ป้ายจราจรเป็นเอกสารนเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้เขียนได้เห็นไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบังคับช่วงเวลาห้ามจอด ในกรณีจำเป็น การเก็บค่าจอดรถอาจจะทำได้ตามความเหมาะสม ในกรณีที่ต้องการให้การจอดรถหมุนเวียนได้มากขึ้น อาจจำเป็นต้องกำหนดช่วงเวลาในการจอดรถของรถยนต์แต่ละคันก็ได้

ข้อพิจารณาในการปรับปรุงที่จอดรถ

1. การจัดตำแหน่งที่จอดรถ ที่จอดรถไม่ว่าแบบจอดชั่วคราวหรือแบบจอดถาวร ควรให้มีความสัมพันธ์กับสถานที่อันเป็นจุดหมายปลายทาง เพื่อความสะดวกในการหาทิศทางหรือในกรณีที่อยู่ห่างไกลสถานที่นักท่องเที่ยวต้องการไป อาจมีป้ายชี้ทางประกอบในบริเวณ ในกรณีที่ที่จอดรถจำเป็นต้องอยู่ห่าง จากจุดหมายปลายทางเช่นนี้ควรคำนึงถึงระยะเดินจากที่จอดรถไปยังจุดหมายปลายทางด้วย โดยปกติแล้วคนเรามักพอใจจะเดินจากที่จอดรถไปยังจุดหมายได้ภายใน 3 นาที ซึ่งหมายถึงระยะทางประมาณ 250-300 เมตร และระยะที่พอใจ คือภายในเวลาประมาณ 2 นาที เป็นระยะ 200 เมตร และควรทำเส้นทางให้เดินได้สะดวกสบายด้วย

2. การจัดหาบริเวณจอดรถประเภทที่จอดนอกแนวถนน บริเวณที่จอดรถสาธารณะที่พอจะจัดหาได้ ได้แก่ บริเวณหลังอาคารพาณิชย์ ซึ่งบริเวณหลังอาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะมีที่ว่างรกร้างหรือเป็นที่พักอาศัย บริเวณเหล่านี้อาจพิจารณาจัดทางเข้า-ออก และจัดเป็นบริเวณจอดรถในย่านตัวเมืองที่มีความหนาแน่นได้

ในโครงการก่อสร้างอาคารสาธารณะ เช่นศูนย์การค้า สโมสร ร้านอาหารขนาดใหญ่ ธนาคารหรือแม่ที่ทำการของรัฐบาลเอง ควรถือเป็นภาระของเจ้าของโครงการที่จะจัดที่จอดรถสำหรับบริการของคน ได้เพียงพอ เพื่อเป็นการลดภาระของผู้บริหารของเมืองที่จะต้องจัดหาที่จอดรถสาธารณะให้

ในปัจจุบัน มีการจัดที่จอดรถสาธารณะในวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการไม่สมควรต่อสถานที่อันควรจะมีความสะดวก เรียบร้อย และเป็นที่พักผ่อนจิตใจของชาวเมือง การจอดรถในวัดควรเป็นไปเพื่อกิจกรรมของวัดเท่านั้น และควรจัดในปริมาณและรูปแบบที่จะทำให้ความสงบของวัดให้น้อยที่สุด

3. การคำนึงถึงมุมมองสำคัญ การจัดที่จอดรถไม่ควรให้ที่จอดรถกลายเป็นฉากหน้าของมุมมองที่สำคัญของสถานที่นั้น เนื่องจากที่จอดรถมักเป็นสถานที่ที่ไม่มีความสวยงามนัก และมีความสับสนวุ่นวาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานที่ที่มีรถทัศนจรคันใหญ่เข้า-ออก และจอดเป็นจำนวนมาก รถเหล่านี้มักมีสภาพเสมือนเป็นกำแพงที่ปิดบังมุมมองที่สำคัญเหล่านี้

4. การเตรียมพื้นที่รองรับคนจากที่จอดรถสู่สถานที่สำคัญ บริเวณเชื่อมต่อจากที่จอดรถสู่สถานที่สำคัญ ควรเตรียมลานกว้างไว้เพียงพอที่จะรับจำนวนคน ที่จะออกจากที่จอดรถในครั้งหนึ่งๆ เพื่อเป็นบริเวณตั้งตัวหรือรอเวลานัด หรืออื่นๆ ก่อนที่จะเข้าสู่สถานที่บริเวณลานที่จอดรถทัศนจรที่จะมีผู้โดยสารขึ้น - ลงพร้อมกัน คราวละมากๆ ควรมีลานรับที่พอเหมาะ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และเข้าสู่บริเวณสถานที่ได้โดยตรง ไม่ต้องให้กลุ่มคนจำนวนมากๆ นั้นเดินผ่านลานจอดรถอีก ซึ่งจะทำให้เกะกะกีดขวางการสัญจรในที่จอดรถ

5. คำนี้ถึงความปลอดภัยในเรื่องระยะเลี้ยวและระยะการมองเห็น การออกแบบที่จอดรถควรจัดทางเลี้ยวให้เหมาะสมกับรัศมีเลี้ยวของรถที่จะเข้าจอด เพื่อความสะดวกและเพื่อให้การเลี้ยวไหลของการสัญจรให้เป็นไปด้วยดี บริเวณจุดเชื่อมต่อบริเวณที่จอดรถกับแนวถนนภายนอก ควรเตรียมจุดหยุดโดยให้ผู้ขับขี่สามารถมองเห็นรถที่กำลังผ่านมาในแนวถนนภายนอกได้ โดยไม่มีสิ่งกีดขวางสายตา เช่นกำแพง กันสาด กิ่งไม้ เป็นต้น

6. ที่จอดรถกับความสวยงามทางภูมิทัศน์ ที่จอดรถที่กว้างใหญ่มักดูแห้งแล้งเมื่อไม่มีรถจอด และดูสับสนหลากหลายเมื่อมีรถจอดเต็ม กรณีนี้แก้ไขได้โดยพยายามหลีกเลี่ยงรูปร่างของที่จอดรถไม่ให้เป็นที่เหลี่ยมใหญ่ แต่กระจายหรือยืดยาวออกเพื่อให้พื้นที่ดูเล็กลง ทั้งนี้หมายความว่า การจัดเช่นนี้ไม่ขัดต่อระบบการสัญจร และการเข้าถึงสถานที่นั้นๆ หรืออาจใช้วิธีแทรกช่องปลูกต้นไม้ลงระหว่างช่องจอด เช่นมีช่องปลูกต้นไม้ทุกๆ ระยะช่อง จอด 5 คัน เป็นต้น

กรณีที่จอดรถจำเป็นต้องอยู่ด้านหน้า ของสถานที่หรือด้านข้างในตำแหน่งที่เป็นฉากหน้า ของมุมมองสำคัญอาจทำเนินดิน หรือปลูกไม้พุ่มเพื่อบังบริเวณจอดรถเพื่อช่วยให้การมองเห็นสถานที่นั้นๆ ดูสวยงามขึ้น

5. ทางเรือ

ในเมืองที่มีแม่น้ำหรือลำคลองขนาดใหญ่ การสัญจรทางน้ำอาจเป็นสิ่งสำคัญในระดับเมือง การสัญจรนี้อาจใช้ได้เป็น 2กรณีคือ การใช้ทางน้ำในการสัญจรไปมาของชาวเมือง และ การใช้เส้นทางทางน้ำในการทัศนอาจร เช่น การชมเมือง การเดินทางเพื่อไปชมสถานที่ที่อยู่ริมน้ำ

การชมเมืองจากเส้นแม่น้ำลำคลอง มักเป็นที่นิยมในหมู่นักท่องเที่ยว เนื่องจากมีอากาศเย็นสบาย มีความโล่งอากาศบริสุทธิ์ และสำหรับประเทศไทยการชมเมืองทางน้ำจะเห็นชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนด้วย เช่น การนั่งคุยพักผ่อนตามท่าน้ำ การซักผ้า การลงเล่นน้ำของเด็กๆ การเร่ขายของตามลำน้ำ ซึ่งเป็นชีวิตที่แตกต่างไปจากหลายๆ ประเทศ นอกจากนี้เนื่องจากในสมัยก่อนการสัญจรทางน้ำเป็นเส้นทางสำคัญ สถานที่สำคัญระดับเมืองที่น่าสนใจ จึงมักเรียงรายอยู่ตามเส้นทางน้ำด้วย (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 4-1)

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

1. พาหนะที่ใช้ พาหนะที่ใช้ในการสัญจรทางน้ำในปัจจุบัน 2-3 ลักษณะ ได้แก่ เรือพาย เรือหางยาว และเรือที่ใช้น้ำมันในการรับคนโดยสารจำนวนมากๆ มักใช้เรือประเภทใช้น้ำมันขนาดใหญ่ ซึ่งเรือประเภทนี้มักมีความเหมาะสมดีพอสมควร ยกเว้นเรื่องเสียงซึ่งมักมีเสียงดังรบกวนความสงบบริมน้ำ และความสงบของนักท่องเที่ยวในลำเรือ ส่วนเรือหางยาวเป็นเรือที่นักท่องเที่ยวสนใจ เพราะไม่เคยพบเห็นในที่อื่นแต่เรือหางยาว มีข้อเสียเป็นอย่างมากในเรื่องเสียง เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการทำลายตลิ่งตื้นั้นในเขตเมืองควรมีการควบคุมความเร็ว ของเรือหางยาวด้วย นอกจากนี้
จะเป็นแม่น้ำที่มีขนาดกว้างใหญ่มากเป็นพิเศษ

2. **ทัศนียภาพริมน้ำ** เมื่อจังหวัดมีนโยบายจะสนับสนุนให้เส้นทางน้ำเป็นเส้นทาง
สำคัญ สำหรับการสัญจรและการท่องเที่ยวก็ควรให้ความสนใจกับทัศนียภาพตามแนวแม่น้ำ
ลำคลองเหล่านั้น เช่นเดียวกับการควบคุมทัศนียภาพตามถนนและทางเท้า กล่าวคือควรมีความ
สะอาด มีการควบคุมรูปแบบของอาคาร ของป้าย ของสี ที่จะใช้บ้าง ไม่ให้มีความขัดแย้งแข่งขันกัน
รุนแรงเกินไปคำนึงถึงมุมมองไปยังสถานที่สำคัญ ควบคุมกิจกรรมริมน้ำบางอย่างที่ขัดต่อความ
สะอาดและสุขอนามัย ควบคุมรักษาน้ำให้ใสสะอาด ปราศจากกลิ่น

ผู้บริหารบางท่านมีความเห็นว่า กิจกรรมริมน้ำของชาวเมืองบางอย่างที่เป็นสิ่งนำ
อับอาย ดูเป็นกิจกรรมที่ประชาชนของเมืองที่เจริญแล้วไม่ควรกระทำเช่น การชักผ้าริมน้ำ การที่
เด็กๆ ถอดเสื้อกระโดดน้ำเล่นดำผุดดำว่ายในน้ำหรืออื่นๆ อันที่จริงแล้วชีวิตเหล่านี้เป็นความ
บริสุทธิ์ เป็นความแตกต่างในการใช้สภาพแวดล้อมและเป็นการแสดงถึงทัศนคติในการดำเนินชีวิต
ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะทางวัฒนธรรมของชาติใดชาติหนึ่ง หรือกลุ่มชนใดกลุ่มชนหนึ่ง จึงควรดำรง
ไว้ตราบเท่าที่กิจกรรมนั้นๆ ไม่ขัดต่อเรื่องที่ดีระมัดระวังอื่นๆ เช่นทำให้น้ำเน่าเสีย หรือน้ำนั้นไม่
สะอาดพอสำหรับกิจกรรมนั้น หรือเกิดอันตรายได้ง่ายเมื่อมีการสัญจรทางเรือหนาแน่นขึ้นเป็นต้น

3. **การจัดระเบียบการสัญจรในลำน้ำ** ในการสัญจรทางน้ำ หากมีความหนาแน่น
และมีพาหนะหลายประเภท ควรจัดช่องทางวิ่งเช่นเดียวกับทางถนน ไม่จำเป็นต้องมีการแบ่งแนว
ให้เห็น เป็นเพียงการกำหนดให้เรือประเภทใดวิ่งชิดฝั่ง ประเภทใดวิ่งช่วงกลาง เทียบไปและเทียบมา
ที่วิ่งกันคนละด้าน เป็นต้น

4. **การทำเขื่อนริมน้ำ** ในบางจุดที่มีดินอ่อนและกระแสน้ำกัดเซาะพื้นที่เข้าไปเรื่อยๆ
และเกิดสภาพไม่น่าดู ควรทำเขื่อนป้องกันการกัดเซาะริมน้ำ โดยเขื่อนนี้อาจเป็นเขื่อนคอนกรีต
เขื่อนหินหรือเขื่อนไม้ก็ได้ แต่ควรมีการก่อสร้างที่คงทนเรียบร้อย ในบางจุดที่ต้องการความเป็น
ระเบียบ แนวเขื่อนก็เป็นสิ่งที่ช่วยให้บริเวณดูเป็นระเบียบขึ้น โดยที่แนวเขื่อนนั้นควรเป็นไปตาม
แนวทางน้ำเดิม เช่นโค้งไปตามแนวคู้้งน้ำ เป็นต้น

5. **ท่าเรือ** จุดที่เป็นจุดขึ้นและลงเรือสาธารณะและเรือส่วนตัวควรแยกจากกัน โดยจัด
ที่จอดเรือไว้ให้เป็นระเบียบและมีอย่างเพียงพอ

ท่าลงเรือสาธารณะควรมีความโปร่ง สะอาด และกว้างพอ มีการจัดระเบียบภายใน
ให้พร้อมที่จะรับคนกลุ่มใหญ่ๆ ที่จะขึ้นเรือและจะลงเรือ ในบางท่าที่มีเรือเข้าเป็นระยะถี่ตลอดวัน
อาจจำเป็นต้องแยกท่าขึ้นและท่าลงหรืออาจใช้ท่าเดียว แต่แยกผู้โดยสารในอาคารไม่ให้ผู้ที่ลง
เรือกีดขวางการสัญจรของผู้ที่จะขึ้นมาจากเรือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือ กับการสัญจรทางเท้าและถนน ผู้โดยสารเมื่อขึ้นจากเรือแล้วอาจจำเป็นต้องเดินทางต่อโดยทางเท้า รถโดยสารหรือรถรับจ้างอื่นๆ จึงควรจัดเตรียมเพื่อกิจกรรมนี้ เช่นจัดที่จอดรถประจำทางไว้ในระยะไม่ไกล และมองเห็นได้จากท่าเรือ จัดเตรียมที่จอดพาหนะรับจ้างต่างๆ เช่น สามล้อ รถม้า ตามที่ใช้อยู่ในจังหวัดให้พร้อมที่จะรับผู้โดยสารจากจุดท่าเรือและออกไปถนนได้รวดเร็ว โดยไม่ติดกับการเดินของผู้ที่ขึ้นจากเรือคนอื่นๆ

จุดบริเวณหน้าท่าเรือสาธารณะ เป็นจุดหนึ่งที่มีภูมิความสับสนวุ่นวายจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงควรมีการวางแผนและวางผังแยกประเภทพาหนะดังกล่าว จึงควรมีการวางแผนและวางผังแยกประเภทพาหนะแยกทางสัญจรอย่างรอบคอบ พร้อมทั้งเตรียมลานไว้ให้กว้างพอสำหรับกิจกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เช่นการพักคอยของผู้ขับขี่พาหนะรับจ้าง การที่ผู้โดยสารจะเลือกและต่อรองราคา การรอคอยกลุ่มให้พร้อมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นคันรถ กล่าวโดยรวมแล้วบริเวณดังกล่าวควรมีความสะอาดคล่องตัว ไม่สับสนวุ่นวายและดูเป็นระเบียบ สะอาด มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร เช่นเก้าอี้ ห้องส้วม ตู้โทรศัพท์สาธารณะ แผนที่สำหรับนักท่องเที่ยว ป้ายข้อมูล ป้ายบอกทิศทาง เป็นต้น

6. อื่นๆ เช่นสามล้อ รถราง กระเช้าลอยฟ้า

ในจังหวัดต่างๆ มักมีพาหนะรับจ้าง ในลักษณะเฉพาะถิ่น เช่น รถสามล้อ รถม้า รถจักรยานต์รับจ้าง พาหนะเหล่านี้ บางประเภทเป็นลักษณะพิเศษที่นักท่องเที่ยวสนใจและเป็นลักษณะเฉพาะถิ่นที่ดี เช่นรถสามล้อและรถม้า

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

1. การกำหนดจุดจอดพาหนะ ประเภทสามล้อ รถม้า จักรยานต์รับจ้าง พาหนะเหล่านี้มักจอดคอยตามแหล่งที่มีผู้คนชุมนุมอยู่มาก เช่น ตลาด สถานที่ท่องเที่ยว ศาลที่มีผู้คนไปสักการะมาก สถานีรถไฟ รถขนส่งเป็นต้น ศาลที่มีคนไปสักการะมาก สถานีรถไฟ รถขนส่งเป็นต้น ควรมีการกำหนดจุดจอดในสถานที่เหล่านี้ให้เป็นกิจลักษณะ มีการจัดระเบียบที่ดีไม่ระเกะระกะ สับสนวุ่นวาย โดยจุดจอดควรจะให้เข้า - ออกจากสถานที่ได้ สะดวก ไม่ปะปนกับทางสัญจรของกลุ่มคนหลายๆ มีบริการสำหรับผู้ขับขี่ตามสมควร เช่นที่ตม่น้ำ ที่นั่ง ร่มเงา สำหรับรถม้า ก็ควรจัดเตรียมที่จอดให้มีร่มไม้สำหรับม้ามีที่อกหรือทำรางกินน้ำให้ มีที่ทิ้งขี้ม้าที่มีฝาปิดมิดชิด หากจะมีการให้กินหญ้า ควรทำรางหญ้าไม่ให้เกิดความเลอะเทอะกับบริเวณ

เมืองที่มีการใช้รถม้ามักมีปัญหาเกี่ยวกับความสกปรกของขี้ม้าตามท้องถนน ควรทำที่รองรับขี้ม้าติดเข้ากับรถม้ารอบรับไว้ไม่ให้ขี้ม้าตกลงบนพื้นถนน และตามจุดจอดพักก็มีที่ให้ผู้ขับขี่นำขี้ม้าที่รองรับนี้ออกทิ้งได้

2. การกำหนดช่องทางวิ่งของพาหนะ ประเภท สามล้อ รถม้า จักรยานยนต์-รับจ้าง ควรมีการกำหนดช่องทางวิ่งสำหรับพาหนะ ที่มีอัตราความเร็วช้าเหล่านี้โดยจัดให้วิ่งชิดด้านซ้ายของถนน ไม่ให้ปะปนกับรถยนต์ซึ่งวิ่งเร็วกว่า

ในกรณีที่มีการสัญจรในเมืองนั้นค่อนข้างหนาแน่นและถนนก็คับแคบ อาจจำเป็นต้องจำกัดเส้นทางวิ่งของพาหนะเหล่านี้คือเลือกให้วิ่งเฉพาะบางเส้นทางเท่านั้นหรือในบางช่วงอาจให้เลือกใช้เส้นทางที่อยู่นอกแนวถนนเช่นเดียวกับทางเท้านอกถนน ที่เสนอในหัวข้อที่ผ่านมา

3. การพิจารณาใช้รถราง เป็นพาหนะในเมือง ในบางจังหวัดอาจเลือกใช้รถรางเป็นพาหนะ ในการบริเวณการสาธารณะ ข้อดีของรถรางคือความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีการแซงออกนอกเส้นทาง และเป็นพาหนะที่ไม่ทำให้เกิดมลภาวะ ข้อเสียของรถรางคือเมื่อการสัญจรในท้องถนนหนาแน่นจะมีพาหนะประเภทอื่นรुकล้ำเข้ามาใช้ช่องทางของรถราง ทำให้เกิดการติดขัด ดังนั้น รถรางจึงใช้ได้สำหรับเมืองที่มีความหนาแน่นในเส้นทางจราจรในระดับหนึ่งเท่านั้น

เมื่อมีรถรางใช้เป็นบริการสาธารณะ อาจไม่จำเป็นต้องมีรถประจำทาง เนื่องจากทั้งสองประเภทนี้มีความขัดแย้งกัน กล่าวคือ รถประจำทางจะต้องเข้าจอดเป็นระยะๆ ในช่องทางของรถราง และเป็นการยากที่จะจัดเวลาไม่ให้รถรางต้องมาจอดรอได้

อีกกรณีหนึ่งที่อาจใช้รถรางได้ ได้แก่การพาผู้โดยสารชั้นที่สูง เช่นการขึ้นภูเขาที่อยู่ในเมือง เป็นการพานักท่องเที่ยวและชาวเมืองที่ต้องการพักผ่อนขึ้นไปดูทิวทัศน์ในมุมสูง ซึ่งการดูเมืองในลักษณะนี้เป็นที่สนใจต่อนักท่องเที่ยวและชาวเมืองมาก และการใช้รถรางเป็นพาหนะไม่ทำให้เกิดมลภาวะอีกทั้งยังทำลายสภาพแวดล้อมน้อยกว่าพาหนะอื่นๆ อย่างไรก็ตามการกำหนดตำแหน่งสถานีและแนวเส้นทางรถราง ในกรณีนี้ควรคำนึงถึงมุมมองของภูเขาในส่วนรวมด้วย กล่าวคือจัดไว้ในมุมที่ไม่สามารถมองเห็นได้เด่นชัดในระยะไกล

4. การพิจารณาใช้กระเช้าลอยฟ้า การใช้กระเช้าลอยฟ้า อาจเป็นอีก วิธีหนึ่งที่ใช้ได้กับการข้ามสถานที่ใดสถานที่หนึ่ง เช่นข้ามบางส่วนของตัวเมืองจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่งหรือข้ามแม่น้ำลำคลอง ข้ามช่องแคบ เป็นพาหนะหนึ่งที่ถูกโดยสารจะได้เห็นทิวทัศน์ในมุมสูงซึ่งแปลกตากว่าพาหนะอื่นๆ

การตัดสินใจทำกระเช้าลอย ควรคำนึงถึงทัศนียภาพของเมืองด้วย ตัวกระเช้าและสายยึดโยงไม่ใช่อุปสรรคต่อทัศนียภาพมากนัก ส่วนที่ควรระมัดระวัง คือโครงสร้างรับระบบซึ่งจะต้องมีความสูง และแข็งแรงควรได้รับการออกแบบอย่างดีให้ขัดกับสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด หากมีภูเขาช่วยอยู่แล้วก็ถือเป็นข้อได้เปรียบในเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks)

องค์ประกอบสำคัญของการรับรู้ที่มีผลต่อ Image ของเมืองอย่างมาก ได้แก่ เส้นทางสัญจร (Paths) อันเนื่องมาจากเส้นทางสัญจรเป็นตัวเชื่อมโยงให้ผู้ที่เดินทางภายในเมืองไปยังสถานที่ต่างๆ ได้ ดังนั้น นอกจากเส้นทางสัญจรจะมีความสำคัญแล้ว สิ่งที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสสารูปเมือง อีกอย่างได้แก่ ที่หมายตา (Landmarks) อันเป็นองค์ประกอบเพื่อให้การรับรู้เมืองเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ที่หมายตา (landmarks) หมายถึงบริเวณที่มีความเป็นพิเศษ อันเนื่องมาจากอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่มีความเฉพาะพิเศษ หรือมีความเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม เช่น วัด โบสถ์ เจดีย์ อาคารสูง สะพาน หอนาฬิกา อนุสาวรีย์ เสาธง รูปปั้นหรืองานประติมากรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นและเป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดทิศทางของตนเองสำหรับคนในเมือง หรือนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในเมืองเพียงช่วงระยะสั้นๆ ตัวอย่างของที่หมายตาในเมือง ได้แก่ ภูเขาทอง อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย พระที่นั่งอนันตสมาคม สะพานพระราม9 ในกรุงเทพมหานคร อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี ในจังหวัดนครราชสีมา พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐม ที่หมายตานี้มีได้จำกัดอยู่เฉพาะอาคาร หรือสิ่งก่อสร้างที่เด่นในเรื่องความสูงเพียงอย่างเดียว แต่บริเวณเปิดโล่งของเมือง สวนสาธารณะสวนหย่อม หรือลานเอนกประสงค์ต่างๆ ก็จัดเป็นที่หมายตาได้เช่นกัน เช่น บริเวณสวนหลวง สวนลุมพินี ในกรุงเทพมหานคร หน้าศาลากลางจังหวัดต่างๆ เป็นต้น คำว่าที่หมายตานี้ แท้จริงแล้วมิได้จำกัดอยู่เฉพาะสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเท่านั้น แต่ทิวทัศน์ธรรมชาติก็เป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดทิศทาง และกำหนดตำแหน่งที่อยู่ของคนด้วยเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นภูเขา ชายทะเลหรือแม่น้ำ เป็นต้น (เดชา บุญค้ำ และคณะ . 2531 : 7-1)

ที่หมายตา ได้แก่ สิ่งที่เป็นกายภาพภายในเมืองที่มีลักษณะเด่นชัด กับสิ่งแวดล้อมโดยรอบ และมีปฏิริยาไวที่มีผลต่อการรับรู้ (Perception) ของมนุษย์ อาจจะเป็นสิ่งที่มีอยู่ธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ โดยมีเงื่อนไขที่ว่า วัตถุนั้นต้องมีความถาวร คือ ความถาวรในสี ความถาวรในรูปทรง ความถาวรในความสว่าง ความถาวรในขนาด และความถาวรในที่ตั้ง นอกจากจุดหมายตา (Landmark) จะมีผลต่อสสารูป (Image) ของเมืองแล้ว ประโยชน์ของที่หมายตายังได้แก่ การช่วยให้คนไม่หลงทาง และบ่งบอกลักษณะประจำยานั้นๆ ที่หมายตา (Landmark) ที่ดีควรมีความเด่น ชนิดที่ไม่ซ้ำสิ่งแวดลอมรอบๆ ตัวด้วย ที่หมายตาสามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. ที่หมายตาระยะไกล (Distant Landmark)
2. ที่หมายตาระยะใกล้ (Local Landmark)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำคัญของทิวทัศน์และที่หมายตา

ทิวทัศน์และที่หมายตา มีความสำคัญในการปรับปรุงภูมิทัศน์ของเมืองเพื่อการท่องเที่ยว กล่าวคือ

1. เป็นตัวแหล่งท่องเที่ยวเอง ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดเจนจากการที่คนไปเที่ยวชายทะเล สาเหตุเพราะมีทิวทัศน์ที่สวยงามเป็นพิเศษ หรือเมืองริมฝั่งแม่น้ำ ทะเลสาบ จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้คนไปพักผ่อนหย่อนใจเช่นเดียวกัน หรือเมืองที่ตั้งของโบราณสถานที่เป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปเที่ยวชม ศึกษาหาความรู้เป็นต้น

2. เป็นสิ่งที่ช่วยในการกำหนดทิศทาง ทั้งของชาวเมืองเองและของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างถิ่นที่ไม่คุ้นเคยกับสภาพของเมืองนั้น จะยากแก่การจดจำตำแหน่งหรือกำหนดทิศทาง ยิ่งเมืองที่มีขนาดใหญ่ขึ้น หรือย่านที่มีบริเวณกว้างก็ยิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดทำที่หมายตาขึ้นเป็นจุดๆ หรือเป็นระยะ เพื่อให้นักท่องเที่ยวคุ้นกับเมืองหรือย่านนั้นได้ง่ายขึ้น เกิดความรู้สึกสะดวกปลอดภัย ไม่สับสนและเป็นสิ่งซึ่งจะเป็นเอกลักษณ์ของเมืองแต่ละเมือง หรือแต่ละย่านได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นการจัดทำหรือปรับปรุงที่หมายตานี้ ก็เป็นการตกแต่งประดับประดาเมืองให้มีความสวยงามน่าอยู่ด้วย อีกประการหนึ่ง มิใช่จัดทำขึ้นเพื่อจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียวเท่านั้น



ภาพที่ 2.16 แสดงที่หมายตา State Captitol , St. Paul. ประเทศสหรัฐอเมริกา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

1. นำนักท่องเที่ยวไปยังจุดที่มีทิวทัศน์พิเศษ โดยทางเท้า ทางเรือหรือวิธีการอื่นๆก็ตาม การนำไปนี้อาจเป็นเพียงการผ่านไป เพื่อให้สามารถมองเห็นได้จากเส้นทางสัญจร หรือเป็นการนำไปเพื่อหยุดพักชมเป็นจุดหมายปลายทางก็ได้โดยมีวิธีการดังนี้คือ

1.1 พิจารณาแนวทางการสัญจร เช่น จัดทำแนวถนนหรือทางเท้าให้นำไปยังจุดที่น่าสนใจ ประกอบกับเปิดช่องสำหรับการมองเห็นนั้นด้วย

1.2 คำนึงถึงวิธีการของการสัญจร หากเป็นการสัญจรที่มีความรวดเร็ว เช่น โดยถนน ทางรถไฟ มุมมองช่องเปิดนั้นจะต้องกว้าง เพราะการมองเห็นจะเป็นเพียงชั่วระยะเวลาสั้นๆ ที่พาหนะแล่นผ่าน แต่ถ้าเป็นการสัญจรโดยทางเท้า รถม้า รถสามล้อ มุมมองช่องเปิดนั้นอาจแคบลงมากได้มากกว่า

2. การเสริมทิวทัศน์ให้มีคุณค่ามากขึ้น มีวิธีการดังนี้คือ

2.1 พยายามมิให้สิ่งก่อสร้างอาคาร มาปิดบังทิวทัศน์หรือที่หมายตา เช่น ไม่ก่อสร้างร้านอาหาร ลานจอดรถริมชายทะเล แต่พยายามเปิดโล่งให้เห็นทิวทัศน์ที่ทุกคนสามารถชื่นชมได้ มิใช่เฉพาะผู้ที่มานั่งรับประทานอาหารเท่านั้น ไม่ก่อสร้างที่จอดรถเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงสำหรับนักท่องเที่ยว เพียงอย่างเดียวเท่านั้น โดยให้ที่จอดรถอยู่ใกล้ชายทะเลมากจนเกินไป นอกจากไม่ก่อสร้างอาคารหรือสิ่งก่อสร้างมาปิดบังทิวทัศน์ที่ดีแล้ว ยังหมายความถึง เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ป้ายชื่อ เป็นต้นด้วย ในบางกรณีแม้แต่ต้นไม้เองก็ควรตัดแต่ง กิ่งก้านรูปทรง หรือถ้าอยู่ในจุดที่ก่อให้เกิดปัญหาอย่างรุนแรงอาจย้าย หรือมีความจำเป็นต้องย้ายตำแหน่งไปที่อื่น

2.2 เสริมทิวทัศน์หรือที่หมายตานั้นเห็นได้เด่นชัดและน่าสนใจมากขึ้นด้วยวิธีการต่างๆเช่น

2.2.1 การเพิ่มฉากหลัง (Back Ground) ซึ่งอาจทำได้ด้วยการปลูกสร้างแนวกลุ่มต้นไม้ หรือจัดทำสิ่งก่อสร้าง

2.2.2 การเน้นกรอบของภาพ หรือกรอบของการมองเห็นด้วยแนวต้นไม้ แถวแนวของอาคารหรือส่วนประกอบของอาคารเพื่อมุ่งนำการมองเห็นไปยังจุดที่ต้องการ

2.2.3 การช่วยนำสายตาไปสู่จุดที่น่าสนใจ ด้วยแนวต้นไม้หรือแนวของทางเดิน ซึ่งควรคำนึงถึงการมองเห็นที่ต่อเนื่องด้วย เพราะเมื่อเราเคลื่อนไหวไปเรื่อยๆ ไม่ว่าจะโดยรถยนต์หรือการเดิน จะทำให้มุมมองของการมองเห็นเปลี่ยนแปลงไป ในการปรับปรุงทิวทัศน์อาจจัดทำให้เกิดความน่าสนใจ และน่าประทับใจได้มาก โดยคำนึงถึงว่าการมองเห็นนั้นจะให้เห็นได้อย่างกระทันหัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความตื่นเต้นในทันที หรือเป็นการเห็นรำไรในระยะไกล เพื่อเป็นเสมือนการแนะนำเบื้องต้นก่อนที่จะเข้าใกล้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ในบางบริเวณ ที่มีสภาพภูมิประเทศเอื้ออำนวย เช่น มีภูเขา เทือกเขาอยู่ในเมือง เช่นเขารังจังหวัดภูเก็ต ภูเขาทองในกรุงเทพมหานคร ควรมีการกำหนดหรือกันบริเวณที่สามารถมองเห็นทิวทัศน์เบื้องสูง (Top view) หรือมุมมองเปิดกว้าง (Panoramic View) ไว้เป็นพิเศษ และจัดทำบริเวณนั้นเป็นจุดชมทิวทัศน์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะการมองเห็นจากเบื้องสูงลงมายังบริเวณในเมืองเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมาก จะเห็นได้จากมีการนำเที่ยวไปบนยอดตึกกระฟ้า หรือสิ่งก่อสร้างสูงๆ เพื่อให้ดูทิวทัศน์ เช่นหอไอเฟลในเมืองปารีส หอโตเกียวในเมืองโตเกียว และอาคารสูงในเมืองใหญ่ๆ ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น



ภาพที่ 2.17 แสดงที่หมายตาพระปราสาทวัดอรุณราชวราราม ราชวรมหาวิหาร

2.2.5 ขอบเขต (Edges)

ขอบเขตเป็นแนวเชื่อมต่อระหว่างที่มีความแตกต่างกันสองสิ่ง เช่น ขอบเขตของเมือง ได้แก่แนวที่เห็นได้จากความแตกต่างของความหนาแน่นอาคาร ขอบเขตของย่าน ได้แก่แนวที่เห็นความแตกต่างของบรรยากาศและกิจกรรม ขอบเขตบางครั้งก็เป็นเพียงสิ่งที่รู้สึกได้ กล่าวคือเป็นขอบเขตที่มีลักษณะกลมกลืนค่อย ๆ เปลี่ยนจากลักษณะหนึ่งไปอีกลักษณะหนึ่ง บางครั้งก็มีความชัดเจนมากมีการเปลี่ยนแปลงทันทีทันใดเช่นกำแพงล้อมรอบเมืองหรือคูน้ำรอบบริเวณ เป็นต้น (เดชา บุญค้ำ และคณะ. 2531 : 2-8)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อพิจารณาในการปรับปรุง

ในบริเวณย่านควรเห็นขอบเขต (Edges) หรืออาณาเขตได้ชัดเจน เพื่อให้ผู้คนเห็นภาพรวม หรือเกิดภาพพจน์ของย่านนั้น ๆ ได้อย่างง่ายรวดเร็ว หรืออาจจะช่วยในการกำหนดขอบเขตให้ได้ง่ายขึ้น ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้ต้นไม้ชนิดเดียวกันโดยตลอด การใช้วัสดุปูพื้นแบบเดียวกันให้ต่อเนื่องกันโดยตลอด การใช้สิ่งประกอบภูมิทัศน์ถนน ที่เป็นรูปแบบเดียวกันหรือการใช้โครงสร้างช่วย ได้แก่ โครงหลังคา โครงสร้าง โปรงเบา จัดทำเป็นลักษณะทางเดินมีหลังคา (Arcade) หรือใช้วัสดุชั่วคราวตกแต่งก็ได้ เช่น ประดับด้วยธง ด้วยกระเบื้องต้นไม้ ด้วยร่มกันแดด ผ้าใบกันแดด เป็นต้น นอกจากนี้อาจใช้หุ้มทางเข้าพร้อมป้ายชื่อ เพื่อช่วยให้เห็นจุดสำคัญต่าง ๆ เช่น จุดสุดท้าย จุดทางเข้าทางและจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ ได้ง่าย



ภาพที่ 2.18 แสดงขอบเขตแม่น้ำเจ้าพระยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 สภาพทั่วไปของจังหวัดนนทบุรี

2.3.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนนทบุรีอยู่ในภาคกลางของประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งใน 5 จังหวัดปริมณฑล มีเนื้อที่ประมาณ 622.30 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 388,939 ไร่ ตั้งอยู่บน เส้นรุ้งที่ 13 องศา 47 ลิปดา ถึง เส้นรุ้งที่ 14 องศา 04 ลิปดา และเส้นแวงที่ 100 องศา 15 ลิปดา ถึง 100 องศา 34 ลิปดา อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 1.80 เมตร

2.3.2 อาณาเขตของจังหวัดนนทบุรี

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศใต้	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดปทุมธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

2.3.3 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดนนทบุรีตั้งอยู่บนฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาแบ่งพื้นที่จังหวัดออกเป็นสองส่วน คือฝั่งตะวันออก และฝั่งตะวันตก พื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นที่ราบลุ่ม มีคูคลองทั้งตามธรรมชาติและที่ขุดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมากเชื่อมโยงติดต่อกัน ใช้สัญจรไปมาติดต่อกันระหว่างหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด ย่านชุมชนหนาแน่น โดยทั่วไปพื้นที่ส่วนที่ห่างจากแม่น้ำและลำคลองก็จะเป็นสวนและไร่ นาซึ่งมักจะมีน้ำท่วมเสมอ แต่ในปัจจุบันพื้นที่ของจังหวัดในบางอำเภอค่อย ๆ เปลี่ยนเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนที่อพยพมาจากทุกภาค พื้นที่บางส่วนรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรม โดยเฉพาะพื้นที่บางส่วนของอำเภอนนทบุรี อำเภอปากเกร็ด อำเภอ บางใหญ่ อำเภอบางบัวทองมีการจัดสรรที่ดินและการก่อสร้างอุตสาหกรรมขึ้นอย่างหนาแน่น

2.3.4 ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดนนทบุรีมีลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบร้อนชื้น อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วย ฤดูฝน ฤดูหนาว ฤดูร้อน เนื่องจากลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มจึงมีความแตกต่างของระดับพื้นดินเพียงเล็กน้อย สภาพภูมิอากาศจึงมีลักษณะค่อนข้างสม่ำเสมอตลอดทั้งพื้นที่อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยอยู่ในช่วงเดือนเมษายน เท่ากับ 35.1 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในช่วงเดือนมกราคม 20.7 องศา โดยมีอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยและอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยในรอบปี เท่ากับ 24.0 และ 32.7 องศาเซลเซียส ตามลำดับ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี เท่ากับ 27.9 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนตลอดปี 1,244.2 มิลลิเมตร เดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกมากที่สุดวัดปริมาณน้ำฝนได้ 266.9 มิลลิเมตร และ 19.5 วัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตามลำดับ ส่วนเดือนมกราคมมีปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันฝนตกน้อยที่สุด วัดปริมาณน้ำฝนได้ 9.0 มิลลิเมตร และ 1.1 วันตามลำดับ

2.3.4 เขตการปกครอง

จังหวัดนนทบุรี มี 6 อำเภอ 52 ตำบล 421 หมู่บ้าน โดยประกอบไปด้วย อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอบางกรวย อำเภอบางบัวทอง อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางใหญ่ และ อำเภอไทรน้อย

2.3.5 การคมนาคมขนส่ง

จังหวัดนนทบุรีมี การคมนาคมขนส่งที่สำคัญ 2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ ดังนี้

2.3.5.1 ทางบก มีเส้นทางหลักที่สำคัญ ๆ หลายสายทางผ่านเชื่อมต่อใน กรุงเทพมหานคร คือ 1. ถนนสายหลัก ได้แก่ ถนนงามวงศ์วาน ถนนติวานนท์ ถนนรัตนาธิเบต ต ถนนแจ้งวัฒนะ ถนนพระราม 7 ถนนจรัลสนิทวงศ์ เชื่อมต่อกับถนนบางกรวย – ไทรน้อย ถนนประชาราษฎร์ ถนนสนามบินน้ำ ถนนนนทบุรี 1 และถนนพิบูลสงคราม นอกจากนี้ใน พ.ศ. 2543 ยังได้ก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณวัดนครอินทร์ และถนนเชื่อมต่อสายติวานนท์ - เพชรเกษม - รัตนาธิเบต รวมทั้งจะมีโครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณห้าแยกปากเกร็ด ซึ่งจะไปบรรจบกับถนนต่อเชื่อมในแนวเหนือใต้ระหว่างทางหลวง 345 - ถนนรัตนาธิเบต

2. ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนสามัคคี ถนนเรวดี ถนนวัดบัวขวัญ ถนนประชาอุทิศ ถนนเมืองทองธานี ถนนสุขาประชาสรร ถนนพระราม 6 - บางกรวย ถนนเลี้ยว-เมืองนนทบุรี และถนนเลี้ยวเมืองนนทบุรี - ถนนสนามบินน้ำ

3. ทางพิเศษ ประกอบด้วยระบบทางด่วน ดังนี้ ทางด่วนชั้นที่ 2 สาย บางโคล่ - แจ้งวัฒนะ ทางด่วนชั้นที่ 2 สายแจ้งวัฒนะ - บางพูน - บางไทร ทางด่วนชั้นที่ 3 สาย นนทบุรี - บางกะปิ กำลังอยู่ในขั้นพิจารณาศึกษาความเหมาะสม ทางด่วนชั้นที่ 4 เป็นการวางแผนระยะยาว โดยจะครอบคลุมพื้นที่ในเขตกทม. และปริมณฑลกับจังหวัดใกล้เคียง

2.3.5.2 ทางน้ำ ปัจจุบันการคมนาคมขนส่งทางน้ำได้ลดความสำคัญลงไปแล้ว เส้นทางคมนาคมทางน้ำที่สำคัญของจังหวัดได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา และคลองต่าง ๆ เช่น คลองบางขุนศรี คลองพระพิมล คลองบางใหญ่ คลองมหาสวัสดิ์ เป็นต้น

2.3.6 สภาพทางเศรษฐกิจ

ในปี 2542 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 101,363 บาทต่อปี โดยทั้งจังหวัดมีผลิตภัณฑ์มวลรวม 78,962 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาอุตสาหกรรม คิดเป็นมูลค่า 28,809 ล้านบาท รองลงมาเป็นสาขาการบริการ 16,479 ล้านบาท และสาขาค้าปลีกและค้าส่ง 11,351 ล้านบาท

2.3.7 การท่องเที่ยว

นนทบุรีเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม เป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีสภาพที่เป็นแม่น้ำลำคลองธรรมชาติมากมาย สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญดังนี้

สถานที่ท่องเที่ยวทางบก ได้แก่ วัดเขมาภิรตาราม วัดชมภูเวก อุทยานมกุฏมรยมสราญ เป็นต้น

สถานที่ท่องเที่ยวทางน้ำ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่บนสองฝากฝั่งของลำน้ำเช่น ศาลากลางเก่า เกาะเกร็ด อุทยานเฉลิมกาญจนาภิเษก เป็นต้น

2.3.8 วิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัด

เป็นเมืองนนท์นาอยู่ บนพื้นฐานของการพัฒนาที่สมดุลในทุกด้าน โดย

1. การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปตามศักยภาพ และความพร้อมของทุนที่มีอยู่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการเกษตรยั่งยืน ปลอดภัย อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเศรษฐกิจชุมชนที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานอย่างทั่วถึง

2. คนมีคุณภาพ คุณธรรม คิดเป็น ทำเป็น มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน มีความเป็นอยู่ดีมีสุข มีสุขภาพอนามัยดี คุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถปรับตัวสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมรอบชุมชนเข้มแข็ง

3. เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเป็นองค์รวม มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข เป็นสังคมที่พึ่งตนเองช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ดดยเฉพาะการดูแลผู้ด้อยโอกาส เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตลอดจนพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพและหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง รวมทั้งเป็นสังคมที่สืบสาน และส่งเสริมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนาให้เกิดความสมดุล มีระบบกำจัดมลพิษอย่างถูกวิธี พื้นที่สีเขียวของเมืองเพิ่มขึ้น มีระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ และเกื้อกูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

5. พัฒนาการเมืองให้โปร่งใส ตามแนวทางประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วม และมีการบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนของสังคม มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เน้นกระบวนการพัฒนาอย่างมีบูรณาการ รวมทั้งมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในทุกด้าน

วิสัยทัศน์การพัฒนานนทบุรี

“ เป็นเมืองที่น่าอยู่ บนพื้นฐานของการพัฒนาที่สมดุลในทุกด้าน ” โดย

1. การพัฒนาเศรษฐกิจเป็นไปตามศักยภาพ และความพร้อมของพื้นที่ที่อยู่ภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยให้ความสำคัญกับการเกษตรยั่งยืนปลอดภัย อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาด การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และเศรษฐกิจชุมชนที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการสาธารณะที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานทั่วถึง

2. คนมีคุณภาพ คุณธรรม คิดเป็น ทำเป็น มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม ได้รับการคุ้มครองตามสิทธิขั้นพื้นฐาน มีความอยู่ดีมีสุข มีสุขภาพอนามัยดี คุณภาพชีวิตที่ดี และสามารถปรับตัวสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมครัวเรือน ชุมชนเข้มแข็ง

3. เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างเป็นองค์รวม มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข เป็นสังคมที่พึ่งตนเองช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะการดูแลกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตลอดจนจนพัฒนาแรงงานให้มีศักยภาพและหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง รวมทั้งเป็นสังคมที่สืบสานและส่งเสริมประเพณีศิลปวัฒนธรรม ศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟู พื้นที่สีเขียวของเมืองเพิ่มขึ้น มีระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ และเกื้อกูลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

5. พัฒนาการเมืองให้โปร่งใส ตามแนวทางประชาธิปไตย โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และมีการบริหารจัดการที่ดีในทุกภาคส่วนของสังคม มีความโปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ เน้นกระบวนการพัฒนาอย่างมีบูรณาการ รวมทั้งมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องทันสมัย เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาพที่ 2.19 แสดงแผนที่ขอบเขตและแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาเพื่อวางแนวทางการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมือง เชียงใหม่

ข้อสรุปและแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมืองเชียงใหม่ สภาพทั่วไปของพื้นที่ในเขตกำแพงเมือง

สภาพแวดล้อมในเขตกำแพงเมืองในปัจจุบัน เป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมในระดับต่าง ๆ นับตั้งแต่บทบาทของการเป็นเมืองหลักในภาคเหนือ และการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและประชากรอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยของประชากรในเขตผังเมืองรวมเชียงใหม่ในปี พ.ศ. 2529 – 2534 อยู่ในอัตราที่สูงถึง 3.98 % ต่อปี และพื้นที่ในเขตกำแพงเมืองมีการเพิ่มจำนวนประชากรจาก 23,529 คน ในปี พ.ศ.2527 เป็น 27,403 คนในปี พ.ศ. 2539 และคาดว่าจะมีประชากรสูงถึง 30,528 คนในปี พ.ศ. 2544 การเพิ่มขึ้นของประชากรทำให้มีความต้องการที่อยู่อาศัยและการขยายตัวทางการค้ามากขึ้นตามไปด้วย การเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดินในเขตกำแพงเมืองนับตั้งแต่ปี พ.ศ.2519 – 2529 อยู่ในอัตรา 17.33 % ต่อปี การขยายตัวของเมืองที่เกิดขึ้นเป็นไปอย่างรวดเร็วและขาดการวางแผนหรือออกแบบเมืองเพื่อรองรับการเติบโตนี้ ทำให้พื้นที่ในเขตกำแพงเมืองประสบปัญหาในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและด้านการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและด้านการสาธารณูปการ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางสิ่งแวดล้อมตามมาอีกหลายประการ ที่สำคัญได้แก่ ปัญหามลภาวะทางสายตาและปัญหาขยะมูลฝอยซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อภูมิทัศน์เมืองทั้งสิ้น

ลักษณะภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมือง

การศึกษาลักษณะทางภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมืองสามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้ คือ

จินตภาพของเมือง ลักษณะขององค์ประกอบทางกายภาพในเขตกำแพงเมืองยังไม่มี ความชัดเจนมากนัก องค์ประกอบทางจินตภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นไปในลักษณะของการใช้ประโยชน์มากกว่าการสื่อความหมายของเมือง จุดเด่นและภาพลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ของเมืองไม่ได้ส่งเสริม และยังถูกลดความสำคัญลงด้วยลักษณะทางกายภาพของเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป การปรับปรุงลักษณะทางกายภาพของเมือง โดยเพิ่มความสำคัญและสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของถนน ที่ทำหน้าที่เป็นตัวเชื่อมโยงองค์ประกอบทางจินตภาพเข้าด้วยกันโดยให้ความสำคัญ ในแง่ของการส่งเสริมสภาพแวดล้อมของเมืองเก่าที่มีคุณค่าทั้งการอยู่อาศัยและการท่องเที่ยวพักผ่อน

องค์ประกอบทางกายภาพของเมือง

ลักษณะโดยทั่วไปขององค์ประกอบจากการศึกษาและวิเคราะห์ ลักษณะขององค์ประกอบทางกายภาพที่ทำให้เกิดมลภาวะทางภูมิทัศน์เมืองที่เหมาะสม จากการศึกษาองค์ประกอบ

เอ็กสทรีนเป็นเอ็กสทรีนที่ส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพของเมือง เมื่ออยู่ติดกับอาคารพาณิชย์ การค้า

ไม่ว่การณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางกายภาพ 4 ประการได้แก่ ที่โล่ง ถนน เครื่องประกอบถนนและต้นไม้ และสถาปัตยกรรม สามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า แม้ว่าพื้นที่ในเขตกำแพงเมืองยังคงไม่ประสบปัญหาการขาดแคลนที่โล่งอย่างรุนแรง แต่ปัญหาการขาดแคลนสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจนับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญควรมีการจัดสร้างสวนสาธารณะเพื่อให้บริการแก่ประชาชนมากขึ้น โดยเฉพาะสวนสาธารณะประจำหมู่บ้านและสนามเด็กเล่น นอกจากนี้สวนสาธารณะส่วนใหญ่ยังคงขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกและต้องการการปรับปรุงให้มีความสวยงามและสามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

การศึกษาสภาพถนนในเขตกำแพงเมือง สรุปได้ว่า ถนนที่มีความสำคัญทั้งในด้านกายภาพการใช้ประโยชน์และการประเมินคุณค่าความสำคัญ ได้แก่ ถนนราชดำเนินและถนนพระปกเกล้า ดังนั้นในการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมืองควรให้ความสำคัญแก่ถนนทั้ง 2 สาย เป็นอันดับแรก ส่วนถนนที่มีความสำคัญในระดับรองไปได้แก่ ถนนสามล้าน ถนนสิงหราช และถนนราชวิถี

ส่วนการศึกษาเกี่ยวกับเครื่องประกอบถนนและต้นไม้ในเขตกำแพงเมือง พบว่า เครื่องประกอบถนนส่วนใหญ่ยังมีสภาพที่ไม่เหมาะสมสวยงาม ไม่มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ เครื่องประกอบถนนส่วนใหญ่มีลักษณะเพื่อตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์มากกว่ารูปแบบที่เหมาะสมสวยงาม บริเวณถนนโดยรอบคูเมืองเป็นบริเวณที่มีเครื่องประกอบถนนที่สามารถใช้เป็นแบบอย่างในการปรับปรุงเครื่องประกอบถนนในส่วนอื่น ๆ ของเมืองได้ การปรับปรุงรูปแบบเครื่องประกอบถนนควรให้มีความเหมาะสมเป็นเอกลักษณ์มากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็สามารถอำนวยความสะดวกได้เต็มที่

การสำรวจถนนในเขตกำแพงเมือง พบว่า ส่วนใหญ่ยังคงขาดแคลนต้นไม้ให้ร่มเงาโดยเฉพาะถนนที่อยู่ในย่านการค้า เช่นถนนราชดำเนิน ถนนพระปกเกล้าบริเวณประตูช้างเผือก และบริเวณประตูเชียงใหม่ ถนนโดยรอบคูเมืองทั้งด้านนอกและด้านใน มีการปลูกต้นไม้ตลอดแนวนถนนทำให้ถนนมีสภาพร่มรื่น ส่งเสริมทัศนียภาพของเมือง

สถาปัตยกรรม ในเขตกำแพงเมืองสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท อาคารทางศาสนสถาน สถานที่ราชการ อาคารพาณิชย์และอาคารพักอาศัย ในสภาพปัจจุบันสถาปัตยกรรมที่ยังคงคุณค่าทางศิลปกรรมส่วนใหญ่เป็นอาคารสิ่งก่อสร้างทางศาสนา และอาคารราชการที่ยังหลงเหลืออยู่บ้าง ส่วนอาคารพาณิชย์และอาคารที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลง มีรูปแบบสมัยใหม่มากขึ้น ส่วนการประเมินคุณค่าความสำคัญของสถาปัตยกรรมพบว่า อาคารศาสนสถานที่มีความสำคัญระดับที่ 1 ได้แก่ ศาลากลางเก่า ศาลแขวง กำแพงเมือง ดังนั้นในการปรับปรุงภูมิทัศน์เพื่อส่งเสริมจินตภาพของเมืองเก่าให้มีความชัดเจน จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญแก่อาคารกลุ่มนี้เป็นพิเศษ

สภาพภูมิทัศน์ระดับบริเวณ

จากการศึกษาสภาพภูมิทัศน์ระดับบริเวณ สรุปได้ว่าพื้นที่ในเขตกำแพงเมืองส่วนใหญ่ประสบปัญหาทางภูมิทัศน์ทางจินตภาพและกายภาพ บริเวณที่มีสภาพภูมิทัศน์ดีมักเป็นการออกแบบตกแต่งภูมิทัศน์เฉพาะบริเวณ ไม่มีความต่อเนื่องกลมกลืนกับส่วนอื่นของเมืองบริเวณที่มีสภาพภูมิทัศน์

เอ็กสทรินเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ดีได้แก่ บริเวณแจ้งสี่มุมเมือง โดยเฉพาะแจ้งกุเรื่อง บริเวณประตูสวนดอกฝั่งคูเมืองด้านใต้ สวน
 สาธารณะหนองบัวหาด สวนสาธารณะอนุสาวรีย์ 3 กษัตริย์ และบริเวณคูเมืองฝั่งตะวันตก พื้นที่ที่มี
 ปัญหาค่อนข้างมากคือพื้นที่ฝั่งตะวันออกของเมือง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นย่านการค้า ได้แก่ ย่านตลาดสม-
 เพชร ย่านตลาดประตูเชียงใหม่ ย่านประตูท่าแพ ย่านประตูช้างเผือก ส่วนบริเวณที่มีปัญหาทาง
 ภูมิทัศน์ในระดับรองลงมา ได้แก่ บริเวณสี่แยกกลางเวียง อาคารพาณิชย์บนถนนพระปกเกล้า ถนน
 ราชดำเนิน ถนนช่างหล่อและถนนมูลเมือง อาคารสูงบนถนนบุญเรืองฤทธิ์และถนนห้วยแก้ว

กรอบแนวความคิดในการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมือง

จากการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบทางจินตภาพและลักษณะทางกายภาพ ภายในเขต
 กำแพงเมืองเชียงใหม่ แสดงให้เห็นว่าปัญหาทางภูมิทัศน์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีผลกระทบมาจากการ
 ขยายตัวอย่างรวดเร็วของชุมชน มีการใช้ที่ดินอย่างไม่เหมาะสม และที่เหมาะสมในการควบคุมและ
 รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

แม้ว่าการเติบโตของเมืองเชียงใหม่ จะส่งผลให้สภาพภูมิทัศน์ของเมืองเก่ามีการเปลี่ยน-
 แปลงไป แต่อย่างไรก็ตามพื้นที่ในเขตกำแพงเมือง ยังคงมีองค์ประกอบทั้งด้านจินตภาพและกายภาพที่
 แสดงออกถึงความเป็นเมืองเก่าที่ทรงคุณค่าอยู่มาก นับตั้งแต่รูปลักษณ์ความงามของเมืองที่มีการวาง
 ผังอย่างมีแบบแผนตามลักษณะภูมิประเทศ ไม่ขัดต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโบราณสถาน ที่บ่ง-
 บอกถึงความเก่าแก่และประวัติศาสตร์ความเป็นเมือง รูปแบบของถนนที่แคบและคดเคี้ยวแสดงถึง
 ระบบถนนที่เกิดจากการเดิน และทางเกวียนมาก่อน โดยมิได้ให้ยานยนต์เป็นพาหนะ ลักษณะและที่ตั้ง
 ของอาคารสาธารณะและอาคารศาสนสถาน ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นศูนย์กลางของชุมชน และมีขนาดที่
 เป็นสัดส่วนต่อมนุษย์ ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีที่ยังมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นในการวางแผนทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตกำแพงเมือง จึงมีทิศทางเพื่อการ
 ปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรวม ส่งเสริมองค์ประกอบของเมืองเก่า ทำให้จินตภาพและบรรยากาศของ
 เมืองเก่ามีความชัดเจนขึ้น จัดระเบียบการใช้พื้นที่และอาคารให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมผสมผสาน
 ระหว่างความเปลี่ยนแปลงใหม่ และโครงสร้างเดิมของเมืองให้ประสานสัมพันธ์กัน ปรับปรุง
 องค์ประกอบทางภูมิทัศน์ให้มีความสวยงาม แสดงออกถึงความเป็นมหานครที่ร่มรื่น มีทัศนียภาพที่
 งดงาม เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สวยงาม และมีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งทำให้ประชาชนในเมือง
 อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยโครงการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ทำน่านนทบุรี โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ประชาชนในชุมชนทำน่านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) จำนวน 300 คน ครอบครัวละ 5 คน และผู้สัญจรไปมาจำนวน 100 คน
2. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพจำนวน 10 ท่าน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. ประชาชนในชุมชนทำน่านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) เปิด ตารางของ Yamane ได้จำนวน 172 ครอบครัวโดยสุ่มอย่างง่ายครอบครัวละ 1 คน รวม 172 คน และผู้สัญจรไปมาจำนวน 100 คนเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพจำนวน 10 ท่านเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต

แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาเองโดยสร้างข้อความภายในแบบสอบถามให้สอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาสาระและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อนุญญาที่เห็นาไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 ใช้กับประชาชนในชุมชน (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) และผู้สำรวจไปมา ชุดที่ 2 ใช้กับผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับประชาชนในชุมชนทำนํ้านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประชาชนที่ประกอบอาชีพในชุมชน) และผู้สำรวจไปมา

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านนทบุรี แบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่รวมกิจกรรม
3. ทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. ขอบเขต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวความคิดในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์บริเวณชุมชนทำนํ้านนทบุรี

ชุดที่ 2 สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านนทบุรี แบ่งออกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่รวมกิจกรรม
3. ทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. ขอบเขต

แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ ประชาชนในชุมชนทำนํ้านนทบุรีและผู้สำรวจไปมา เกี่ยวกับภูมิทัศน์ของชุมชนทำนํ้านนทบุรี โดยสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ทางจินตภาพในเรื่อง 5 เรื่อง ดังนี้

1. ย่าน
2. ที่รวมกิจกรรม
3. ทางสัญจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ที่หมายตา

5. ขอบเขต

แบบสังเกต ใช้แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง โดยผู้ใช้แบบสังเกตเก็บข้อมูลทางด้านกายภาพแวดล้อมและองค์ประกอบทางภูมิทัศน์ โดยการสังเกตและสำรวจสภาพปัจจุบันของชุมชนทำน่านนทบุรี ประเมินจุดเด่นและจุดด้อยทางภูมิทัศน์ชุมชน โดยจะเก็บข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับ

1. ย่าน
2. ที่รวมกิจกรรม
3. ทางสัญจร
4. ที่หมายตา
5. ขอบเขต

3.2.2 การตรวจสอบเครื่องมือ

1. เครื่องมือเมื่อสร้างเสร็จแล้ว (แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และ แบบสังเกต) ผู้วิจัยได้ให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์, อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วมและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษาที่ใช้โดยมีรายชื่อนามผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ดังนี้

1. คมกริช หมายสุข อาจารย์คณะโยธา แผนกช่างเทคนิคสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตนนทบุรี

2. ศิริพร นันตา นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7 สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

3. บุษกร ปฐมอดิชาติ นักผังเมืองจังหวัด สำนักงานผังเมืองจังหวัดนนทบุรี

4. สินีนาฏ ปรีชาจารย์ หัวหน้างานวิจัยและประเมินผล หน่วยงานเทศบาลนนทบุรี

5. ผศ.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม อาจารย์ภาควิชาภาษาและสังคม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว จัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อทำการทดลองใช้ (TRY – OUT) ก่อนทำการใช้เก็บข้อมูลจริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอให้นักศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังออกหนังสือถึง กรมผังเมือง กรุงเทพมหานคร และสำนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผังเมืองจังหวัดนนทบุรี เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยโครงการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนนทบุรี

2. ผู้วิจัยจะนำเครื่องมือวิจัยไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัย
3. เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามที่มีข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยจึงจะนำมารวบรวมคะแนนในแต่ละตอน เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่จำแนกตามความคิดเห็น พฤติกรรมและความต้องการของผู้ใช้ ตามข้อคำถามในเรื่องต่างๆดังต่อไปนี้

1. ย่าน (Districts)
2. ที่รวมกิจกรรม (Nodes)
3. ทางสัญจร (Paths)
4. ที่หมายตา (Landmarks)
5. ขอบเขต (Edges)

เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ค่าร้อยละและค่าความถี่ในแต่ละคำถามแล้วจึงนำมาพิจารณาร่วมกับแนวความคิดที่ได้จากการสังเกต และนำผลของการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด นำเสนอรูปแบบการปรับปรุงพัฒนาภูมิทัศน์ในพื้นที่ศึกษา

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ค่าอัตราส่วนร้อยละและค่าความถี่ เมื่อได้ค่าทางสถิติแล้วจึงนำผลที่ได้ไปใช้ในการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้และนำเสนอในหัวข้อต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงใน ตารางที่ 4.1- 4.2

1.1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนทั่วไปและผู้สัจจรไปมา

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของประชาชนทั่วไปและผู้สัจจรไปมา (n=272คน)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
1. เพศ ชาย	101	37.13
หญิง	171	62.87
รวม	272	100
2. อายุ น้อยกว่า15		
15 - 20		
21 - 30	28	10.29
31 - 60	244	89.71
61 - 80		
มากกว่า 80		
รวม	272	100
3. ภูมิลำเนา ต.สวนใหญ่	101	37.13
นอกต.สวนใหญ่	171	62.87
รวม	272	100
4. ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ม.ต้น	14	5.14
ม.ต้น	32	11.76
อนุปริญญา	77	28.30

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
ป.ตรี	134	49.26
สูงกว่า ป.ตรี	15	5.54
รวม	272	100
5. อาชีพ รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	6	2.2
พนักงานบริษัท ลูกจ้างเอกชน	105	38.60
รับจ้าง	48	17.64
แม่บ้าน นักเรียน นักศึกษา	27	9.92
ธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย	72	26.47
ไม่มีงานทำ	14	5.17
อื่นๆ ไปรตระบุ		
รวม	272	100
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	38	13.97
5,000 – 10,000 บาท	150	55.14
10,000 – 20,000 บาท	53	19.48
20,000 – 30,000 บาท	19	6.98
30,000 – 40,000 บาท	6	2.20
สูงกว่า 40,000 บาท	6	2.23
รวม	272	100
7. ลักษณะกิจกรรม ที่อยู่อาศัย	58	21.32
ประกอบอาชีพ	147	54.04
ใช้ทางสัญจร	67	24.64
รวม	272	100
7.1 ระยะเวลาที่ใช้พื้นที่		
ต่ำกว่า 1 ปี	30	11.02
1 – 5 ปี	79	29.04
5 – 10 ปี	52	19.11
10 – 15 ปี	34	12.50

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้วงมเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
15 - 20 ปี	31	11.39
มากกว่า 20 ปี	46	16.94
รวม	272	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประชาชนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 39.13 เพศหญิงร้อยละ 62.87 อายุโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ 31 - 60 ปี ร้อยละ 89.71 ภูมิลำเนาอยู่ใน ต.สวนใหญ่ร้อยละ 37.13 อยู่นอกตำบลสวนใหญ่ร้อยละ 62.87 ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 49.26 ระดับอนุปริญญา ร้อยละ 28.30 ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 38.60 ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 26.47 รับจ้าง ร้อยละ 17.64 รายได้อยู่ในระดับปานกลางคือ 5,000 - 10,000 บาท ร้อยละ 55.14 และมีประสบการณ์ในชุมชนทำนํ้านนทบุรี 1-5 ปี ร้อยละ 29.04 รองลงมาคือ 5 - 10 ปี ร้อยละ 19.11

1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพ (n= 10 คน)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
1. เพศ ชาย	7
หญิง	3
2. อายุ ต่ำกว่า 15	
15 - 20	
21 - 30	1
31- 60	9
61 - 80	
สูงกว่า 80	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
3. ภูมิฐานะอยู่ใน ต.สวนใหญ่ นอก ต.สวนใหญ่	1 9
4.ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ม.ต้น ม.ต้น อนุปริญญา ป.ตรี สูงกว่า ป.ตรี	2 8
5. อาชีพ สถาปนิก ภูมิสถาปนิก นักวางผังเมือง มัณฑนากร นักออกแบบชุมชน วิศวกร อื่น ๆ โปรดระบุ...1. นักวางแผนและวิจัยงานเทศบาลนนทบุรี	1 4 3 2
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 5,000 – 10,000 10,000 – 20,000 20,000 – 30,000 30,000 – 40,000 สูงกว่า 40,000	2 6 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
7. ระยะเวลาที่มีประสบการณ์ในพื้นที่	
ต่ำกว่า 1 ปี	
1 – 5 ปี	4
5 – 10 ปี	6
10 – 15 ปี	
15 – 20 ปี	
สูงกว่า 20 ปี	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 7 คนใน 10 คน เพศหญิง 3 คนใน 10 คน อายุเฉลี่ยอยู่ในช่วง 31 – 60 ปี 9 คนใน 10 คน อายุ 21 – 30 ปี 1 คนใน 10 คน ภูมิลำเนาอยู่ใน ต.สวนใหญ่ 1 คน ใน 10 คน อยู่นอกตำบลสวนใหญ่ 9 คน ใน 10 คน ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี 8 คนใน 10 คน รายได้เฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ 10,000 – 20,000 บาท 6 คนใน 10 คน และมีประสบการณ์ในพื้นที่ อยู่ในช่วง 5 – 10 ปี 6 คน ใน 10 คน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ของบริเวณชุมชนทำนํานนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตารางที่ 4.3 - 4.9

2.1 ผลการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ของบริเวณชุมชนทำนํานนทบุรี ตามความคิดเห็นของ ประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมา ได้ข้อสรุปดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํานนทบุรี ด้านย่าน

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
1. ลักษณะกิจกรรมในชุมชนทำนํานนทบุรี		
พาณิชยกรรม	189	69.48
พักอาศัย	26	9.55
ราชการ การศึกษา	19	6.98

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
สวนสาธารณะ	19	6.98
สวนอนุรักษ์	11	4.04
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	8	2.97
รวม	272	100
2. การปรับปรุงสภาพตลาดสดนนทบุรี		
ไม่เห็นด้วย	10	3.67
เห็นด้วย	262	96.33
รวม	272	100
2.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง		
หน้าตาอาคาร	39	12.87
ขนาดและความสูงอาคาร	20	6.60
สีสันทนของอาคาร	35	11.55
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	19	6.27
ปัญหาขยะและมลพิษต่าง ๆ ที่จอดรถ	86	28.38
กั้นสาด เสาไฟ สายไฟ	55	18.15
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	45	14.85
รวม	4	1.33
	303	100
3.การปรับปรุงสภาพอาคารพาณิชย์		
ไม่เห็นด้วย	24	9
เห็นด้วย	248	91
รวม	272	100
3.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง		
หน้าตาอาคาร	41	14.23
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	39	13.54
สีสันทนของอาคาร	62	21.53
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	30	10.42

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
ป้ายหน้าร้าน	55	19.01
เสาไฟ สายไฟ	59	20.48
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	2	0.79
รวม	288	100
4.ประชาชนที่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ. นนทบุรี		
เคย	133	49
ไม่เคย	139	51
รวม	272	100
4.1 ส่วนที่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์มีความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์		
ไม่เห็นด้วย	8	6.01
เห็นด้วย	125	93.99
รวม	133	100
4.2 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง		
หน้าตาอาคาร	21	12.73
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	18	10.90
สีสันทนของอาคาร	43	26.06
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	13	7.88
ทางเข้า - ออก	36	20.82
มุมมอง	30	18.18
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4	3.43
รวม	165	100
5. การปรับปรุงสภาพกลุ่มอาคารราชการ		
ไม่เห็นด้วย	35	12.86
เห็นด้วย	237	87.44
รวม	272	100
5.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง		
หน้าตาอาคาร	38	13.57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	41	14.64
สีสันทนของอาคาร	45	16.07
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	28	10
แนวกำแพง	63	22.50
ป้ายโฆษณา เสาไฟ สายไฟ	54	19.29
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	11	3.93
รวม	280	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ข้อ 1. ประชาชนเห็นว่าลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนทำน่านนทบุรีเป็นกิจกรรมด้านพาณิชย์กรรมร้อยละ 69.48 พักอาศัยร้อยละ 9.55 สวนสาธารณะร้อยละ 6.98 อาคารราชการและการศึกษาร้อยละ 6.98 ส่วนอนุรักษ์ ร้อยละ 4.01 และอื่น ๆ เช่น เป็นศูนย์รวมการจราจร ฯ ร้อยละ 2.97

ข้อ 2. ประชาชนเห็นด้วยกับการปรับปรุงตลาดสดนทบุรีร้อยละ 96.33 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 3.67 และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงตลาดสดทางด้าน ปัญญาชะและมลพิษต่าง ๆ ร้อยละ 28.38 ที่จอดรถร้อยละ 18.15 กันสาด เสาไฟ สายไฟ ร้อยละ 14.85 หน้าตาอาคารร้อยละ 12.87 สีสันทนอาคารร้อยละ 11.55 ขนาดและความสูงอาคารร้อยละ 6.68 วัสดุที่ใช้ทำอาคารร้อยละ 6.27 และอื่น ๆ เช่น แสงสว่างในตลาด ถึงขยะ ฯ ร้อยละ 1.33

ข้อ 3. ประชาชนเห็นด้วยกับการปรับปรุงอาคารพาณิชย์ร้อยละ 91 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 9 และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงอาคารพาณิชย์ทางด้านสีสันทนอาคารร้อยละ 21.53 เสาไฟ สายไฟร้อยละ 20.48 ป้ายหน้าร้านร้อยละ 19.01 หน้าตาอาคารร้อยละ 14.23 รูปร่างและสัดส่วนอาคารร้อยละ 13.54 วัสดุที่ใช้ทำอาคารร้อยละ 10.42 และอื่น ๆ เช่น การจอดรถของรถสามล้อ ความสะอาด ขยะ ฯ ร้อยละ 0.79

ข้อ 4. ประชาชนเคยสังเกตเห็นหรือเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ .นทบุรี เพียงร้อยละ 49 ไม่เคยเห็นหรือไม่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ.นทบุรี ถึงร้อยละ 51 กลุ่มผู้เคยเห็นหรือเข้าไปชมเห็นว่าควรปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ร้อยละ 93.99 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 6.01 กลุ่มผู้เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงทางด้าน สีสันทนอาคารร้อยละ 26.06 ทางเข้า - ออก ร้อยละ 20.82 มุมมองร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18.18 หน้าตาอาคารร้อยละ 12.73 รูปร่างและสัดส่วนอาคารร้อยละ 10.90 วัสดุที่ใช้ทำอาคาร ร้อยละ 7.88 และอื่น ๆ เช่น ป้ายบอกสถานที่ บรรยากาศโดยรวม ร้อยละ 3.43

ข้อ 5. ประชาชนเห็นด้วยกับการปรับปรุงสภาพกลุ่มอาคารราชการร้อยละ 87.44 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 12.86 และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงกลุ่มอาคารราชการทางด้าน แนวกำแพงร้อยละ 22.50 ป้ายโฆษณา เสาไฟ สายไฟ ร้อยละ 19.29 สีสีนของอาคารร้อยละ 16.07 รูปร่างและสัดส่วนอาคารร้อยละ 14.64 หน้าตาอาคารร้อยละ 13.57 วัสดุที่ใช้ทำอาคาร ร้อยละ 10 และอื่น ๆ เช่น การตั้งผังขายของ ความร่มรื่น ฯ ร้อยละ 3.93

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํ้านนทบุรี ด้านทางสัญจรและขอบเขต

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
6. การเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนนทบุรีหรือทำนํ้านนทบุรี		
ทางเรือ	47	17.27
ทางเท้า	86	31.62
ทางถนน	139	51.11
รวม	272	100
6.1 ส่วนที่มาทางถนนมาโดย		
รถยนต์ส่วนบุคคล	35	25.18
รถโดยสารประจำทาง	69	49.64
รถจักรยานยนต์	15	10.79
รถรับจ้าง	13	9.35
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	7	5.04
รวม	139	100
7. ทางที่ประชาชนมาสู่ทำนํ้านนทบุรี		
ทางทำนํ้านนทบุรี	62	22.79
ทางถนนพินุลสงคราม	75	27.57
ทางถนนประชาราษฎร์	78	28.67
ทางถนนนนทบุรี 1	57	20.97
รวม	272	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
8. ช่วงเวลาเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนนทบุรีหรือทำน่านนท์บุรี ช่วงเช้า 06.00 – 09.00 น.	78	28.67
ช่วงกลางวัน 09.00 – 16.00 น.	75	27.57
ช่วงเย็น 16.00 – 20.00 น.	89	32.72
ช่วงกลางคืน 20.00 – 06.00 น.	30	11.04
รวม	272	100
8.1 ส่วนที่มาช่วงเช้าเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด	59	75.73
ไม่แออัด	19	24.27
รวม	78	100
8.2 ส่วนที่มาช่วงกลางวันเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด	27	36.02
ไม่แออัด	48	63.98
รวม	75	100
8.3 ส่วนที่มาช่วงเย็นเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด	77	87.13
ไม่แออัด	12	12.87
รวม	89	100
8.4 ส่วนที่มาช่วงกลางคืนเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด	7	23.33
ไม่แออัด	23	76.77
รวม	30	100
9. การใช้ทางสัญจรทางเรือของประชาชน		
ประสบปัญหา	100	36.76
ไม่ประสบปัญหา	172	63.23
รวม	272	100
9.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงทำน่านนท์บุรีเรื่อง		
ขนาดที่พัสดุโดยสาร	32	22.38
ท่าเทียบเรือ	24	16.78
ทางเข้า – ออก ทำน่านนท์บุรี	28	19.58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
เรือ	16	11.19
ความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการสัญจรทาง เท้าและถนน	35	24.48
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	8	5.59
รวม	143	100
10. การใช้ทางสัญจรโดยทางเท้าบริเวณตลาดสดถนนทพบุรีของ ประชาชน		
ประสบปัญหา	233	85.66
ไม่ประสบปัญหา	39	14.34
รวม	272	100
10.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงทางเท้าเรื่อง		
ขนาดทางเท้า	68	27.20
ความต่อเนื่องของทางเท้า	24	9.60
ผิวพื้นของทางเท้า	37	14.80
สีสีนทางเท้า	6	2.40
ส่วนประกอบทางเท้าเช่น ต้นไม้ ป้ายที่จอดรถ ถึงขยะ ตู้โทรศัพท์ ฯ	36	14.40
แผงลอย	71	28.40
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	8	3.20
รวม	250	100
11. การใช้ทางสัญจรถนนเส้นพระราชารษฎ์ 1		
ประสบปัญหา	206	75.73
ไม่ประสบปัญหา	66	24.27
รวม	272	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
11.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงถนนประชา ราษฎร์เรือง ขนาดถนน	37	15.95
ทิศทางเดินรถ	27	11.64
ผิวพื้นของถนน	20	8.63
สีเส้นของเส้นทางจราจร	22	9.48
ไฟแสงสว่าง	29	12.50
ป้ายบอกทิศทาง สัญญาณไฟจราจร	31	13.36
ทัศนียภาพ	30	12.93
ที่จอดรถ	34	14.66
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	2	0.85
รวม	232	100

จากตาราง 4.4 พบว่าข้อ 6. ประชาชนเดินทางมายังตลาดหรือทำนํ้านนทบุรี โดยทาง
สัญจร ทางถนน ร้อยละ 51.11ทางเท้าร้อยละ 31.62 และทางเรือร้อยละ 17.27 สำหรับผู้โดยสาร
ทางถนนแยกเป็นมาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลร้อยละ 25.18 รถโดยสารประจำทางร้อยละ 49.64
รถจักรยานยนต์ร้อยละ 10.79 รถรับจ้างร้อยละ 9.35และอื่น ๆ เช่นสามล้อบัน ๓ ร้อยละ 5.04

ข้อ 7. ประชาชนเดินทางมาสู่ทำนํ้านนทบุรีจากเส้นทาง ทางถนนประชาราษฎร์ ร้อย
ละ 28.67 ทางถนนพินุลสงครามร้อยละ 27.57 ทางทำนํ้านนทบุรี ร้อยละ 22.79 และทางถนน
นนทบุรี 1 ร้อยละ 20.97

ข้อ 8. ประชาชนมีพฤติกรรมการเดินทางมาตลาดและทำนํ้านนทบุรีในช่วงเวลาดังนี้
ช่วงเช้า 06.00–09.00น. มีผู้เดินทางมาร้อยละ 28.67 จากผู้เดินทาง ปริมาณการ
สัญจรเห็นว่าหนาแน่นร้อยละ 75.73 ไม่หนาแน่นร้อยละ 24.27 จากผู้เดินทางมาช่วงเช้า

ช่วงกลางวัน 09.00–16.00น. มีผู้เดินทางมาร้อยละ 27.57 จากผู้เดินทางปริมาณ
การสัญจรเห็นว่าหนาแน่นร้อยละ 36.02 ไม่หนาแน่นร้อยละ 63.98 จากผู้เดินทางมาช่วงกลางวัน

ช่วงเย็น 16.00 – 20.00น. มีผู้เดินทางมาร้อยละ 32.72 จากผู้เดินทางปริมาณการ
สัญจรเห็นว่าหนาแน่นร้อยละ 87.13 ไม่หนาแน่นร้อยละ 12.87 จากผู้เดินทางมาช่วงเย็น

ช่วงกลางคืน 20.00–06.00 น. มีผู้เดินทางมาร้อยละ 11.04 จากผู้เดินทางปริมาณ
การสัญจรเห็นว่าหนาแน่นร้อยละ 23.33 ไม่หนาแน่นร้อยละ 76.77 จากผู้เดินทางมาช่วงกลางคืน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่ในสื่ออื่น
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 9. ประชาชนประสบปัญหาทางสัญจรทางเรือร้อยละ 36.76 ไม่ประสบปัญหาร้อยละ 63.23 โดยส่วนที่ประสบปัญหาเห็นควรให้ปรับปรุงเรื่องความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการสัญจรทางเท้าและถนน ร้อยละ 24.48 ขนาดที่พัสดุโดยสารร้อยละ 22.38 ทางเข้า - ออกท่าบ้านนทบุรี ร้อยละ 19.38 ท่าเทียบเรือร้อยละ 16.78 เรือ ร้อยละ 11.19 และอื่น ๆ เช่น รถสามล้อทางด้านหน้าท่าบ้านนทบุรี ความสะอาด ฯ ร้อยละ 5.59

ข้อ 10. ประชาชนประสบปัญหาในการใช้ทางสัญจรโดยทางเท้าบริเวณตลาดสดนทบุรีร้อยละ 85.66 ไม่ประสบปัญหาร้อยละ 14.34 โดยส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงทางเท้าในเรื่องแผงลอยร้อยละ 28.40 ขนาดทางเท้าร้อยละ 27.20 ผิวพื้นของทางเท้าร้อยละ 14.80 ส่วนประกอบทางเท้า เช่น ต้นไม้ ถังขยะ ตู้โทรศัพท์ ฯ ร้อยละ 14.40 ความต่อเนื่องของทางเท้าร้อยละ 9.60 สีเส้นทางเท้าร้อยละ 2.40 และอื่น ๆ เช่นความสะอาด ฯ ร้อยละ 3.20

ข้อ 11. ประชาชนประสบปัญหาการใช้ทางสัญจรทางถนนพระราชอาศรัย 1 ร้อยละ 75.73 ไม่ประสบปัญหาร้อยละ 24.27 โดยส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงถนนในเรื่องขนาดถนนร้อยละ 15.95 ที่จอดรถ 14.66 ทัศนียภาพร้อยละ 12.90 ไฟแสงสว่างร้อยละ 12.50 ป้ายบอกทิศทาง สัญญาณไฟจราจรร้อยละ 13.36 ทิศทางเดินรถร้อยละ 11.64 สีเส้นของเส้นทางจราจรร้อยละ 9.48 ผิวพื้นของถนนร้อยละ 8.63 และอื่น ๆ เช่นความสะอาด ฯ ร้อยละ 0.85

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนท่าบ้านนทบุรี ด้านที่รวมกิจกรรม

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
12. ท่านเคยใช้พื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา ท่าบ้านนทบุรีหรือไม่		
เคย	152	55.88
ไม่เคย	120	44.12
รวม	272	100
12.1 ช่วงเวลาเดินทางมาใช้พื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา		
ช่วงเช้า 06.00 – 09.00 น.	31	20.40
ช่วงกลางวัน 09.00 – 16.00 น.	12	7.89
ช่วงเย็น 16.00 – 20.00 น.	76	50
ช่วงกลางคืน 20.00 – 06.00 น.	33	21.71
รวม	152	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง 4.5 พบว่า ข้อ 12. ประชาชนเคยใช้พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทำนายนนทบุรีร้อยละ 55.88 ไม่เคยใช้พื้นที่ร้อยละ 44.12 โดยมีพฤติกรรมการใช้พื้นที่ในช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ช่วง เช้า 06.00 – 09.00 น. มีผู้ใช้ร้อยละ 20.40 จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัดร้อยละ 74.19 ไม่แออัดร้อยละ 25.81 จากผู้ใช้พื้นที่ช่วงเช้า

ช่วง กลางวัน 09.00 – 16.00 น. มีผู้ใช้ร้อยละ 7.89 จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัดร้อยละ 16.66 ไม่แออัดร้อยละ 83.34 จากผู้ใช้พื้นที่ช่วงกลางวัน

ช่วง เย็น 16.00 – 20.00 น. มีผู้ใช้ร้อยละ 50 จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัดร้อยละ 75 ไม่แออัดร้อยละ 25 จากผู้ใช้พื้นที่ช่วงเย็น

ช่วง กลางคืน 20.00 – 06.00 น. มีผู้ใช้ร้อยละ 21.71 จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัดร้อยละ 18.18 ไม่แออัดร้อยละ 81.82 จากผู้ใช้พื้นที่ช่วงกลางคืน

ข้อ 13. ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเพิ่มเติมเครื่องอำนวยความสะดวกบริเวณพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทำนายนนทบุรี เห็นด้วยร้อยละ 81 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 9 และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง ม้านั่ง ที่นั่ง ร้อยละ 20.75 โคมไฟ ไฟแสงสว่างร้อยละ 22.22 ถึงขยะร้อยละ 20.13 คุ้มครองของร้อยละ 14.47 น้ำดื่ม ร้อยละ 11.32 น้ำพุ บ่อน้ำร้อยละ 8.81 และอื่น ๆ เช่นความร่มรื่น ความสวยงามทางภูมิทัศน์ ฯ ร้อยละ 2.30

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าร้อยละของความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนายนนทบุรี ด้านที่หมายตา

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
14. เอกลักษณะทางด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนทำนายนนทบุรี		
อาคารพาณิชย์	7	2.57
หอนาฬิกา	97	35.66
ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี	86	31.62
เรือนจำบางขวาง	35	12.87
ทำนายนนทบุรี	46	16.91
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	1	0.97
รวม	272	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการ	n = 272	จำนวน (ร้อยละ)
15. การปรับปรุงสภาพหอนาฬิกา จ.นนทบุรี		
ไม่เห็นด้วย	52	19.11
เห็นด้วย	220	80.89
รวม	272	100
15.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุง เรื่อง		
ความสูง	28	11.20
รูปทรง สัดส่วน ขนาด	42	16.80
หน้าต่างของหอนาฬิกา	65	26.00
สีสันทัน	90	36.00
ตำแหน่งที่ตั้ง	14	5.60
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	11	4.40
รวม	250	100
16. การปรับปรุงสภาพศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีของทางราชการ		
พอใจ	190	69.85
ไม่พอใจ	82	30.15
รวม	272	100
16.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุง เรื่อง		
หน้าต่างของศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี	19	18.27
สีสันทัน	24	23.08
ป้ายโฆษณา	15	14.42
แผงลอย	24	23.08
เสาไฟ สายไฟ	16	15.38
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	6	5.77
รวม	104	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตาราง ที่ 4.6 พบว่า ข้อ 14 . ประชาชนมีความคิดเห็นว่าเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทำนํานนทบุรีทางด้านสถาปัตยกรรมเมื่อเทียบเป็นอัตราส่วนร้อยละจะได้รับความความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. อาคารพาณิชย์ ร้อยละ 2.57
 2. หอนาฬิกา ร้อยละ 35.66
 3. ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี ร้อยละ 31.62
 4. เรือนจำบางขวาง ร้อยละ 12.87
 5. ทำนํานนทบุรี ร้อยละ 16.91
- และ อื่น ๆ เช่น วัดบางขวาง ฯ ร้อยละ 0.97

ข้อ 15. ประชาชนเห็นด้วยกับการปรับปรุง หอนาฬิกา จ.นนทบุรีร้อยละ 80.89 ไม่เห็นด้วยร้อยละ 19.11 โดยส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง สีสนักร้อยละ 36.00 หน้าตาของหอนาฬิกา ร้อยละ 26.00 รูปทรง สัดส่วน ขนาด ร้อยละ 16.80 ความสูงร้อยละ 11.20 ตำแหน่งที่ตั้ง ร้อยละ 5.60 และอื่น ๆ เช่น พุ่มดอกไม้รอบฐานหอนาฬิกา ความสะอาด บรรยากาศโดยรอบ ฯ ร้อยละ 4.40

ข้อ 16 . ประชาชนรู้สึกพอใจกับการปรับปรุงสภาพศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีจากส่วนราชการ ร้อยละ 69.85 ไม่พอใจร้อยละ 30.15 ส่วนที่ไม่พอใจเห็นควรให้เพิ่มการปรับปรุงเรื่อง สีสนักร้อยละ 23.08 หน้าตาของศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี ร้อยละ 18.27 แผงลอยร้อยละ 23.05 เสาไฟ สายไฟ ร้อยละ 15.38 ป้ายโฆษณาร้อยละ 14.42 และอื่น ๆ เช่นปัญหาสามล้อจอดบดบังวิวทิวทัศน์ การเชื่อมต่อกับอาคารอื่น ๆ ในพื้นที่ ฯ ร้อยละ 5.77

2.2 ผลการวิเคราะห์ภูมิทัศน์ของบริเวณชุมชนทำนํานนทบุรี ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ ได้ข้อสรุปดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำนํานนทบุรี ด้านย่าน

รายการ	ความถี่ (n = 10)
1. ลักษณะกิจกรรมในชุมชนทำนํานนทบุรี	
พาณิชย์กรรม	9
พักอาศัย	
ราชการ การศึกษา	1
สวนสาธารณะ	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
ส่วนอนุรักษ์ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
2. การปรับปรุงสภาพตลาดสดถนนพหลโยธิน ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย	10
2.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง	
หน้าตาอาคาร	3
ขนาดและความสูงอาคาร	4
สีสันทนของอาคาร	2
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	3
ปัญหาขยะและมลพิษต่าง ๆ ที่จอดรถ	8 3
กันสาด เสาค้ำ สายไฟ	5
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	2
3.การปรับปรุงสภาพอาคารพาณิชย์ ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย	10
3.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง	
หน้าตาอาคาร	6
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	4
สีสันทนของอาคาร	3
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	4
ป้ายหน้าร้าน	7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
เสาไฟ สายไฟ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4 2
4.ประชาชนที่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ. นนทบุรี	
เคย	4
ไม่เคย	6
4.1 ส่วนที่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์มีความคิดเห็นต่อการปรับปรุงพิพิธภัณฑ์	
ไม่เห็นด้วย	
เห็นด้วย	10
4.2 ส่วนที่เคยเข้าไปชมเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง	
หน้าตาอาคาร	
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	2
สีสันทนของอาคาร	
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	
ทางเข้า – ออก	4
มุมมอง	4
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
5. การปรับปรุงสภาพกลุ่มอาคารราชการ	
ไม่เห็นด้วย	
เห็นด้วย	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
5.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง	
หน้าตาอาคาร	2
รูปร่างและสัดส่วนอาคาร	4
สีสันทนของอาคาร	3
วัสดุที่ใช้ทำอาคาร	2
แนวกำแพง	10
ป้ายโฆษณา เสาไฟ สายไฟ	8
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

จากตาราง 4.7 พบว่า ข้อ 1. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเห็นว่าลักษณะกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนทำน่านนทบุรีเป็นกิจกรรมด้านพาณิชยกรรม 9 คนจาก 10 คน, และอาคารราชการและการศึกษา 1 คนจาก 10 คน

ข้อ 2. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเห็นด้วยกับการปรับปรุงตลาดสดนทบุรี 10 คน และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงทางด้านปัญหาขยะและมลพิษต่าง ๆ ร้อยละ 3 คนจาก 10 คน กั้นลาด เสาไฟ สายไฟ 2คนจาก 10 คน ที่จอดรถ 5 คน จาก 10 คน ขนาดและความสูงอาคารร้อยละ 4 คน จาก 10 คน หน้าตาอาคาร 3 จาก 10 คน วัสดุที่ใช้ทำอาคาร 8 คน จาก 10 คน และสีสันทนของอาคาร 3 คนจาก 10 คน

ข้อ 3. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเห็นด้วยกับการปรับปรุงอาคารพาณิชย์ทั้ง 10 คน และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงอาคารพาณิชย์ทางด้าน ป้ายหน้าร้าน 7 คนจาก 10 คน เสาไฟ สายไฟ 4 คน จาก 10 คน หน้าตาอาคาร 6 คน จาก 10 คน วัสดุที่ใช้ทำอาคาร 4คน จาก 10 คน รูปร่างและสัดส่วนอาคาร 4 คน จาก 10 คน สีสันทนของอาคาร 3 คน จาก 10 คน และอื่น ๆ เช่นความสะอาด ขยะ ฯ 2 คน จาก 10 คน

ข้อ 4. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพเคยสังเกตเห็นหรือเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ.นนทบุรี เพียง 4 คน จาก 10 คน ไม่เคยเห็นหรือไม่เคยเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ.นนทบุรี 6 คน จาก 10 คน กลุ่มผู้เคยเห็นหรือเข้าไปชมเห็นว่าควรปรับปรุงพิพิธภัณฑ์ทั้ง 4 คน และกลุ่มผู้เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงทางด้าน ทางเข้า – ออก 2 คน จาก 4 คน วัสดุที่ใช้ทำอาคาร ทั้ง 4 คน และทางเข้า-ออก ทั้ง 4 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 5. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเห็นด้วยกับการปรับปรุงสภาพกลุ่มอาคารราชการ ทางด้านถนนนนทบุรี 1 ทั้ง 10 คน และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรที่จะปรับปรุงกลุ่มอาคารราชการ ทางด้านแนวกำแพง ทั้ง 10 คน ป้ายโฆษณา เสาไฟ สายไฟ 8 คน จาก 10 คน รูปร่างและสัดส่วน อาคาร 4 คน จาก 10 คน สีสีนของอาคาร 3 คน จาก 10 คน วัสดุที่ใช้ทำอาคาร 2 คน จาก 10 คน และหน้าต่างอาคาร 2 คน จาก 10 คน

**ตารางที่ 4.8 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเกี่ยวกับภูมิทัศน์
ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำน่านนนทบุรี ด้านทางสัญจรและขอบเขต**

รายการ	ความถี่ (n = 10)
6. การเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนนทบุรี หรือทำน่านนนทบุรี	
ทางเรือ	1
ทางเท้า	
ทางถนน	9
6.1 ส่วนที่มาทางถนนมาโดย	
รถยนต์ส่วนบุคคล	7
รถโดยสารประจำทาง	1
รถจักรยานยนต์	
รถรับจ้าง	1
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	
7. ทางที่มาสู่ทำน่านนนทบุรี	
ทางทำน่านนนทบุรี	1
ทางถนนพิบูลสงคราม	4
ทางถนนประชาราษฎร์	2
ทางถนนนนทบุรี 1	3
8. ช่วงเวลาเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนนทบุรีหรือทำน่านนนทบุรี	
ช่วงเช้า 06.00 – 09.00 น.	4
ช่วงกลางวัน 09.00 – 16.00 น.	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
ช่วงเย็น 16.00 – 20.00 น. ช่วงกลางคืน 20.00 – 06.00 น.	4
8.1 ส่วนที่มาช่วงเช้าเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด ไม่แออัด	4
8.2 ส่วนที่มาช่วงกลางวันเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด ไม่แออัด	1 1
8.3 ส่วนที่มาช่วงเย็นเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด ไม่แออัด	4
8.4 ส่วนที่มาช่วงกลางคืนเห็นว่าปริมาณการจราจร แออัด ไม่แออัด	
9. การใช้ทางสัญจรทางเรือ ประสบปัญหา	7
ไม่ประสบปัญหา	3
9.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงทำนํ้านนทบุรีเรือ ขนาดที่พักผู้โดยสาร	2
ท่าเทียบเรือ	1
ทางเข้า – ออก ทำนํ้านนทบุรี เรือ	2
ความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการ สัญจรทางเท้าและถนน อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
10. การใช้ทางสัญจรโดยทางเท้าบริเวณตลาดสดถนนทพบุรี ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา	10
10.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงทางเท้าเรื่อง ขนาดทางเท้า ความต่อเนื่องของทางเท้า ผิวพื้นของทางเท้า สีสันทงเท้า ส่วนประกอบทางเท้าเช่น ต้นไม้ ป้ายที่รอรถ ถังขยะ ตู้โทรศัพท์ ฯ แผงลอย อื่น ๆ โปรดระบุ.....	6 4 6 1 10
11. การใช้ทางสัญจรถนนเส้นพระราชารักษ์ 1 ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา	10
11.1 ส่วนที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงถนนพระราชารักษ์เรื่อง ขนาดถนน ทิศทางเดินรถ ผิวพื้นของถนน สีสันทงของเส้นทางจราจร ไฟแสงสว่าง ป้ายบอกทิศทาง สัญญาณไฟจราจร ทัศนียภาพ	5 8 2 2 3 9 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
ที่จอดรถ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	7

จากตาราง 4.8 พบว่าข้อ 6. ผู้เชี่ยวชาญเดินทางมายังตลาดสดถนนทพบุรีหรือทำน่านทพบุรี โดยทางสัญจร ทางถนน 7 คน จาก 9 คน ทางเรือ 1 คน สำหรับทางถนนแยกเป็นมาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคล รถโดยสารประจำทาง 1 คน และรถรับจ้าง 1 คน

ข้อ 7. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเดินทางมาสู่ทำน่านทพบุรีจากเส้นทาง ทางถนน พิบูลสงคราม 4 คน จาก 10 คน ทางถนนประชาราษฎร์ 2 คน จาก 10 คน และทางถนนทพบุรี 1 คน จาก 10 คน และทางทำน่านทพบุรี 1 คน จาก 10 คน

ข้อ 8. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพมีพฤติกรรมการเดินทางมายังบริเวณตลาดถนนทพบุรีและทำน่านทพบุรีในช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ช่วง เช้า 06.00 – 09.00 น. มีผู้เดินทางมา 4 คน จาก 10 คน จากผู้เดินทางปริมาณการสัญจรเห็นว่าหนาแน่นทั้ง 4 คน

ช่วง กลางวัน 09.00 – 16.00 น. มีผู้เดินทางมา 2 คน จาก 10 คน จากผู้เดินทางปริมาณการสัญจรเห็นว่าหนาแน่น 1 คน ไม่หนาแน่น 1 คน

ช่วง เย็น 16.00 – 20.00 น. มีผู้เดินทางมา 4 คน จาก 10 คน จากผู้เดินทางปริมาณการจราจรเห็นว่าหนาแน่นทั้ง 4 คน

ข้อ 9. ผู้เชี่ยวชาญประสบปัญหาทางสัญจรทางเรือ 4 คน จาก 10 คน ไม่ประสบปัญหา 6 คน จาก 10 คน โดยส่วนที่ประสบปัญหาเห็นควรให้ปรับปรุงเรื่องความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการสัญจรทางเท้าและถนน 3 คน จาก 7 คน ขนาดที่พักผู้โดยสาร 1 คน จาก 7 คน ทางเข้า – ออก ทำน่านทพบุรี 2 คน จาก 7 คน และท่าเทียบเรือ 1 คน จาก 7 คน

ข้อ 10. ผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ทางสัญจรโดยทางเท้าบริเวณตลาดสดถนนทพบุรี โดยมีความคิดเห็นว่าประสบปัญหาทั้ง 10 คน โดยเห็นว่าควรปรับปรุงทางเท้าในเรื่องแผงลอย 10 คน จาก 10 คน ขนาดทางเท้า 6 คน จาก 10 คน ผิวพื้นของทางเท้า 6 คน จาก 10 คน ความต่อเนื่องของทางเท้า 4 คน จาก 10 คน ส่วนประกอบทางเท้า เช่น ต้นไม้ ถึงขยะ ตู้โทรศัพท์ ฯ 1 คน จาก 10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
12.4 ส่วนที่มาช่วงกลางคืนเห็นว่าปริมาณการใช้พื้นที่ แออัด ไม่แออัด	1
13. การปรับปรุงเพิ่มเติมเครื่องอำนวยความสะดวก บริเวณพื้นที่พักผ่อนริม แม่น้ำเจ้าพระยา ทำน่านนทบุรี ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย	10
13.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุง เรื่อง ม้านั่ง ที่นั่ง โคมไฟ ไฟแสงสว่าง ถังขยะ น้ำดื่ม น้ำพุ บ่อน้ำ ทิวชายชาย อื่น ๆ โปรดระบุ.....	10 10 9 2 2 4 1

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ข้อ 12. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเคยใช้พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณทำน่านนทบุรี 7 คน จาก 10 คน ไม่เคยใช้พื้นที่ 3 คน จาก 10 คน โดยมีพฤติกรรมการใช้พื้นที่ในช่วงเวลาดังต่อไปนี้

ช่วง เช้า 06.00 – 09.00 น. มีผู้ใช้ 1 คน จาก 7 คน จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัด 1 คน

ช่วง กลางวัน 09.00 – 16.00 น. ไม่มีผู้ใช้พื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ช่วง เย็น 16.00 – 20.00 น. มีผู้ใช้ 5 คน จาก 7 คน จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ ปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัดทั้ง 7 คน จากผู้ใช้พื้นที่ช่วงเย็น

ช่วง กลางคืน 20.00 – 06.00 น. มีผู้ใช้ 1 คน จาก 7 คน จากผู้เคยใช้พื้นที่ริมแม่น้ำ-เจ้าพระยาปริมาณการใช้พื้นที่เห็นว่าแออัด 1 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 13. ผู้เชี่ยวชาญทางกายภาพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงเพิ่มเติมเครื่องอำนวยความสะดวกบริเวณพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา บริเวณท่าน้ำนนทบุรี เห็นด้วย 10 คน จาก 10 คน และส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่อง ม้านั่ง ที่นั่ง 10 คน จาก 2 คน จาก 10 คน โคมไฟ ไฟแสงสว่าง 2 คน จาก 10 คน ถังขยะ 1 คน จาก 10 คน น้ำดื่ม 1 คน จาก 10 คน น้ำพุ บ่อน้ำ 2 คน จาก 10 คน ชุมชายของร้อยละ 4 คน จาก 10 คน และอื่น ๆ เช่นความร่วมมือ 1 คน จาก 10 คน

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าความถี่ของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนท่าน้ำนนทบุรี ด้านที่หมายตา

รายการ	ความถี่ (n = 10)
14. เอลักษณะทางด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนท่าน้ำนนทบุรี อาคารพาณิชย์ หอนาฬิกา ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี เรือนจำบางขวาง ท่าน้ำนนทบุรี อื่น ๆ โปรดระบุ.....	4 6
15. การปรับปรุงสภาพหอนาฬิกา จ.นนทบุรี ไม่เห็นด้วย เห็นด้วย	10
15.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุง เรื่อง ความสูง รูปทรง สัดส่วน ขนาด หน้าตาของหอนาฬิกา สีสันทัน ตำแหน่งที่ตั้ง อื่น ๆ โปรดระบุ.....	1 3 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รายการ	ความถี่ (n = 10)
16. การปรับปรุงสภาพศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีของทางราชการ	
พอใจ	1
ไม่พอใจ	9
16.1 ส่วนที่เห็นด้วยเห็นว่าควรปรับปรุง เรื่อง	
หน้าตาของศาลากลางเก่าจ.นนทบุรี	5
สีสันทัน	2
ป้ายโฆษณา	2
แผงลอย	6
เสาไฟ สายไฟ	3
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

จากตารางที่ 4.10 ข้อ 14. ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนทำน่านนนทบุรีทางด้านสถาปัตยกรรมเมื่อเทียบเป็นอัตราส่วนร้อยละจะได้รับความความคิดเห็นดังต่อไปนี้

1. หอนาฬิกา 4 คน จาก 10 คน
2. ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี 6 คน จาก 10 คน

ข้อ 15. ผู้เชี่ยวชาญด้านกายภาพเห็นด้วยกับการปรับปรุง หอนาฬิกาจ.นนทบุรีทั้ง 10 คน โดยเห็นว่าควรปรับปรุงเรื่องหน้าตาของหอนาฬิกา 6 คน จาก 10 คน ความสูง 1 คน จาก 10 คน และ รูปทรง สัดส่วน ขนาด 3 คน จาก 10 คน

ข้อ 16. ผู้เชี่ยวชาญรู้สึกพอใจกับการปรับปรุงสภาพศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีจาก ส่วนราชการ 1 คน จาก 10 คน ไม่พอใจ 9 คน จาก 10 คน ส่วนที่ไม่พอใจเห็นควรให้เพิ่มการปรับปรุงเรื่อง แผงลอย 6 คน จาก 10 คน หน้าตาของศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี 5 คน จาก 10 คน เสาไฟ สายไฟ 3 คน จาก 10 คน สีสันทัน 2 คน จาก 10 คน และป้ายโฆษณา 2 คน จาก 10 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณชุมชนทำน้ำ นันทบุรี ของประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมา

1. ความคิดเห็นต่อการพัฒนาพื้นที่โล่งในชุมชน

ประชาชนร้อยละ 79.59 เห็นด้วยกับการปรับปรุงพื้นที่โล่งบริเวณสองฝั่งคลอง
ตะนาวศรี ทางด้านหลังศาลากลาง จ.นันทบุรี เก่าเพื่อใช้ประโยชน์เป็นสวนสาธารณะเชื่อมต่อกับ
สวนพักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรที่จะพัฒนาเป็นสวนสาธารณะที่มีความร่มรื่นเพราะจะได้ใช้เป็นสถานที่
พักผ่อนในวันหยุดและให้เด็ก ๆ ในชุมชนมีสถานที่วิ่งเล่นเป็นส่วนพักผ่อนหย่อนใจ ควรที่จะมี
มาตรการรักษาในเรื่องของความสะอาดเพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมในระยะยาวและส่งเสริม
ต่อความสวยงามของพื้นที่โดยรอบ แต่ควรเพิ่มในเรื่องการพัฒนาชุมชนแออัดที่อยู่ติดกันไปด้วย

ประชาชนไม่เห็นด้วย ร้อยละ 20.41 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

เพราะเกรงว่าหลังจากการสร้างเป็นสวนสาธารณะแล้วจะเป็นการรบกวนต่อ
พื้นที่ชุมชนของสวนพักผ่อนโดยรอบและอาจเป็นแหล่งมั่วสุมของพวกที่ติดยาเสพติด และใน
บางส่วนเห็นว่าควรให้สภาพแวดล้อมเป็นแบบเดิมก็ได้อยู่แล้ว

2. ความคิดเห็นต่อการจัดระเบียบเรื่องทางเท้า

ประชาชนร้อยละ 84.63 เห็นว่าสมควรให้มีการจัดระเบียบทางเท้าทั้งเรื่อง การ
วางผังลอย การจัดรูปแบบสภาพเครื่องประกอบถนนเช่น ม้านั่ง โคมไฟ ถังขยะ ฯ ใหม่บริเวณ
เส้นถนนพระราชารัฐเริ่มจากทำนายนันทบุรี ตลาดสดนันทบุรี เรื่อยไปจนถึงเส้นถนนพิบูลสงคราม
บริเวณ ห้างสรรพสินค้าในเวลล์ เพื่อให้มีความสวยงามและให้ผู้ใช้ทางเท้าได้รับความสะดวก
ปลอดภัยมากขึ้นโดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรมีทางเท้าขยายเพิ่มมากขึ้น และจัดโซนของพื้นที่ขายของของแผงลอยให้มี
ระเบียบ รูปแบบให้ชัดเจน เข้มงวดต่อการรักษาความสะอาดของพื้นที่ทางเท้า เพิ่มในเรื่องของ
แสงสว่างในช่วงกลางคืน และเห็นควรให้มีการปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบด้วย

ประชาชนไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.37 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

การปรับปรุงในการเพิ่มต้นไม้หรือ ม้านั่ง จะเป็นการใช้พื้นที่ทางเท้าให้มีความ
คับแคบของพื้นที่มากขึ้น และส่วนใหญ่จะเห็นว่าเป็นการรบกวนแม่ค้า พ่อค้าต่าง ๆ ที่ทำการ
ค้าขายโดยยึดพื้นที่ทางเท้าเป็นที่ตั้งแผงลอย เพราะเป็นการเสียผลประโยชน์ต่อการทำมาหากิน
ของพ่อค้าแม่ค้าโดยตรง

3. ความคิดเห็นต่อสิ่งก่อสร้างที่บดบังภูมิทัศน์ของอาคารอนุรักษ์

ประชาชนร้อยละ 58.16 เห็นด้วยกับการให้มีการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างบางส่วนที่บดบังและทำลายภูมิทัศน์ของอาคารศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี หอนาฬิกา จ.นนทบุรี และทำน่านนนทบุรีโดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

สมควรที่จะเปิดมุมมองสู่ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีและส่วนอื่น ๆ ที่มีความงดงามทางด้านสถาปัตยกรรมเพราะปัจจุบันสภาพที่เป็นอยู่ได้ทำลายในเรื่องภูมิทัศน์ที่สวยงามในอดีตไปอย่างมาก และเห็นว่าจะเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ภายใน จ.นนทบุรีอีกด้วย และเห็นควรให้เพิ่มความเอาใจใส่ต่อความสะอาดในชุมชนอีกด้วย

ประชาชนไม่เห็นด้วยร้อยละ 41.94 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้กับเจ้าของอาคารเพราะส่วนใหญ่อาคารพาณิชย์ในพื้นที่เป็นแหล่งประกอบอาชีพหลักของผู้คนในชุมชนแห่งนี้ ควรหันไปหาทางแก้ไขทางอื่น เช่น การรักษาความสะอาดของพื้นที่ การแก้ไขปัญหภูมิทัศน์อื่น ๆ เช่นการวางถังขยะ เสาดไฟฟา สายไฟฟ้าที่พาดเกะกะสายตา ในส่วนที่เป็นการบดบังทางเข้าอาจมีการสร้างป้ายบอกสถานที่มาติดตั้งในส่วนที่มองเห็นได้ชัดเจนแทนจะดีกว่า ในบางส่วนเห็นว่าถ้าทำจริงอาจเกิดปัญหาตามมามากมายและบางส่วนเห็นว่าเป็นวิถีชีวิตและเป็นลักษณะกิจกรรมเด่นของชุมชนทำน่านนนทบุรี

4. ความคิดเห็นต่อป้ายโฆษณา กันสาด ต่าง ๆ ในชุมชน

ประชาชนร้อยละ 84.02 เห็นด้วยกับการเสนอมาตรการควบคุมรูปแบบป้ายโฆษณา ต่าง ๆ ของอาคารพาณิชย์บริเวณตลาดสดนนทบุรีเรื่อยไปจนถึงทำน่านนนทบุรีเพื่อรักษาภูมิทัศน์ของชุมชนโดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรให้มีมาตรการควบคุมในเรื่องของความสูงของป้ายโฆษณาต่าง ๆ ให้มีความสูงที่พ้นระดับศีรษะของผู้ใช้ทางเท้า และเห็นว่รูปแบบที่มีมากมายจนเกินไปควรมีรูปแบบและสีล้นที่ไปในทิศทางเดียวกัน ป้าย ใบปลิวต่าง ๆ น่าจะมีที่ติดประกาศเป็นหลักแหล่งให้ผู้คนในชุมชนได้ทราบข่าวสารในชุมชน

ประชาชนไม่เห็นด้วยร้อยละ 15.98 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

รูปแบบป้ายโฆษณาที่หลากหลายเป็นส่วนที่ส่งเสริมในเรื่องการขายของแต่ละร้านซึ่งมีเอกลักษณ์หรือความคิดของร้านตัวเองการจำกัดรูปแบบป้ายเป็นการลดความเด่นของร้านค้า และส่วนมากที่ไม่เห็นด้วยให้ความเห็นว่ารูปแบบป้ายที่มีอยู่เดิมสามารถที่จะมองเห็นร้านค้าได้อย่างชัดเจนการควบคุมรูปแบบป้ายและกันสาดจะเป็นการเพิ่มงบประมาณให้กับพ่อค้าแม่ค้าเปล่า ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ความคิดเห็นต่อป้ายโดยสารรถประจำทางในชุมชน

ประชาชนร้อยละ 86.39 เห็นด้วยกับการให้มีการเชื่อมต่อจุดโดยสารระหว่างท่าบ้านนทบุรีและป้ายรถโดยสารประจำทางให้มีความต่อเนื่องกันเพื่อสะดวกปลอดภัยในการเดินทางของผู้ใช้ทางสัญจรโดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ควรที่จะให้การสัญจรระหว่างป้ายรถประจำทางมีระยะเวลาเดินที่ไม่ยาวและมีความปลอดภัยมากกว่าที่เป็นอยู่โดยเฉพาะในส่วนของท่าบ้านนทบุรีและส่วนรอรถบริเวณอาคารพาณิชย์ต้องเดินข้ามถนนนทบุรี 1 ทำให้ไม่สามารถที่จะโดยสารรถโดยสารได้โดยทันที และต้องข้ามถนนในช่วงที่รับเร่งรอรถทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

ประชาชนไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.61 โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

การเชื่อมจุดโดยสารอาจเป็นการเพิ่มความแออัดของพื้นที่ เพราะสภาพปัจจุบันพื้นที่มีความคับแคบอยู่แล้วการรวมปริมาณผู้คนจะเป็นการรวมกลุ่มคน การกระจายกลุ่มคนออกน่าจะเป็นการดีต่อการสัญจรแต่น่าจะเพิ่มเรื่องความปลอดภัยต่อการจอดรถของรถโดยสารประจำทางและไฟจราจรยามคนเดินข้ามถนนมากกว่า

ส่วนข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อการพัฒนาพื้นที่ชุมชนท่าบ้านนทบุรีประชาชนได้ให้ข้อคิดเห็นว่าจะเพิ่มมาตรการที่ควบคุมรถสามล้อที่วิ่งรับส่งผู้คนในชุมชน เพราะปัจจุบันรถสามล้อไม่มีการจอดรถที่เป็นระเบียบ ความสะอาดเป็นสิ่งที่ควรปรับปรุงโดยมาก การย้ายแผงลอยที่เกะกะทางเท้าต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่พ่อค้า แม่ค้า และควรรักษาภาพลักษณ์การค้าขายของชุมชนย่านนี้ไว้

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกต

การศึกษาจินตภาพชุมชนทำนํานนทบุรี

ทำนําชุมชนทำนํานนทบุรี เป็นที่ตั้งของจังหวัดเก่าและเป็นสถานที่ตั้งที่ติดกับริมแม่น้ำเจ้าพระยาจึงมีความสวยงามตามวัฒนธรรมบริเวณที่ตั้งของศาลากลางแวดล้อมไปด้วย วัด พิพิธภัณฑ์ และอาคารราชการต่าง ๆ ที่มีคุณค่าทางด้านประวัติของเมืองและด้านความสวยงามทางสถาปัตยกรรม การศึกษาจินตภาพของชุมชนทำนํานนทบุรีแบ่งการสำรวจออกเป็น 5 ด้านดังนี้ คือ

- 4.3.1 ย่าน
- 4.3.2 ทางสัญจร
- 4.3.3 ที่รวมกิจกรรม
- 4.3.4 ที่หมายตา
- 4.3.5 ขอบเขต

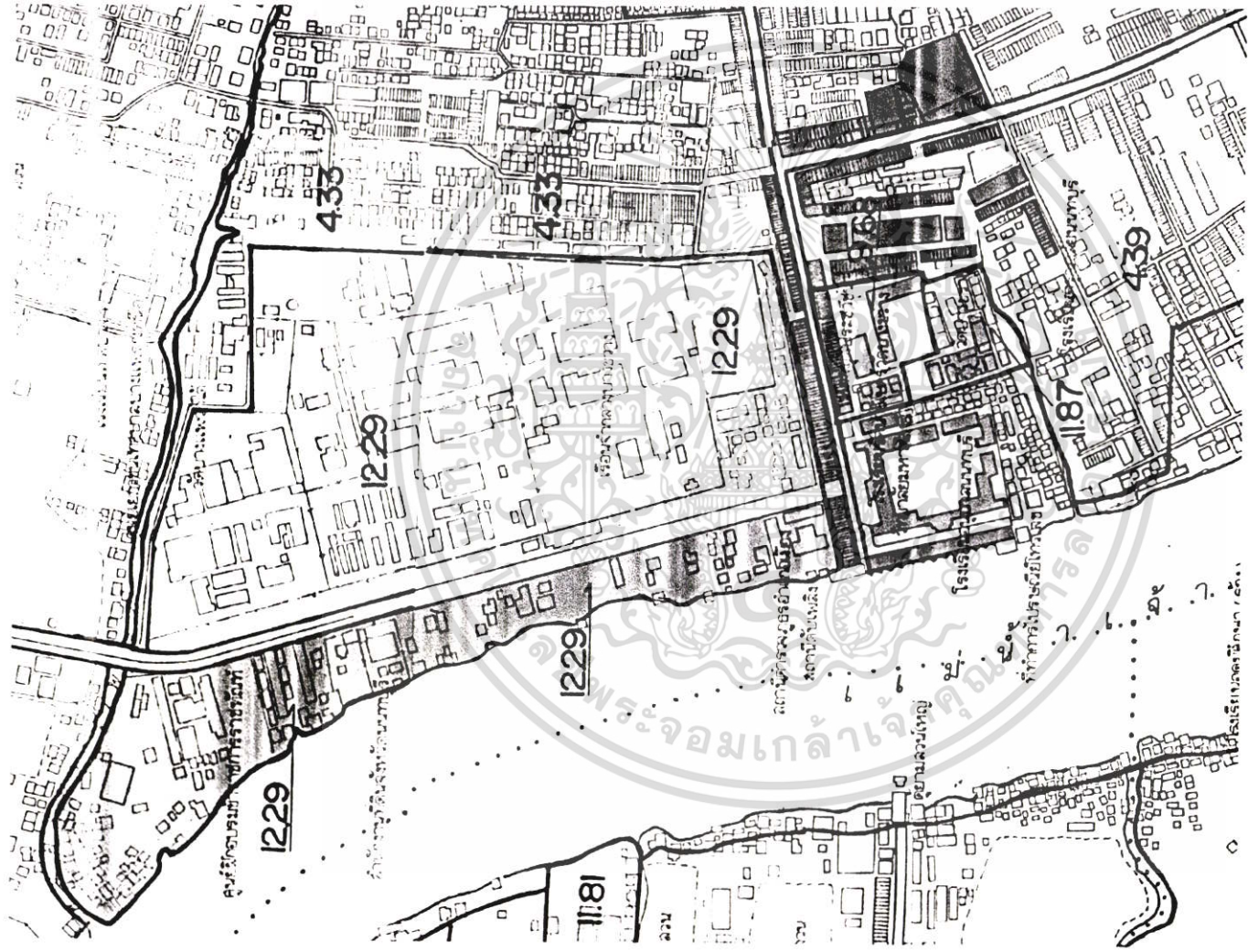
4.3.1 ย่าน

ลักษณะย่านของชุมชนทำนํานนทบุรีในปัจจุบันมีความหลากหลายของการใช้พื้นที่เป็นอย่างมาก (ดูภาพ 4.4 ประกอบ) มีการตั้งอาคารพาณิชย์รวมเข้ากับบริเวณส่วนราชการ การใช้พื้นที่รวมถึงพฤติกรรมการใช้พื้นที่ในช่วงเวลาต่าง ๆ จึงมีความหลากหลายเป็นอย่างมาก บางส่วนส่งเสริมภาพลักษณ์ ซึ่งกันและกันในขณะที่บางส่วนขัดแย้งและส่งผลกระทบต่อการใช้พื้นที่อีกพื้นที่หนึ่ง ย่านในชุมชนทำนํานนทบุรีสามารถแบ่งออกเป็นประเภทได้ดังนี้

4.3.1.1 ย่านพาณิชย์ยกรรม เป็นส่วนการจ้างงานที่ชัดเจนในปัจจุบัน มีการตั้งอาคารพาณิชย์เรียงรายไปตามถนนพระราชารัฐ 1 ถนนพินุลสงคราม อาคารพาณิชย์ประกอบไปด้วยร้านค้าปลีกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่สำคัญอีกส่วน คือ ตลาดสดนนทบุรี ที่มีอัตราการใช้ที่หนาแน่น มีกิจกรรมเกิดขึ้นไหลเวียนในย่านพาณิชย์เกือบตลอดทั้งวันและทั้งคืน (ดูภาพที่ 4.5 และ 4.6ประกอบ)

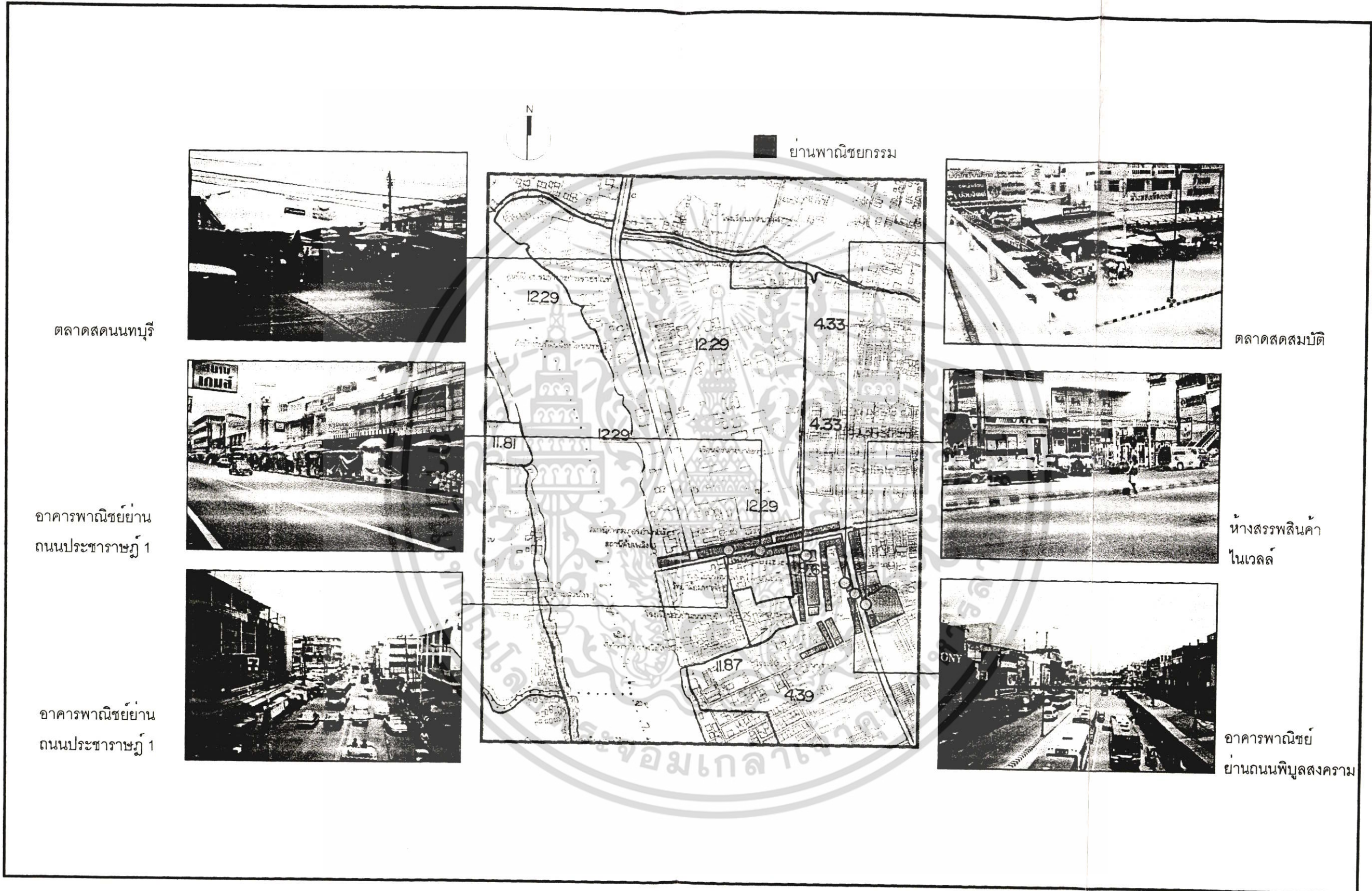
สภาพปัญหาที่ชัดเจนในส่วนย่านนี้คือการวางของขายที่ไม่เป็นระเบียบของทางเท้าด้านหน้าอาคารพาณิชย์ ทำให้การจราจรติดขัด ปัญหาในเรื่องความสวยงามของภูมิทัศน์ ความเป็นระเบียบสวยงามของตัวอาคาร เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า และไม่มีส่วนพื้นที่จอดรถที่เพียงพอต่อการรองรับตลาดสดนนทบุรี ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความสะอาดต่าง ๆ ที่พบเห็นทั่วไปตามชอกตึกและถนนซอยต่าง ๆ ที่มีการค้าขาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



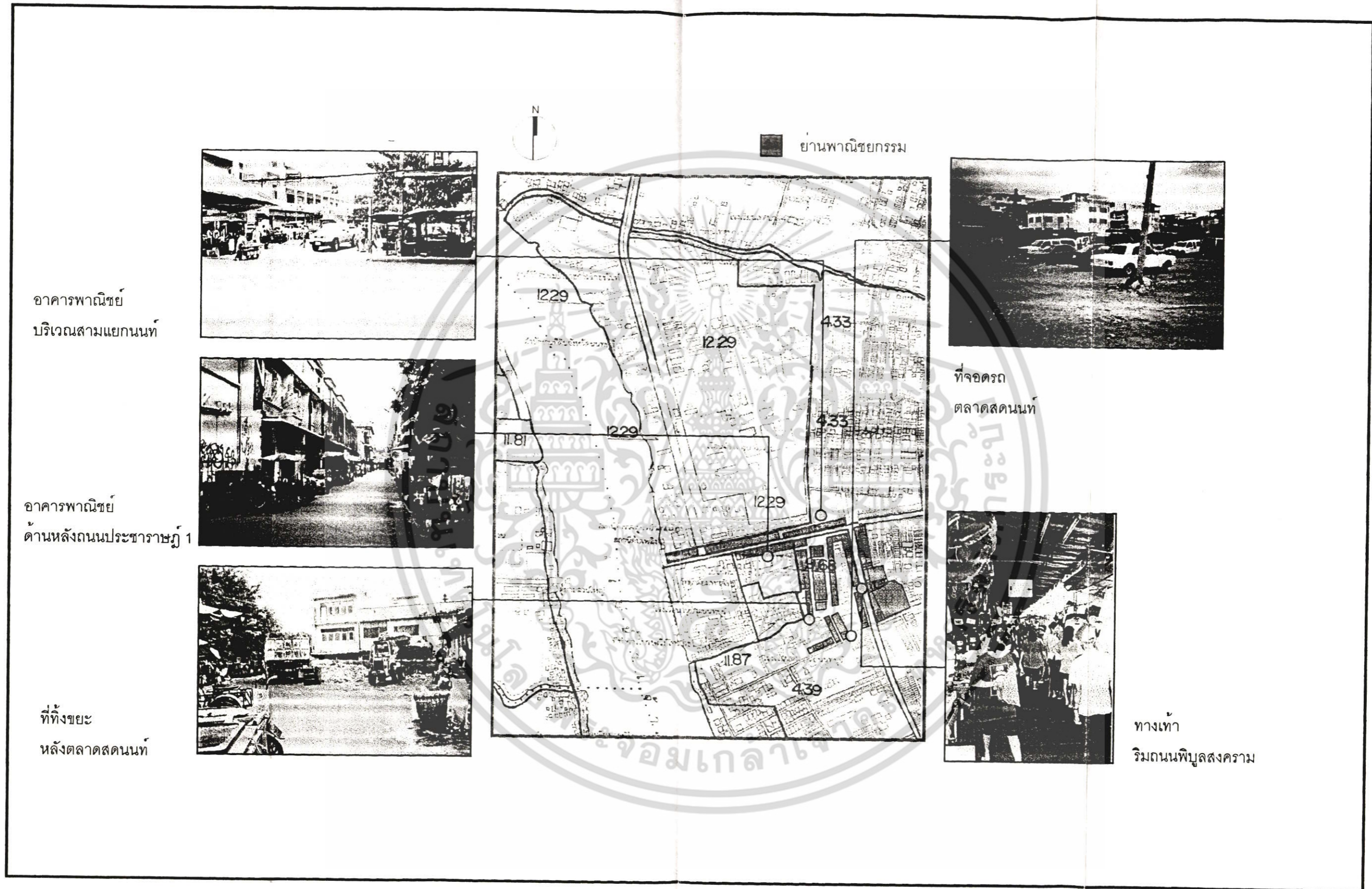
- ย่านพาณิชยกรรม 35 ไร่
- ย่านราชการและการศึกษา 54 ไร่
- ย่านอาคารอเนกประสงค์ 25 ไร่
- ย่านพักอาศัย 18 ไร่
- ย่านสวนพักผ่อนและนันทนาการ 3 ไร่

ภาพที่ 4.4 แสดงการใช้ที่ดินในชุมชนทำนบ้านหนองบัว



ภาพที่ 4.5 ย่านพาณิชยกรรม ชุมชนท่าบ้านนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาพที่ 4.6 ย่านพาณิชย์กรรม ชุมชนทำน่านนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1.2 ย่านพักอาศัย ชุมชนพักอาศัยจะอยู่ถัดเข้าไปในซอยที่ติดกับถนนประชาราษฎร์ 1 และถนนพินุลสงคราม ในลักษณะการพักอาศัยในบางส่วนประชาชนใช้อาคารพาณิชย์ทั้งเพื่อการประกอบอาชีพและพักอาศัย ส่วนที่ใช้พักอาศัยอย่างเดียวก็จะมีปะปนกันไปในพื้นที่ส่วนมากจะเป็นบ้านเดี่ยว และมีหอพักในบางพื้นที่ ส่วนอีกชุมชนหนึ่งซึ่งมีลักษณะที่มีความแออัดสูงคือชุมชนแออัดที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ธรณีสงฆ์ติดกับวัดบางขวาง ด้านหลังศาลากลางเก่า (ดูภาพ 4.7 ประกอบ)

สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนพักอาศัยสำหรับอาคารพาณิชย์นั้น คือความไม่สวยงามและปัญหามลพิษจากควันรถยนต์ ที่ได้รับจากถนนสายหลักทั้ง 2 เส้น อาคารพักอาศัยที่เป็นบ้านเดี่ยวจะมีปัญหาเรื่องการติดต่อกันของระบบทางเท้าในชุมชนและการขาดการเชื่อมต่อกับพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา บริเวณท่าบ้านนนทบุรี ส่วนที่เป็นปัญหามากคือส่วนที่เป็นชุมชนแออัดหลังศาลากลาง จ.นนทบุรี สภาพของชุมชนมีลักษณะความหนาแน่นค่อนข้างสูง ทางสำหรับรถบริการเข้าไปไม่ถึง รูปแบบสถาปัตยกรรมไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนวัสดุที่ใช้ทำบ้านคือไม่อยู่ในสภาพที่ค่อนข้างทรุดโทรม ชุมชนขาดการเชื่อมต่อกับพื้นที่อื่น ๆ ทางด้านหลังที่เป็นคลองหลังวัดบางขวางเกิดปัญหาน้ำเสียอันเนื่องมาจากขยะจากชุมชนแออัดแห่งนี้

4.3.1.3 ย่านราชการและการศึกษา ส่วนกลุ่มอาคารราชการที่เปิดใช้ทำการจะตั้งอยู่บนถนนนนทบุรี 1 มีส่วนอาคารพัฒนาที่ดิน สถานีตำรวจ สถานีตำรวจดับเพลิง กรมราชทัณฑ์ ที่ทำการไปรษณีย์ สำนักงานที่ดินต่าง ๆ สภาพอาคารอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นระเบียบพอสมควร ความสวยงามมีให้สังเกตเห็นได้ในถนนนนทบุรี 1 การศึกษาในชุมชนแห่งนี้มีโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ โรงเรียนรัตนานิตเขต โรงเรียนอนุบาลนนทบุรี วิทยาลัยมหาดไทย (ดูภาพ 4.8 ประกอบ)

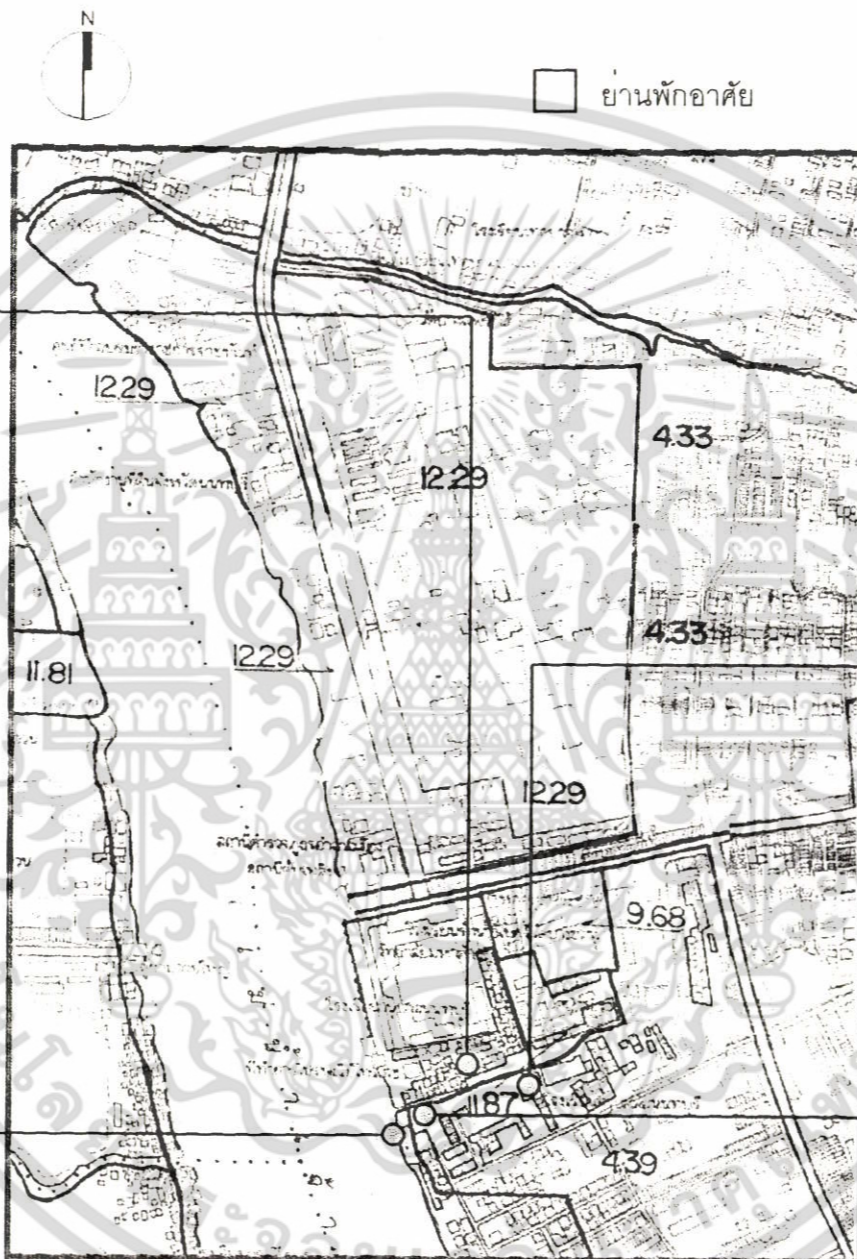
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ในส่วนอาคารราชการ อาคารราชการบางแห่งยังขาดการติดต่อกันทำให้ลำบากในการติดต่อกับงานราชการ ตึกอาคารบางแห่งมีความทรุดโทรมเช่นอาคารแพตตำรวจและพื้นที่ด้านหน้าของอาคารราชการถูกดบังภูมิทัศน์ด้วยแผงลอยขายของป้ายโฆษณาต่าง ๆ สถาบันการศึกษาโรงเรียนต่าง ๆ อยู่ใกล้กับส่วนการค้าทำให้สภาพแวดล้อมไม่ส่งเสริมต่อการศึกษาในช่วงกิจกรรมตอนกลางวันจะได้รับมลพิษต่าง ๆ เช่นเสียงรถยนต์ ควันพิษต่าง ๆ และส่วนการเข้าถึงของโรงเรียนยังอยู่ในส่วนที่เข้าถึงได้ยาก เพราะอยู่ในซอยที่ค่อนข้างแคบ ปัญหาที่ได้รับส่วนมากจะมีผลต่อเนื่องมาจากส่วนการค้าในพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชุมชนแออัด
หลังวัดบางขวาง



อาคารพักอาศัย
3 ชั้น



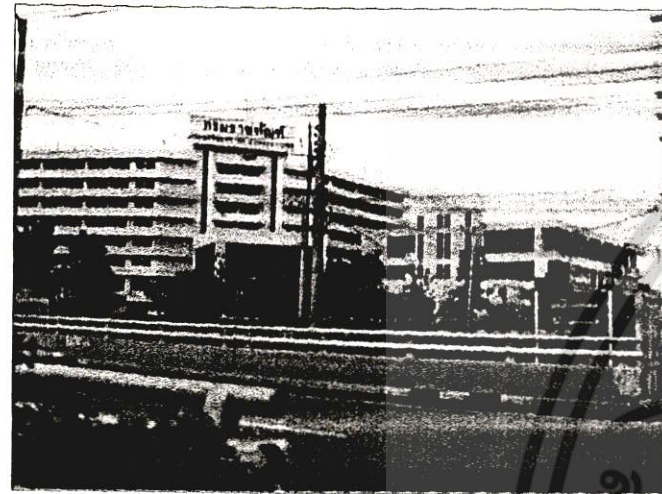
บ้านพักอาศัย
2 ชั้น



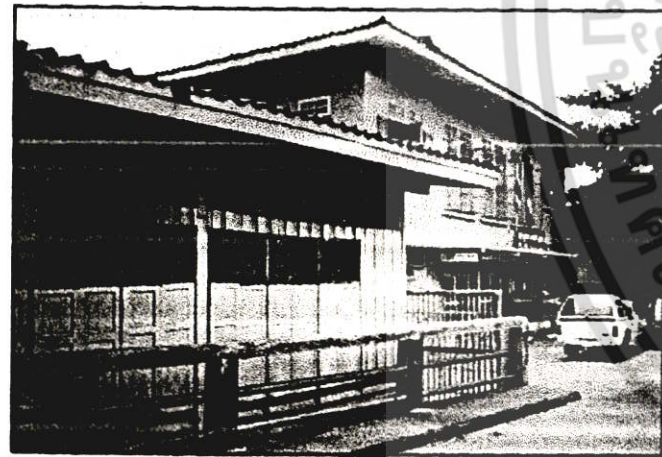
อาคารพักอาศัย
3 ชั้น

ภาพที่ 4.7 ย่านพักอาศัย ชุมชนทำนายนทบุรี

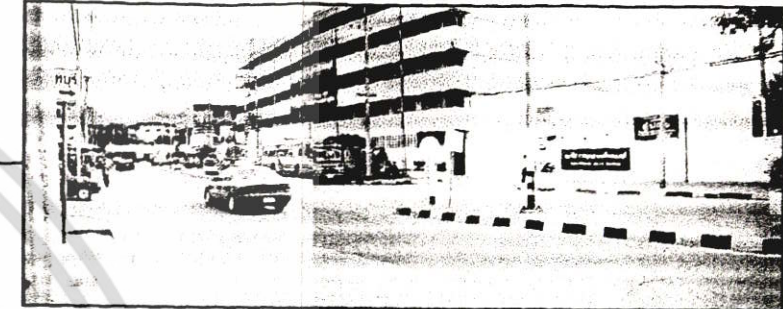
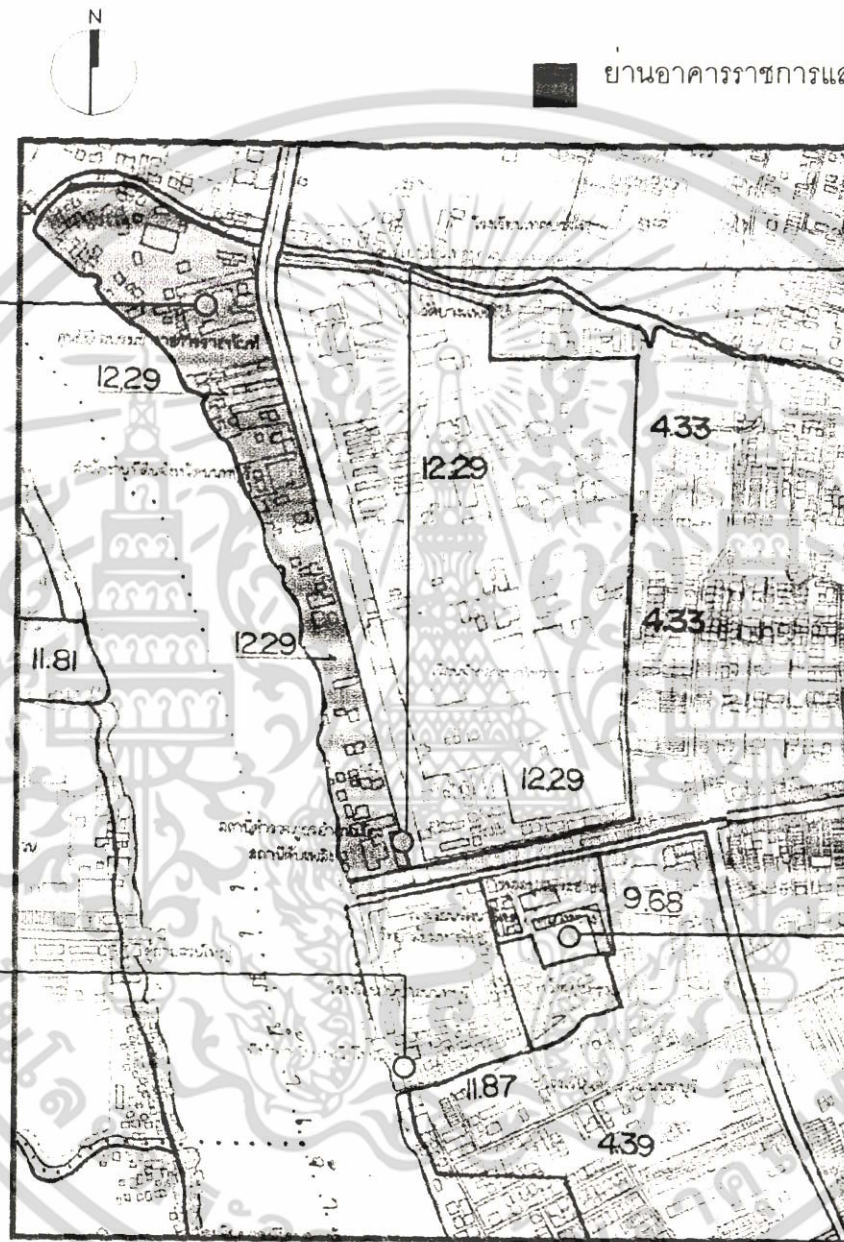
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



กรมราชทัณฑ์



อาคารไปรษณีย์
นนทบุรี



สถานีตำรวจนนทบุรี



โรงเรียนรัตนวิเบต

ภาพที่ 4.8 ย่านราชการและการศึกษา ชุมชนทำนายนนทบุรี

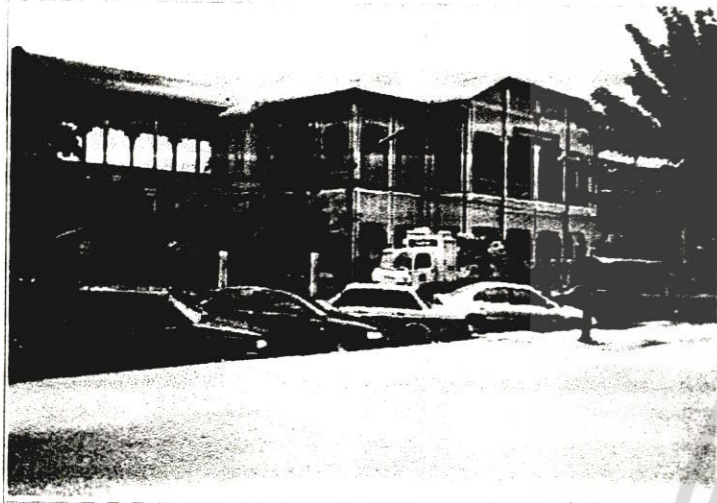
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.1.4 ย่านอาคารอนุรักษ์ ศาลากลางเก่าของจังหวัดนนทบุรีเป็นส่วนที่เป็นอาคารไม้ที่มีความสวยงามของภูมิทัศน์ในย่านชุมชนนี้หรืออาจจะกล่าวได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดนนทบุรี ในปัจจุบันได้มีการบูรณะและปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่สวยงามอีกครั้ง อาคารอีกหลังคืออาคารพิพิธภัณฑ์ที่อยู่ด้านข้างศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี เป็นอาคารปูน 2 ชั้น มีความสวยงามและปัจจุบันใช้เป็นพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา อาคารทั้งสองหลังมีความสวยงามและควรที่จะได้รับเป็นส่วนที่ส่งเสริมภูมิทัศน์แถบนี้เป็นอย่างมาก (ดูภาพที่ 4.9 ประกอบ)

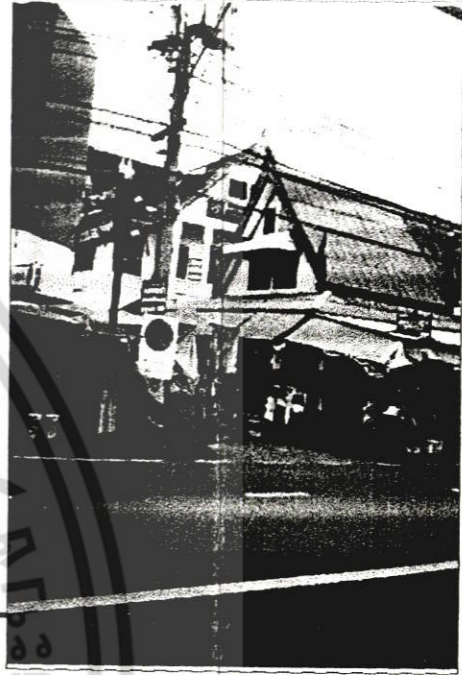
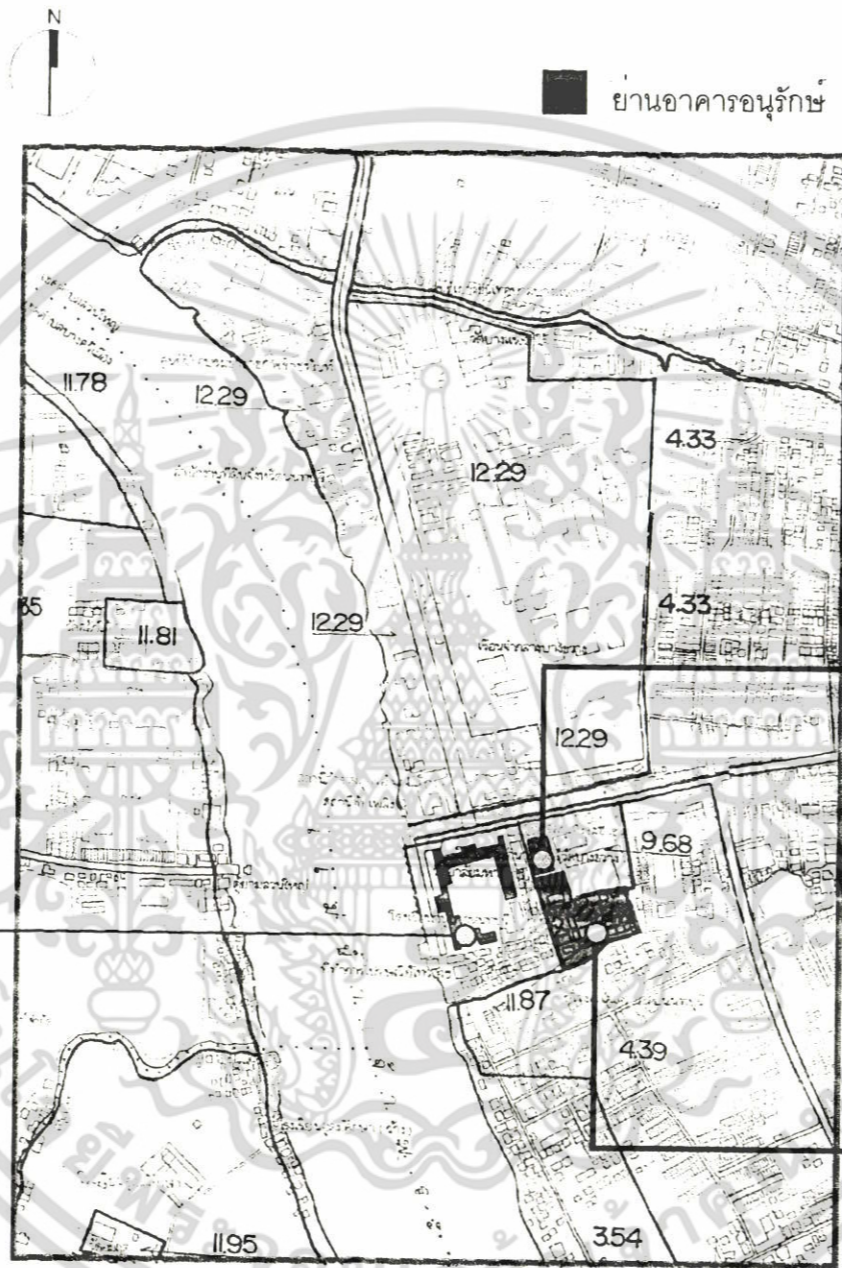
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในส่วนอาคารศาลากลางเก่าจะได้รับผลกระทบมาจากภูมิทัศน์โดยรอบเช่นอาคารพาณิชย์ เสาไฟ สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ฯ และบางครั้งการใช้พื้นที่บางส่วนในการจอดรถก็เป็นตัวบดบังทัศนียภาพของอาคาร ในส่วนอาคารพิพิธภัณฑ์จะถูกอาคารพาณิชย์บดบังในพื้นที่อาคารด้านหน้าทำให้ไม่สามารถที่จะสังเกตเห็นอาคารที่ชัดเจนจากเส้นถนนประชาราษฎร์ 1 และไม่มีพื้นที่ลาน ที่ว่างต่าง ๆ ที่ส่งเสริมตัวอาคาร ตัวอาคารพิพิธภัณฑ์และศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี ขาดการส่งเสริมภูมิทัศน์จากสภาพแวดล้อมโดยรอบทำให้อาคารขาดความโดดเด่นและไม่สามารถเชื่อมต่อกจุดสายตาไปยังส่วนประกอบอื่น ๆ ของชุมชนได้

4.3.1.5 ย่านส่วนพักผ่อนและนันทนาการ ที่วางริมแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นพื้นที่ที่ให้ประชาชนในชุมชนทำนันทนาการเข้าไปพักผ่อนและประกอบกิจกรรมในวันสำคัญ ใช้จัดงานรื่นเริงต่าง ๆ พื้นที่จัดวางสวยงามมากเพราะติดแม่น้ำเจ้าพระยา โดยยามเย็นจะมีผู้คนมาใช้พื้นที่นี้มาก แต่โดยมากเป็นกิจกรรมประเภทขายอาหาร (ดูภาพที่ 4.10 ประกอบ)

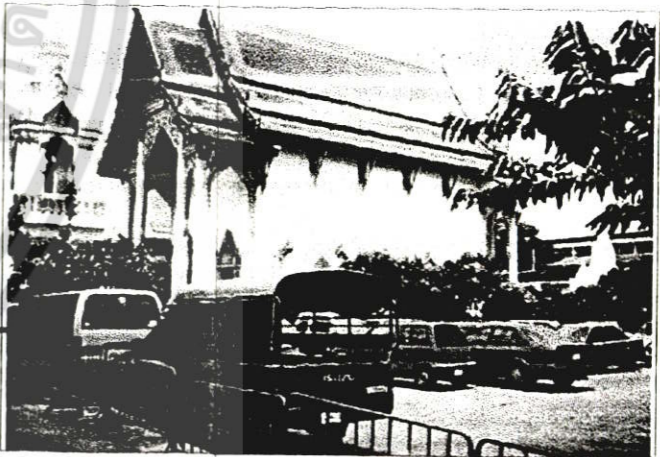
สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นคือพื้นที่ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนสังเกตได้ว่าจะมีการแออัดของการใช้งานในยามเย็น อีกทั้งยังขาดอุปกรณ์อำนวยความสะดวกเช่นถังขยะ ม้านั่ง ต้นไม้ น้ำพุ น้ำดื่ม บางส่วนของพื้นที่ได้ถูกนำไปเป็นพื้นที่จอดรถ ทำให้เสียทัศนียภาพ



อาคารศาลากลางเก่า
จ. นนทบุรี



อาคารพิพิธภัณฑ์ ธรรมชาตวิทยา



วัดบางขวาง

ภาพที่ 4.9 ย่านอาคารอนุรักษ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาพที่ 4.10 ย่านสวนพักผ่อนและนันทนาการ

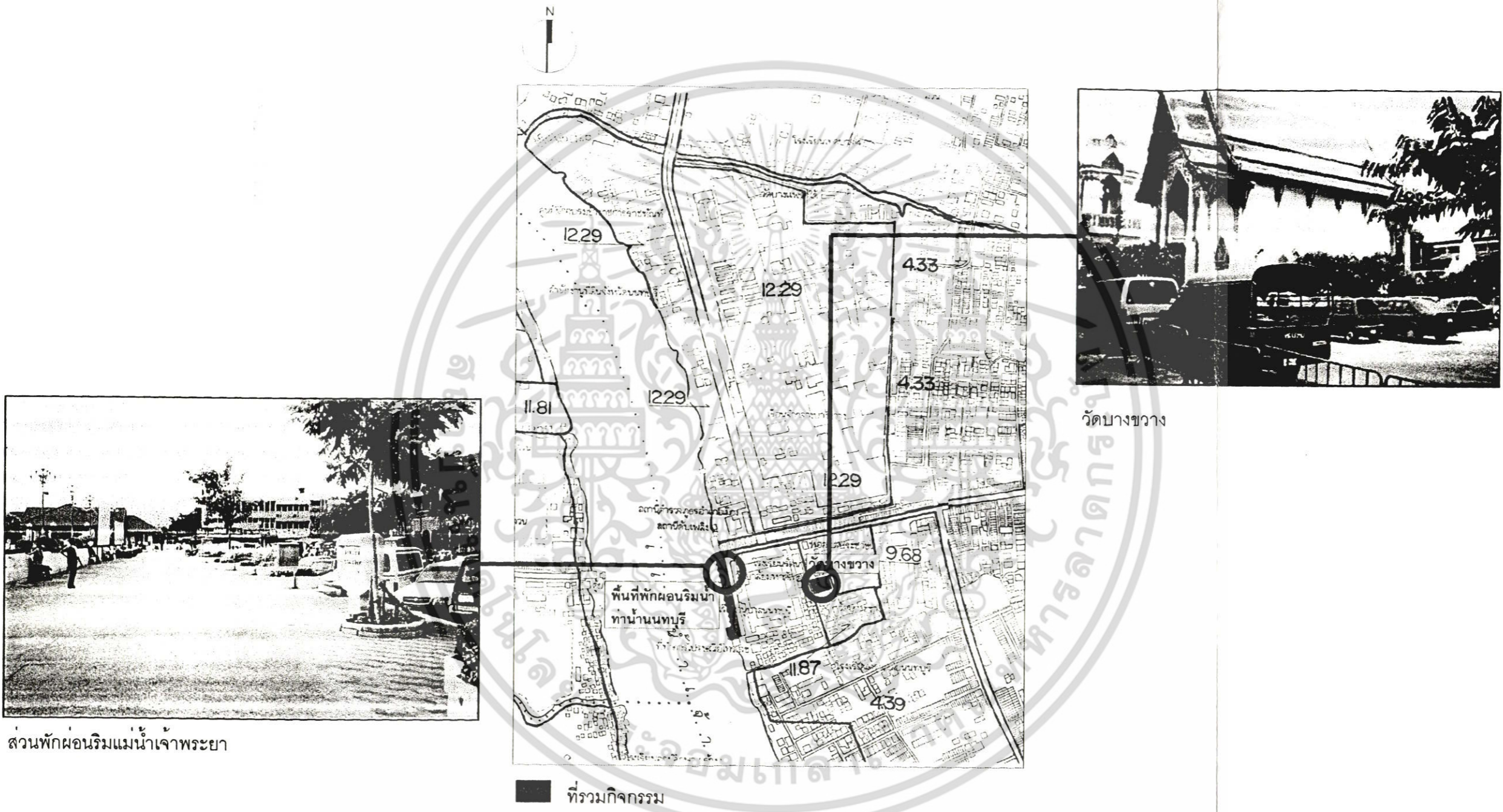
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 ที่รวมกิจกรรม

ที่รวมกิจกรรมหรือพื้นที่ว่างในชุมชนทำนํ้านนทบุรีจะไม่ค่อยมีให้เห็นได้ชัดเจนมากนัก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่นำไปทำเป็นอาคารพาณิชย์ อาคารพักอาศัย เป็นส่วนใหญ่ แต่ในชุมชนยังมีที่รวมกิจกรรมที่ชัดเจนอยู่ 2 บริเวณ ด้วยกันคือ (ดูภาพ 4.11 ประกอบ)

1. ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยา บริเวณทำนํ้านนทบุรี มีลักษณะเป็นพื้นที่โล่งและมีการวางม้านั่งบางในบางจุด สภาพโดยทั่วไปเป็นที่โล่งขาดต้นไม้ให้ความร่มรื่น และขาดเครื่องอำนวยความสะดวกเช่น นํ้าพุ ถึงชยะ ม้านั่ง ฯ ขนาดพื้นที่ไม่ใหญ่มากนัก เป็นสถานที่ออกกำลังกายได้ ผู้คนส่วนใหญ่จะใช้พื้นที่นี้ในช่วงเย็น ซึ่งเป็นส่วนน้อยสำหรับประชาชนในท้องถิ่น
2. บริเวณลานวัดบางขวาง วัดถือเป็นที่รวมกิจกรรมของชาวพุทธ มาเนิ่นนาน ประชาชนใช้พื้นที่ในการมาทำบุญตักบาตร พื้นที่วัดบางขวางมีรูปแบบที่โล่งว่างไม่มากนัก พื้นที่ขาดเครื่องอำนวยความสะดวก ขาดต้นไม้ที่ให้ความร่มรื่น

สภาพปัญหาของที่รวมกิจกรรมในชุมชนทำนํ้านนทบุรี คือพื้นที่ของที่โล่งว่างมีขนาดพื้นที่ที่แคบไม่เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน รูปแบบของที่โล่งว่างในชุมชนส่วนมากจะถูกนำไปเป็นพื้นที่จอดรถ การขาดการเชื่อมต่อระหว่างที่ว่างทั้งจากทำนํ้าสู่ลานวัดหรือการเชื่อมต่อทางสายตาของที่ว่างในชุมชนนี้ถูกบดบังด้วยอาคารพาณิชย์ ความสวยงามริมนํ้าถูกทำลายความสงบเนื่องมาจากการจราจรบนถนนประชาราษฎร์ 1 ปัญหาเรื่องมลภาวะต่าง ๆ เนื่องจากพื้นที่ขาดคนมาดูแลรักษาอย่างแท้จริงและประชาชนยังไม่สามารถมองเห็นประโยชน์จากการใช้พื้นที่ว่างเพื่อการพบปะพูดคุยกัน ที่โล่งว่างบางส่วนถูกปล่อยทิ้งร้างและยังไม่ได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นสวนสาธารณะของชุมชน



ภาพที่ 4.11 ที่รวมกิจการ ชุมชนท่านานนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3 ทางสัญจร

ชุมชนทำน่านนทบุรีเป็นจุดรวมทางสัญจรที่สำคัญของจังหวัดนนทบุรี รวมทางสัญจรไว้ 2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ โดยสามารถแยกออกเป็นประเภทได้ดังนี้

4.3.3.1 ทางสัญจรทางบก แบ่งออกได้เป็น (ดูภาพ 4.12 ประกอบ)

ทางสายหลัก ประกอบด้วย

1. ถนนพินุลสงคราม เป็นเส้นถนนที่วิ่งมาจากพระราม 7 เพื่อจะเข้าทำน่านนทบุรีปริมาณการจราจรจะหนาแน่นในช่วงเวลาที่เร่งด่วน ช่วงเช้าและช่วงเย็น
2. ถนนประชาราษฎร์ 1 เป็นเส้นถนนที่วิ่งเข้ามาในทำน่านนทบุรี สองข้างทางจะเป็นอาคารพาณิชย์ และแผงลอยเต็มไปหมด ปริมาณการจราจรจะหนาแน่นในช่วงเวลาที่เร่งด่วน ช่วงเช้าและช่วงเย็น
3. ถนนนนทบุรี 1 เป็นเส้นถนนที่วิ่งมาจากถนนรัตนาคีเบต ถนนนนทบุรี 1 มีการจราจรที่ไม่หนาแน่นแต่จะหนาแน่นในช่วงเวลาที่เร่งด่วน บริเวณสามแยกที่เชื่อมติดถนนประชาราษฎร์ 1

ทางสายรอง ทางสายรองในชุมชนอยู่ในรูปแบบชอยต่าง ๆ ที่เชื่อมเข้าสู่สวนพักอาศัยหรืออาคารต่าง ๆ ภายในชุมชน รูปแบบชอยต่าง ๆ ในชุมชนทำน่านนทบุรีนั้นมีรูปแบบที่อยู่ในสภาพผิวการจราจรปานกลางแต่จะมีลักษณะทางเท้าที่ไม่ชัดเจน

สภาพปัญหาสำหรับการจราจรทางบก

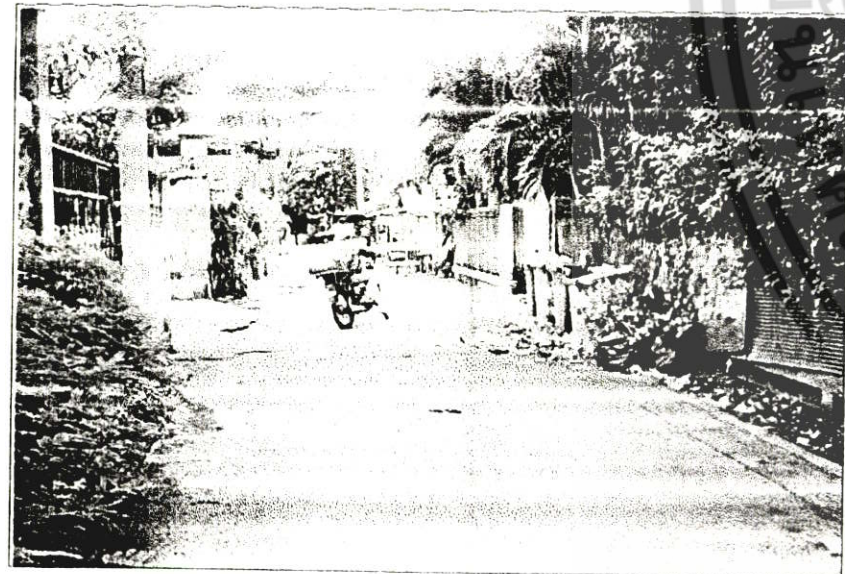
ทางสายหลัก ปัญหาที่ชัดเจนคือในช่วงเวลาที่เร่งด่วนปริมาณการจราจรจะหนาแน่น การเดินรถล่าช้าโดยเฉพาะในเส้นถนนประชาราษฎร์ 1 ทั้งเรื่องรถสามล้อ และรถรับจ้างบริการอื่น ๆ ยึดช่องทางจราจรริมในเป็นที่จอดรถรับส่งผู้โดยสาร ทางเท้าในเส้นถนนพินุลสงครามและถนนประชาราษฎร์ 1 ถูกนำไปทำเป็นการตั้งแผงลอยขายของ ขาดความต่อเนื่องของการใช้ภูมิทัศน์สองข้างทางของถนนเป็นจุดที่เสื่อมเสียเป็นอย่างมาก ป้ายรถประจำทางบนถนนประชาราษฎร์ มีพื้นที่การรอที่คับแคบไม่สามารถรองรับปริมาณของผู้คนที่มารอขึ้นรถโดยสารประจำทาง การเชื่อมต่อระหว่างป้ายรถของถนนประชาราษฎร์และถนนพินุลสงคราม รวมทั้งถนนนนทบุรี 1 อยู่ห่างไกลไม่สะดวกต่อการต่อรถทั้งทางบกและที่มาจากทางท่าเรือ ความสะอาดและมลพิษบนถนนสายหลักทั้ง 3 สายก็อยู่ในขั้นที่ต้องปรับปรุงและขาดในเรื่องเครื่องประกอบถนน

ทางสายรอง ปัญหาความไม่ชัดเจนของทางเท้าที่เชื่อมต่อกับถนนสายหลักทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย สภาพในชอยต่าง ๆ ในชุมชน ขาดเรื่องของพื้นที่ทางเท้า มีการนำรถไปจอดในชอยทำให้การจราจรติดขัด สภาพทางขาดการเชื่อมต่อกับภูมิทัศน์ที่สำคัญและพื้นที่พักผ่อนในชุมชน ขาดเครื่องประกอบถนนและต้นไม้ให้ความร่มรื่น

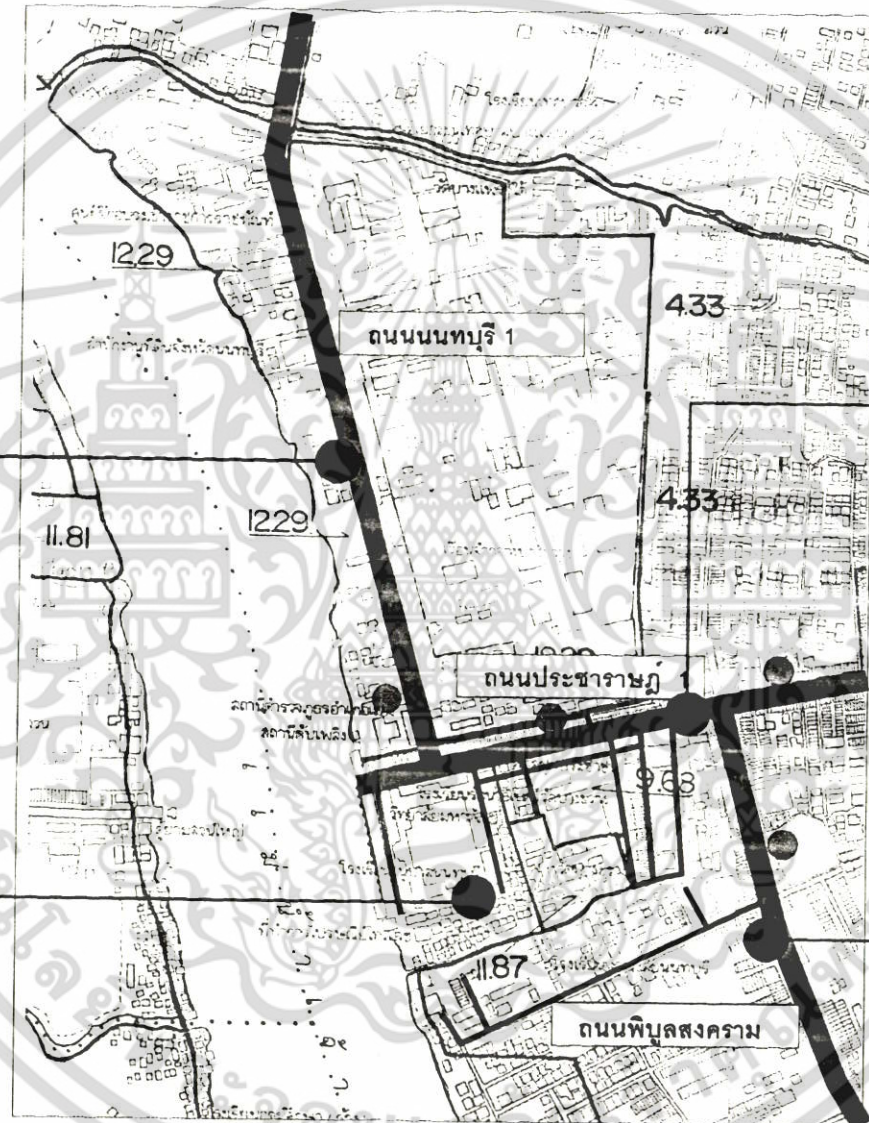
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้






ถนนนนทบุรี 1



ถนนซอยหลังศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี



-  ถนนสายหลัก
-  ถนนสายรอง
-  จุดจอดรถโดยสารประจำทาง



ถนนประชาราษฎร์ 1



ถนนพิบูลสงคราม

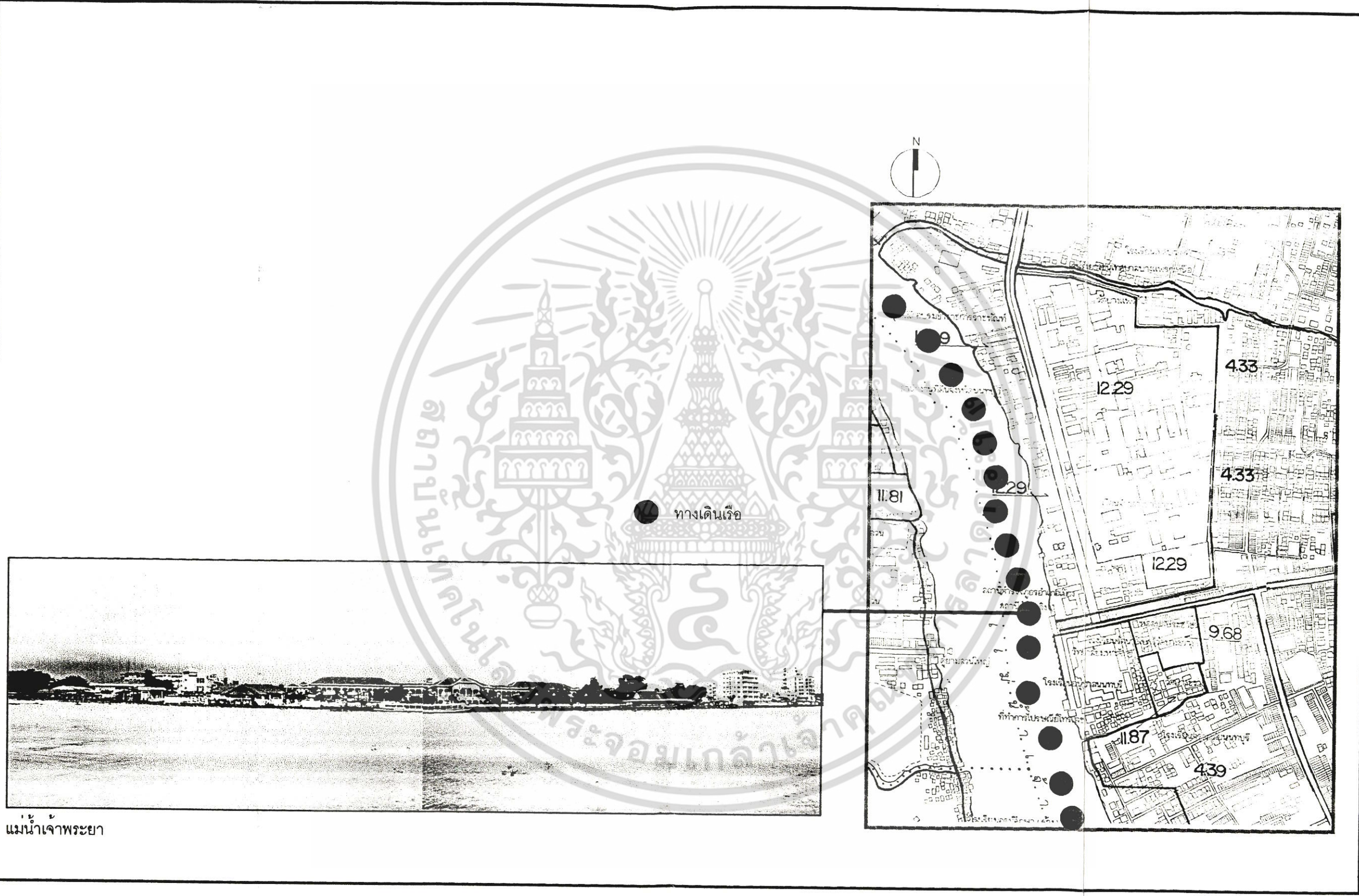
ภาพที่ 4.12 ทางสัญจรทางบก ชุมชนทำนายนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.3.2 ทางสัญจรทางน้ำ

การสัญจรทางน้ำ ที่สำคัญคือทางแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งทำน่านนทบุรี เป็นทางเรือใหญ่ที่ให้บริการของเรือโดยสารทุกเที่ยว ทั้งเรือข้ามฟาก เรือโดยสารระหว่าง จังหวัดต่าง ๆ โดยที่ผู้คนจะโดยสารทางเรือและมาเปลี่ยนการเดินทางทางบกที่ทำน่านนทบุรี สำหรับการเดินทางมาทำงานหรือมาตลาดสดนนทบุรี ปริมาณการใช้ทำน้ำจะมีความต่อเนื่อง ตลอดทั้งวัน รูปแบบทัศนียภาพที่สวยงามจะปรากฏอยู่สองริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งทางฝั่ง ทำน่านนทบุรีและฝั่งบางกรวย (ดูภาพ 4.13 ประกอบ)

สภาพปัญหาที่สำคัญของการจราจรทางน้ำของท่าเรือนนทบุรี คือ การขาดการเชื่อมต่อกับทางสัญจรทางบก โดยที่ทางสัญจรทางเท้าระหว่างทำน่านนทบุรีและป้ายรถโดยสารประจำทางบนถนนประชาราษฎร์ 1 อยู่ห่างไกลกันและถูกตัดขาดด้วยถนนนนทบุรี 1 พื้นที่ทางเท้าก็แคบความปลอดภัยของการใช้ก็ลดลง อีกทั้งมีข้อปรับปรุงในเรื่องภูมิทัศน์โดยรอบ ทำน่านนทบุรีที่มีการนำแผงลอยมาตั้งขายของหน้าทำน่านนทบุรี การจอดรถสามล้อบริการที่ บดบังความสวยงามของภูมิทัศน์ริมน้ำ รวมไปถึงตึกอาคารพาณิชย์ ป้ายโฆษณา เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ในบางส่วนด้วย



ภาพที่ 4.13 ทางสัญจรทางน้ำ ชุมชนทำนายนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.4 ที่หมายตา

ที่หมายตาในชุมชนทำนํ้านนทบุรีส่วนที่เป็นบริเวณพื้นที่ตั้งของที่หมายตาจะอยู่บริเวณทำนํ้านนทบุรีซึ่งจะติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ที่หมายตาที่สำคัญที่สังเกตได้ชัดเจน คือ หอนาฬิกา จ.นนทบุรี ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี และทำนํ้านนทบุรี ซึ่งที่ตั้งของที่หมายตาทั้ง 3 อย่างนี้ จะมองรวมกันจากที่ตั้งระยะไกลเป็นที่หมายตาใหญ่ของชุมชนทำนํ้านนทบุรี (ดูภาพ 4.14 ประกอบ)

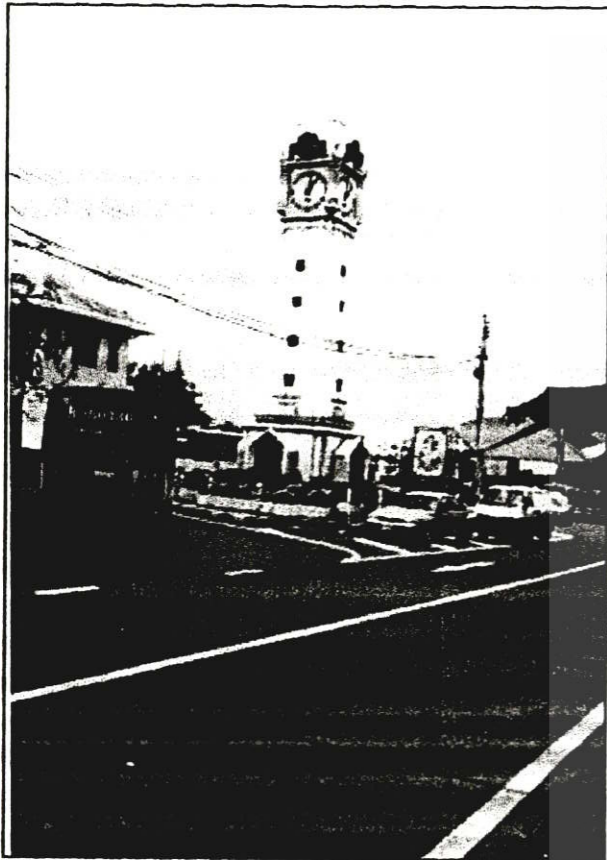
1. หอนาฬิกา จ.นนทบุรี เป็นหอนาฬิกาที่มีความสูง ประมาณ 3 ชั้นของอาคารพาณิชย์ ซึ่งมีความสูงที่ไม่มากนัก คงเพราะเริ่มก่อสร้างยังไม่มียกกลุ่มอาคารพาณิชย์มารายล้อมอย่างในปัจจุบัน รูปแบบเป็นลักษณะหอนาฬิกาแบบฝรั่งรูปแบบในปัจจุบันอยู่ในสภาพปานกลางและใช้หอนาฬิกาเป็นจุดวนรถโดยสารประจำทาง แต่วงเวียนมีความแคบจึงหวั่นการเลี้ยวไม่ค่อยจะสะดวกเท่าที่ควรได้ หอนาฬิกาเป็นจุดสังเกตที่ดีในส่วนเส้นถนนพระราชารัฐ 1 และจากทำนํ้านนทบุรี เป็นจุดหมายตาทางบก

2. ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี นอกจากเป็นอาคารอนุรักษ์แล้วศาลากลางยังใช้เป็นที่ยหมายตาของพื้นที่แถบนี้อีกด้วย ตัวศาลากลางถือเป็นที่ยหมายตาที่มีขนาดที่ค่อนข้างใหญ่และอยู่ใกล้กับสวนหอนาฬิกา สามารถสังเกตได้ทั้งจากทางบกบนถนนพระราชารัฐ 1 และทางน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาซึ่งจะสังเกตได้ชัดเจนกว่าหอนาฬิกา จ.นนทบุรี โดยที่ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีนั้นเป็นที่ตั้งและรวมศูนย์ของชุมชนแถบนี้เชื่อมต่อกับสวนอาคารพิพิธภัณฑสถานวัดบางขวางและกลุ่มอาคารราชการทางถนนนนทบุรี 1

3. ทำนํ้านนทบุรี ถือว่าเป็นที่ยหมายตาและใช้เป็นสถานที่ขึ้น - ลง เรือโดยสารต่าง ๆ ตัวทำนํ้านนทบุรีเป็นอาคารทำนํ้าที่เพิ่งได้รับการปรับปรุง สภาพอาคารยังอยู่ในสภาพที่ใหม่ตัวอาคารไม่สูงมากนัก แต่จะเป็นจุดหมายตาที่ชัดเจนเมื่อมาจากทางแม่น้ำเจ้าพระยา

สภาพปัญหาของที่ยหมายตา ที่หมายตาในชุมชนทำนํ้านนทบุรีถูกบดบังทัศนียภาพจากกลุ่มอาคารพาณิชย์ที่อยู่รายรอบทั่วไปในแถบชุมชนแถบนี้ สิ่งกีดขวางทางสายตาอื่น ๆ เช่น เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ป้ายหน้าร้าน พื้นที่โล่งเพื่อส่งเสริมภูมิทัศน์แก่ที่ยหมายตาต่าง ๆ มีไม่เพียงพอ การเชื่อมต่อของที่ยหมายตากับจุดแวะพักของผู้คน เช่น ตลาดป้ายรอรถประจำทาง ฯ ยังขาดการเชื่อมต่อและถูกบดบังจากสิ่งกีดขวางต่าง ๆ อีกทั้ง การจอดรถบริเวณทำนํ้านนทบุรี และพื้นที่ว่างหน้าศาลากลางเก่าจังหวัดนนทบุรีทำให้การเชื่อมต่อกันเองของที่ยหมายตาของชุมชนทำนํ้านนทบุรี ถูกตัดขาดและไม่เชื่อมต่อกันอย่างที่ดีควรจะเป็น นอกจากนี้ยังมีที่ยหมายตาอื่น ๆ คือ เรือนจำบางขวาง รวมทั้งย่านการค้าเช่น ตลาดสดนนทบุรี วัดบางขวาง เป็นต้น

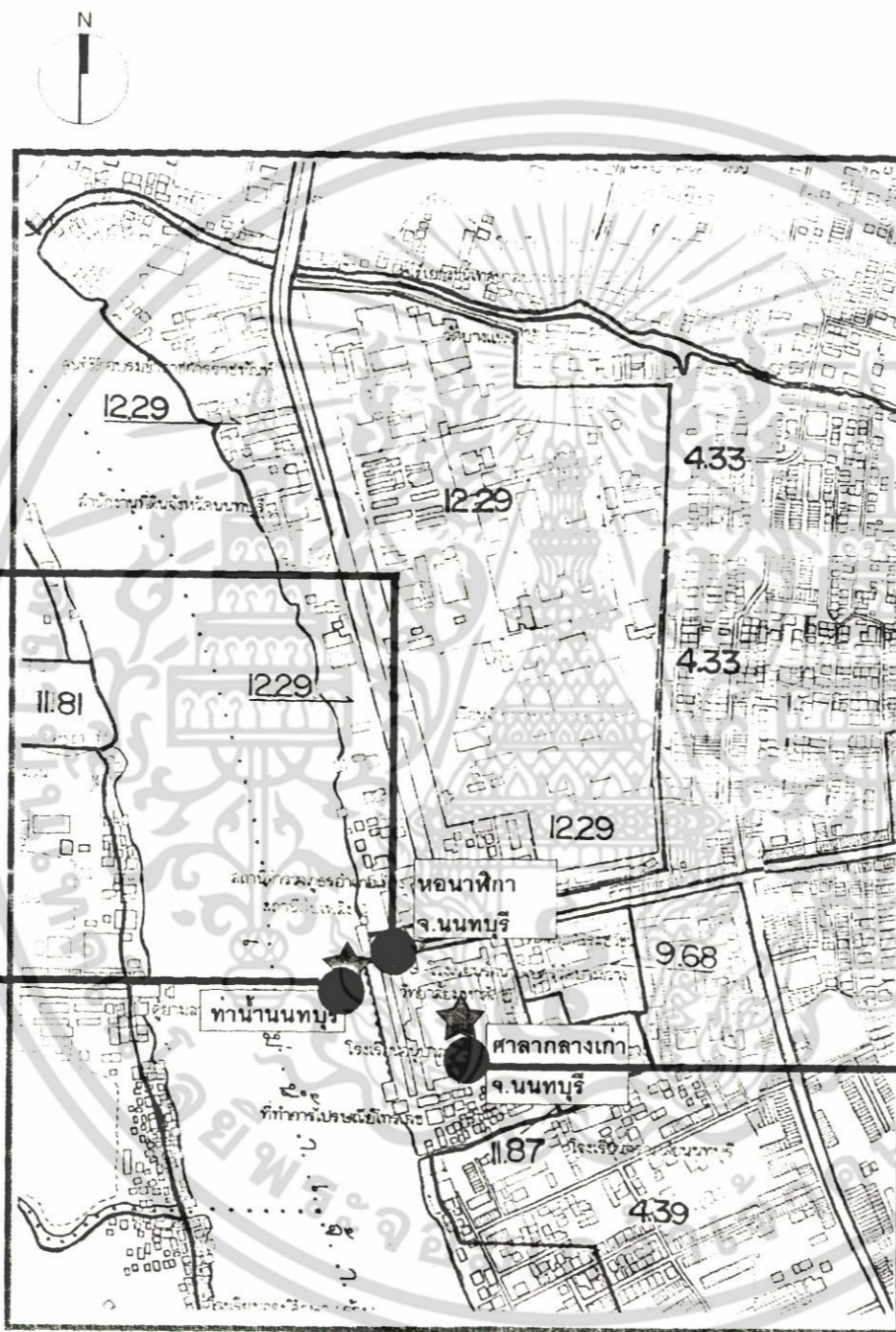
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



หอนาฬิกา จ.นนทบุรี



ทำนายนนทบุรี



★ ทิวมาศดา



ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี

ภาพที่ 4.14 ทิวมาศดา ชุมชนทำนายนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.5 ขอบเขต

ขอบเขตหลักของชุมชนแถบนี้ซึ่งมีความชัดเจนในด้านการแบ่งลักษณะชุมชน คือความต่อเนื่องของอาคารราชการและการเชื่อมโยงของชุมชนที่มีความเป็นมาเป็นส่วนประกอบของการเริ่มตั้งเมืองนนทบุรีพร้อมกับการสร้างศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี ความต่อเนื่องของชุมชนเริ่มจากศูนย์กลางคือศาลากลางจังหวัด ขยายไปตามกลุ่มอาคารราชการที่ตั้งอยู่บนถนนนนทบุรี 1 จนไปสุดที่กรมราชทัณฑ์ ติดคลองบางแพรง ขยายไปยังส่วนที่เป็นตลาดสดนนทบุรีและกลุ่มอาคารพาณิชย์ที่มีบทบาทในการค้าบริการต่าง ๆ บนถนนประชาราษฎร์ 1 เกาะไปกับอาคารพาณิชย์และห้างสรรพสินค้าในเวลล์ที่ตั้งเกาะสองข้างถนนพินุลสงคราม ขยายชุมชนไปยังส่วนอาคารพักอาศัยที่อยู่บริเวณด้านข้างศาลากลางก็เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องของภูมิทัศน์โดยรอบจะสิ้นสุดลงที่ซอยพินุลสงคราม 26 และส่วนที่แบ่งขอบเขตด้านหน้าของศาลากลางจังหวัดคือ แม่น้ำเจ้าพระยา (ดูภาพ 4.15 ประกอบ)

สภาพปัญหาในเรื่องขอบเขตของชุมชนทำน่านนนทบุรี คือเรื่องความปลอดภัยบนทางเท้าที่อยู่ชิดกับถนนทั้งถนนนนทบุรี 1 ถนนประชาราษฎร์ 1 และถนนพินุลสงครามที่เป็นเส้นทางสัญจรหลัก ที่ถูกตั้งเป็นที่ตั้งของแผงลอยทำให้พื้นที่การเดินเท้าของคนเดินเท้าถูกบีบบางครั้งรีบเร่งก็จะเดินล้ำเข้าไปในถนน เป็นอันตรายแก่ผู้ใช้ทางเท้า จุดที่เป็นจุดข้ามถนนบนถนนทั้ง 3 เส้นภายในชุมชนไม่เป็นการกำหนดที่ชัดเจนบ่อยครั้งที่ทำให้ผู้ใช้ทางสัญจรไม่สามารถที่จะข้ามถนนในที่ที่กำหนดให้ได้ทำให้ผู้ขับขี่และผู้ใช้ทางเท้าไม่สามารถที่จะระมัดระวังในการใช้ทางสัญจรได้อย่างเต็มที่ ทางเท้าขาดในเรื่องของความร่มรื่นและภูมิทัศน์ริมถนนทั้ง 3 เส้นไม่มีความสวยงาม ไม่มีจุดแวะพักบนทางเท้า ซึ่งเป็นปัญหาต่อเนื่องมาจากปัญหาทางสัญจร ส่วนทางสัญจรทางน้ำภูมิทัศน์มีความสวยงาม แต่พื้นที่ริมน้ำบริเวณทำน่านนนทบุรีและคลองหลังวัดบางขวาง ในบางส่วนมีขยะและมลพิษที่เป็นน้ำเสีย และขาดในเรื่องของเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และความร่มรื่นจากต้นไม้



ภาพที่ 4.15 ขอบเขต ชุมชนท่าน้ำนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยทางกายภาพในพื้นที่ที่ส่งผลต่อภูมิทัศน์ ชุมชนทำนํ้านนทบุรี
2. เพื่อออกแบบแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทำนํ้านนทบุรี

5.1.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ 1.ประชาชนทั่วไปและผู้สัญจรไปมาในพื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรี 2. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1.ประชาชนในชุมชนทำนํ้านนทบุรี (ประชาชนที่อาศัยอยู่และประกอบอาชีพในชุมชน) และผู้สัญจรไปมาจำนวน 272 คน 2. ผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพจำนวน 10 คน จำนวนแบบสอบถามที่ทำการวิจัยที่สมบูรณ์ที่ตอบกลับมาของประชาชนในชุมชนและผู้สัญจรไปมา จำนวน 272 ฉบับ คิดเป็น 100 % ผู้เชี่ยวชาญ 10 ฉบับ คิดเป็น 100 %

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

5.1.3.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ชุด

1. แบบสอบถามสำหรับประชาชนในชุมชนทำนํ้านนทบุรีและ ผู้สัญจรไปมา
2. แบบสอบถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านกายภาพ

5.1.3.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

5.1.3.3 แบบสังเกต ใช้แบบสังเกตแบบมีโครงสร้าง เก็บข้อมูลทางด้านกายภาพ

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1.4.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ยังชุมชนทำนํ้านนทบุรีและทำการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง

5.1.4.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างควบคู่ไปกับการแจกแบบสอบถาม โดยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ยังชุมชนทำนํ้านนทบุรีและทำการเก็บแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

5.1.4.2 แบบสังเกต ผู้วิจัยได้สังเกตสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรีด้วยตนเองยังชุมชนทำนํ้านนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1.5.2 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 3 ตอนออกมาเป็นคำร้อยละ เปรียบเทียบเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนใหญ่ของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

5.1.5.3 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลออกมาเป็นคำร้อยละ เกี่ยวกับจินตภาพทางภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรีและสรุปผลในรูปแบบแผนที่

5.1.5.4 แบบสังเกต ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ เสนอสภาพทางกายภาพของชุมชนทำน่านนทบุรีในปัจจุบัน

5.1.6 ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลเกี่ยวกับสภาพภูมิทัศน์ ชุมชนทำน่านนทบุรี ตามหัวข้อ 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

5.1.6.1 ย่าน (Districts)

5.1.6.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

5.1.6.3 ทางสัญจร (Paths)

5.1.6.4 ที่หมายตา (Landmarks)

5.1.6.5 ขอบเขต (Edges)

5.1.6.1 ย่าน (Districts)

การใช้ลักษณะกิจกรรมที่เด่นชัดของชุมชนทำน่านนทบุรีคือการพาณิชยกรรมซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ทางด้านกิจกรรมของย่านชุมชนนี้ โดยรวมความหลากหลายขององค์ประกอบอื่น ๆ ไปด้วยกัน คือ ย่านพาณิชยกรรม ย่านพักอาศัย ย่านอาคารราชการและการศึกษา ย่านอาคารอนุรักษ์ ซึ่งแต่ละส่วนจะได้รับผลกระทบด้านปัญหาจากส่วนพาณิชยกรรมค่อนข้างมาก

ความคิดเห็นในการปรับปรุงตลาดสดนทบุรีและอาคารพาณิชย์ของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องที่จะให้มีการปรับปรุงสภาพทางภูมิทัศน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้นโดยการปรับปรุงตลาดและอาคารพาณิชย์ต่างมุ่งเน้นไปที่ป้ายหน้าร้านและเสาไฟสายไฟ

ความคิดเห็นในการปรับปรุงอาคารราชการของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องที่จะให้มีการปรับปรุงสภาพทางภูมิทัศน์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้นโดยการปรับปรุงอาคารราชการต่างมุ่งเน้นไปที่แนวกำแพง ป้ายโฆษณา เสาไฟ สายไฟต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องพิพิธภัณฑสถานบุรีศรีของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกัน ร้อยละเกิน 50 ยังไม่เคยสังเกตเห็นหรือเข้าไปชมพิพิธภัณฑสถานบุรีศรีเพราะปัญหาทางด้านทางเข้า-ออก และมุมมองที่อยู่ในส่วนที่ถูกบดบังภูมิทัศน์จากอาคารพาณิชย์โดยรอบ

5.1.6.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

ที่รวมกิจกรรมที่ชัดเจนคือ ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยาซึ่งถือว่าเป็นจุดที่มีวิวทิวทัศน์ที่สวยงามที่สุดของชุมชนทำน่านนทบุรีประชาชนส่วนใหญ่ไปใช้พื้นที่ช่วงเวลายื่น แม่น้ำเจ้าพระยาจะมีความสวยงามและเหมาะที่จะทำเป็นพื้นที่พักผ่อนเป็นอย่างมาก สภาพปัญหาจะเกิดขึ้นเมื่อเวลาที่มีปริมาณผู้ใช้ที่มากโดยเฉพาะช่วงเย็น

ประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้พื้นที่พักผ่อนริมน้ำ สอดคล้องกันโดยส่วนมากมาใช้พื้นที่พักผ่อนในช่วงเย็น เวลา 16.00 – 20.00 น. และมีความคิดเห็นว่าเป็นพื้นที่ที่มีความแออัด เนื่องจากเป็นส่วนค้าขายของแผงลอยประกอบด้วย ส่วนเรื่องการปรับปรุงเครื่องอำนวยความสะดวก เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องของที่นั่ง โคมไฟแสงสว่าง และถังขยะเป็นเรื่องหลักส่วนเรื่อง น้ำดื่ม น้ำพุและซุ้มขายของเป็นเรื่องรองลงมา

5.1.6.3 ทางสัญจร (Paths)

ชุมชนทำน่านนทบุรีเป็นศูนย์รวมการสัญจรคือทางแม่น้ำเจ้าพระยา และทางถนน ถนนสายหลักได้แก่ ถนนพิบูลสงคราม ถนนประชาราษฎร์ ถนนนทบุรี 1 โดยรูปแบบถนนที่ควรจะเป็นของชุมชนคือถนนสำหรับย่านพาณิชย์กรรม ปัจจุบันพื้นที่มีปัญหาเกี่ยวกับการสัญจรพอสมควรโดยเฉพาะเส้นถนนประชาราษฎร์ 1

ข้อสรุปพฤติกรรมการใช้ทางสัญจรในชุมชนทำน่านนทบุรีของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้องกันโดยใช้ทางสัญจรทางถนนเป็นส่วนใหญ่เดินทางมาในช่วงเวลาเช้าและเวลาเย็นปริมาณการจราจรหนาแน่นต่างกันตรงที่ประชาชนส่วนใหญ่ใช้รถโดยสารประจำทางแต่ผู้เชี่ยวชาญจะใช้รถยนต์ส่วนบุคคล

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องทางเท้าส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการปรับปรุงเรื่องของทางเท้า โดยเห็นควรปรับปรุงในเรื่องขนาดทางเท้าและเรื่องแผงลอยเป็นเรื่องหลักเรื่องส่วนประกอบทางเท้าและความต่อเนื่องของทางเท้าเป็นเรื่องรองลงมา

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับถนนประชาราษฎร์ 1 ส่วนใหญ่เห็นควรให้มีการปรับปรุงเรื่องของถนนประชาราษฎร์ 1 โดยเห็นควรปรับปรุงในเรื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดถนน ทิศทางการเดินรถและที่จอดรถเป็นเรื่องหลักเรื่องป้ายจราจร ไฟแสงสว่าง ทัศนียภาพ เป็นเรื่องรองลงมา

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องทำนํ้านนทบุรีส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการใช้บริการของทำนํ้านนทบุรีที่ประสบปัญหาเห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการสัญจรทางเท้าและถนน เป็นเรื่องหลักเรื่องขนาดของที่พักผู้โดยสาร ทางเข้า - ออกทำนํ้านนทบุรีและท่าเทียบเรือ เป็นเรื่องรองลงมา

5.1.6.4 ที่หมายตา (Landmarks)

ในชุมชนทำนํ้านนทบุรีมีที่หมายตาของประชาชนอยู่หลายจุดเนื่องจากมีอาคารเก่าที่สำคัญหลายแห่ง ที่หมายตาที่สำคัญ ๆ ได้แก่ หอนาฬิกาจังหวัดนนทบุรี ศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี เรือนจำบางขวาง ทำนํ้านนทบุรี แต่ที่หมายตาทั้งหมดจะอยู่ในสถานที่ตั้งซึ่งอยู่ใกล้กันสภาพปัญหาคือความต่อเนื่องของการนำสายตาจากที่หมายตาหนึ่งไปสู่อีกที่หมายตาหนึ่ง

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญต่อที่หมายตา มีความสอดคล้องในการเลือกเอา หอนาฬิกา จ. นนทบุรี และศาลากลางเก่าเป็นเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมของชุมชนแห่งนี้เพียงแต่ผู้เชี่ยวชาญจะเลือกศาลากลางเก่า จ. นนทบุรีเป็นเอกลักษณ์ได้ชัดเจนกว่าประชาชนทั่วไป

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องการปรับปรุงหอนาฬิกา จ. นนทบุรี มีความสอดคล้องในการปรับปรุงหอนาฬิกาโดยที่ส่วนใหญ่จะเห็นควรให้ปรับปรุงในเรื่องของสีล้นและหน้าต่างของหอนาฬิกา

ความคิดเห็นของประชาชนและผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้องในเรื่องความพอใจของการปรับปรุงอาคารศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าควรที่จะอนุรักษ์ให้ดีกว่านี้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นส่วนที่สำคัญ เป็นอาคารที่สำคัญของ จ. นนทบุรีโดยเห็นควรปรับปรุงเพิ่มในเรื่องของการวางผังลอย และเสาไฟ สายไฟเป็นเรื่องหลักเพราะเป็นส่วนที่ทำลายทัศนียภาพของศาลากลางเก่า จ. นนทบุรีเป็นอย่างมาก

5.1.6.5 ขอบเขต (Edges)

ขอบเขตที่ชัดเจนคือแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนถนนสายหลักต่าง ๆ ในชุมชนถือเป็นขอบเขตที่ชัดเจนในเรื่องของการใช้งานแต่เรื่องสภาพทางภูมิทัศน์ตึกแถว อาคารพาณิชย์จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ในชุมชนเหมือนกัน เรื่องที่ควรที่จะเพิ่มในเรื่องของขอบเขตคือเรื่องของการปลอดภัยของการใช้ถนน และความสวยงามของภาพลักษณ์อาคารสองข้างทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า

5.2.1 สภาพทั่วไปของภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรี

จากผลการวิจัย พบว่า ลักษณะภูมิทัศน์ของชุมชนทำนํ้านนทบุรีโดยภาพรวม ชุมชนทำนํ้านนทบุรีเป็นชุมชนที่มีการค้าขายแออัดและการคมนาคมที่ติดขัด แฉงลอยค้าขายตั้งไม่เป็นระเบียบและลูกลํา้าพื้นที่ทางเท้าตามเส้นถนนพระราชารษฎ์ 1 และถนนพิบูลสงคราม อาคารพาณิชย์ปลูกสร้างอย่างแออัดมีสภาพทรุดโทรม สีฉลนไม่สวยงามและไม่สื่อถึงคุณค่าทางสถาปัตยกรรม เลาไฟ สายไฟฟ้าโยงระโยงระยาง ป้ายหน้าร้าน ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ทำลายเส้นขอบฟ้า เกิดมลภาวะทางสภาพแวดล้อมทั่วทั้งพื้นที่ ไม่มีต้นไม้และที่ว่างให้ร่มเงาและเป็นปอดของชุมชน ขยะมูลฝอยปรากฏให้เห็นชุกช่อนตามตลาดสดนนทบุรีและชอกตึกอาคารพาณิชย์ น้ำเสียบริเวณคลองหลังวัดบางขวาง และความเสื่อมโทรมทางสภาพแวดล้อมด้านอื่น ๆ ที่เกิดขึ้น ล้วนส่งผลต่อสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรี และไม่ได้สื่อให้เห็นความสำคัญ ความหมายของที่ตั้งศูนย์กลางของเมืองนนทบุรีเดิม

เนื่องมาจากสาเหตุ ผังชุมชนทำนํ้านนทบุรีในอดีตขาดการวางแผนรองรับความเจริญเติบโตทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เมื่อชุมชนทำนํ้านนทบุรีเกิดการขยายตัวอันเนื่องมาจากการเพิ่มปริมาณของจำนวนประชากร รถ ดึก อาคารอย่างรวดเร็ว การขยายตัวเพื่อรองรับปริมาณการเติบโตของเมืองจึงเป็นไปตาม “ ยถากรรม “ ไร้ทิศทาง ขาดมาตรการการออกแบบและควบคุมการใช้สอยพื้นที่ ความสวยงาม ปัญหาด้านภูมิทัศน์จึงปรากฏให้เห็นในปัจจุบัน ดังที่กล่าวมาข้างต้น

กรอบแนวความคิดในการปรับปรุงชุมชนทำนํ้านนทบุรี

ปรับปรุงเสริมสร้างผังชุมชนทำนํ้านนทบุรีให้ตอบสนองต่อแนวทางการพัฒนาของแผนงานของรัฐ และความต้องการของคนในชุมชน บทบาทที่รัฐได้วางไว้กับชุมชนแห่งนี้ในปัจจุบัน เป็นรูปแบบการใช้พื้นที่เพื่อเป็นศูนย์รวมของการค้า การพาณิชย์กรรม (Zone สีแดง) ควบคู่ไปกับพื้นที่ราชการ (Zone สีน้ำเงิน) จึงวางแนวทางให้ชุมชนทำนํ้านนทบุรีเป็นศูนย์รวมการพาณิชย์ควบคู่ไปกับชุมชนอนุรักษ์ทางวัฒนธรรม โดยปรับปรุงผังชุมชนให้มีความเป็นระเบียบสวยงาม รูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคารปรับปรุงให้สอดคล้องกับอาคารศาลากลางเก่า เพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์และประวัติความเป็นมาของเมืองนนทบุรี เพิ่มพื้นที่สีเขียว สวนสาธารณะและพัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมให้มีความร่มรื่นและปลอดภัย ปรับปรุงองค์ประกอบของชุมชนให้มีความสวยงามและสอดคล้องต่อการใช้งาน เพื่อให้ชุมชนทำนํ้านนทบุรีแสดงออกถึงภูมิทัศน์ชุมชนอนุรักษ์ริมแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีภูมิทัศน์ที่สวยงาม ควบคู่ไปกับเมืองเศรษฐกิจยุคใหม่ที่มีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสิทธิภาพ ดั่งวิสัยทัศน์การพัฒนา จ.นนทบุรีที่วางไว้ คือ เป็นเมืองนนท์น่าอยู่ บนพื้นฐานของการพัฒนาที่สมดุลในทุกด้าน

5.2.2 องค์ประกอบทางจินตภาพชุมชนทำน่านนนทบุรี

จากผลการวิจัย องค์ประกอบทางจินตภาพของชุมชนทำน่านนนทบุรีมีองค์ประกอบครบตามทฤษฎีจินตภาพของเมือง มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

5.2.2.1 ย่าน (Districts)

5.2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

5.2.2.3 ทางสัญจร (Paths)

5.2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks)

5.2.2.5 ขอบเขต (Edges)

5.2.2.1 ย่าน (Districts)

ย่านแบ่งออกเป็น ย่านพาณิชยกรรม ย่านพักอาศัย ย่านอาคารราชการ การศึกษา และย่านอาคารอนุรักษ์ ย่านพาณิชยกรรมเป็นย่านที่มีบทบาทมากที่สุดสภาพปัญหาที่พบโดยสรุปคือ การวางของขายบนทางเท้า รถมอเตอร์ไซด์และรถจักรยานยนต์ 1 ไม่เป็นระเบียบ อาคารตลาดสดนนทบุรีมีสภาพทรุดโทรม รูปลักษณะอาคารพาณิชย์ไม่สวยงาม ไม่มีต้นไม้ให้ร่มเงาในชุมชน ซอกตึกในชุมชนมีขยะ อาคารพาณิชย์บังภูมิทัศน์ศาลากลางเก่าจ.นนท์

เนื่องมาจากสาเหตุ ผังชุมชนทำน่านนนทบุรีแต่เดิมได้ออกแบบเพื่อรองรับปริมาณการใช้พื้นที่เท่าปริมาณความเจริญในอดีตเท่านั้น ไม่ได้ออกแบบวางผังชุมชนเพื่อรองรับความเจริญเติบโตสำหรับชุมชนปัจจุบันและอนาคต เมื่อเมืองขยายตัวแต่ขาดการออกแบบผังชุมชนรองรับตั้งแต่เริ่มแรก เมืองจึงขยายตัวอย่างไร้ทิศทาง ขอบเขตและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ชุมชนจึงเกิดสภาพที่ไม่มีความสวยงามและมีปัญหาทางสิ่งแวดล้อมดังสภาพปัจจุบัน

แนวความคิดในการปรับปรุงย่านชุมชนทำน่านนนทบุรี

บทบาทที่สำคัญของชุมชนทำน่านนนทบุรี เป็นบทบาททางการค้าและเมืองอนุรักษ์ จึงมุ่งเน้นการจัดผังและพัฒนาย่านของชุมชนโดยรวมใหม่ ให้เป็นลักษณะการค้าควบคู่ไปกับเมืองอนุรักษ์ โดยที่เมืองอนุรักษ์จะช่วยส่งเสริมให้เกิดรูปแบบการค้าเพื่อการท่องเที่ยวเพิ่มเข้ามาในชุมชน ตลอดจนสงวนรักษาอาคารที่มีคุณค่าและภูมิสัญลักษณ์ของชุมชน ควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม รูปแบบแนวทางการปรับปรุงย่านชุมชนทำน่านนนทบุรีมีแนวความคิดดังนี้

1. แนวความคิดปรับปรุงสารูปของย่าน

1.1 ควบคุมรูปแบบและปรับปรุงของสถาปัตยกรรม กำหนดให้รูปแบบอาคารหรือสิ่งก่อสร้างที่เกิดขึ้นใหม่ หรือมีการปรับปรุงซ่อมแซมในชุมชนจะต้องมีความสอดคล้องกับสภาพเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางกายภาพและกลุ่มอาคารศาลากลางเก่า ยึดรูปแบบความสวยงามของศาลากลางเก่าเป็นหลัก และยึดถือกฎหมายควบคุมอาคารตามกฎหมายควบคุมการใช้ที่ดินอย่างเคร่งครัด

1.2 ปรับปรุงรูปแบบสถาปัตยกรรม ปรับปรุงเรื่องสีสีนของอาคารให้มีความสะอาด ตาร็อดอนสิ่งต่อเติมแบบกระสวน อาคารที่ไม่สวยงามและกีดขวางทัศนียภาพของชุมชน โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณอนุรัักษ์ คือ ศาลาเก่า พิพิธภัณฑท์ห้องสมุดประชาชนและกลุ่มอาคารราชการ

1.3 ควบคุมความหนาแน่นของกลุ่มอาคาร ควบคุมความหนาแน่นกลุ่มอาคารให้อยู่ในแผนแม่บท ควบคุมแนวอาคารเดิมไม่ให้มีการขยายล้ำแนวถนนหรือที่โล่งอื่น ควบคุมเรื่องความสูง กำหนดให้อาคารห้ามก่อสร้างเกินความสูงของกลุ่มอาคารศาลากลางเดิมหรือประมาณ 14 เมตร ร็อดอนสิ่งก่อสร้างบางส่วนที่ก่อให้เกิดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมออก โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

1.4 ปรับปรุงและควบคุมรูปแบบของป้ายต่าง ๆ ควบคุมระบบความสูงและระยะยื่นให้อยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสมและใช้รูปแบบข้อความที่เหมาะสม เพิ่มเติมป้ายที่บอกทางหรือบอกสถานที่ราชการเพื่อประโยชน์ในการสัญจรในชุมชน

1.5 ปรับปรุงรูปแบบของสิ่งก่อสร้างอื่น รั้ว กำแพง ป้ายชื่อ เสาไฟฟ้า ปรับปรุงและร็อดอนในส่วนที่ขัดต่อสภาพภูมิทัศน์ชุมชน โดยเฉพาะบริเวณถนนพระราชารัษฎและบริเวณศาลากลางเก่า และเพิ่มเติมในบริเวณที่ยังขาด มีรูปแบบที่สวยงามกลมกลืนต่อสภาพแวดล้อม

1.6 ปรับปรุงและควบคุมประเภทของการใช้ที่ดิน แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับการใช้ที่ดินตามประเภท ซึ่งในชุมชนทำน่านนทบุรีมีการใช้ที่ดินประเภท พาณิชยกรรม พักอาศัย ราชการ อาคารอนุรัักษ์แก้ไขและควบคุมระเบียบการใช้ที่ดินตามกฎหมายผังเมืองบังคับไว้

1.7 ส่งเสริมลักษณะกิจกรรมทั้งช่วงกลางวันและกลางคืน แก้ไขปัญหาทางสังคมปรับปรุงซ่อมแซมทางเท้า และจัดระเบียบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เช่นทางระบายน้ำ ระบบแสงสว่างโดยเฉพาะในตรอกซอกซอยต่าง ๆ

2. แนวความคิดแก้ปัญหาการติดขัดของการจราจร

ปรับปรุงรูปแบบการจราจรให้เพียงพอกับการใช้ของประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภท เพิ่มระบบถนนเชื่อมต่อกับถนนสายอื่น ๆ เพื่อเป็นการเลี่ยงการจราจรในช่วงถนนพระราชารัษฎ 1 มุ่งสู่ถนนนทบุรี แก้ไขให้ระบบทางเดินเท้าเชื่อมต่อถึงกันทั่วชุมชน เปิดทางสัญจรมุ่งสู่พื้นที่ริมแม่น้ำมากขึ้น ปรับปรุงทิวทัศน์สองข้างทางถนนสายหลักโดยเฉพาะถนนพินูลสงครามกับถนนพระราชารัษฎ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แนวความคิดแก้ไขค้ำึงถึงเหตุฉุกเฉินและความปลอดภัยต่อชุมชน

ปรับปรุงรูปแบบถนนให้เชื่อมเข้าถึงชุมชน เพื่อสะดวกในการเข้าถึงของรถบริการฉุกเฉินเช่น รถดับเพลิง รถพยาบาล แก้ไขขอกมุดักและส่วนที่ล้นตาคคนให้มีความเปิดโล่งของทิวทัศน์และมีแสงสว่างเพียงพอในยามค่ำคืนเพื่อความปลอดภัยโดยเฉพาะจุดที่เป็นชุมชนแออัด

4. แนวความคิดเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้อยู่อาศัย ผู้ประกอบอาชีพ ผู้สัญจรไปมา

ชี้แจงถึงผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในการปรับปรุงชุมชน ผลบางส่วนอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชน กำหนดบริเวณที่สามารถให้ขายของได้และห้ามขายโดยเด็ดขาด เพิ่มผลตอบแทนในแง่บวกกรณีที่ร้านต่าง ๆ ให้ความร่วมมือ

5. แนวความคิดด้านการส่งเสริมกิจกรรมของย่าน

ส่งเสริมให้มีการประกาศสินค้าทางการเกษตร และจัดปฏิทินการท่องเที่ยวการจัดงานในรอบปี เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้คนในชุมชนและนอกชุมชนให้เข้ามาใช้กิจกรรมต่าง ๆ กระตุ้นเศรษฐกิจการค้า และดึงดูดการท่องเที่ยวตามนโยบายของรัฐ

6. แนวความคิดด้านการปรับปรุงสิ่งประกอบภูมิทัศน์ของย่าน

เพิ่มเติมสิ่งประกอบภูมิทัศน์ดังต่อไปนี้ ได้แก่ ม้านั่ง เสาไฟฟ้า(ประดับ) ถึงขยะ กระถางต้นไม้ ชุม ที่พักคอยรถประจำทาง ในพื้นที่ชุมชนทำนํานนทบุรี พื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยาและสิ่งประกอบภูมิทัศน์ที่จะเพิ่มเติมควรสื่อถึงลักษณะสัญลักษณ์หรือเอกลักษณ์เด่นชุมชน จะเป็นการเพิ่มความเด่นด้านศิลปวัฒนธรรมและส่งเสริมความสวยงามของภูมิทัศน์ชุมชน

5.2.2.2 ที่รวมกิจกรรม (Nodes)

ที่รวมกิจกรรมคือ ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยาและวัดบางขวาง โดยที่ส่วนพื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยาเป็นจุดที่มีวิวทิวทัศน์สวยงามที่สุดของชุมชน สภาพปัญหาที่พบโดยสรุปคือ ขนาดพื้นที่ของส่วนพื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยามีขนาดพื้นที่ไม่เพียงพอต่อจำนวนประชาชน ที่นั่งพักผ่อนริมนํ้าไม่พอกับจำนวนประชาชน ไม่มีนํ้าดื่มสาธารณะ การใช้พื้นที่ไม่เหมาะสมเช่น ลานวัดบางขวางถูกนำไปเป็นที่จอดรถ เป็นต้น พื้นที่ลานวัดบางขวางและพื้นที่พักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยาขาดการเชื่อมต่อและขาดทางสัญจรในการสัญจรและมองเห็นได้โดยตรง ทำให้การเปลี่ยนถ่ายกิจกรรมไม่สามารถเชื่อมต่อกันได้

เนื่องมาจากสาเหตุ ที่โล่งว่างเพื่อการพักผ่อนริมนํ้าเจ้าพระยาไม่ได้ถูกวางแผนเพื่อการขยายพื้นที่รองรับปริมาณคนในปัจจุบันและอนาคต ชุมชนขาดพื้นที่จอดรถลานวัดและที่ว่างอื่น ๆ ในชุมชนจึงถูกใช้เป็นที่จอดรถ แทนการเป็นที่รวมกิจกรรมของชุมชน และทางสัญจรที่ไม่เชื่อมต่อกันของพื้นที่ทั้ง 2 บริเวณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำน่านนทบุรี

พื้นที่โล่งและพื้นที่รวมกิจกรรมในชุมชนต่าง ๆ ควรทำการเชื่อมโยงพื้นที่รวมกิจกรรมในชุมชนทำน่านนทบุรีให้มีความสัมพันธ์ทางด้านกายภาพ และสังคม ให้มีทางสัญจรที่เชื่อมถึงกันและสามารถเปลี่ยนถ่ายกิจกรรมไปมาได้สะดวกทั้งการสัญจรและมุมมอง ผู้คนในชุมชนสามารถมาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ พื้นที่รวมกิจกรรมอันได้แก่ พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา และพื้นที่ลานวัดบางขวาง ควรเป็นที่โล่ง สามารถที่จะส่งเสริมภูมิทัศน์ชุมชนให้ผู้คนสามารถมองเห็นภูมิทัศน์ที่สวยงามได้โดยเฉพาะภูมิทัศน์ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ที่รวมกิจกรรมตามแนวฝั่งใหม่ แบ่งออกเป็น 2 บริเวณได้แก่ วัดบางขวาง และสวนสาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยา

แนวความคิดการปรับปรุงวัดบางขวาง

พัฒนาวัดบางขวางเป็นที่รวมกิจกรรมทั้งวันเทศกาลทางศาสนา วันพระ ในลักษณะใช้ประโยชน์หลาย ๆ อย่าง เช่น เป็นทั้งสถานที่พบปะปฏิบัติธรรม สถานที่พักผ่อนทางจิตใจ เป็นต้น ปรับปรุงศาลาการเปรียญ ลานวัด อุโบสถ บรรยายภาคทั่วไปให้มีสภาพแวดล้อมร่มรื่น น่าศรัทธา และตั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติของวัด คือ ความเงียบ ความสงบ และเป็นที่พักใจกลับสู่วัดบางขวางเพื่อเป็นแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจของชุมชนทำน่านนทบุรี

แนวความคิดการปรับปรุงพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

พัฒนาพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ให้เป็นสวนสาธารณะริมแม่น้ำที่มีกิจกรรมส่งเสริมภูมิทัศน์ตลอดเวลา มีความสวยงาม มีพรรณไม้และสีส้มของฤดูกาลโดยที่ให้ธรรมชาติเป็นตัวบอก เช่นสีส้มของดอกไม้ อุณหภูมิของอากาศ แสงแดด ขยายพื้นที่เพิ่มเติมโดยเชื่อมต่อกับคลองหลังวัดบางขวางพัฒนาสภาพน้ำและสิ่งแวดล้อม ใช้สำหรับพักผ่อนเป็นสวนสาธารณะของชุมชน พบปะสังสรรค์ พักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย สร้างภูมิทัศน์ชุมชนให้เกิดความร่มรื่น

5.2.2.3 ทางสัญจร (Paths)

ทางสัญจรแบ่งออกเป็น ทางน้ำได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา และทางถนน ได้แก่ ถนนพิบูลสงคราม ถนนประชาราษฎร์ และถนนนทบุรี 1 สภาพปัญหาที่พบโดยสรุปคือ การจราจรติดขัดบนถนนประชาราษฎร์ 1 และถนนพิบูลสงครามในช่วงเวลา 07.00 – 09.00 น. และ 16.00 – 18.00 น. การวางของขายบนทางเท้ากีดขวางทางเดิน ไม่มีสัญญาณไฟจราจรสำหรับคนเดินข้ามถนน

เนื่องจากสาเหตุ การจราจรในอดีตทางสัญจรหลักคือแม่น้ำเจ้าพระยา ทางสัญจรทางบกจึงเป็นทางสัญจรระดับรอง และถนนในอดีตไม่มีรถขนาดใหญ่และปริมาณการจราจรมากเท่ากับปัจจุบัน ประกอบกับการออกแบบระบบทางสัญจรทางบกไม่ได้คาดการณ์การค้า

เอ็กสตรีนเป็นเอ็กสตรีนที่ส่งให้รับกับโรงเรียนเพื่อที่ปรึกษาให้เด็กนักเรียน เมื่อผู้ปกครองไม่ได้รับแจ้งเรื่องการค้าไม่ว่าการณ์ใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ล่วงหน้าเพื่อรองรับปริมาณการจราจรในอนาคต เมื่อบทบาทในปัจจุบันทางสัญจรหลักเป็นทางบก ระบบถนนในอดีตที่ไม่ได้ออกแบบเพื่ออนาคตจึงมีขนาดที่ไม่สอดคล้องกับการใช้งานในสภาพปัจจุบัน ไม่มีระบบสัญญาณจราจร เช่นสัญญาณ ไฟจราจร สัญญาณไฟคนข้ามถนน ป้ายจราจร เป็นต้น ทำให้การใช้ทางสัญจรไม่สามารถรองรับปริมาณการใช้งานในปัจจุบัน

แนวความคิดในการปรับปรุงทางสัญจร

ถนนสายหลัก ถนนสายรอง พัฒนาระบบถนนเป็นระบบถนนที่รองรับกิจกรรมเพื่อการพาณิชย์ มีลำดับศักดิ์ถนนที่ชัดเจน สามารถเชื่อมต่อบริเวณทางสัญจรให้สมบูรณ์ทั้งการสัญจรภายในและภายนอกชุมชน สามารถระบายปริมาณการสัญจรในชุมชนทำน่านทบุรีออกสู่ภายนอกได้อย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงโมงเร่งด่วน และมีเครื่องประกอบถนนที่สมบูรณ์ส่งเสริมภูมิทัศน์ชุมชน มุมมองของถนนสามารถมองเห็นภาพรวมและสถานที่สำคัญที่สวยงามของชุมชนทำน่านทบุรี เพื่อให้เกิดจินตภาพเมืองที่ชัดเจน

ถนนสายย่อย ซอยต่าง ๆ ในชุมชนทำน่านทบุรีพัฒนาเพิ่มเติมและจัดสร้างทางเท้าให้ต่อเชื่อมถึงกันทั้งชุมชน เพิ่มเติมและปรับปรุงเครื่องประกอบถนนได้แก่ โคมไฟ ถังขยะ ต้นไม้ เพื่อเสริมสร้างทัศนียภาพให้สวยงาม ปรับปรุงป้ายบอกชื่อและทิศทางไปสู่สถานที่สำคัญ ๆ ในชุมชน ให้มีความสวยงามและชัดเจน ส่งเสริมระบบทางเท้าและการใช้จักรยานเดินทางในชุมชน ให้มากขึ้น คงรูปแบบถนนที่นำเสนอสภาพภูมิทัศน์ของเมืองที่สวยงามและมีความปลอดภัย

ทางสัญจรทางน้ำ ปรับปรุงอาคารท่าเรือนทบุรีให้มีความสวยงามเป็นประตูสู่ชุมชน-ทำน่านทบุรี มีพื้นที่จอดเรือที่เป็นระเบียบและส่วนซ่อมเรือในกรณีฉุกเฉิน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี และมีการเชื่อมต่อทางสัญจรกับทางบก สามารถเปลี่ยนถ่ายจากการนั่งเรือต่อด้วยการนั่งรถได้โดยสะดวก

5.2.2.4 ที่หมายตา (Landmarks)

ที่หมายตา ได้แก่ หอนาฬิกาจังหวัดนทบุรี และศาลากลางเก่า จ. นทบุรี สภาพปัญหาที่พบโดยสรุปคือ ที่หมายตาถูกบดบังทัศนียภาพจากกลุ่มอาคารพาณิชย์ที่อยู่รายรอบทั่วไปในแถบชุมชนทำน่านทบุรี และมีสิ่งกีดขวางทางสายตาอื่น ๆ เช่น เสาไฟฟ้า สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณา ป้ายหน้าร้านบดบังที่หมายตา

เนื่องจากสาเหตุ ชุมชนเมืองสมัยอดีตอาคารยังมีไม่มากอย่างปัจจุบัน ความสูงของที่หมายตาในอดีตจึงมีความสูงเพียงพอกับการสังเกต ปัจจุบันมีการสร้างอาคารอย่างเต็มพื้นที่โดยที่ผังชุมชนไม่ได้คำนึงถึงมุมมองที่สำคัญที่ชี้ไปยังที่หมายตา ทำให้ที่หมายตาที่มีความสูงไม่มากถูกอาคารพาณิชย์บดบังทัศนียภาพในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดในการปรับปรุงที่หมายตา

การเชื่อมต่อบริเวณนำสายตาของชุมชนสู่ที่หมายตา ควรเป็นที่โล่งสามารถมองเห็นที่หมายตาได้อย่างชัดเจน ไม่มีสิ่งกีดขวางสายตา ถนนและภูมิทัศน์โดยรอบที่เป็นทางสู่ที่หมายตา ควรปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย สวยงาม รูปแบบอาคารตึกแถว อาคารพาณิชย์ต่าง ๆ ปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกับรูปแบบทางสถาปัตยกรรมอาคารศาลากลางเก่า เพื่อให้ชุมชนทำนํ้านนทบุรีเกิดจินตภาพที่สวยงาม และเป็นการดึงดูดสายตาสู่ที่หมายตา มุมมองที่มาจากทางแม่นํ้าเจ้าพระยาจะเป็นตัวบ่งบอกความสำคัญในพื้นที่ชุมชนเดิม พื้นที่โดยรอบที่หมายตาเป็นที่โล่ง เพื่อเป็นการเน้นให้ที่หมายตามีความโดดเด่น สร้างที่หมายตาใหม่ ให้มีความสูงโดดเด่นเพื่อให้สามารถบอกตำแหน่งชุมชนทำนํ้านนทบุรีได้จากระยะไกล แต่รูปแบบควรมีความราบเรียบไม่แย่งความโดดเด่นจากที่หมายตาเดิม

5.2.2.5 ขอบเขต (Edges)

ขอบเขตพื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรีคือ ทิศตะวันออกติดถนนพหลุณงศรรม ทิศตะวันตกติดแม่นํ้าเจ้าพระยา ทิศเหนือติดถนนนนทบุรี 1 และถนนพระราชราชฎ์ 1 ทิศใต้ติดซอยพหลุณงศรรม 26 สภาพปัญหาที่พบโดยสรุปคือ ขอบเขตทิศตะวันตกมีแนวกำแพงบังทิวทัศน์แม่นํ้าเจ้าพระยา ขอบเขตทิศตะวันออกและทิศเหนือมีการวางของขายบนทางเท้ากีดขวางทางเดิน ทิศใต้ไม่มีทางเท้าแยกจากถนนที่ชัดเจน พื้นที่ของชุมชนไม่สามารถขยายได้อีก

เนื่องมาจากสาเหตุ พื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรีเดิมมีการใช้สอยพื้นที่ไม่มาก และการออกแบบวางผังชุมชนทำนํ้านนทบุรีไม่ได้รองรับการขยายตัวของชุมชน ชุมชนจึงมีข้อจำกัดในการขยายตัว และการขาดมาตรการ การควบคุมรักษาความปลอดภัยและความสวยงาม ทำให้ไม่มีการควบคุมแนวกำแพงและการใช้พื้นที่ทางเท้า

แนวความคิดในการปรับปรุงขอบเขต

ปรับปรุงขอบเขตทางบกในเรื่องของความปลอดภัยและความสวยงามบนถนนเพิ่มเติมเรื่องประกอบถนน เช่น ม้านั่ง ต้นไม้ ถังขยะ เป็นต้น เพิ่มเรื่องไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อความปลอดภัยและความสวยงามยามค่ำคืน รูปแบบของบล็อกปูพื้นหรือวัสดุที่ปูพื้นทางเท้าและทางรุดวิ่งควรให้มีความแตกต่างกันเพื่อเป็นการแยกแ่งเส้นการจราจรของแต่ละกลุ่มผู้ใช้ และความสวยงามของทางเท้า ขอบเขตทางแม่นํ้าเจ้าพระยา พัฒนาพื้นที่ริมแม่นํ้าเจ้าพระยาให้เป็นสวนสาธารณะมีความร่มรื่นสวยงาม และเป็นแนวเขื่อนกันน้ำไปในตัว

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากข้อสรุปผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางปรับปรุงภูมิทัศน์ ชุมชนทำนํ้านนทบุรีดังต่อไปนี้

5.3.1.1 ข้อเสนอแนะการปรับปรุงสภาพทั่วไปของภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรี

1. ออกนโยบายการพัฒนาชุมชนทำนํ้านนทบุรี ให้เป็นชุมชนเพื่อการพาณิชย์ควบคู่ไปกับเมืองอนุรักษ์ทางวัฒนธรรมของเมืองนนทบุรีเดิม

2. ออกกฎเกณฑ์ และมาตรการบังคับการใช้พื้นที่ชุมชนทำนํ้านนทบุรีให้เป็นไปตามผังชุมชนที่ปรับปรุงใหม่โดยอิงกฎหมายผังเมืองเป็นหลักและบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

3. ปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำนํ้านนทบุรีตามองค์ประกอบทางจินตภาพ

5.3.1.2 ข้อเสนอแนะองค์ประกอบทางจินตภาพชุมชนทำนํ้านนทบุรี

1. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงย่าน

จัดระบบการวางแนวผังชุมชนใหม่ กำหนดเป็น Block ที่ดิน โดยที่อ้างอิงพื้นที่ Block ที่ดิน กับระบบทางสัญจรและกลุ่มอาคารที่เป็นอาคารอนุรักษ์ แต่ละ Block ที่ดินมีระยะที่เหมาะสมกับโครงสร้างเดิมของระบบการจัดสรรที่ดินเดิมและที่ดินในอนาคต (ดูภาพ 5.1- 5.3 ประกอบ) รื้อถอนอาคารออกเพื่อวางผังชุมชนใหม่โดยคงอาคารที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ไว้

กำหนดกรอบขอบเขตพื้นที่อนุรักษ์เดิม ได้แก่ ศาลากลางเก่า พิพิธภัณฑสถาน หอนาฬิกา โรงเรียนรัตนวิเชียร โรงเรียนดรุณาลัย วัดบางขวาง ให้ชัดเจนและทำการอนุรักษ์ บูรณะอาคารและปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยล้อมให้สวยงาม

แบ่งแยก Zone การใช้ที่ดินโดยแบ่ง Zone ย่านชุมชนทำนํ้านนทบุรี ออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

Zone 1 ย่านที่ดินการค้าเดิม

Zone 2 ย่านที่ดินการค้าใหม่

Zone 3 ย่านที่ดินอาคารอนุรักษ์

Zone 4 ย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา

โดยแต่ละ Zone ที่ดิน แบ่งโดยการอ้างอิงประสิทธิภาพ ภูมิศาสตร์ กิจกรรมของการใช้ที่ดินเดิมและแผนนโยบายที่วางไว้ในอนาคต (ดูภาพ 5.4 - 5.6 ประกอบ) โดยมีแนวทางปรับปรุงการใช้ที่ดินแต่ละ Zone ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Zone 1 ย่านที่ดินการค้าเดิม พัฒนาที่ดินย่านนี้เป็นย่านพาณิชย์กรรมที่มีรูปแบบการค้าที่หลากหลายของสินค้าอุปโภคบริโภค และการค้าส่งของเมืองนนทบุรี อ้าอิงกับรูปแบบการค้าเดิมที่มีอยู่ในย่านชุมชนทำน่านนนทบุรี พร้อมเป็นแหล่งศูนย์รวมกิจกรรมการค้าซื้อขายสินค้า ขยายออกสู่ย่านที่ดินที่อยู่โดยรอบชุมชน มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. รื้อถอนและจัดระเบียบสิ่งปลูกสร้าง อาคาร รวมทั้งเสาไฟและป้ายทุกชนิด จัดระบบเดินสายไฟและสายโทรศัพท์แบบร้อยท่อฝังดินตลอดแนวถนน
2. จัดระเบียบและออกแบบรูปแบบของแนวอาคาร ให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีรูปแบบที่บังบดถึงลักษณะเอกลักษณ์ท้องถิ่น ควบคุมความหนาแน่นของอาคาร กำหนดให้อัตรากาไรใช้พื้นที่อาคารต่อที่ดิน F.A.R. 3 : 1 และความสูงอาคารไม่เกิน 14 เมตร
3. จัดรูปแบบของแผงลอยและกิจกรรมการค้าที่เกิดขึ้นชั่วคราวในช่วงเวลาแต่ละวันให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดไว้คือ พื้นที่จัดสรรที่เป็นพื้นที่โล่งว่าง ในพื้นที่
4. ปรับปรุงที่จอดรถให้มีรูปแบบที่สวยงามและเป็นสถานที่รับส่งสินค้า ที่มีการเข้าออกที่สะดวก โดยมีพื้นที่เพียงพอสำหรับการจอดรถและขนถ่ายสินค้า
5. จัดระเบียบของรถรับจ้างให้อยู่ในพื้นที่ที่จัดเตรียมไว้ ไม่ให้จอดเกะกะบริเวณริมถนนในชุมชน
6. ควบคุมสีของอาคาร โดยปรับปรุงสีอาคารให้เป็นไปตามข้อกำหนดการควบคุมอาคารโดยกำหนดให้ใช้สีขาวหรือสีโทนอ่อนในการส่งเสริมภาพลักษณ์ชุมชน
7. มีมาตรการที่เข้มงวดในการควบคุมดูแลรักษาความสะอาดบริเวณทางเข้าด้านหน้าอาคารพาณิชย์ทั้งถนนพิบูลสงครามถนนประชาราษฎร์ ให้มีความสะอาดมากขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือจากพ่อค้าแม่ค้า ประชาชนไปใช้ทางเท้าเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะเพื่อลดความสกปรกของชุมชน

Zone 2 ย่านที่ดินการค้าใหม่ พัฒนาที่ดินย่านนี้เป็นย่านพาณิชย์กรรมที่มีรูปแบบการค้าที่หลากหลายของสินค้าที่ส่งเสริมต่อการท่องเที่ยวและการพักผ่อนของชุมชน ค้าขายสินค้าทางศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดนนทบุรี เช่น เครื่องปั้นดินเผา ของที่ระลึกของจังหวัด ย่านร้านอาหารที่มีบรรยากาศสบาย สบาย มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. รื้อถอนและจัดระเบียบสิ่งปลูกสร้าง อาคาร รวมทั้งเสาไฟและป้ายทุกชนิด จัดระบบเดินสายไฟและสายโทรศัพท์แบบร้อยท่อฝังดินตลอดแนวถนน
2. พัฒนาสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะคลองหลังวัดบางขวาง และพื้นที่ที่ติดริมแม่น้ำเจ้าพระยา จัดเป็นพื้นที่เพื่อการพักผ่อนและเพิ่มเติมสิ่งประกอบภูมิทัศน์ และต้นไม้พรรณไม้เพื่อเป็นสีส้มของเมืองตลอดแนวถนน และแนวคลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. จัดระเบียบและออกแบบรูปแบบของแนวอาคารให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีรูปแบบที่บ่งบอกถึงลักษณะเอกลักษณ์ท้องถิ่น ควบคุมความหนาแน่นของอาคาร กำหนดให้อัตราการใช้พื้นที่อาคารต่อที่ดิน F.A.R. 3 : 1 และความสูงอาคารไม่เกิน 14 เมตร

4. ควบคุมสีของอาคาร โดยปรับปรุงสีอาคารริมถนนพระราชารัฐ 1 ตั้งแต่สามแยกทำนายนทบุรี ให้เป็นไปตามข้อกำหนดการควบคุมอาคารโดยกำหนดให้ใช้สีขาหรือสีโทนอ่อนในการส่งเสริมภาพลักษณ์ชุมชน

5. เพิ่มเติมที่จอดรถตามแนวถนนและดำเนินการติดตั้งระบบสัญญาณไฟจราจรในส่วนที่เป็นจุดเชื่อมต่อของถนนต่าง ๆ เพื่อความปลอดภัย

6. เพิ่มเติมกิจกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดกับย่านนี้เช่น การจัดเรือพายขายของตามแนวคลอง หรือการจัดที่นั่งทานอาหารกลางแจ้งริมคลองหลังวัดบางขวาง ต่าง ๆ เป็นต้น

Zone 3 ย่านที่ดินอาคารอนุรักษ์ บูรณะกลุ่มอาคารอนุรักษ์ได้แก่ ศาลากลางเก่า พิพิธภัณฑสถาน วัดบางขวาง โรงเรียนรัตนวิเชียร โรงเรียนดรุณาลัย พัฒนาสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงามและมีพื้นที่ว่างเพื่อการกำหนดมุมมองที่สวยงามของกลุ่มอาคาร มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. บูรณะและปรับปรุงอาคารทั้งหมด ให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และสวยงาม ปรับปรุงสภาพแวดล้อมภายนอก ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบไม่ให้เกิดการวางของขายบนทางเท้าหรือมลภาวะทางสายตาอื่น ๆ

2. ปรับปรุงและรื้อถอนอาคารพาณิชย์ เสาคอนกรีต สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณาในส่วนที่ขัดแย้งกับภูมิทัศน์อาคารโดยเฉพาะบริเวณทางเข้าพิพิธภัณฑสถาน

3. ปรับปรุงพิพิธภัณฑสถานโดยการทาสีใหม่ เพิ่มพื้นที่ว่างด้านหน้าอาคารซึ่งเป็นส่วนที่โล่ง ให้อาคารเกิดความโดดเด่นและมีภูมิทัศน์เชื่อมต่อกับพื้นที่โล่งด้านอาคารศาลากลางริมแม่น้ำ

4. จัดระเบียบการจอดรถบริเวณด้านหน้าศาลากลางจังหวัดและอาคารอื่น ๆ ให้อยู่ในระเบียบและไม่เป็นการบดบังทัศนียภาพของอาคาร

5. รื้อถอนแนวกำแพงและอาคารพาณิชย์ริมน้ำออกเพื่อประโยชน์ทางด้านทิศทางลมและมุมมองที่สวยงาม กลุ่มตัวอาคารทาสีใหม่ใช้สีโทนอ่อน สีขาว ปรับปรุงสภาพแวดล้อมโดยรอบ ใช้แนวต้นไม้หรือสนามหญ้าตลอดแนวกำแพงเดิมที่รื้อออก เพิ่มป้ายบอกทิศทางและบอกชื่อสถานที่

6. เปิดมุมมองของอาคารด้านทิศทางแม่น้ำเจ้าพระยาและเพิ่มพื้นที่โล่ง พื้นที่สีเขียวโดยรอบเพื่อลดมลภาวะที่เกิดจากท้องถนนและเพิ่มบรรยากาศความสวยงามของกลุ่มอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Zone 4 ย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา พื้นที่ส่วนนี้เป็นการพัฒนาเพื่อเป็นสถานที่พักผ่อน พื้นที่ทำกิจกรรมร่วมกันของชุมชน ที่พักอาศัย สวนสาธารณะของชุมชน ศูนย์กีฬาชุมชน มีแนวทางการดำเนินการดังนี้

1. รื้อถอนอาคารที่เป็นอาคารเก่าทรุดโทรมออก โดยคงเหลือลักษณะเดิมไว้ คือ ท่าเรือนนทบุรี และสวนพักผ่อนริมน้ำเจ้าพระยา
2. ปรับปรุงพื้นที่ริมน้ำหน้าศาลากลางเก่าให้เป็นสวนสาธารณะ จัดสร้างทางเท้าภายในสวนสาธารณะ เพื่อใช้เป็นทางวิ่งหรือเดินออกกำลังกาย ปลูกต้นไม้ประจำเมือง และไม้ผลต่าง ๆ เพื่อเป็นสัญลักษณ์และความร่มรื่นของชุมชน จัดพื้นที่บางส่วนเป็นสนามเด็กเล่น พื้นที่บางส่วนของสวนสาธารณะจัดเป็นพื้นที่โล่ง สนามหญ้าเพื่อประกอบกิจกรรมกลางแจ้ง สร้างศาลาพักผ่อนและจัดวางสิ่งประกอบสวนสาธารณะประกอบ เช่น ม้านั่ง ไฟฟ้าส่องสว่าง ดงชยะ ฯ
3. ปรับปรุงพื้นที่ริมน้ำเจ้าพระยาส่วนหน้าเรือหน้าจวนบางขวาง พัฒนาเป็นแหล่งพักอาศัย เพื่อการท่องเที่ยวและเป็นพาหนะสำหรับประชาชนในชุมชน พัฒนาเป็นศูนย์กีฬาทางน้ำ โดยจัดแบ่งที่ดินเป็นบล็อกที่ดิน กำหนดความสูงไม่เกิน 14 เมตร เป็นแหล่งหยุดแวะพักของนักท่องเที่ยวและประชาชนในชุมชนอื่นที่ต้องเดินทางทางน้ำไปทำงาน
4. รื้อปลั๊กผนังทางสถาปัตยกรรม ควบคุมเรื่องของสี สัดส่วนความสูงอาคาร และอาคารควรมีความกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมในพื้นที่ และรักษาสภาพแวดล้อมที่ดี

2. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงที่รวมกิจกรรม

2.1 การปรับปรุงวัดบางขวาง (ดูภาพ 5.20 ประกอบ)

1. เสริมสร้างทางสัญจรเข้าวัดให้มีความกว้างของทางสัญจรให้มีความส่องามองเห็นวัดได้ในระยะไกล บริเวณลานวัดควรห้ามจอดรถ พัฒนาลานวัดเป็นพื้นที่โล่งว่างเพื่อเพิ่มคุณค่าทางทัศนียภาพแก่วัดบางขวางและส่งเสริมให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นที่โล่งในชุมชน
2. เพิ่มเติมในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ได้แก่ ดงชยะ ต้นไม้ที่นั่งพักผ่อน ไฟฟ้าแสงสว่าง ฯลฯ เปิดทางเชื่อมระหว่างทางสัญจรเข้ากับส่วนพื้นที่พักผ่อนริมน้ำเพื่อเป็นแนวสายตา เสริมให้ภูมิทัศน์ของชุมชนเกิดจุดเด่น ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบให้ส่งเสริมต่อบรรยากาศของสถานที่ทางศาสนา ให้เกิดความเงียบสงบ ร่มรื่นและน่าเลื่อมใส
3. จัดขอบเขตแยกพื้นที่กิจกรรมและการสัญจรที่เหมาะสม โดยแยกส่วนที่เป็นของฆราวาสและสงฆ์ให้ชัดเจนเพื่อความเป็นระเบียบและความน่าเลื่อมใสของวัด โดยขอบเขตนี้ อาจแสดงด้วยแนวรั้ว แนวต้นไม้ แนวพุ่มไม้ การใช้วัสดุที่แตกต่างกัน หรือการเปลี่ยนระดับเป็นต้น
4. เลือกใช้วัสดุเป็น Soft scape เพื่อลดความร้อนจากการสะท้อนของแสงอาทิตย์ต่อพื้นดิน อาจเลือกเป็นสนามหญ้า หรือบล็อกทางเดินสลับกับสวนประดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นชอบใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. จัดระบบสาธารณูปการใหม่ เช่นเสาสไฟฟ้าในบริเวณวัดเปลี่ยนเป็นระบบฝังดินและมีความสว่างเพียงพอเพื่อความปลอดภัย ระบบประปาทำการวางแนวท่อทางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคาร และรอบบริเวณวัด เพื่อระบายน้ำในวัดลงสู่ท่อสาธารณะได้เร็ว เพื่อลดปัญหาเรื่องน้ำท่วม

2.2 การปรับปรุงพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา (ดูภาพ 5.21 ประกอบ)

1. พัฒนาพื้นที่คลองริมคลองหลังวัดบางขวางให้เป็นสวนสาธารณะที่เป็นแหล่งพักผ่อนออกกำลังกายและทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชนรวมทั้งเชื่อมต่อกับความสัมพันธ์ทางกายภาพออกสู่พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาและลานหน้าวัดบางขวาง
2. พัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นสวนสาธารณะ โดยภายในมีสวนและพรรณไม้ต่าง ๆ ทางวิ่งออกกำลังกาย ลานกว้างประกอบกิจกรรมในวันหยุดและเทศกาลต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ วันสำคัญทางศาสนา วันลอยกระทง วันปีใหม่ ๆ เพื่อสุขภาพและเป็นปอดของชุมชน
3. ปรับปรุงเรื่องการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกแก่พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยาได้แก่ ม้านั่ง น้ำพุ น้ำดื่ม ไฟแสงสว่าง ถึงขยะต้นไม้ ฯลฯ ให้แก่พื้นที่พักผ่อนริมน้ำนี้
4. ปรับปรุงเรื่องความปลอดภัยจากถนนโดยยกเล็กที่จอดรถริมถนนออกและพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา โดยอาจกันเป็น แนวต้นไม้ การใช้วัสดุปูพื้นที่แตกต่างกัน การเปลี่ยนระดับหรืออื่น ๆ
5. ส่งเสริมให้มีการค้าขายรายย่อย เช่นร้านค้าขายรายย่อย ในบางจุดเพื่อเป็นการบริการและดึงดูดใจให้ผู้คนเข้ามาใช้พื้นที่พักผ่อนริมน้ำมากขึ้น แต่ต้องกำหนดขอบเขตในการค้าขายอย่างชัดเจน และจัดระบบจัดเก็บขยะให้ดี เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมให้พื้นที่สวนสาธารณะแห่งนี้

3. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงทางสัญจร

ทางสัญจรในชุมชนทำน่านนทบุรีได้แก่ 1. ทางสัญจรทางบก 2. ทางสัญจรทางน้ำ

3.1 การปรับปรุงทางสัญจรทางบก

1. แนวความคิดในการปรับปรุงถนน

แนวทางการต่อเชื่อมถนนเส้นใหม่ในการติดต่อกับชุมชนคือการเชื่อมต่อถนนด้านเส้นสะพานข้ามแม่น้ำนครอินทร์ เชื่อมเข้าสู่เส้นถนนนทบุรี 1 (ดูภาพ 5.2 ประกอบ) จะเป็นการ เปลี่ยนทิศทางการเชื่อมต่อที่กระจายความหนาแน่นของถนนในชุมชนเข้ากับถนนเลียบเมืองได้โดยตรง

1.1 การปรับปรุงถนนพินุลสงคราม ถนนประชาราษฎร์ ถนนนทบุรี 1 (ดูภาพ 5.22 - 5.2 ประกอบ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ปรับปรุงลักษณะผิวทางสัญจร และเกาะกลางถนนให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดีและสวยงาม ทำการกันเส้นทางจราจรใหม่ ให้เลื่อมมีความชัดเจนและมีความปลอดภัยในการใช้ถนน

2. ปรับปรุงทางเข้าและทำความสะอาดวัสดุปูทางเข้าใหม่ จัดระเบียบการวางขายของให้อยู่ในขอบเขตที่กำหนด ไม่ให้ล้ำขอบเขตขวางทางเท้าของผู้ใช้ทางเท้า

3. รื้อถอนเสาไฟฟ้าออก และจัดระบบไฟฟ้าเป็นแบบร้อยท่อใต้ดินทั้งหมด

4. ปรับปรุงและเพิ่มเติมรูปแบบของเครื่องประกอบถนน ได้แก่ ถังขยะ โคมไฟ ป้ายจอดรถประจำทาง ตู้โทรศัพท์ให้เหมือนกัน สะท้อนเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมท้องถิ่น

5. เชื่อมโยงจุดที่เป็นจุดเปลี่ยนทางสัญจรของรถประจำทางให้มีทางเข้าที่เชื่อมถึงกัน และมีบรรยากาศที่น่าเดิน และคำนึงถึงความปลอดภัยโดยให้มีจุดเปลี่ยนทางสัญจรหรือป้ายรถโดยสารประจำทาง อยู่ในสถานที่พื้นที่เพียงพอต่อการยืนรอ และสะดวกในการเชื่อมถึงกัน

1.2 การปรับปรุงถนนสายย่อย

1. เพิ่มเติมและจัดสร้างระบบถนนให้ต่อเชื่อมถึงกันทั้งหมด

2. เพิ่มเติมและปรับปรุงเครื่องประกอบถนน ได้แก่ โคมไฟ ถังขยะ ต้นไม้ เพื่อเสริมสร้างทัศนียภาพให้สวยงาม เพื่อมุมมองของถนนย่อยสู่ถนนสายหลักเชื่อมต่อกับส่วนที่มีความสำคัญของชุมชน

3. ปรับปรุงป้ายบอกชื่อและทิศทางไปสู่สถานที่สำคัญ ๆ ในชุมชนให้มีความสวยงามและชัดเจน

1.3 การปรับปรุงทางเท้า

1. รื้อถอนสิ่งก่อสร้าง เช่น เสาไฟฟ้า ป้ายหน้าร้าน กันสาด ในบางพื้นที่กีดขวางทางสัญจรบนทางเท้า

2. กำหนดแนวเขตการวางของขาย และปรับปรุงรูปแบบแนวถอยกันสาดของแผงลอยให้มีความสวยงาม เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่นั่งพัก ถังขยะ ป้ายจอดรถ แก่ผู้เดินทางเท้า

3. จัดขนาดทางเท้าให้เหมาะสมกับกิจกรรมบนทางเท้า ทางเท้าบนถนนพระราชารักษ์ 1 และถนนพิบูลสงครามควรมีลักษณะที่กว้างไม่น้อยกว่า 4 เมตรเพื่อเป็นพื้นที่ในการแหว่คูของ ถนนนนทบุรี 1 ควรมีความกว้างไม่น้อยกว่า 3 เมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปรับปรุงสภาพความสะอาดหรือเปลี่ยนวัสดุปูพื้นให้มีความ
สดใส สะอาดและเพิ่มเติม ไม้กระดานในการเพิ่มสีเส้นให้ทางเท้า

5. เพิ่มมาตรการความปลอดภัยกับผู้ใช้งานทางเท้า โดยมีมาตรการ
จำกัดความเร็วของรถที่วิ่งในชุมชน ให้เหมาะสมกับขนาดความกว้างของถนน ย่านหรือกิจกรรมที่
เกิดขึ้น โดยเฉพาะจุดที่วิ่งผ่านโรงเรียนรัตนานิเบตและโรงเรียนดรุณาลัย หรือบริเวณตลาดสด
นนทบุรี โดยจำกัดความเร็วไม่ควรเกิน 20 กิโลเมตร/ชั่วโมง

6. ติดตั้งสัญญาณทางข้ามถนน ทั้งสัญญาณไฟจราจรและทางม้า-
ลาย

7. เพิ่มส่วนทางเดินที่เป็นทางลัดจากส่วนชุมชนออกสู่ส่วนพักผ่อน
ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนจุดรวมบริการทางสัญจรต่าง ๆ ในชุมชน โดยปรับปรุงขนาดความกว้าง
ของทางเท้า ไม่ควรมีขนาดต่ำกว่า 2 เมตร ปรับปรุงและเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น
ต้นไม้ โคมไฟ ถังขยะ ที่นั่งพัก ฯลฯ ให้เพียงพอสำหรับการใช้สอย

8. ปรับปรุงทางเดินริมคลอง ปรับปรุงคลองหลังวัดบางขวาง ขุด
ลอกคลองเพิ่มเติม ให้มีการระบายน้ำและปรับปรุงให้มีทางเท้าริมคลองทั้งสองฝั่ง โดยการกำหนดแนว
ทางเดินเท้าให้ชัดเจน ขยายขนาดความกว้างของทางเดินและปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สวยงาม
โดยการปลูกต้นไม้และดอกไม้ รวมทั้งกำหนดประเภทของกิจกรรมที่ยอมให้เกิดขึ้นได้บริเวณริม
คลองและริมแม่น้ำได้ เช่น กิจกรรมร้านค้าย่อย ร้านขายของที่ระลึก ร้านอาหาร ร้านหนังสือ ฯลฯ

9. ปรับปรุงทางเดินเท้าเชื่อมระหว่างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช
คลอง โดยการกำหนดแนวทางเดินและขนาดทางเดินเพื่อสร้างแนวมุมมอง (Visual corridor) ที่
สัมพันธ์ต่อเนื่องจากบริเวณทางเดินเท้าริมถนน 1 ที่บริเวณริมฝั่งคลองและต่อเนื่องถึงพื้นที่ที่จะ
พัฒนาในทิศใต้และต่อเนื่องกับทางเดินริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

1.4 การปรับปรุงที่จอดรถ

1. จัดตำแหน่งที่จอดรถรวม โดยหาพื้นที่ที่เป็นพื้นที่โล่งและรอการ
พัฒนาเป็นที่จอดรถ ปรับปรุงที่จอดรถด้านหลังตลาดสดนนทบุรี ให้กลายเป็นที่จอดรถที่ได้
มาตรฐานสวยงามและมีความปลอดภัย คำนึงถึงระยะจากที่จอดรถสู่แหล่งเปลี่ยนถ่ายการสัญจร
โดยให้อยู่ในรัศมี 250-300 เมตร เพื่อความสะดวกในการเดินเข้าออก

2. กำหนดแนวเส้นถนนให้สามารถจอดรถได้ ได้แก่ พื้นที่เส้นถนนที่
เป็นชอยด้านหลังตัวอาคารพาณิชย์โดยพิจารณาตำแหน่งและทิศทางเดินรถเพื่อไม่ให้เกิดการ
จราจรที่ติดขัด

3. ยกเลิกที่จอดรถริมถนน หน้าอาคารที่สำคัญ คือ หน้าศาลากลาง
จังหวัด หน้าวัดบางขวางและจัดพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นพื้นที่โล่งเพื่อประโยชน์ทางด้านมุมมองโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. จัดตำแหน่งทางเข้าและออกของที่จอดรถโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในเรื่องระยะเลี้ยวและระยะการมองเห็น บริเวณที่เป็นจุดเชื่อมต่อบริเวณที่จอดรถ กับ แนวถนน ควรเตรียมจุดหยุด ไฟสัญญาณต่าง ๆ และเปิดมุมมองโดยไม่มีสิ่งกีดขวางสายตา

5. จัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกและมีความสวยงามทางภูมิทัศน์เสริมในที่จอดรถ เช่นต้นไม้ ดอกไม้ ไฟฟ้าสว่าง ดังขยะ หอ่งน้ำสาธารณะ ฯลฯ เพื่อเสริมให้มีการใช้งานที่ดี เสริมสร้างบรรยากาศให้กับชุมชน และยังมีความปลอดภัยในยามค่ำคืน

3.2 การปรับปรุงทางสัญจรทางน้ำ

1. ปรับปรุงทัศนียภาพทั้งสองฝั่งเรือถนนสิ่งปลูกสร้างที่ล้อมโอบออกและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้มีความโล่งตา เรือถนนป้ายโฆษณา และปรับปรุงสีสันของตัวอาคาร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับกลุ่มอาคารอนุรักษ์เก่าและหอนาฬิกา

2. จัดระเบียบทางสัญจร และแหล่งจอดเรือโดยให้ท่านจอดเรือมีส่วนโครงสร้างที่แข็งแรง และใช้เป็นท่าจอดเรือฉุกเฉินได้

3. จัดทำเขื่อนริมน้ำเพื่อป้องกันการกัดเซาะของคลื่นน้ำ และเพิ่มความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบริเวณท่าน้ำนนทบุรี โดยกันตั้งแต่ท่าน้ำนนทบุรีไปจนสุดกรมราชทัณฑ์

4. ปรับปรุงส่วนท่าเรือ โดยคำนึงถึงสถาปัตยกรรมท้องถิ่นทำการเปิดมุมมองและกำหนดทางขึ้นลงเรือให้มีทางสัญจรที่ชัดเจนและมีสะอาดควรเพิ่มเรื่องห้องน้ำและดูแลความสะอาด

5. ปรับปรุงการเชื่อมทางสัญจรทางน้ำให้มีความต่อเนื่องการสัญจรทางบก และปรับปรุงส่วนจอดรถของรถรับจ้าง เช่น รถสามล้อ รถสามล้อยนต์ รถจักรยานยนต์ให้อยู่ในส่วนที่กำหนดไว้ให้ ไม่จอดขวางทางด้านหน้าท่าน้ำนนทบุรี

6. เพิ่มเติมเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น เก้าอี้ ดังขยะ ตู้โทรศัพท์สาธารณะ แผนที่ ป้ายบอกข้อมูล ป้ายบอกทิศทาง เพื่อเพิ่มความสะดวกแก่ผู้โดยสารทางเรือ

4. การปรับปรุงที่หมายตา

4.1 การปรับปรุงหอนาฬิกา จ.นนทบุรี

1. ปรับปรุงและเรือถนนสิ่งก่อสร้างที่บดบังทัศนียภาพโดยรอบหอนาฬิกา ยกเลิกที่จอดรถริมถนนหน้าอาคารท่าน้ำนนทบุรีและจัดพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นพื้นที่โล่งเพื่อประโยชน์ทางด้านมุมมอง

2. จัดตำแหน่งมุมมองจากแหล่งที่คนในชุมชนถือเป็นแหล่งรวมกิจกรรมเพื่อการดึงการเชื่อมต่อของคนในชุมชนสู่ที่หมายตาของชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ทำการปรับปรุงตัวหอนาฬิกาให้มีความโดดเด่นเช่นการทาสีใหม่หรือแก้ไขเพิ่มเติม ความสูง รูปแบบสถาปัตยกรรมใหม่ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับองค์ประกอบของภูมิทัศน์โดยรวมของชุมชนโดยยึดอาคารไม้ศาลากลางเก่าเป็นหลัก

4. เพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกและมีความสวยงามทางภูมิทัศน์เสริมภูมิทัศน์โดยรอบหอนาฬิกา เช่นต้นไม้ ดอกไม้ ไฟฟ้าสว่าง ฯลฯ เสริมสร้างบรรยากาศให้กับชุมชน และยังมีความปลอดภัยในยามค่ำคืน

5. จัดตกแต่งแสงไฟประดับหอนาฬิกายามค่ำคืน เพื่อความสวยงาม โดยจัดตกแต่งบริเวณสถานที่ที่ใกล้เคียงประดับพร้อมแนวนนเรียบแม่น้ำเจ้าพระยา

4.2 การปรับปรุงศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี

1. รูปแบบตัวอาคารได้รับการบูรณะและจัดให้ส่วนราชการบางส่วนใช้สถานที่ แนวทางการปรับปรุงเพิ่มเติมจึงมุ่งเน้นที่สภาพแวดล้อมภายนอก ปรับปรุงภูมิทัศน์โดยรอบไม่ให้มีการวางของขายบนทางเท้าโดยรอบ

2. ปรับปรุงและรื้อถอนอาคารพาณิชย์ เสาไฟ สายไฟฟ้า ป้ายโฆษณาในส่วนที่บดบังภูมิทัศน์อาคารโดยเฉพาะบริเวณทางเข้าศาลากลางเก่า

3. ปรับปรุงสีสันศาลากลางเก่าโดยการทาสีใหม่ เพิ่มพื้นที่ว่างด้านหน้าอาคารซึ่งเป็นสวน ที่โล่งให้อาคารเกิดความโดดเด่นและมีภูมิทัศน์เชื่อมต่อกับพื้นที่โล่งด้านอาคารศาลากลางริมแม่น้ำเจ้าพระยา

4. ยกเลิกการจอดรถบริเวณด้านหน้าศาลากลางเก่า โดยให้จอดรถในที่จอดรถที่เตรียมให้ใหม่

5. พื้นที่ด้านในอาคารจัด ที่ว่างที่ตอบรับกับสวนพื้นที่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ในการจัดงานช่วงเทศกาล เพื่อเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์เมืองอนุรักษ์และการท่องเที่ยว

6. จัดตกแต่งแสงไฟประดับอาคารยามค่ำคืน เพื่อความสวยงาม โดยจัดตกแต่งบริเวณสถานที่ที่ใกล้เคียงประดับไปกับบริเวณที่พักริมแม่น้ำเจ้าพระยา

5. การปรับปรุงขอบเขต

1. เพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ทางเดินเท้า เพิ่มเรื่องไฟฟ้าส่องสว่างเพื่อความปลอดภัยและความสวยงามยามค่ำคืน

2. สร้างสะพานลอยหรือเพิ่มสัญญาณการจราจร สัญญาณคนข้ามถนน

3. ปรับปรุงทางเท้าเพิ่มเติมเรื่องความสวยงาม เช่น ชุ้มทางเดิน แนวต้นไม้ที่มีสีสันของฤดูกาล ตลอดแนวนนประชากรฯ 1 และคลองหลังวัดบางขวาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ปรับปรุงเส้นขอบฟ้า เส้นขอบฟ้าทางด้านริมแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นเส้นขอบฟ้าแสดงเส้นอาคารศาลากลางเก่า ควรรี้ออนป้ายโฆษณา เสาไฟฟ้าและสายไฟฟ้าที่พาดผ่านไปมาออก

5. เพิ่มเติมความสวยงามและสัญลักษณ์ของขอบเขตเพื่อบอกให้ผู้สัญจรไปมารู้รูปว่าเป็นส่วนของชุมชนทำน่านนทบุรี อาจเป็นป้ายบอกบนถนน หรือชุ้มทางเข้าชุมชนบริเวณถนนสายหลัก

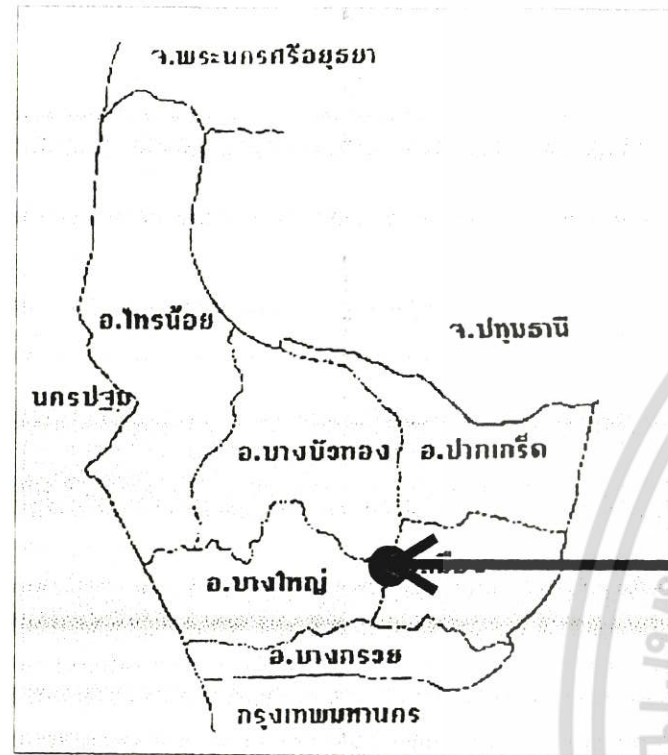
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยว่า ควรมีการศึกษารายละเอียดและออกแบบผังชุมชนในด้านอื่น ๆ เช่น ขนาดและสัดส่วนอาคารรายละเอียดทางสถาปัตยกรรม เพื่อให้ผังชุมชนทำน่านนทบุรีมีการพัฒนาและมีรูปแบบอาคารที่ชัดเจน

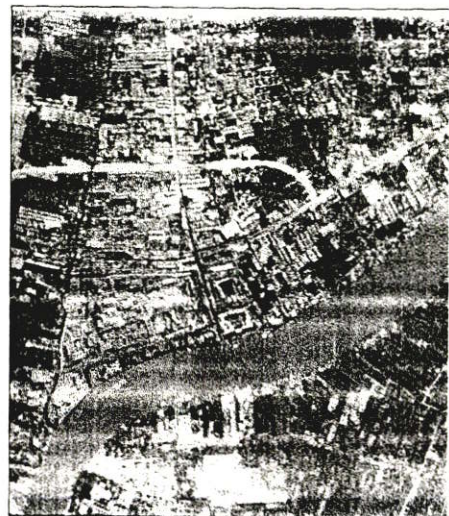


เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

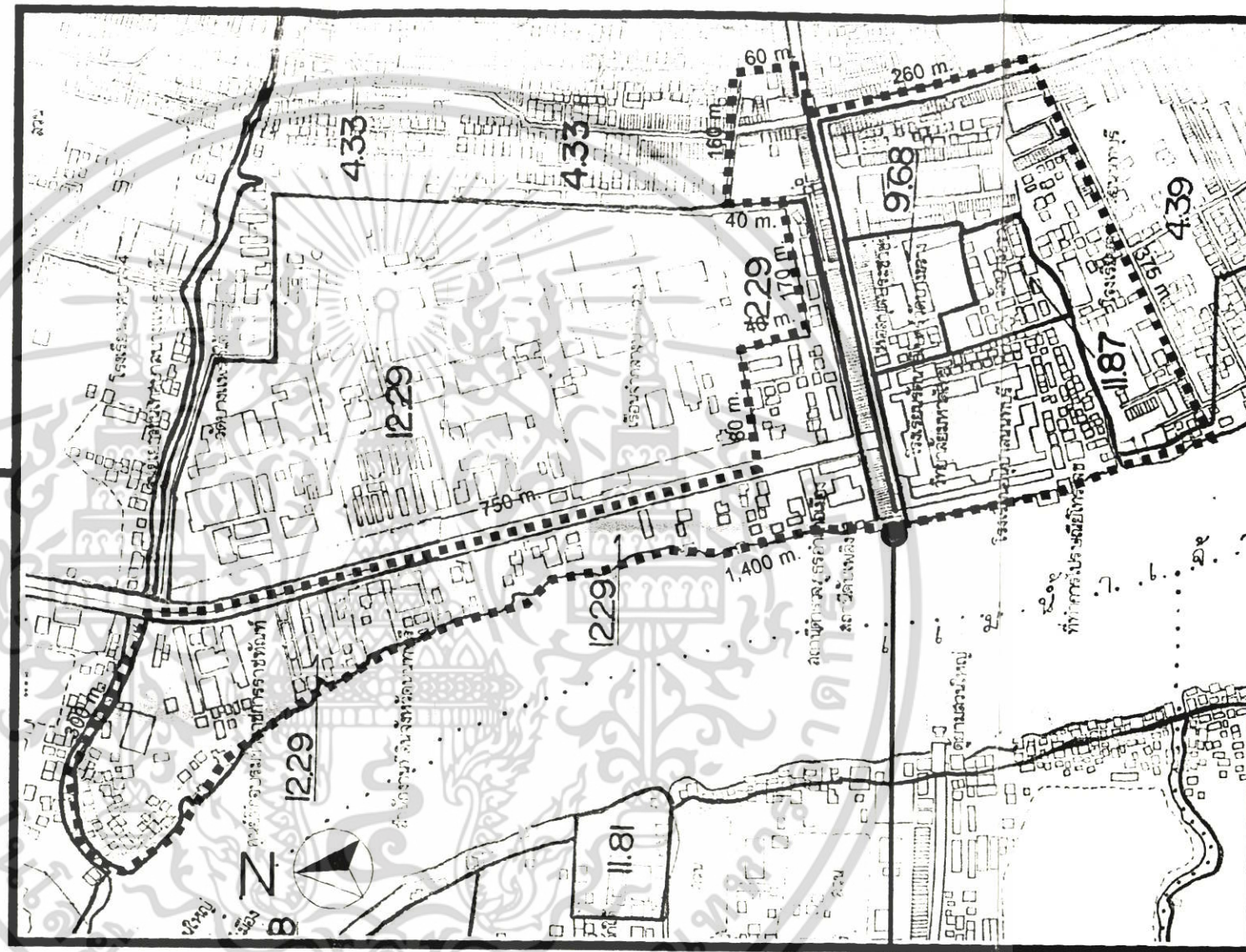
THE SITE



แผนที่จังหวัดนนทบุรี

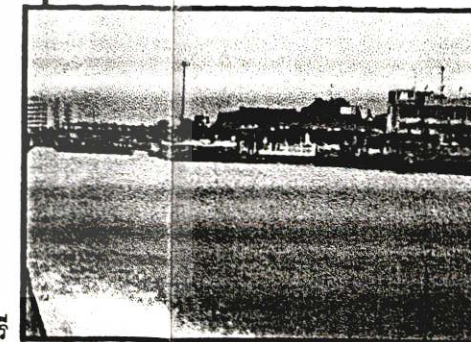


ภาพถ่ายทางอากาศชุมชนทำน่านนนทบุรี



แผนที่ชุมชนทำน่านนนทบุรี

พื้นที่รวมทั้งหมดประมาณ 135 ไร่ (216,000 sq.m.)
 สภาพแวดล้อมทั่วไปเป็นกลุ่มอาคารพาณิชย์ในแนวราบ
 และอาคารราชการเก่าบางส่วน ในชุมชนมีความแออัดสูง
 มีที่โล่งว่างน้อย



ทำน่านนนทบุรี

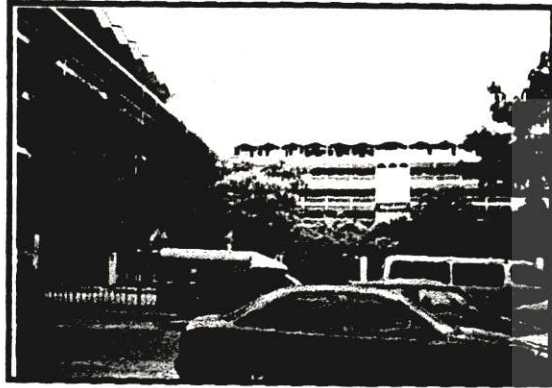
ภาพที่ 5.1 ขอบเขตพื้นที่ชุมชนทำน่านนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

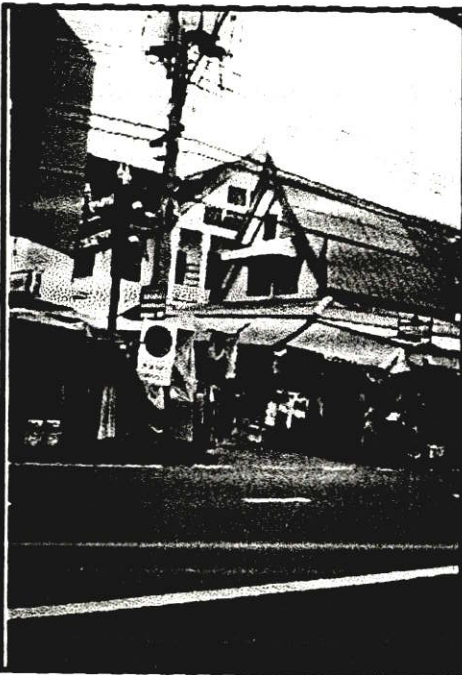
แนวความคิด การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญ

สถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ในพื้นที่ ชุมชนทำนายนนทบุรี ได้แก่ อาคารศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี พิพิธภัณฑสถานชาติ-วิทยา โรงเรียนรัตนานธิเบตและโรงเรียนดรุณาลัย วัดบางขวาง และกลุ่มอาคารกรมราชทัณฑ์

นอกจากนี้ส่วนอื่นเป็นอาคารพาณิชย์เก่า ที่มีสภาพทรุด-โทรม และไม่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่ควรอนุรักษ์ จึงเสนอปรับผังชุมชนทั้งหมด โดยคงสถาปัตยกรรมที่สำคัญไว้

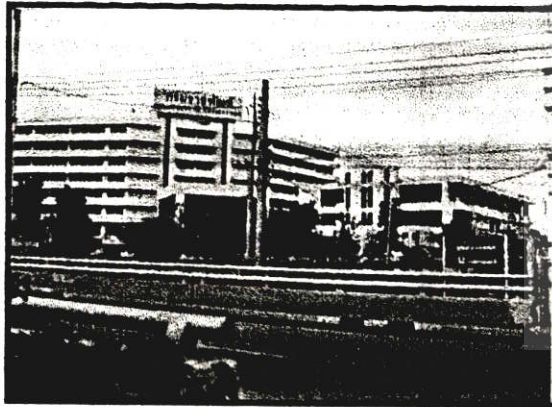


โรงเรียนรัตนานธิเบต

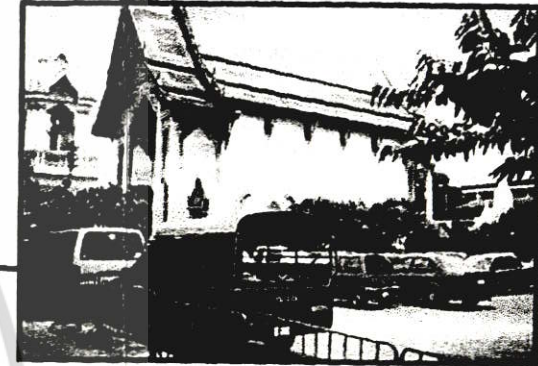


พิพิธภัณฑสถานชาติวิทยา

กรมราชทัณฑ์

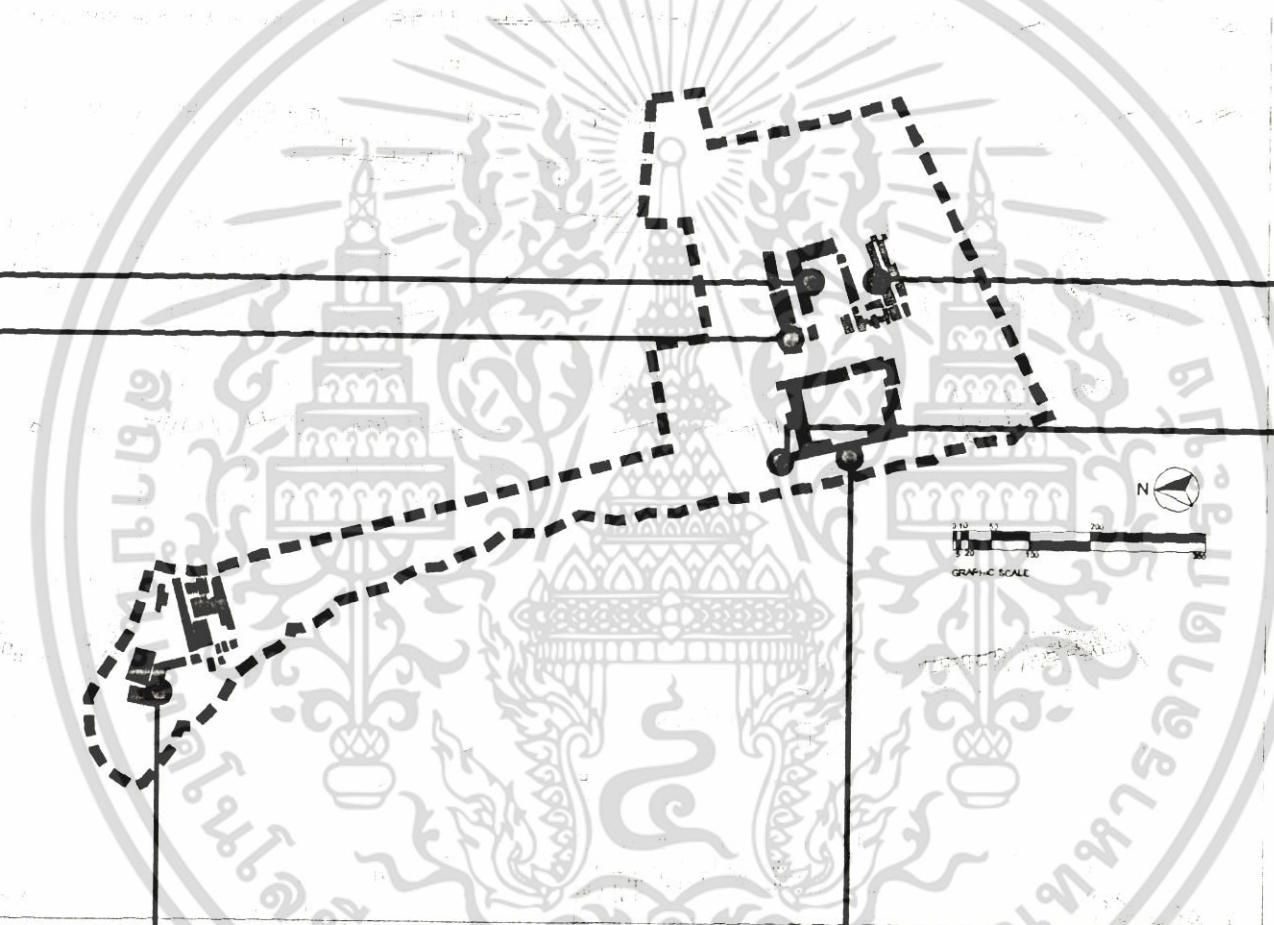
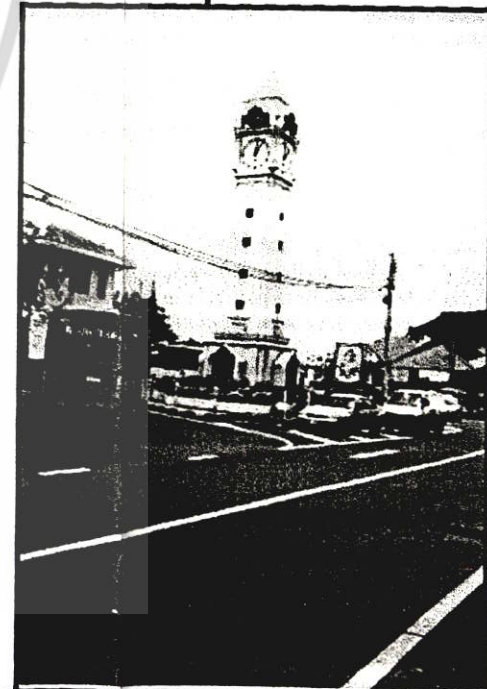


ศาลากลางเก่า
จ.นนทบุรี

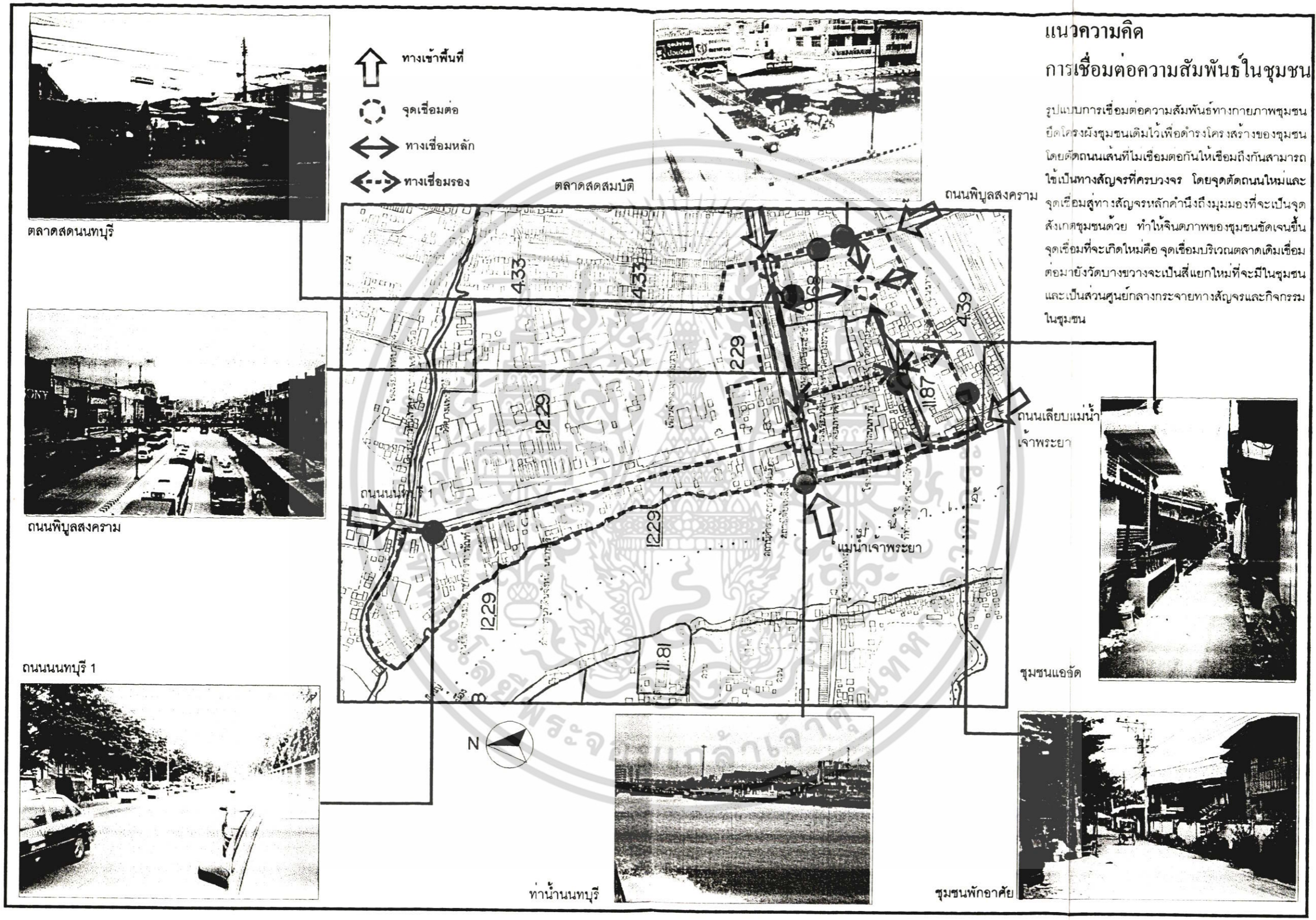


วัดบางขวาง

หอนาฬิกา
จ.นนทบุรี



ภาพที่ 5.4 แนวความคิดการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมที่สำคัญในชุมชน
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



แนวความคิด
การเชื่อมต่อความสัมพันธ์ในชุมชน

รูปแบบการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ทางกายภาพชุมชนยึดโครงสร้างชุมชนเดิมไว้เพื่อดำรงโครงสร้างของชุมชน โดยตัดถนนเส้นที่ไม่เชื่อมต่อกันให้เชื่อมถึงกันสามารถใช้เป็นทางสัญจรที่ครบวงจร โดยจุดตัดถนนใหม่และจุดเชื่อมสู่ทางสัญจรหลักคำนึงถึงมุมมองที่จะเป็นจุดสังเกตชุมชนด้วย ทำให้จินตภาพของชุมชนชัดเจนขึ้น จุดเชื่อมที่จะเกิดใหม่คือ จุดเชื่อมบริเวณตลาดเดิมเชื่อมต่อกับวัดบางขวางจะเป็นสี่แยกใหม่ที่มีในชุมชนและเป็นส่วนศูนย์กลางกระจายทางสัญจรและกิจกรรมในชุมชน



ตลาดสดนทบุรี



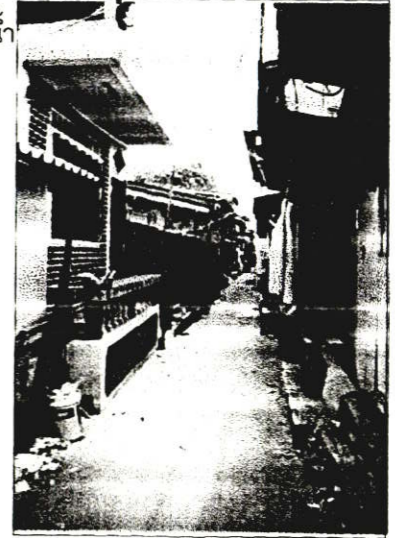
ถนนพหลุสงคราม



ถนนนนทบุรี 1



ตลาดสดสมบัติ

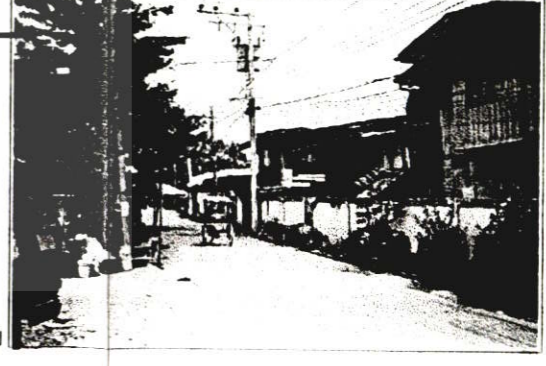


ถนนเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา

ชุมชนแออัด



หมู่บ้านนทบุรี



ชุมชนพักอาศัย

ภาพที่ 5.5 แนวความคิดการเชื่อมต่อความสัมพันธ์ทางกายภาพภายในชุมชน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิได้อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

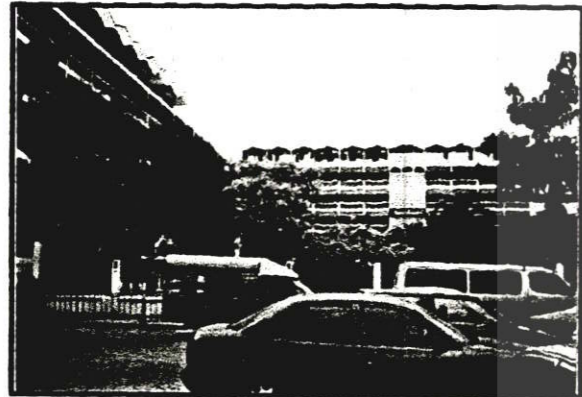
แนวความคิด

การจัดกลุ่มกิจกรรมชุมชนทำน่านนทบุรี

กลุ่มกิจกรรมสำหรับผังชุมชนทำน่านนทบุรีใหม่ กำหนดออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ โดยอ้างอิงที่ตั้งกับกิจกรรมเดิม คงรูปแบบลักษณะเด่นของกิจกรรมเดิมไว้และแทรกรูปแบบกิจกรรมที่ควรจะมีเพิ่มเติมบรรยากาศให้ชุมชน

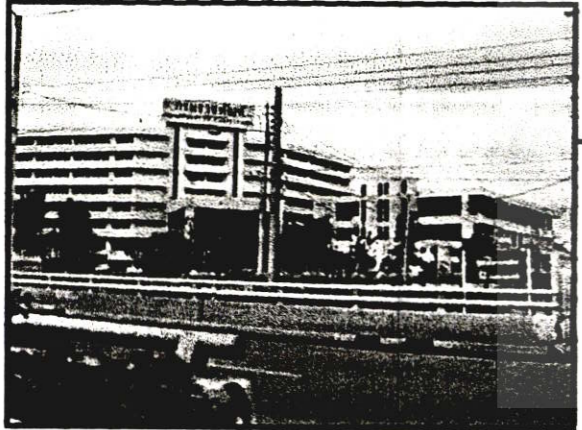


อาคารพาณิชย์ถนนประชาราษฎร์ 1

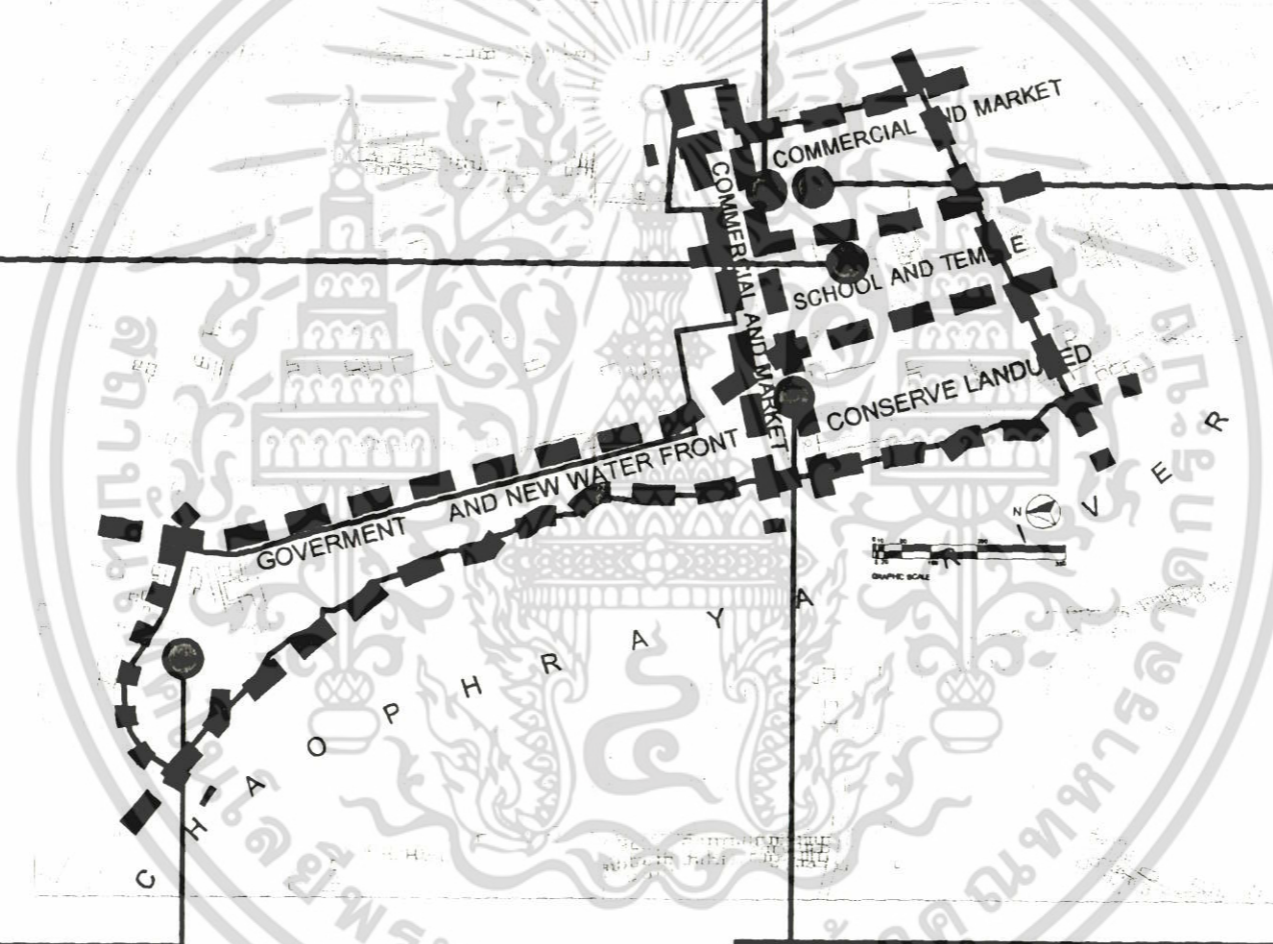


โรงเรียนรัตนวิเบต

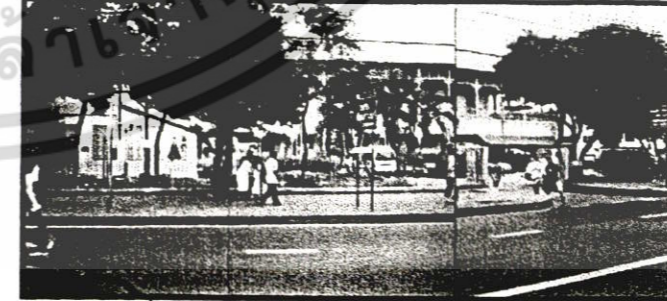
2.กลุ่ม SCHOOL AND TEMPLE เป็นพื้นที่อนุรักษ์ของการศึกษาและวัดเป็นพื้นที่วัฒนธรรมเชื่อมต่อกความสัมพันธ์กับกลุ่มอนุรักษ์ กิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นการเรียนการสอนและปลูกฝังจิตสำนึกทางวัฒนธรรมให้แก่คนในชุมชนโดยเฉพาะชาวพุทธ ใช้ทำพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อให้สังคมในชุมชนเข้มแข็งและเป็นสิ่งเตือนใจให้ชุมชนอยู่ในศีลธรรม



กรมราชทัณฑ์

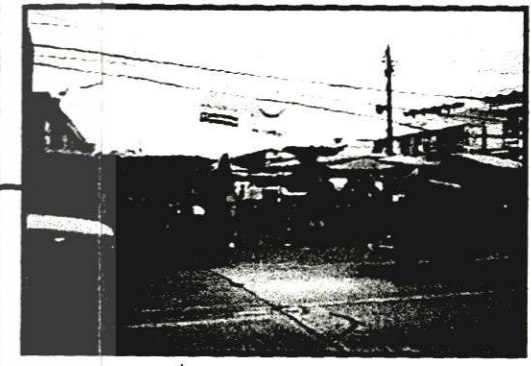


4.กลุ่ม GOVERNMENT AND NEW WATER FRONT กิจกรรมที่พัฒนาในพื้นที่ บางส่วนที่ย้ายราชการออกไป โดยรวบรวมส่วนราชการที่ยังใช้ อยู่ รวมอยู่ในพื้นที่หนึ่งใน Zone กรมราชทัณฑ์ และสร้างกิจกรรมใหม่ให้เกิดขึ้นสนองความต้องการของชุมชน เช่น ที่ออกกำลังกาย ศูนย์ประชุมเพื่อจัดแสดงศิลปะต่าง ๆ โดยกิจกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นส่วนพักผ่อนและศูนย์วัฒนธรรมรองรับการท่องเที่ยว



ศาลากลางเก่า จ.นทบุรี

1. กลุ่ม COMMERCIAL AND MARKET เป็นกลุ่มกิจกรรมการค้าที่เป็นรายได้และจุดเด่นของชุมชน รวมไปถึงกลุ่ม RETAIL SHOP ด้วย การค้าในลักษณะนี้เป็นการค้าที่หลากหลายค้าส่งและค้าปลีก เป็นการค้าระดับจังหวัด โดยให้การเจริญเติบโตของ กลุ่มกิจกรรมนี้ขยายออกสู่นอก ขยายไปส่วนอื่นของพื้นที่เชื่อมต่อและขยายไปกับถนนพินุลสงครามและถนนประชาราษฎร์ 1



ตลาดสดถนนนทบุรี

3.กลุ่ม CONSERVE LANDUSED เป็นพื้นที่อนุรักษ์ของชุมชน โดยมีศาลากลางเก่าเป็นศูนย์กลางของพื้นที่อนุรักษ์อาคารพิพิธภัณฑ์ และกันพื้นที่ริมน้ำเป็นพื้นที่พักผ่อนและเป็นที่ว่างเพื่อส่งเสริมให้อาคารอนุรักษ์ไม่มีสิ่งบดบังและสง่างาม อีกทั้งใช้ประโยชน์ในการพักผ่อนของประชาชนในชุมชนและผู้สัญจรไป-มา



ภาพที่ 5.7 แนวความคิดการจัดกลุ่มกิจกรรมชุมชนทำน่านนทบุรี เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

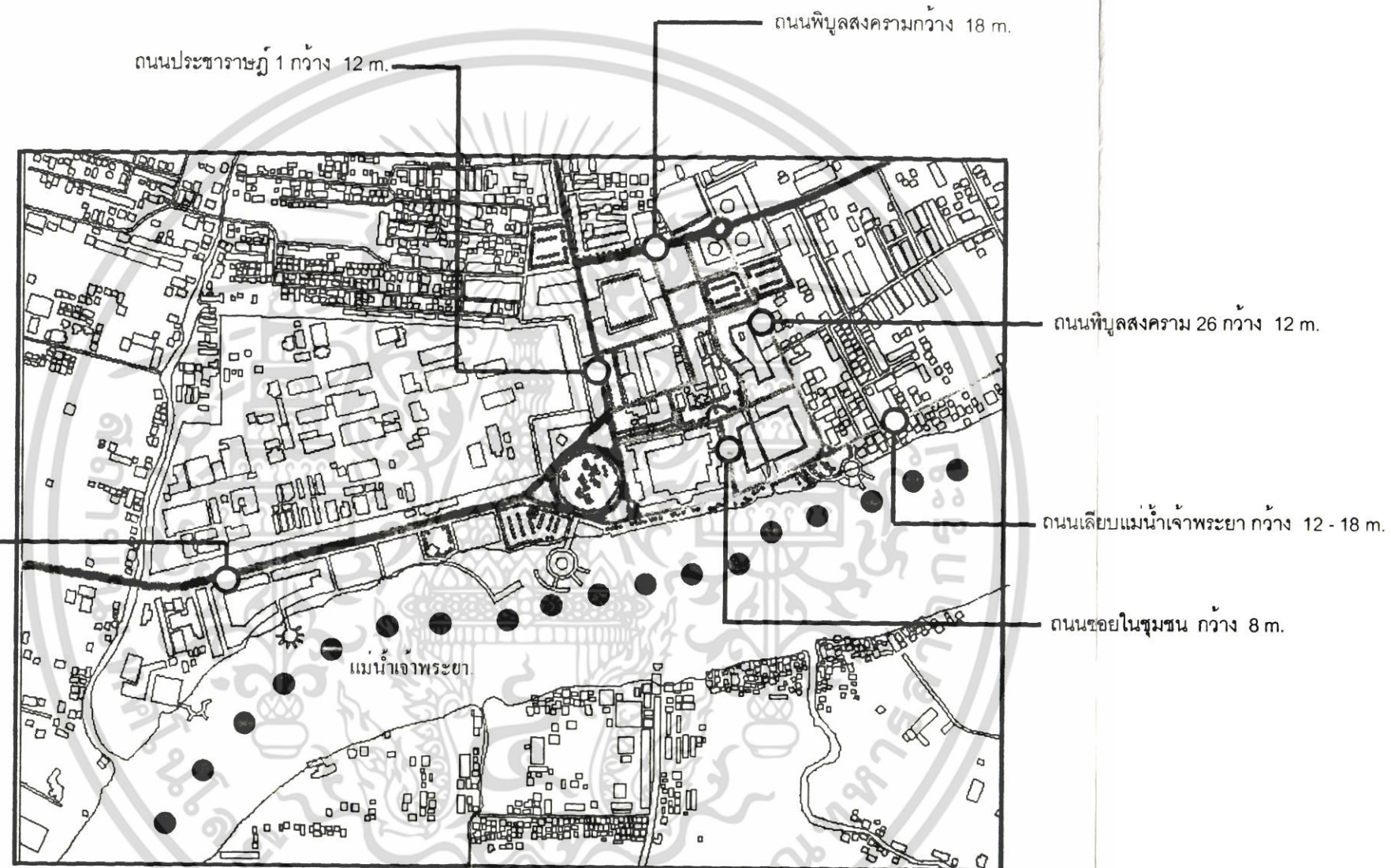
แนวความคิดการแบ่งระบบทาง

สัญจรชุมชนทำน่านนทบุรี

ระบบทางสัญจรของชุมชนทำน่านนทบุรีแบ่งออกได้เป็น 2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ ทางน้ำคือแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนทางบกใช้ระบบตารางมาผสมกับระบบถนนเดิม ทำให้ระบบทางสัญจร สมบูรณ์โดยคงโครงสร้างของระบบผังชุมชนเดิมไว้

สามารถแบ่งลำดับศักดิ์ของถนนได้ดังนี้

1. ทางสัญจรหลัก ได้แก่ ถนนพหลุสงคราม
ถนนพระราชารักษ์ 1
ถนนนนทบุรี 1
2. ทางสัญจรรอง ได้แก่ ถนนพหลุสงคราม 26
ถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา
3. ทางสัญจรย่อย ได้แก่ ซอยต่าง ๆ ในชุมชน



ถนนที่เป็นสายสัญจรหลักจากแบบสอบถามจะอยู่ที่ ถนนพหลุสงคราม การเชื่อมต่อถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยาจะช่วยกระจายการจราจรในช่วงโมงเร่งด่วน และการเปลี่ยนทางสัญจรในอนาคตจะทำให้ถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยาจะเป็นถนนสายหลักแทนถนนพระราชารักษ์ 1 และถนนพระราชารักษ์ 1 ในช่วงทำน่านนทบุรี จะเปลี่ยนเป็นถนนคนเดินทำหน้าที่เป็นถนนวัฒนธรรม

ทางสัญจรทางน้ำ คือแม่น้ำเจ้าพระยา ผังใหม่ออกแบบให้สามารถเชื่อมต่อกับทางบกได้ดีขึ้น สามารถที่จะจอดรถ และสามารถลงเรือได้เลย อีกบทบาทที่จะส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมขึ้น คือการท่องเที่ยวเมื่องนนท์



- | | | |
|----------------|--|--|
| ทางสัญจรหลัก | | การแบ่งระยะทางสัญจรจากทางแยกหนึ่งไปสู่อีกทางแยกหนึ่ง |
| ทางสัญจรรอง | | จะไม่เกิน 150 เมตร เพื่อประโยชน์ทางด้านความปลอดภัย |
| ทางสัญจรย่อย | | และสร้างจุดแวะพัก เพื่อพักเหนื่อย ผังใหม่ออกแบบให้มี |
| ทางสัญจรทางน้ำ | | การส่งเสริมการเดินทาง โดยการสร้างชุมชนให้มีความร่มรื่น |
| | | และบรรยากาศน่าเดิน ย่านการค้าที่น่าดึงดูดผู้สัญจรไปมา |

ภาพที่ 5.8 แนวความคิดการแบ่งระบบทางสัญจรชุมชนทำน่านนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูงานเท่านั้น เมื่อผู้ดูเห็นภาพไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

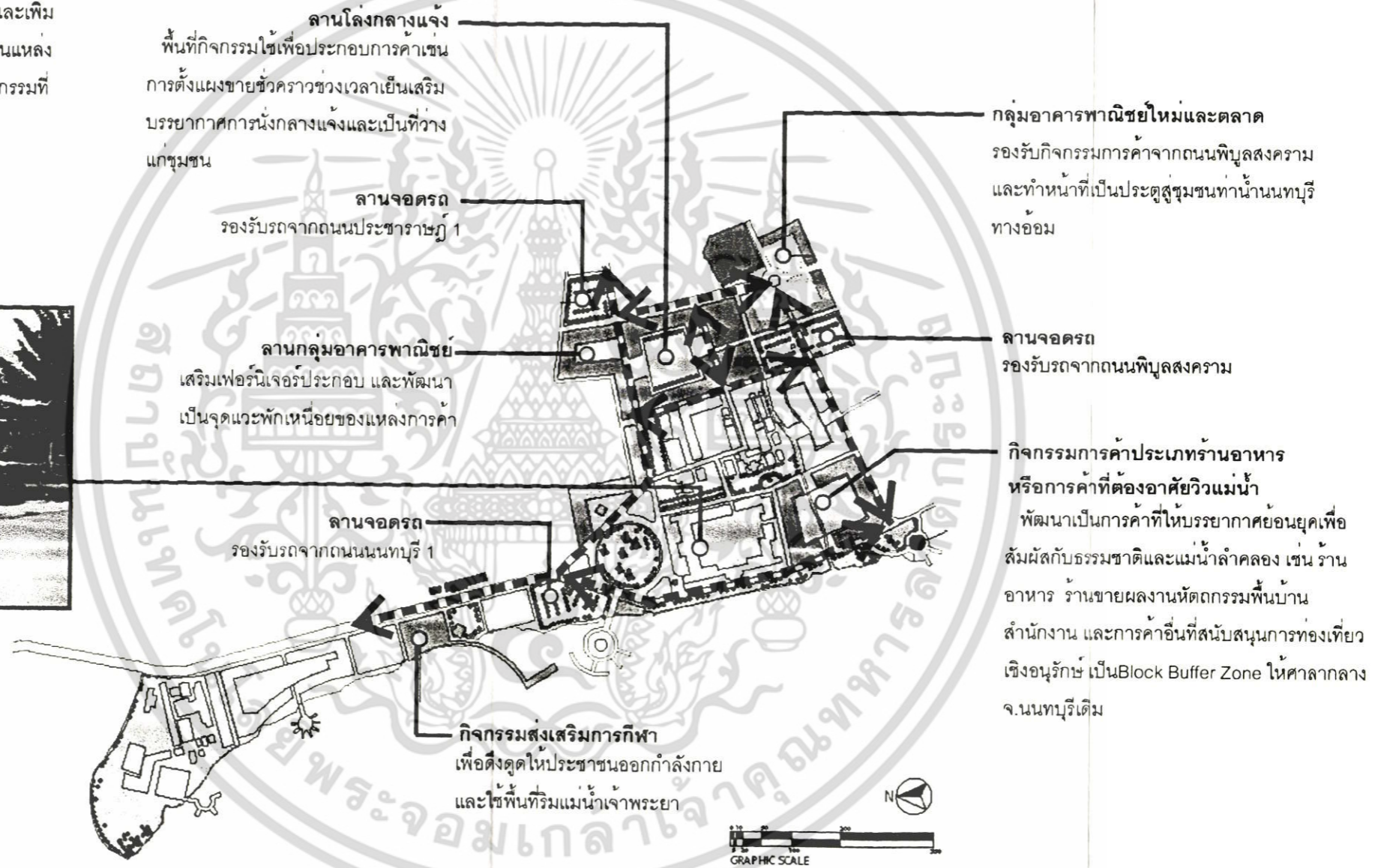
แนวความคิดการสร้างจุดดึงดูด

การใช้พื้นที่ในผังชุมชนทำน่านนทบุรี

ผังชุมชนทำน่านนทบุรีในส่วนนี้แนวความคิดหลักคือคงลักษณะกิจกรรม และวิถีชีวิตเดิมๆ ของชุมชนไว้และเพิ่มส่วนกิจกรรมบางส่วนเช่นพัฒนาพื้นที่ริมแม่น้ำ เป็นแหล่งวัฒนธรรม เพื่อให้ชุมชนสามารถประกอบกิจกรรมที่สามารถเล่าเรื่องราวของเมืองนทบุรีได้



ศาลากลางเก่า จ.นทบุรี



ภาพที่ 5.9 แนวความคิดการสร้างจุดดึงดูดการใช้พื้นที่ในผังชุมชนทำน่านนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

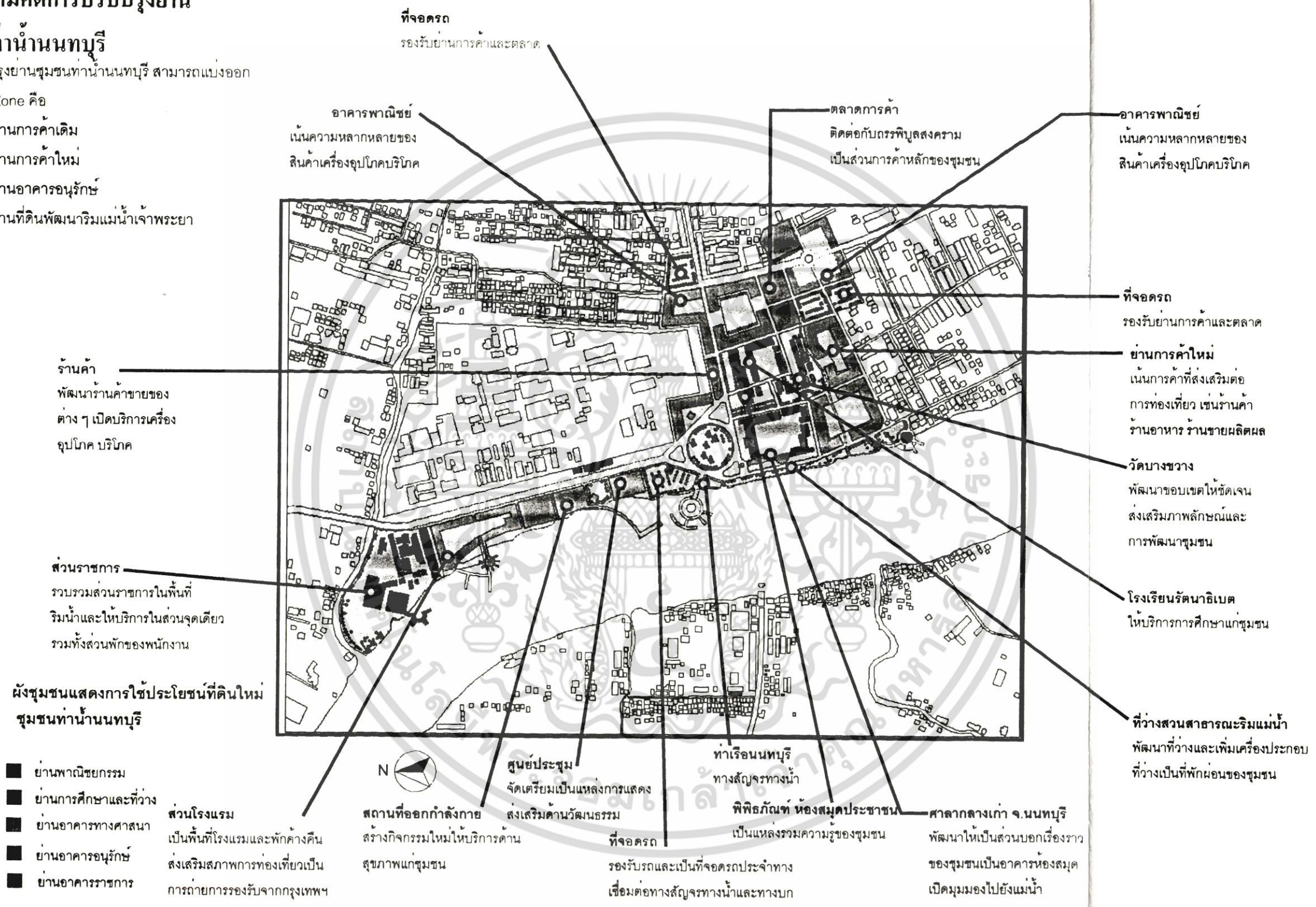
แนวความคิดการปรับปรุงย่าน

ชุมชนทำน่านนทบุรี

การปรับปรุงย่านชุมชนทำน่านนทบุรี สามารถแบ่งออก

ได้เป็น 4 Zone คือ

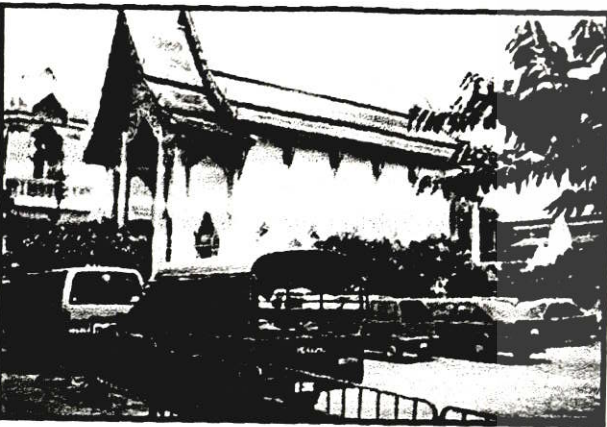
- Zone 1 ย่านการค้าเดิม
- Zone 2 ย่านการค้าใหม่
- Zone 3 ย่านอาคารอนุรักษ์
- Zone 4 ย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา



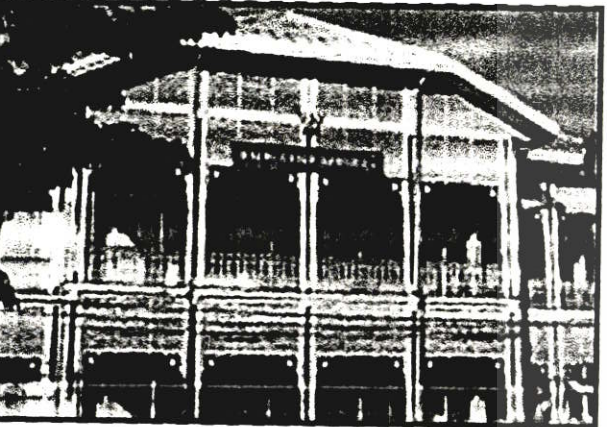
ภาพที่ 5.10 แนวความคิดการปรับปรุงพื้นที่ในผังชุมชนทำน่านนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนทำน่านทบุรี



วัดบางขวาง



ศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี

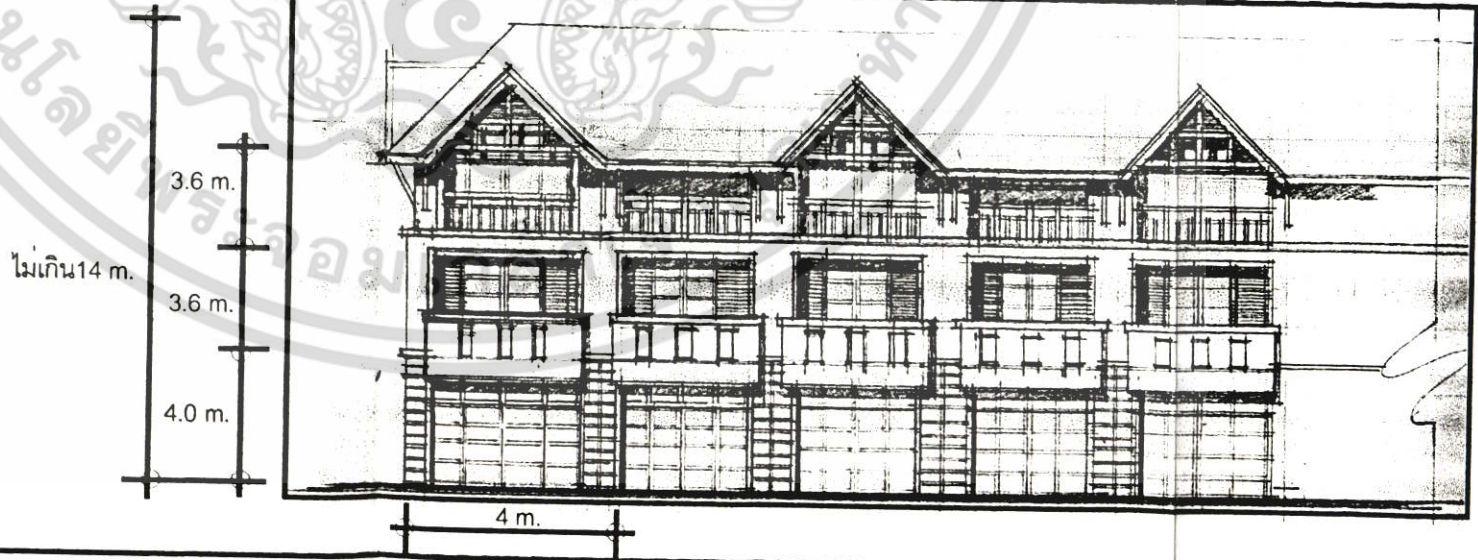
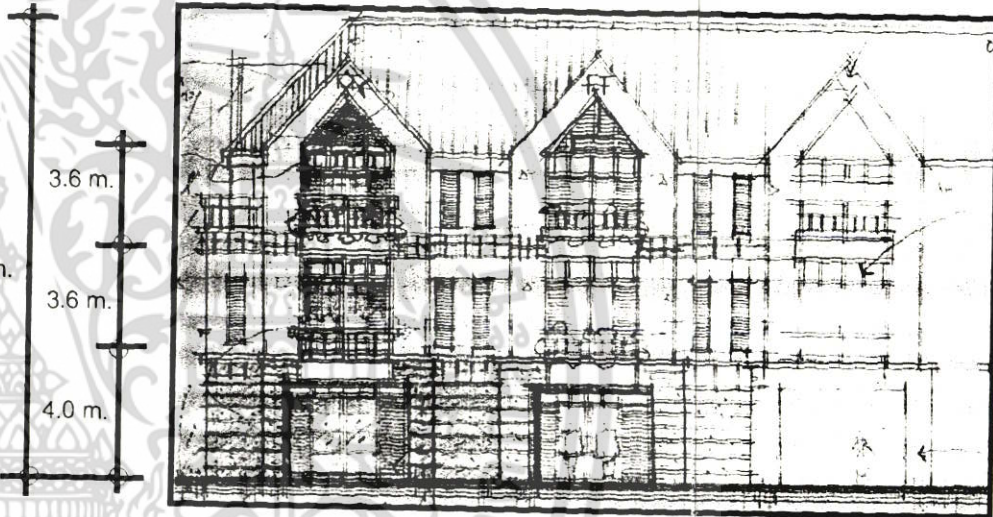


พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

รูปแบบสถาปัตยกรรมที่ปรับปรุงใหม่
 ออกแบบให้มีความกลมกลืนกับรูปแบบสถาปัตยกรรม
 เดิม ยึดถือศาลากลางเก่าเป็น ต้นแบบในการพัฒนา
 ดึงส่วนสวยงามของสถาปัตยกรรมมาใช้เช่น ไม้ระแนง
 ราวระเบียงโปร่ง สัดส่วนอาคารออกแบบ ไม่ให้ชมอาคาร
 เดิม เส้น Sky Line ดึงความเป็นเอเชีย และไทยคือลาย
 เส้นที่วัดเจ็วียน มีความเรียบคมทางสถาปัตยกรรม คั้น
 สุขุมชน รูปแบบวัสดุที่ใช้ก่อสร้าง เลือกใช้วัสดุที่มีความ
 คงทน และสีสัน สงบสงเสริมให้สถาปัตยกรรมเดิมมีคุณค่า
 และเอื้อให้บรรยากาศชุมชน มีบรรยากาศที่สวยงาม

รูปแบบอาคารพาณิชย์แบบใหม่ แบบที่ 1

รูปแบบอาคารพาณิชย์แบบใหม่ แบบที่ 2



ภาพที่ 5.11 แนวความคิดการปรับปรุงพื้นที่ในผังชุมชนทำน่านทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงย่าน ZONE 1 ย่านการค้าเดิม

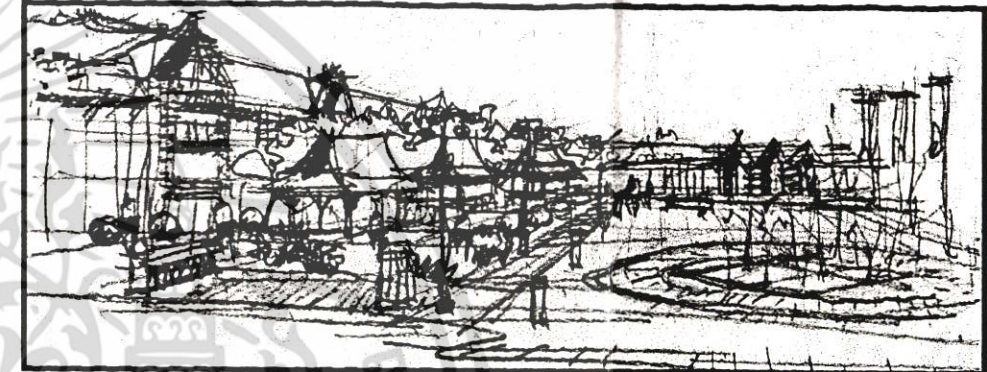
การค้าเป็นรูปแบบการค้าสินค้าอุปโภคบริโภค สำหรับ
การใช้ชีวิตประจำวันมีความหลากหลาย ของสินค้าสนับสนุน
กิจกรรมตลาด มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจตลอดเวลา
เป็นรายได้และแหล่งประกอบอาชีพของชุมชน
ตลาดสดสนองตอบในระดับจังหวัด เป็นสินค้าทางการ
เกษตร สินค้าบริการและเป็นครัวของชุมชน



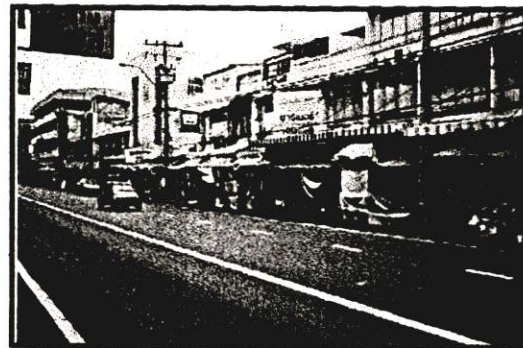
แผนที่ย่านการค้าเดิม Zone 1

ตลาดสดนนทบุรี
ปัญหา
มีความแออัดในพื้นที่สูง ตัวอาคารทรุดโทรม
เกิดปัญหาทางสภาพแวดล้อม และขาดพื้นที่ใน
การซื้อขาย ไม่เอื้อต่อผู้ใช้

1



ทางแก้
ทำลานโล่งรับกิจกรรมตลาดและชั๊บบาคาร
ตลาดไว้ติดต่อกับถนนพหลุสงครามโดยตรง
จัดอุปกรณ์เฟอร์นิเจอร์ประกอบลานโล่ง เช่น
น้ำพุ ที่นั่ง ศาลานั่ง ไฟฟ้าแสงสว่าง เป็นต้น

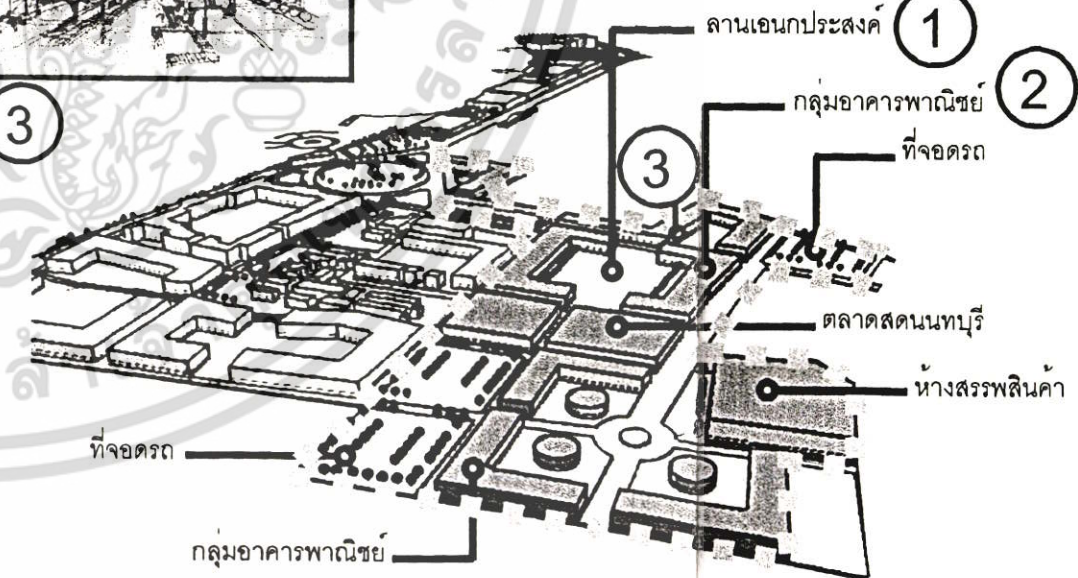


อาคารพาณิชย์ริมถนนประชาราษฎร์ 1
ปัญหา
ตัวอาคารขาดความสวยงามด้านหน้าอาคาร
เกิดความแออัดเนื่องจากการวางของขายหน้า
ร้าน กั้นสาดอาคารทำลายภูมิทัศน์โดยรวมของ
ชุมชน

2

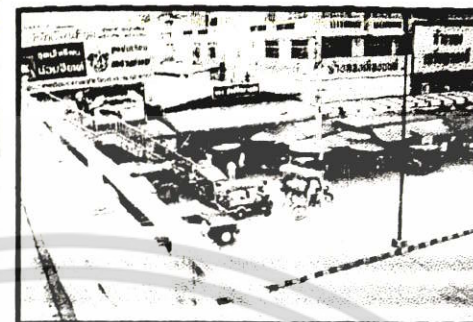
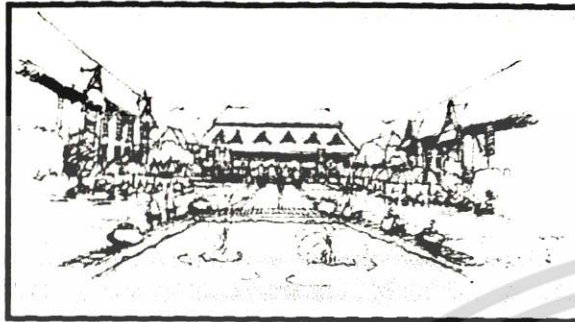
ทางแก้
ปรับปรุงตัวอาคารและหน้าตา ให้มีสัดส่วนที่กลมกลืน
สวยงาม ทางเท้าด้านหน้าหรือกันสาดออก และใส่เครื่อง
ประกอบถนน

3



ภาพที่ 5.12 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าเดิม Zone 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



4
 กลุ่มอาคารพาณิชย์ริมถนนประชากรหมู่ 1
 ปัญหา
 อาคารขาดความชัดเจนทางสถาปัตยกรรม
 ขาดเครื่องประกอบถนน สายไฟระโยงระยาง
 บรรยากาศทางเท้าไม่สวยงาม

ทางแก้
 ปรับปรุงตัวอาคารและหน้าตา ให้มีสัดส่วนที่กลมกลืน
 สวยงาม เพิ่มบรรยากาศเช่น น้ำพุให้แกที่ว่างระหว่าง
 อาคาร เพิ่มต้นไม้ ไม้พุ่ม ที่นั่งเป็นต้น

5
 ตลาดสดสมบัติ
 ปัญหา
 ทางเข้าขาดความชัดเจนทางสถาปัตยกรรม
 อาคารมีสภาพชำรุด และแออัด แผงขายไม่เป็น
 ระเบียบ เกิดมลภาวะ

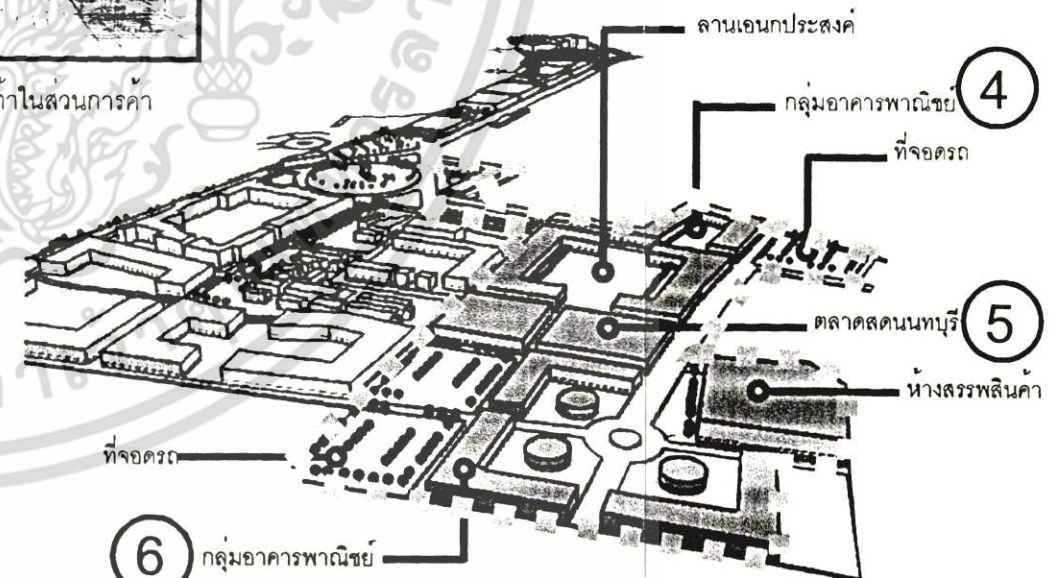
ทางแก้
 ตัวอาคารปรับพื้นที่ตลาดให้เป็นตลาดที่สามารถรองรับ
 ภารกิจการค้าได้อย่างสะดวก เพิ่มพื้นที่ว่างให้ตัว
 อาคาร รักษาความสะอาด และเพิ่มต้นไม้ในบางจุด



6
 กลุ่มอาคารพาณิชย์ริมถนนพหลโยธิน
 ปัญหา
 ความแออัดและเพิงขายของทางเท้าทำให้
 ทางเข้าทำน้ำไม่สวยงาม สายไฟฟ้าและการ
 จอดรถริมถนนขวางการจราจร อาคารไม่สวย
 งาม

ทางแก้
 ปรับปรุงตัวอาคารและหน้าตา และออกแบบทางเท้า
 ผู้คนสามารถเดินได้โดยสะดวก ยกเลิกเพิงขายของ
 โดยย้ายไปในส่วนลานเอนกประสงค์แทน

บรรยากาศทางเท้าในส่วนการค้า



ภาพที่ 5.13 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าเดิม Zone 1
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงย่าน

ZONE 2 ย่านการค้าใหม่

การค้าเป็นรูปแบบการค้าสินค้าอุปโภคบริโภค แต่มีลักษณะพิเศษ คือเป็นย่านการค้าที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวและใช้พื้นที่ริมน้ำ เช่น ร้านอาหาร ร้านขายสินค้าทางวัฒนธรรม ทางเดินริมน้ำหลังวัดบางขวาง เป็นทางเดินที่ให้บริการแก่คนรุ่น และร้านค้า สำนักงาน และการค้าสินค้าก็มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจ



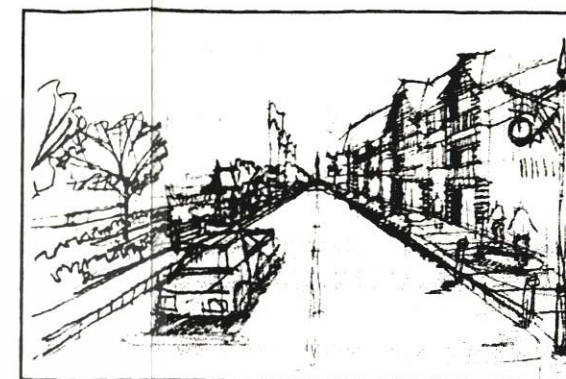
แผนที่ย่านการค้าใหม่ Zone 2



อาคารพักอาศัย
ปัญหา
อาคารทรุดโทรม ขาดการพัฒนาเพื่อรองรับเป็นแหล่งการค้าใหม่

1

ทางแก้
ปรับปรุงอาคารเป็นอาคารพาณิชย์ และปรับปรุงถนนเป็นถนนที่รองรับการพาณิชย์

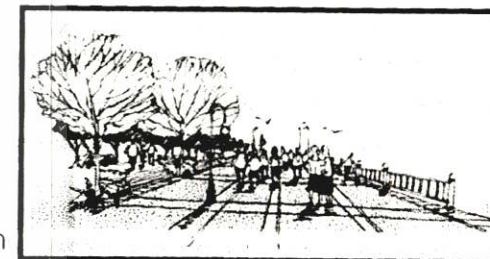


อาคารพักอาศัย 3 ชั้น
ปัญหา
สิ่งก่อสร้าง ทาวเฮ้าส์ขาดความโดดเด่นและไม่สอดคล้องกับรูปแบบชุมชน

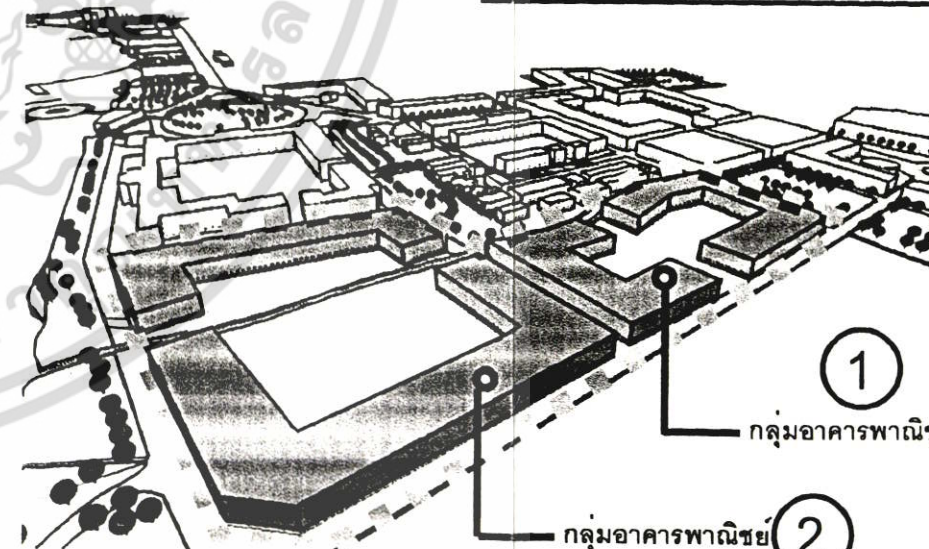
2



ทางแก้
ปรับปรุงอาคารโดยใส่ความกลมกลืนทางสถาปัตยกรรมต้นแบบ และพัฒนาระบบถนนรองรับการพาณิชย์ เตรียมที่จอดรถริมถนนในบางจุด



บรรยากาศริมแม่น้ำเจ้าพระยา



1

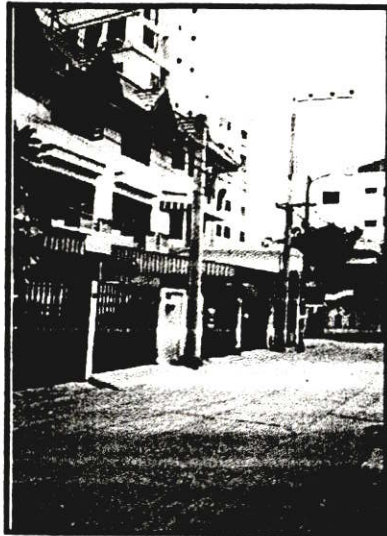
กลุ่มอาคารพาณิชย์

2

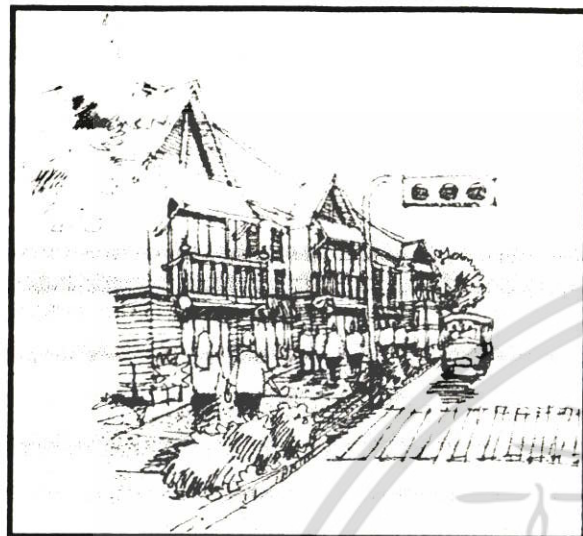
กลุ่มอาคารพาณิชย์

ภาพที่ 5.14 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าใหม่ Zone 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



3 กลุ่มอาคารพาณิชย์ ปัญหา อาคารไม่เป็นระเบียบ ขาดความกลมกลืนของสภาพแวดล้อม บรรยากาศคับแคบขาดจุดน่าสนใจ

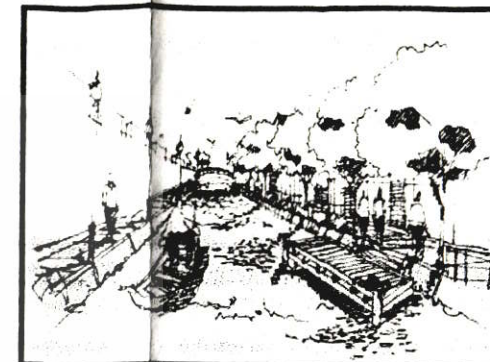


ทางแก้ ปรับปรุงสภาพอาคาร เพิ่มระบบทางเดินเท้า และบรรยากาศทางเดินที่ร่มรื่นแก้ทางเท้าเพิ่มไฟจราจรสำหรับทางเท้า



4 อาคารพาณิชย์ริมคลอง

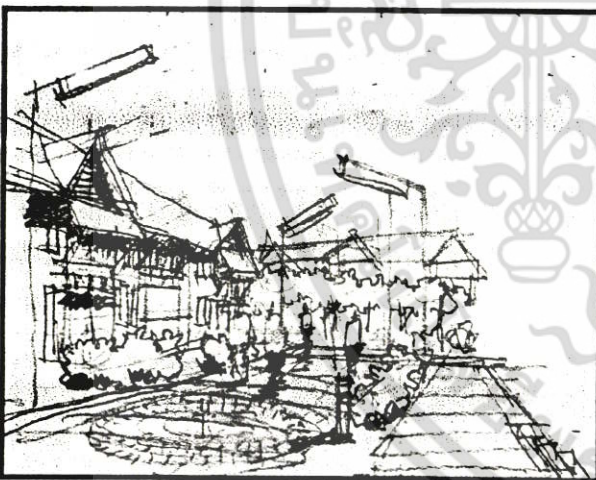
ปัญหา คลองสภาพเสื่อมโทรม ขยะ และความเสื่อมของสิ่งแวดลอม ชุมชนแออัดบ้านเรือนทรุดโทรม



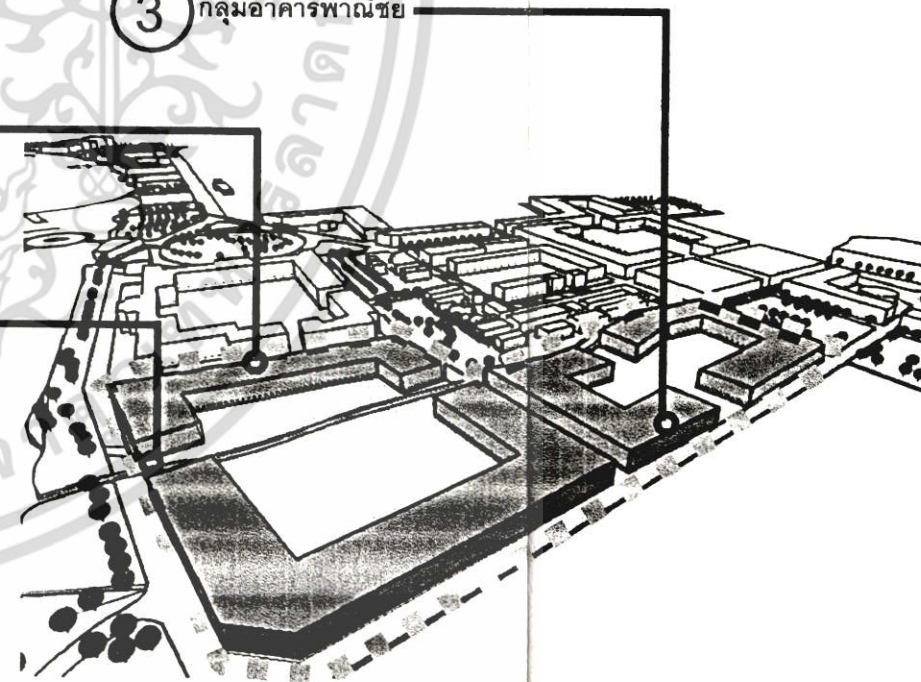
4 ทางแก้ แก้ไขปัญหาขยะในคลอง และจัดกิจกรรมให้คลองเป็นแหล่งการค้าเดิม พายเรือขายของและบริการเรือพาย ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นริมคลอง



5 อาคารพาณิชย์หลังศาลากลาง ปัญหา ซอยถนนขาดความร่มรื่น และตัวอาคารไม่เป็นระเบียบ การจอดรถริมถนนเกะกะ



ทางแก้ ปรับปรุงหน้าตาอาคาร และเพิ่มระบบทางเท้าให้ชุมชน ให้อาคารส่งเสริมความสวยงามของศาลากลาง เป็นความกลมกลืนทางสถาปัตยกรรม



5 อาคารพาณิชย์หลังศาลากลาง

4 อาคารพาณิชย์ริมคลอง

3 กลุ่มอาคารพาณิชย์

ภาพที่ 5.15 แนวความคิดการปรับปรุงย่านการค้าใหม่ Zone 2 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

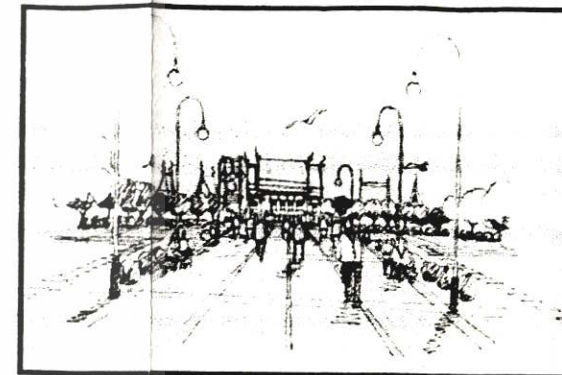
แนวความคิดการปรับปรุงย่าน

ZONE 3 ย่านอาคารอนุรักษ์

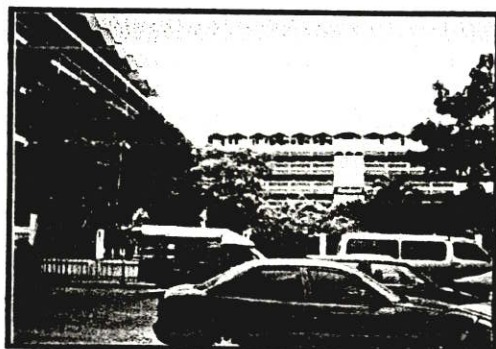
อาคารที่ตั้ง ตั้งอยู่ใจกลางผังชุมชน เป็นแกนของชุมชน กลุ่มอาคารทำหน้าที่เป็นแหล่งรวมกิจกรรมการเรียนรู้ สืบทอดเรื่องราวของเมืองนนทบุรี อาคารเรียนเป็นแหล่งการศึกษา วัดบางขวางเป็นแหล่งทางศาสนา และเป็นจุดศูนย์รวมของชุมชน ศาลากลางเป็นศูนย์กลางของเมืองนนท์ พัฒนาZone นี้เป็นส่วนสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์



1
วัดบางขวาง
ปัญหา
 ลานวัดถูกนำเป็นที่จอดรถ ขาดที่ว่างเพื่อความสง่าของอาคาร อาคารขาดความต่อเนื่องกับชุมชน



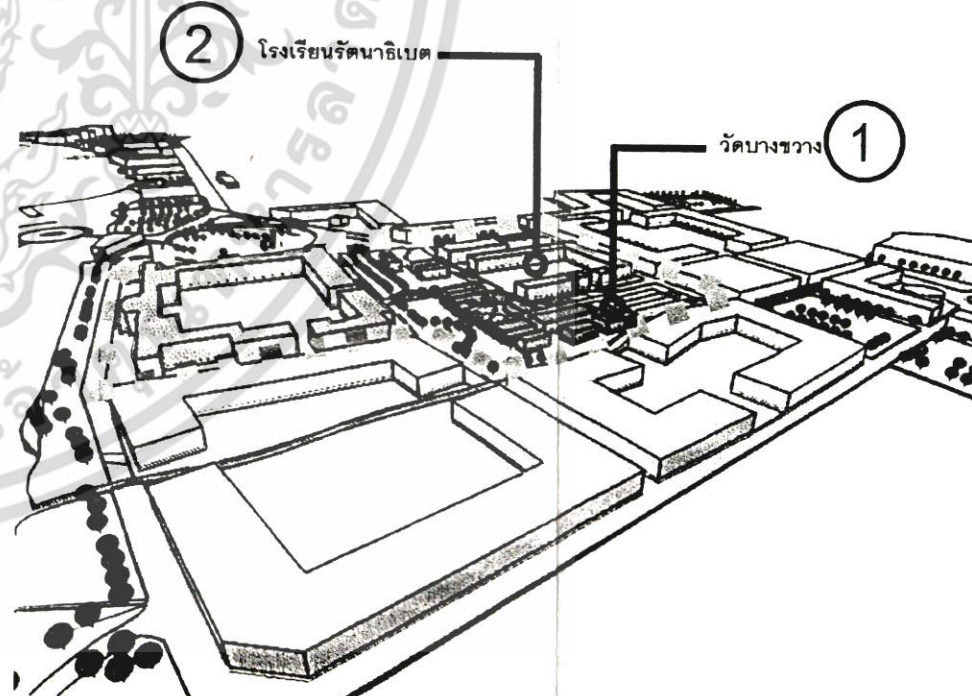
ทางแก้
 เปิดส่วนโล่งเข้าสู่วัดบางขวางให้ลานกลางแจ้งเป็นส่วนทำให้อาคารมีความสง่างาม และเพิ่มเครื่องประกอบถนน จัดแนวเสาไฟฟ้าให้เป็นระเบียบเน้นจุดนำสายตาไปสู่วัดบางขวาง



2
โรงเรียนรัตนวิเบต
ปัญหา
 ที่ว่างด้านหน้าอาคารขาดความต่อเนื่องกับชุมชน และมีสิ่งกีดขวางทางสายตา

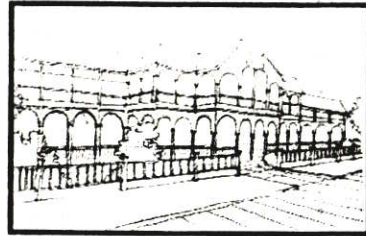


ทางแก้
 เปิดส่วนนำสายตาจากถนนประชาธิปไตย 1 เข้าสู่ตัวอาคาร และปรับปรุงที่ว่างด้านหน้าเป็นสวน และวางปะติมากรรมสร้างจุดเด่นให้พื้นที่



ภาพที่ 5.16 แนวความคิดการปรับปรุงย่านอาคารอนุรักษ์ Zone 3

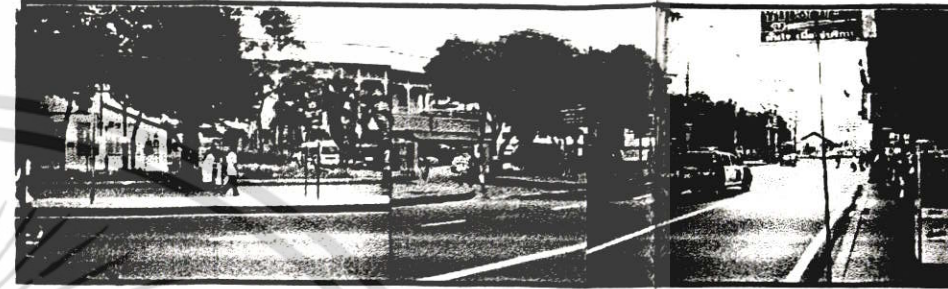
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



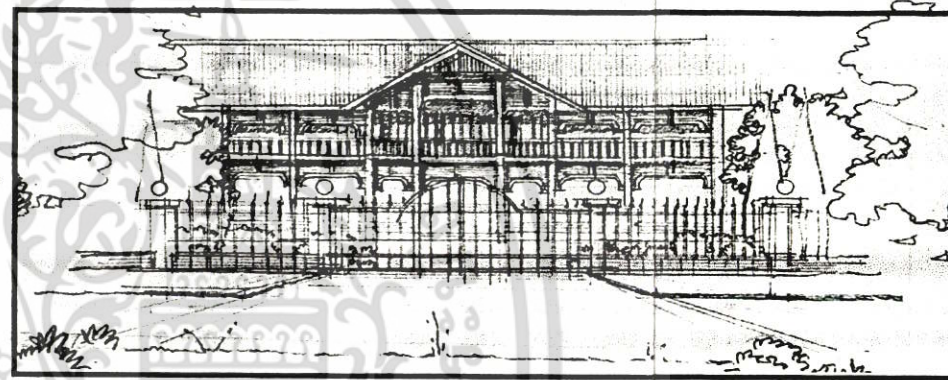
บรรยากาศศาลากลางเก่า จ.นนท์

3 ศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี

ปัญหา
อาคารด้านหน้าขาดความสง่างามและอาคารขาดที่ว่างเพื่อเสริมความโดดเด่น



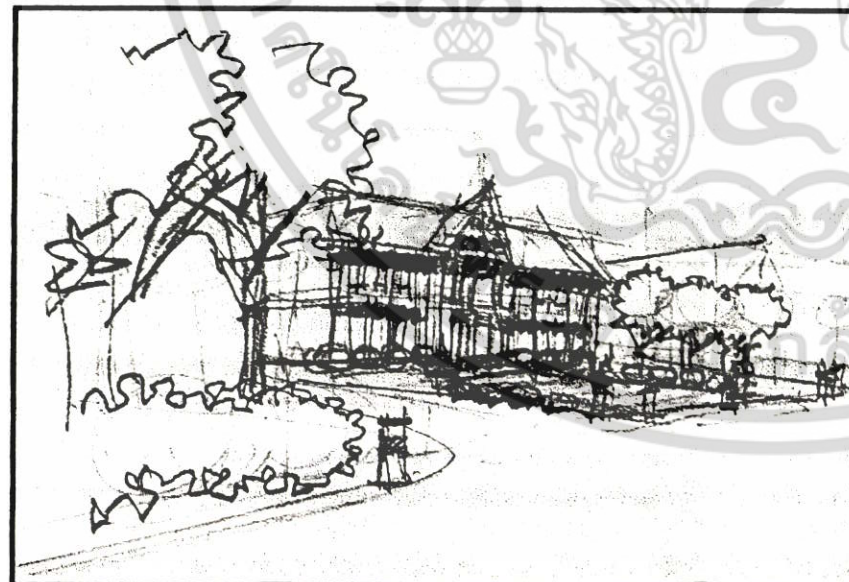
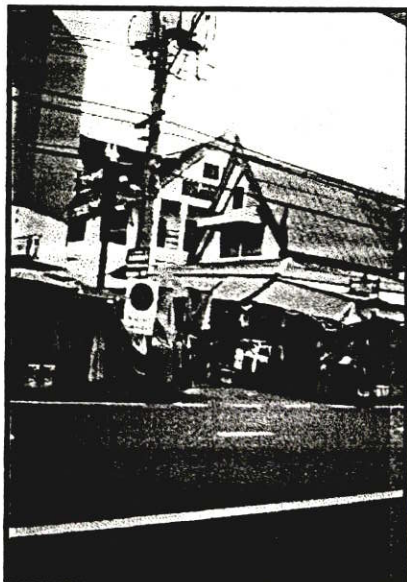
ทางแก้
นำต้นไม้ที่บดบังอาคารออกและเพิ่มพื้นที่ด้านหน้าในการเป็นที่ว่างเพื่อมุมมองของอาคาร และนำน้ำมาสะท้อนเงาอาคารด้านหน้าเพิ่มความโดดเด่นของอาคาร ศาลากลางเก่า จ. นนทบุรี



4 พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

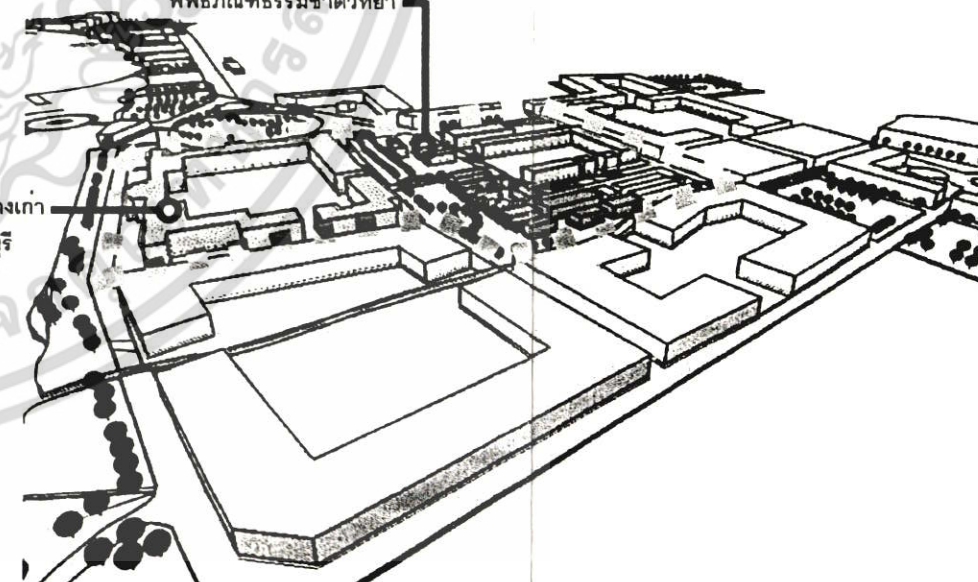
ปัญหา
อาคารด้านหน้าโดนอาคารอื่นบดบังสภาพแวดล้อมโดยรวมแออัดและอาคารไม่โดดเด่น เสาไฟฟ้าเกะกะ แฉงลอยลดความสวยงาม

ทางแก้
นำสิ่งบดบังอาคารออกให้หมดและเพิ่มบรรยากาศด้วยต้นไม้และเพิ่มที่ว่างให้อาคารมีจุดและระยะสำหรับการมอง บูรณะอาคารให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์



4 พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา

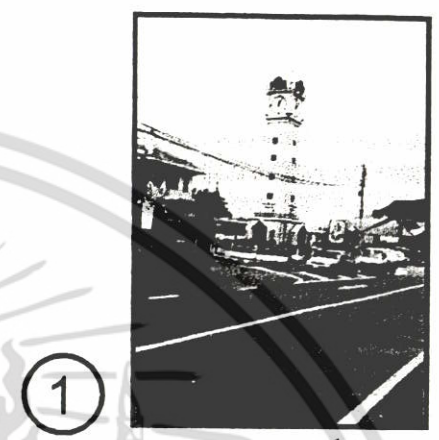
3 ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี



ภาพที่ 5.17 แนวความคิดการปรับปรุงย่านอาคารอนุรักษ์ Zone 3 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงย่าน
ZONE 4 ย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา

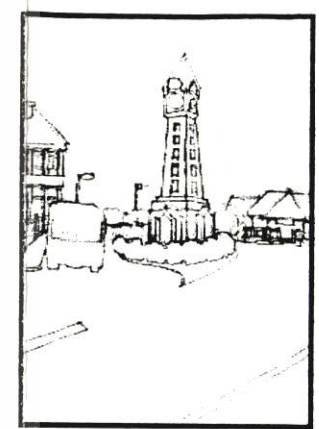
พัฒนาที่ดิน Zone นี้เป็นส่วนพักผ่อนของชุมชนและเป็นสถานที่เกิดกิจกรรมใหม่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและวัฒนธรรมของเมืองนนท์ พื้นที่หน้าอาคารศาลากลางเก่า พัฒนาเป็นส่วนสาธารณะ และZone ถัดมาที่เป็นกลุ่มอาคารราชการเดิม ที่บางส่วนถูกย้ายออกไปพัฒนาเป็นศูนย์วัฒนธรรม เป็นศูนย์ประชุม อาคารออกกำลังกาย โรงแรม ร้านอาหาร เป็นต้น



1

หอนาฬิกา จ.นนท์

ปัญหา
 เส้นสายไฟฟ้าพาดไปมา เกะกะสายตา
 หอนาฬิกาไม่มีที่ว่าง ในการมอง ตึก
 อาคารพาณิชย์บังบัง



ทางแก้
 นำเส้นสายไฟฟ้าพาดไปมาออก
 รื้อถอนสถาปัตยกรรมที่บังบัง
 หอนาฬิกาออก และบูรณะหอนาฬิกา
 ให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์



2

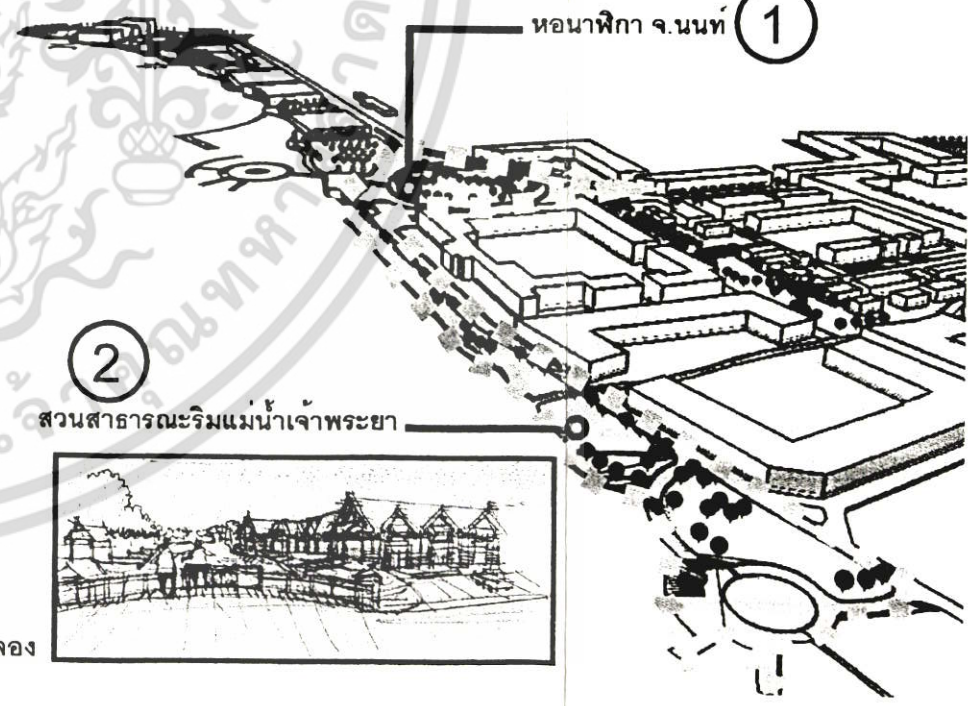
สวนสาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ปัญหา
 ที่ว่างไม่เพียงพอ และขาดเครื่องประกอบสวนสาธารณะ
 เช่นม้านั่ง น้ำดื่ม เป็นต้น



ทางแก้
 เชื่อมต่อที่ว่างกับที่ว่างอื่นเพื่อเพิ่มขนาด
 พื้นที่ให้พอเพียง และเพิ่มความร่มรื่นแก่
 สวน เพิ่มม้านั่ง ไฟฟ้าแสงสว่าง ฯ

บรรยากาศอาคารริมคลอง



2

สวนสาธารณะริมแม่น้ำเจ้าพระยา

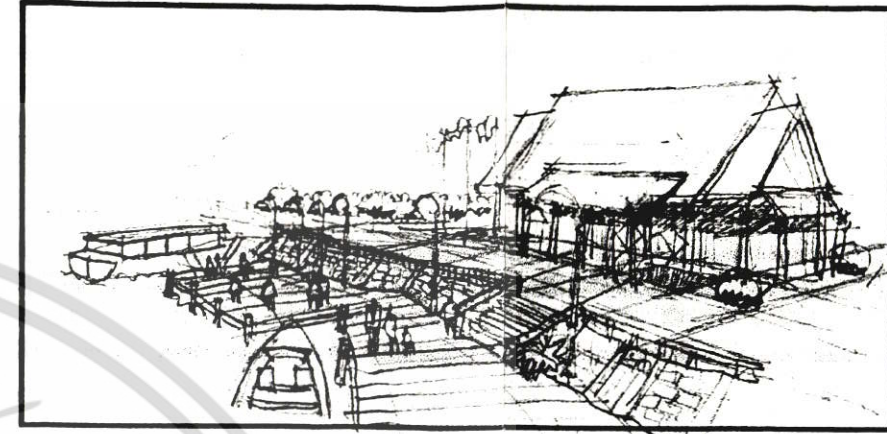
หอนาฬิกา จ.นนท์ 1

ภาพที่ 5.18 แนวความคิดการปรับปรุงย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา Zone 4
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

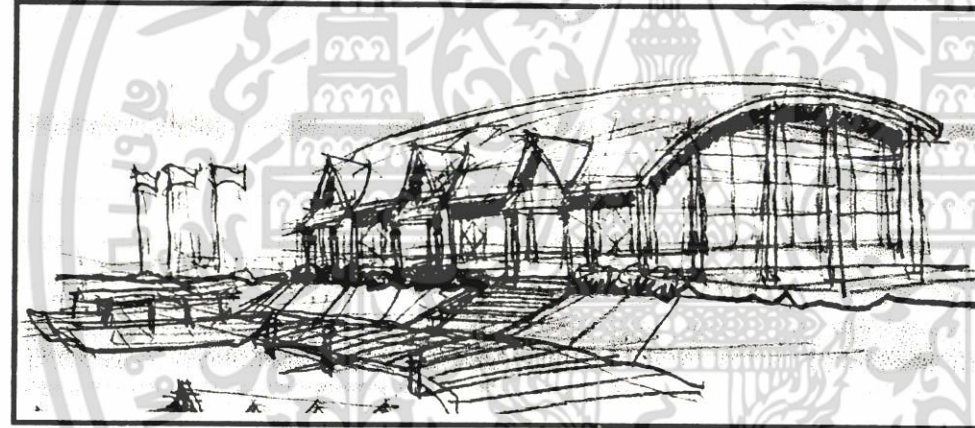
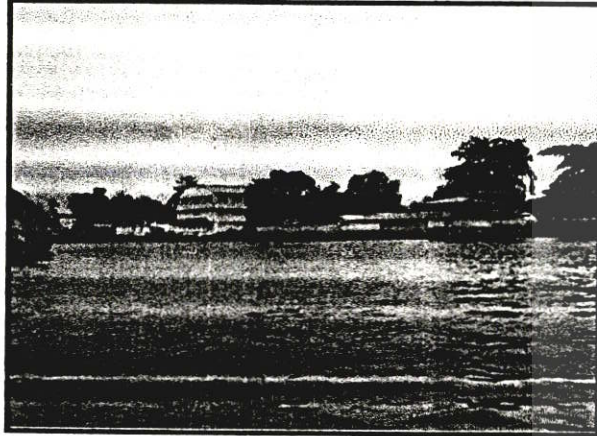
ศูนย์ประชุม

3

ปัญหา
อาคารราชการบางส่วนปิดใช้งาน
และพื้นที่ถูกใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า



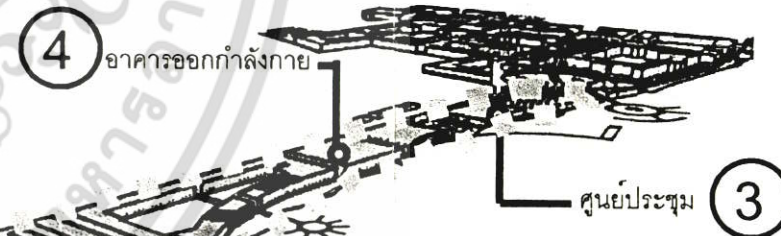
ทางแก้
พัฒนาที่ดินเป็นอาคารศูนย์ประชุม โรงละคร
เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดงานทางวัฒนธรรมของ
จังหวัดนนทบุรี



4 อาคารออกก่าลังกาย

ปัญหา
อาคารเดิมมีสภาพเสื่อมโทรม และไม่มีการใช้งาน
ที่ดินถูกใช้อย่างไม่เต็มศักยภาพ

ทางแก้
พัฒนาที่ดินเป็นอาคารออกก่าลัง ศูนย์กีฬาทางน้ำ
เพื่อสุขภาพของประชาชนในชุมชนและเป็นการพัฒนา
ศักยภาพที่ดิน



ภาพที่ 5.19 แนวความคิดการปรับปรุงย่านที่ดินพัฒนาริมแม่น้ำเจ้าพระยา Zone 4
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรี

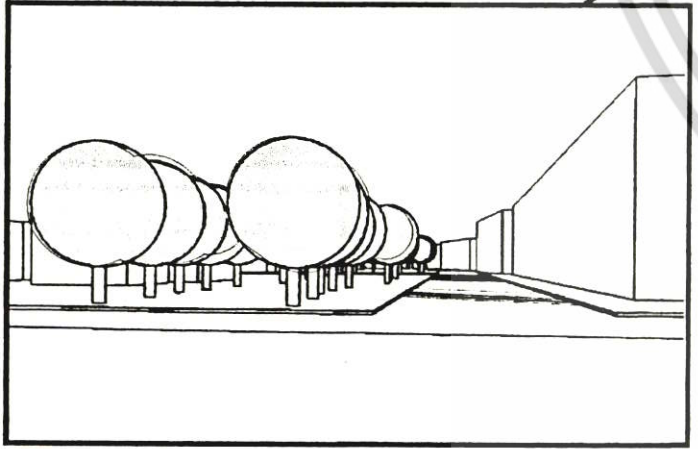
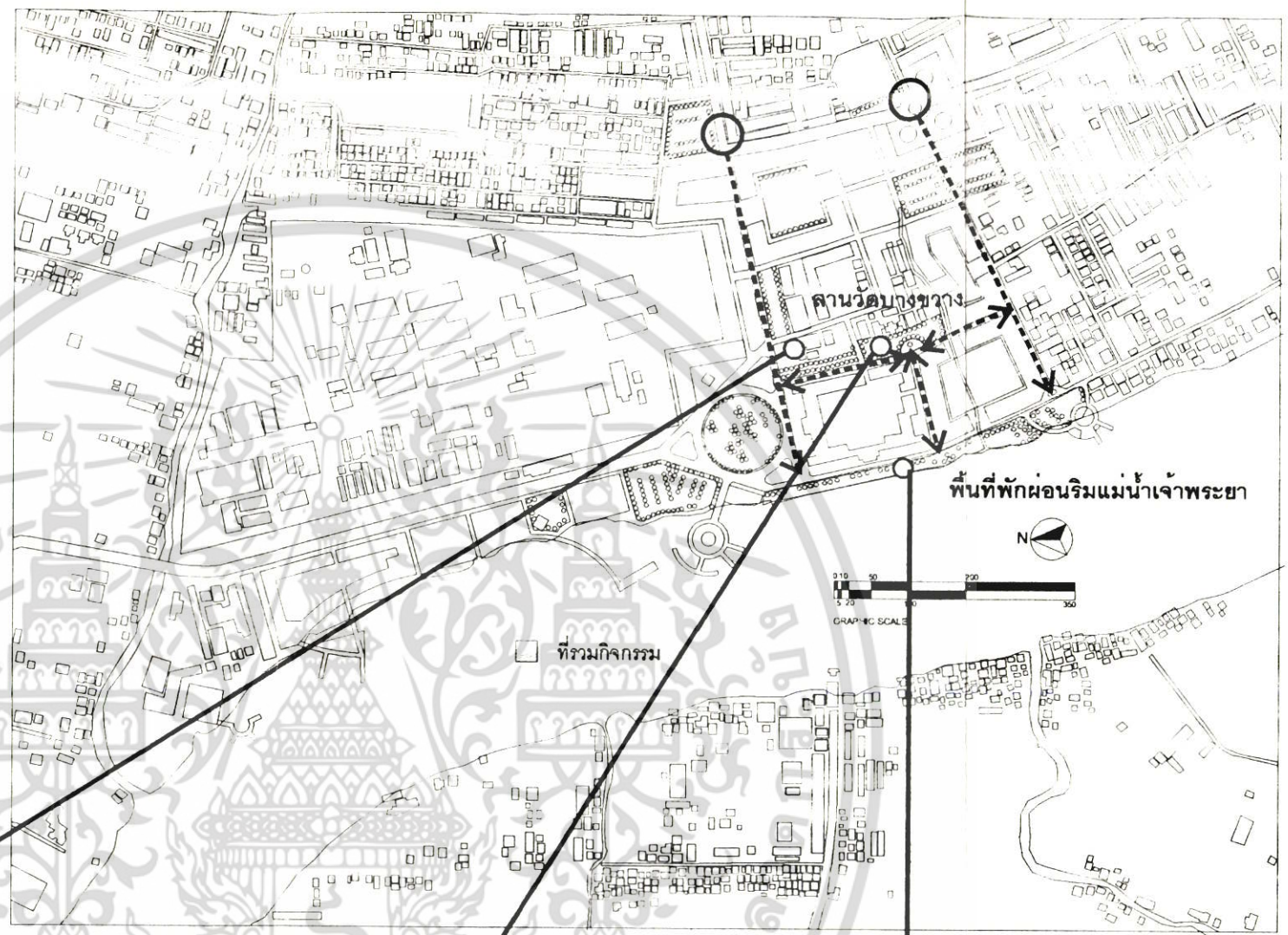
ที่รวมกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรีมี 2 บริเวณคือ ลานวัดบางขวางและพื้นที่พักผ่อนทำนํ้านนทบุรี โดยแต่ละพื้นที่มีบทบาทที่ต่างกันดังนี้

1. ลานวัดบางขวาง กำหนดให้เป็นที่รวมกิจกรรมทางศาสนา พื้นที่นี้จะมีความสำคัญมากเพราะเป็นสถานที่เตือนใจของคนในชุมชนและเป็นวิถีชีวิตของคนไทย

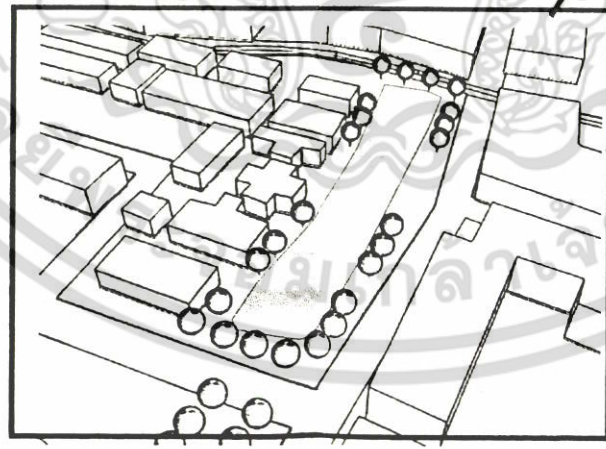
ลานวัดพัฒนาในเรื่องของที่ว่าง ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สามารถมองเห็นวัดได้จากถนนประชาราษฎร์ 1 และทางคลองหลังวัดบางขวาง รูปแบบที่ว่างประดับด้วยเฟอร์นิเจอร์ประกอบ คือ ที่นั่ง ม้านั่ง ต้นไม้ น้ำดื่มสาธารณะ ฯ สร้างสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่นแก่ชุมชนทำนํ้านนทบุรี

2. พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา กำหนด ให้เป็นพื้นที่ที่ประชาชนสามารถมาใช้ได้ทุกวัน ประกอบกิจกรรมออกกำลังกาย นั่งพักผ่อน และชมวิวแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพื้นที่สีเขียวแก่ชุมชน พื้นที่ว่างใช้จัดงานเทศกาลเกี่ยวกับแม่น้ำ เช่น งานลอยกระทง งานสงกรานต์ ฯ

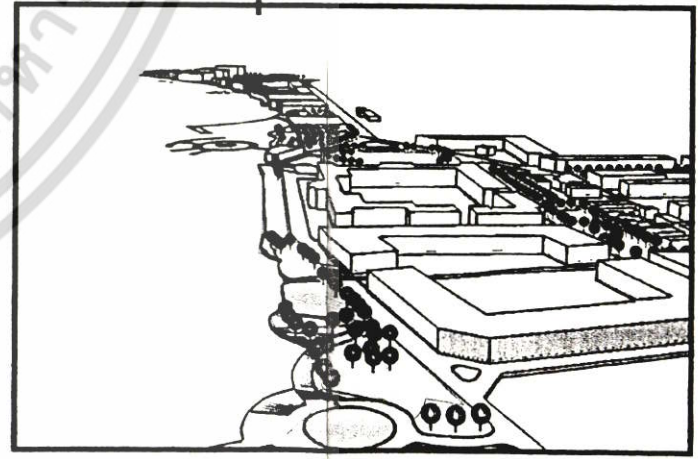
พื้นที่ว่างทั้ง 2 แห่ง สามารถติดต่อได้จากถนนประชาราษฎร์ 1 และสามารถใช้งานเชื่อมต่อกันในช่วงเวลาเดียวกันด้วยระบบทางเท้าที่เอื้อต่อการสัญจร



ลานพื้ชภัณฑท์



ลานวัดบางขวาง

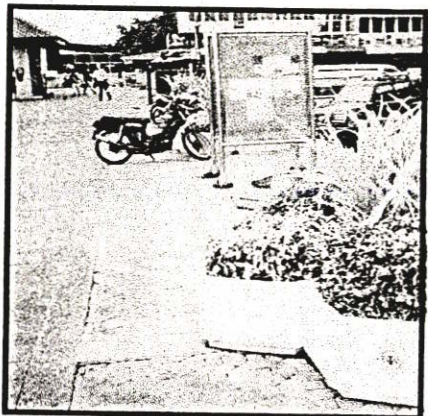


ที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ภาพที่ 5.20 แนวความคิดการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำนํ้านนทบุรี

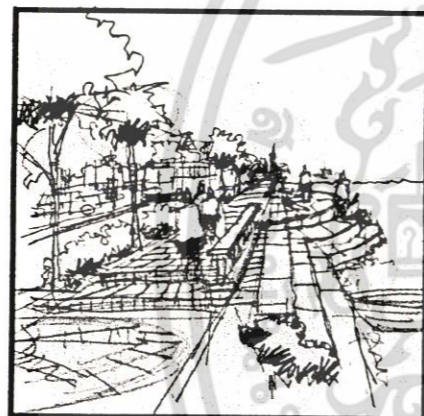
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2



พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา

ปัญหา
สภาพพื้นที่ถูกนำไปเป็นที่จอดรถ สภาพ
ภูมิทัศน์ไม่สวยงาม วัสดุทางเท้าต่าง ๆ
ชำรุด ขาดอุปกรณ์ประกอบสวน เช่น
ถังขยะ ต้นไม้ น้ำดื่ม ฯ พื้นที่ขาดการ
เชื่อมต่อกับลานกิจกรรมอื่น



ทางเท้า
เชื่อมพื้นที่ด้วยทางเท้ากับลานวัดบางขวาง
ปรับปรุงสภาพวัสดุโดยใช้วัสดุธรรมชาติแต่ง
และเพิ่มเรื่อง ม้านั่ง ถังขยะ น้ำดื่ม ออกแบบ
ตกแต่งสวนให้มีมุมสำหรับนั่งพักได้

1



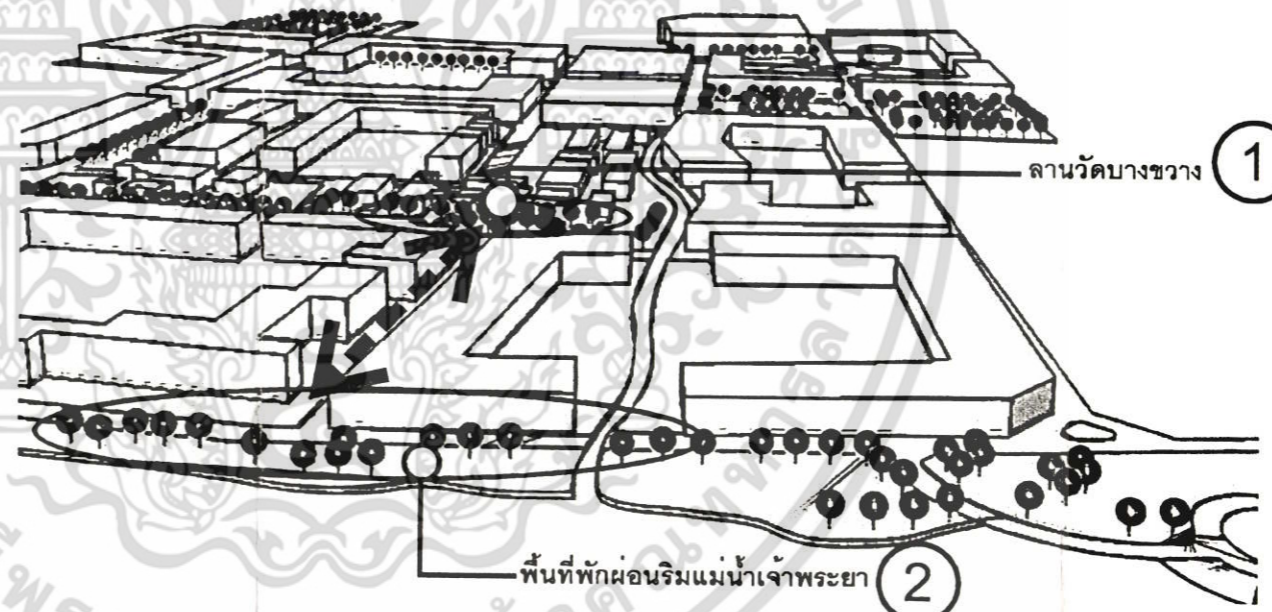
ลานวัดบางขวาง

ปัญหา
ขาดพื้นที่โล่งในการประกอบกิจกรรม และส่วนอุปกรณ์ม้านั่ง
ต้นไม้ ไฟแสงสว่าง ฯ ภูมิทัศน์ขาดการเชื่อมต่อกับส่วนอื่น ๆ



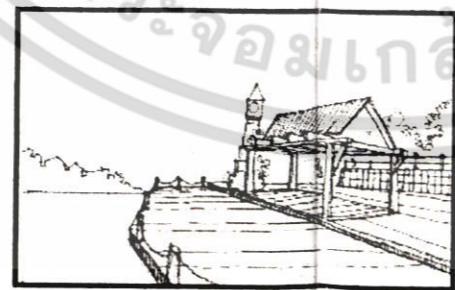
ทางเท้า

เชื่อมต่อทางสัญจรออกสู่ม้าน้ำเจ้าพระยาปรับปรุงสภาพ
ภูมิทัศน์ ให้ร่มรื่น และเพิ่มเติม ม้านั่ง ไฟแสงสว่าง

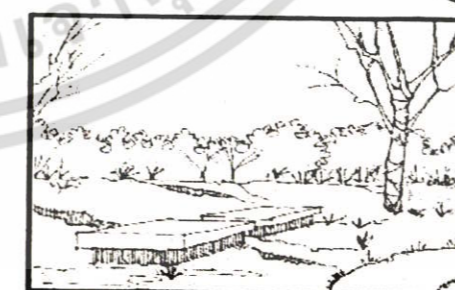


1

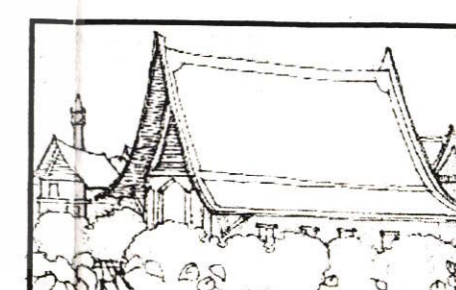
2



บรรยากาศริมแม่น้ำเจ้าพระยา



บรรยากาศสวนสาธารณะ



บรรยากาศวัดบางขวาง

ภาพที่ 5.21 แนวความคิดการปรับปรุงที่รวมกิจกรรมชุมชนทำน่านนทบุรี

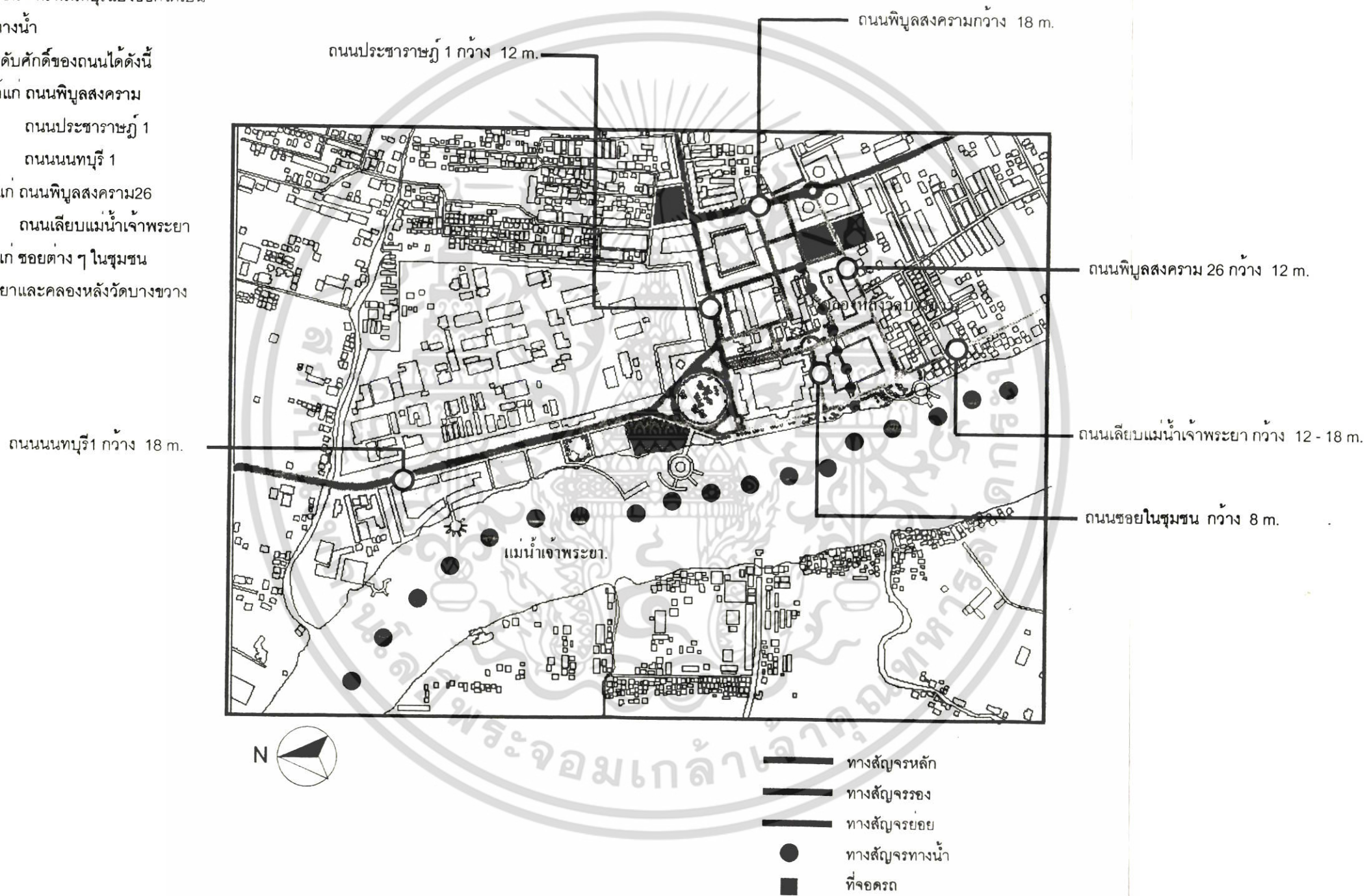
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์ในการนำเอกสารนี้ไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจร ชุมชนท่าน้ำนนทบุรี

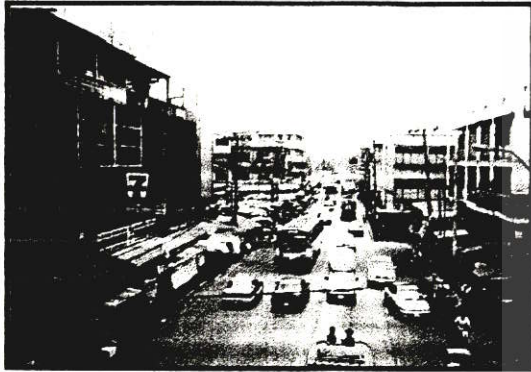
ระบบทางสัญจรของชุมชนท่าน้ำนนทบุรีแบ่งออกได้เป็น
2 ทาง คือ ทางบกและทางน้ำ

ทางบก สามารถแบ่งลำดับศักดิ์ของถนนได้ดังนี้

1. ทางสัญจรหลัก ได้แก่ ถนนพหลุสงคราม
ถนนประชากรหมู่ 1
ถนนนนทบุรี 1
2. ทางสัญจรรอง ได้แก่ ถนนพหลุสงคราม 26
ถนนเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา
3. ทางสัญจรย่อย ได้แก่ ซอยต่าง ๆ ในชุมชน
ทางน้ำคือแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองหลังวัดบางขวาง



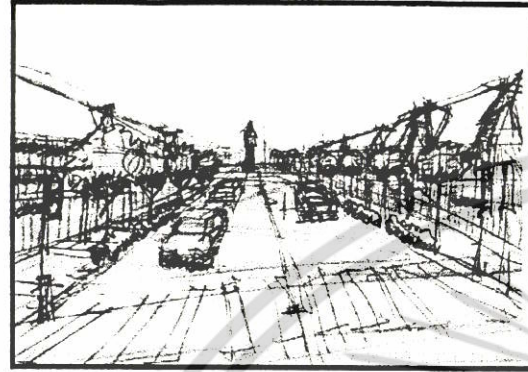
ภาพที่ 5.22 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรชุมชนท่าน้ำนนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ถนนประชากรหมู่ 1

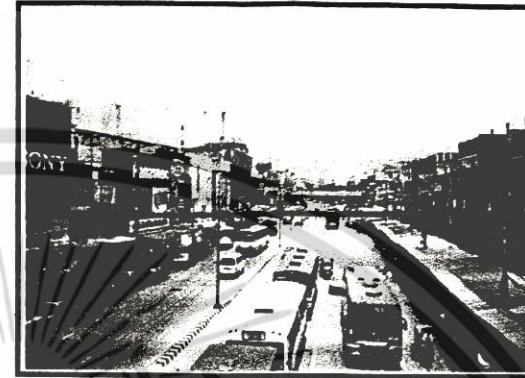
ปัญหา

การจราจรติดขัดในช่วงเร่งด่วน รูปแบบถนนขาดความสวยงาม เสาไฟฟ้า สายไฟ ทำให้ภูมิทัศน์ไม่สวยงาม ทางเท้าริมถนนใช้งานไม่สะดวก



ทางแก้

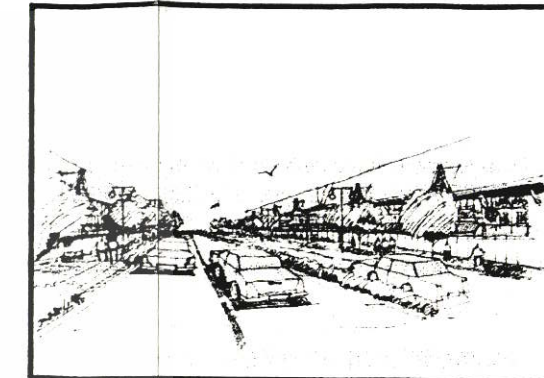
ระบายการจราจรไปยังเส้นทางเลียงเมือง ริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทางเท้าออกแบบให้เป็นทางสำหรับการค้า ขยายทางเท้าอย่างต่ำ 3 เมตร เพื่อมีพื้นที่ในการซื้อขาย ประดับด้วยอุปกรณ์ประดับถนน ปลุกต้นไม้ประจำจังหวัด เพื่อสื่อถึงความเป็นเมืองเฉพาะ



ถนนพิบูลสงคราม

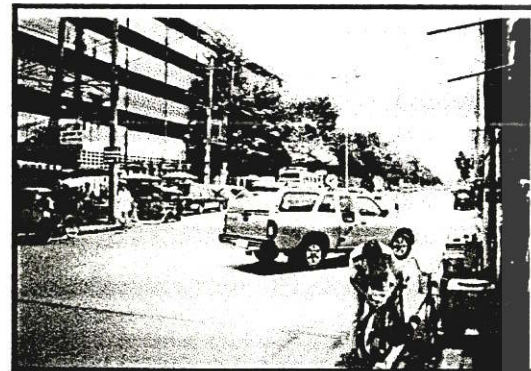
ปัญหา

การจราจรติดขัดในช่วงเร่งด่วน บริเวณสามแยกนนท์ เกาะกลางถนนขาดความสวยงาม ภูมิทัศน์ 2 ข้างไม่สวยงาม



ทางแก้

ออกแบบให้ถนนมีพื้นที่เกาะกลางปลูกหญ้า ลดความร้อนของถนนด้วยน้ำพุ และต้นไม้ในบริเวณทางเท้าในบางจุดพื้นที่ ติดตั้งเสาไฟแสงสว่างและอุปกรณ์ประกอบถนนให้ครบถ้วน



ถนนนนทบุรี 1

ปัญหา

ถนนขาดความร่มรื่น พื้นที่จอดรถไม่เพียงพอ ถนนขาดระบบรักษาความปลอดภัย เช่น สัญญาณคนข้ามถนน



ทางแก้

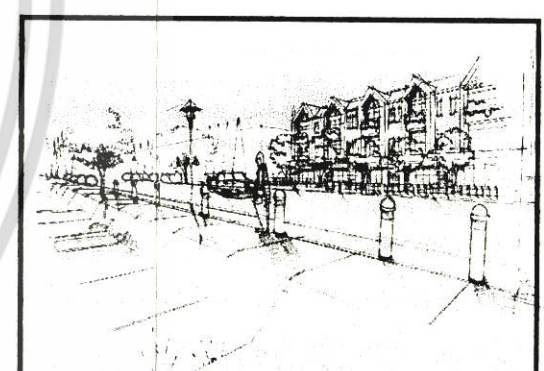
เพิ่มต้นไม้ประดับ ให้ความร่มรื่นกับตัวอาคารและเพิ่มสัญญาณไฟคนข้ามในพื้นที่ทางข้าม ทางม้าลาย เพิ่มพื้นที่จอดรถริมถนนบางจุดเพื่อเอื้อประโยชน์ในกรณีที่จอดรถแพกบางช่วงเวลา



ถนนเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา

ปัญหา

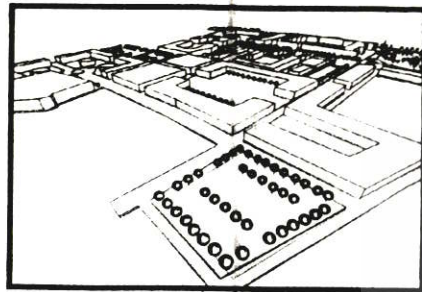
ถนนมีขนาดเล็กและขาดการเชื่อมต่อกับท่าบ้านนนทบุรี ไม่สามารถรองรับการจราจรหลักได้



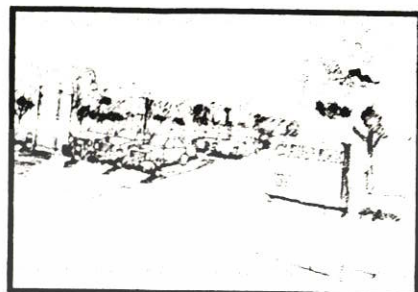
ทางแก้

ขยายถนนเป็นถนนหลักและพัฒนาระบบถนนให้เชื่อมต่อเป็นระบบถนนเลียงเมือง ลดการจราจรในชุมชนและเพิ่มต้นไม้ประดับ เพื่อแสดงความเป็นเมืองนนท์

ภาพที่ 5.23 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรชุมชนท่าบ้านนนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



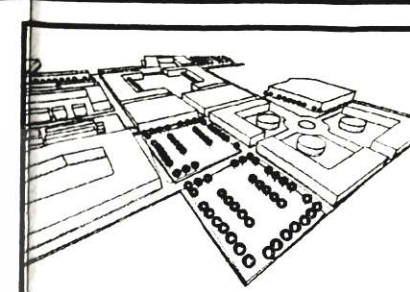
TOP VIEW



สภาพปรับปรุง

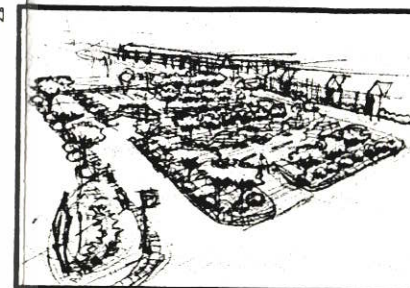


สภาพปัจจุบัน



TOP VIEW

สภาพปรับปรุง



สภาพปัจจุบัน



ที่จอดรถภายในชุมชนท่าบ้านทบุรี
ปัญหา

สภาพทั่วไปมีสภาพที่ไม่พร้อมต่อการเป็นที่จอดรถ อย่างเป็นมาตรฐาน รูปแบบที่จัดเป็นที่จอดรถเป็นเพียงลานโล่ง และไม่มีระบบรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ ภูมิทัศน์ขาดความร่มรื่น และความสวยงาม

ทางแก่

จัดรูปแบบที่จอดรถที่มีประสิทธิภาพ กำหนดทางเข้า ออก อย่างเป็นระบบ ทาสีสัญลักษณ์ทางการเดินรถให้ชัดเจน จัดระบบแสงสว่างและอุปกรณ์ประกอบอย่างพอเพียงและจัดภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่นแก่ที่ว่าง

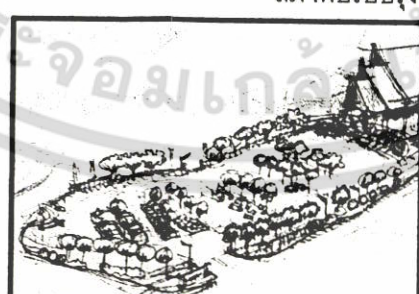
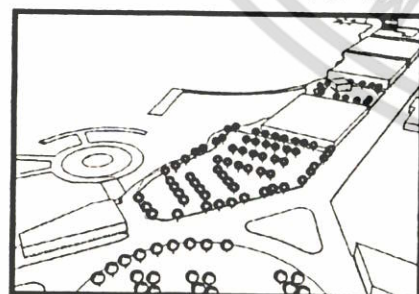


TOP VIEW

สภาพปรับปรุง

สภาพปัจจุบัน

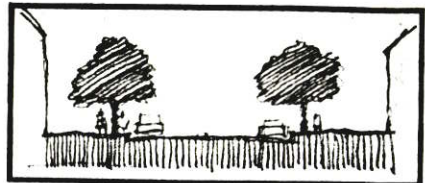
- BUS WAY
- PEDESTAIN WAY
- BUS STOP
- PIER
- PARKING



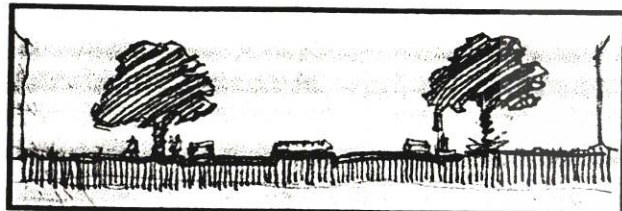
แนวความคิดการจัดระบบ
ทางเดินรถประจำทาง

ภาพที่ 5.24 แนวความคิดการจัดระบบทางเดินรถประจำทาง

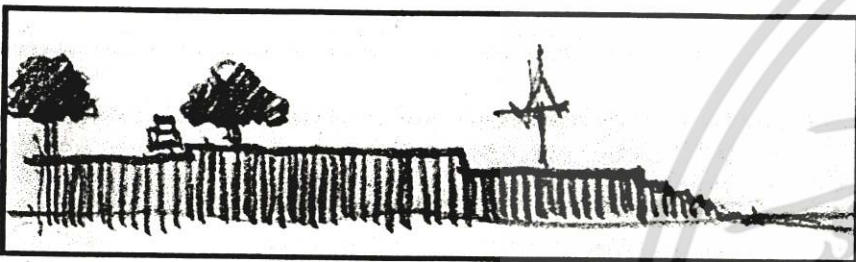
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



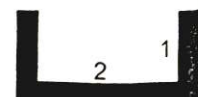
ถนนพินุลสงคราม, New street B, C



ถนนพินุลสงคราม, ถนนนนทบุรี 1



ถนนเลียบบแม่น้ำเจ้าพระยา NEW STREET A



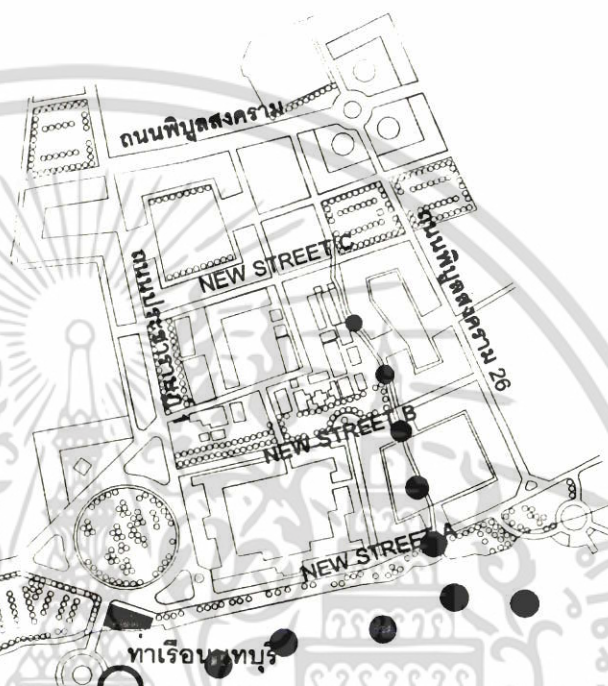
ถนนพินุลสงคราม, New street B, C



ถนนนนทบุรี 1, New street A



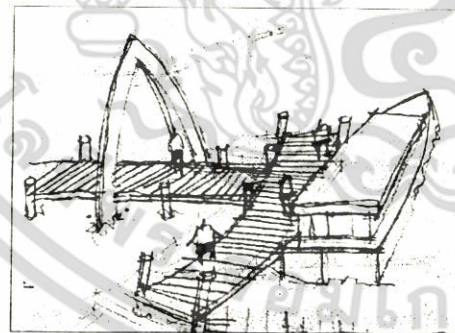
ถนนประชาราษฎร์ 1



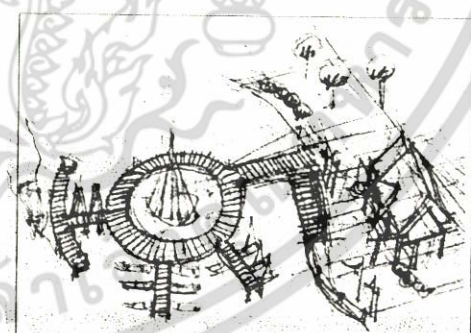
สัดส่วนความสูงอาคาร
สัดส่วนอาคาร 2 : 1 และ 3 : 1 เป็น
สัดส่วนที่เอื้อต่อการค้าเนื่องจากเป็น
More enclosure space ความสนใจจะถูก
โอบล้อม ให้อุบัติถึงความปิดล้อม
ความสนใจจึงถูกดึงเข้าหาตัวสินค้า

● ทางสัญจรทางน้ำ

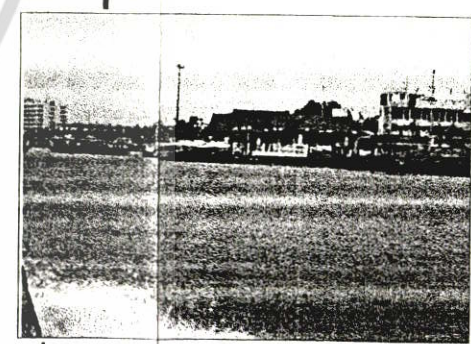
ทางสัญจรทางน้ำ
มี 2 เส้นทางคือทางแม่น้ำเจ้าพระยา
และไหลเข้าสู่ชุมชนด้วยคลองหลัง
วัดบางขวาง แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นทางสัญจรใหญ่
ทางขนส่งสินค้าสามารถขึ้นได้ที่ท่าเรือนนทบุรี ส่วน
คลองหลังวัดบางขวาง ควรพัฒนาเป็นคลองการค้า
ที่สนับสนุนการท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ชาวสวนนนท์
สามารถพายเรือมาขายของได้ยังตลาดนนท์ ทำโครง
ข่ายเป็นลักษณะเดียวกับตลาดน้ำ และใช้เส้นทางนี้
เป็นการล่องเรือ ลอยกระทง ในเทศกาลสำคัญทางวัฒนธรรม



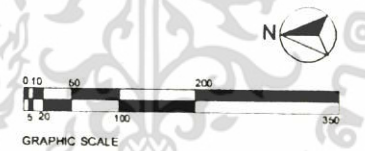
ท่าเทียบเรือ



ทางแก้
ปรับปรุงท่าเทียบเรือให้ทันสมัยและเพิ่ม
ความน่าสนใจด้วยน้ำพุขนาดใหญ่ เพิ่มจุด
สังเกตและนำสายตาสู่ท่าเรือนนทบุรี



ท่าเรือนนทบุรี
ปัญหา
ท่าเทียบเรือไม่เพียงพอและรูปแบบสถาปัตยกรรม
ขาดความโดดเด่น



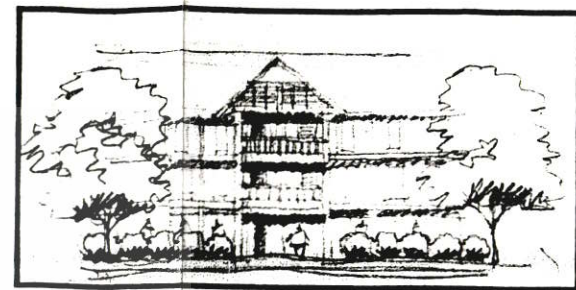
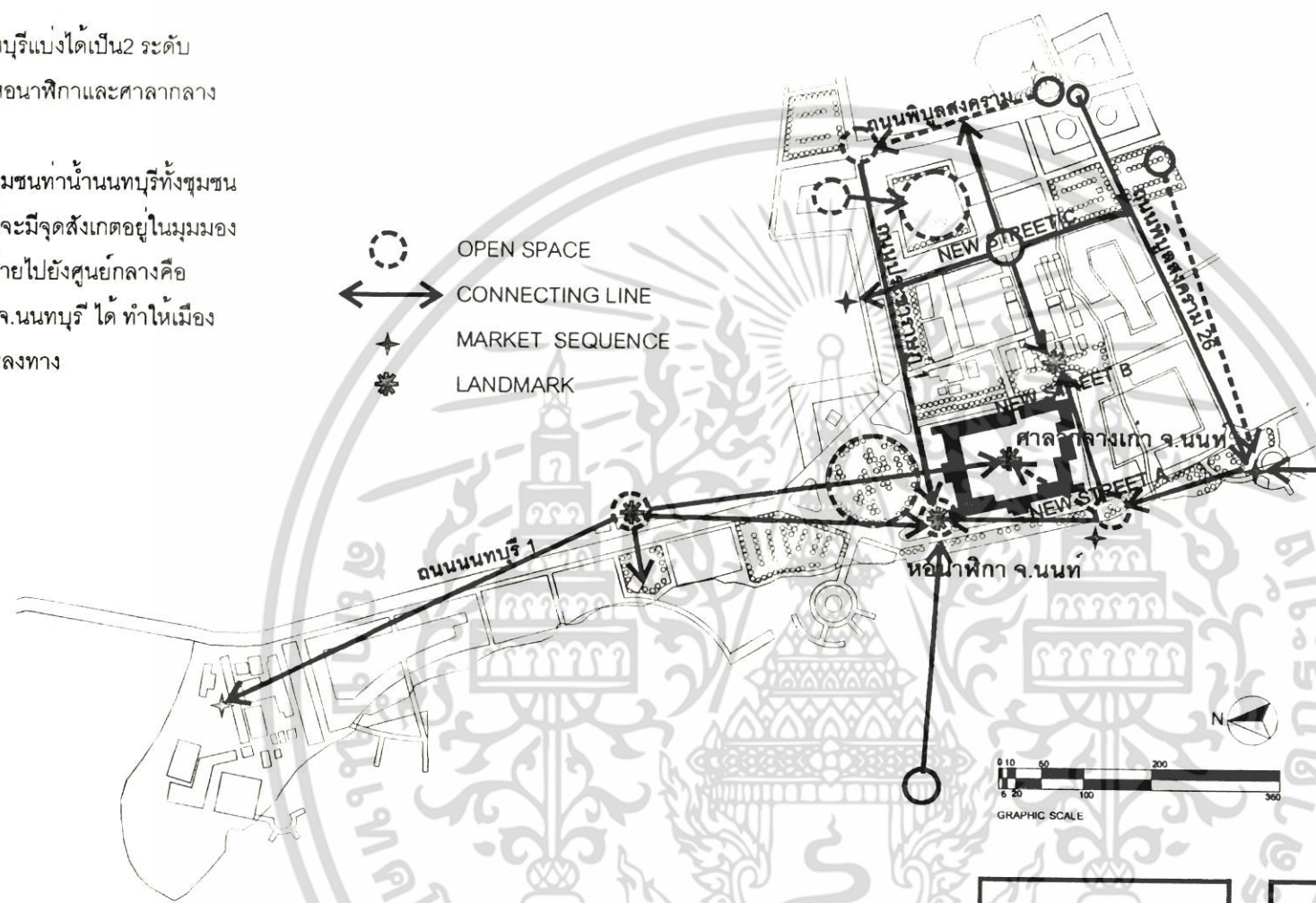
ภาพที่ 5.25 แนวความคิดการปรับปรุงทางสัญจรทางน้ำชุมชนท่าบ้านนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

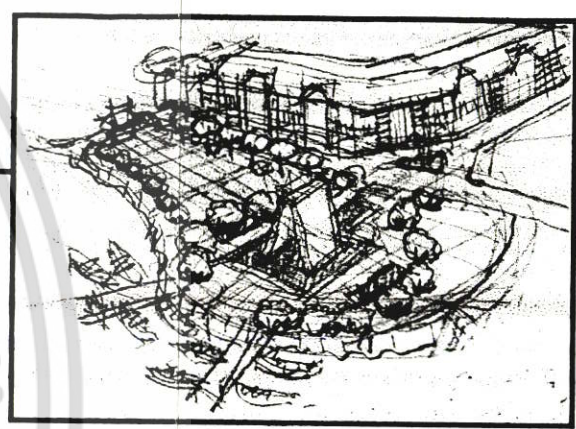
แนวความคิดการปรับปรุงที่หมายตา ชุมชนทำน่านนทบุรี

ที่หมายตาของชุมชนทำน่านนทบุรีแบ่งได้เป็น 2 ระดับ

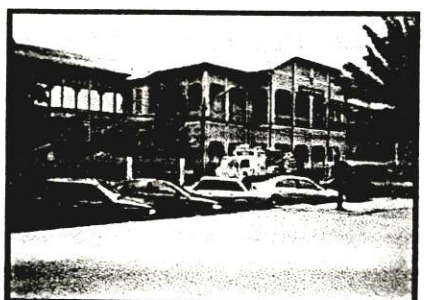
1. ที่หมายตาระยะใกล้ คือ หอนาฬิกาและศาลากลาง
- จ. นนทบุรี เดิม
2. ที่หมายตาระยะไกลคือ ชุมชนทำน่านนทบุรีทั้งชุมชน โดยที่ในเมื่อเดินอยู่ในชุมชนจะมีจุดสังเกตอยู่ในมุมมองที่สำคัญซึ่งทุกจุดสามารถมองถ่ายไปยังศูนย์กลางคือ หอนาฬิกาและศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี ได้ ทำให้เมืองมีโครงสร้างที่ชัดเจน มั่นคง ไม่หลงทาง



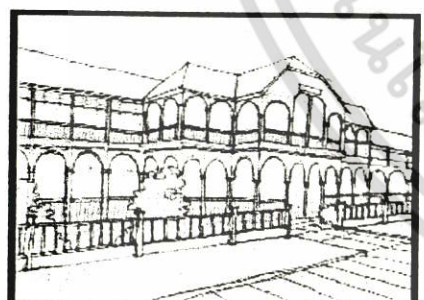
จุด MARKET SEQUENCE ของอาคารพาณิชย์
เพิ่มส่วนยื่นมุขระเบียงเป็นจุดสังเกตของอาคาร



จุด MARKET SEQUENCE สวนริมแม่น้ำ เพิ่มความน่าสนใจให้พื้นที่ นำเรื่องแกนและมุมมองมาใช้



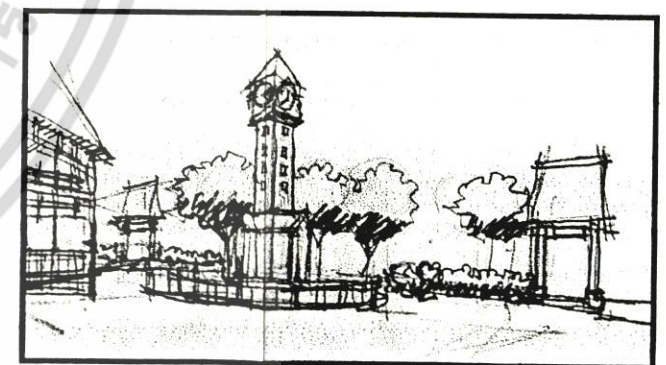
ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี
ปัญหา
อาคารขาดพื้นที่ว่างสำหรับระยะที่ไซ่มอง
บรรยากาศรอบข้างมีสิ่งกีดขวางทำให้ลด
ความสว่างงามของอาคาร



ทางแก้
รื้อถอนสิ่งกีดขวางอาคารออกและเพิ่มการประดับ
ภูมิทัศน์ให้สวยงามและเว้นพื้นที่ว่างโดยรอบเพื่อ
ประโยชน์ทางด้านมุมมองแก่ตัวอาคาร



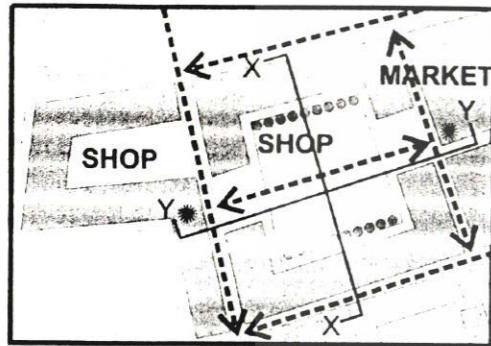
หอนาฬิกา จ.นนทบุรี
ปัญหา
หอนาฬิกาทรุดโทรมเก่า สายไฟ
พาดขวางมุมมองและการจอดรถ
ไม่เป็นระเบียบ



ทางแก้
รื้อถอนสิ่งกีดขวางออกและสร้างบรรยากาศโดยรอบ
ให้สามารถมองเห็นได้ทุกทิศ ด้านหลังเพิ่ม จากต้นไม้
เสริมมุมมองของสายตา

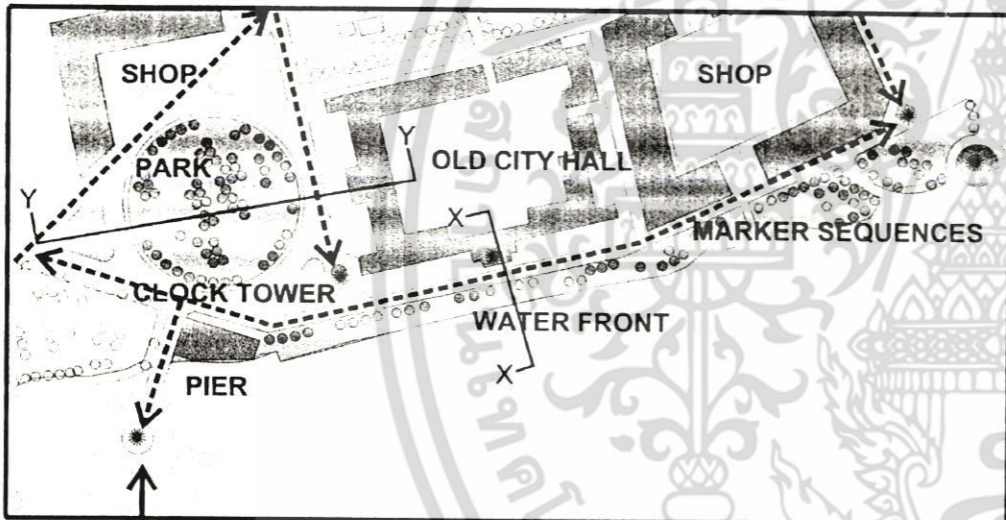
ภาพที่ 5.26 แนวความคิดการปรับปรุงที่หมายตาชุมชนทำน่านนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



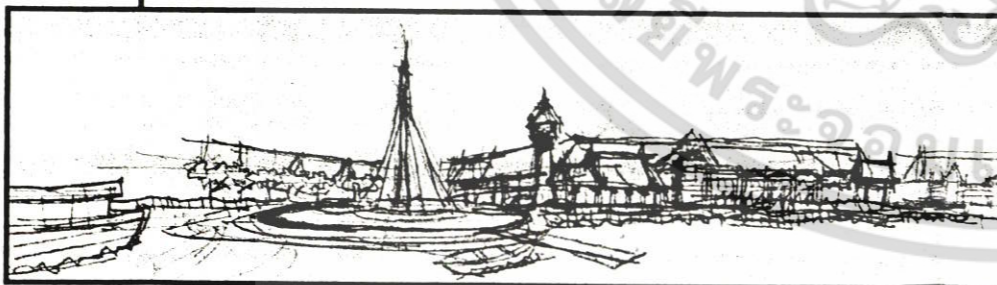
COMMERCIAL SQUARE

SECTION X-X	SECTION Y-Y
<p>ความสัมพันธ์ระหว่างที่ว่างกับสัดส่วนของอาคาร เป็นรูปแบบสำหรับที่ว่างเพื่อการพาณิชย์ พื้นที่ที่มีความยืดหยุ่นในการทำงาน แบ่งกิจกรรมไปตามช่วงเวลา ลานกลางแจ้งส่วนอาคารพาณิชย์ ช่วงเช้าเป็นการค้าของแผงชั่วคราว ตกเย็นเป็น Court สำหรับร้านอาหารที่ตั้งขายในชัวยืนอย่างเดียว ในกรณีที่มีการจัดงานของชุมชนก็สามารถที่จะจัดได้ในพื้นที่นี้ ที่ว่างในส่วนนี้เป็นการลดความแออัดของพื้นที่ในชุมชน</p>	



WATER FRONT PARK

SECTION X-X
SECTION Y-Y
<p>ที่ว่างและสัดส่วนเป็นที่ว่างเพื่อการพักผ่อน ลักษณะแบบ Less enclosure space ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย และสามารถใช้พื้นที่ได้ในช่วงเทศกาลที่ต้องอาศัยพื้นที่รองรับผู้ใช้ปริมาณมาก</p>



WATER FRONT PARK VIEW



บรรยากาศหอนาฬิกา จ.นนท์ โดยรอบ

ภาพที่ 5.27 แนวความคิดการปรับปรุงที่ว่างชุมชนทำน่านนนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการเรียนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปโดยไม่ขออนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวความคิดการปรับปรุงขอบเขต

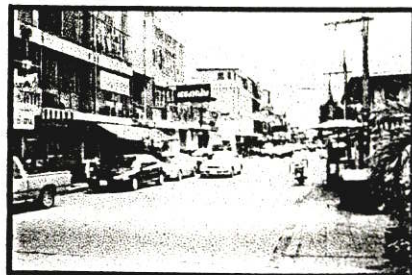
ชุมชนทำน่านนทบุรี

- ขอบเขตชุมชนทำน่านนทบุรี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน
1. ถนน โดยอิงขอบเขตชุมชนไปกับถนนนทบุรี 1 ถนนพิบูลสงคราม ถนนประชาราษฎร์ และ ถนนพิบูลสงคราม 26
 2. แม่น้ำเจ้าพระยา

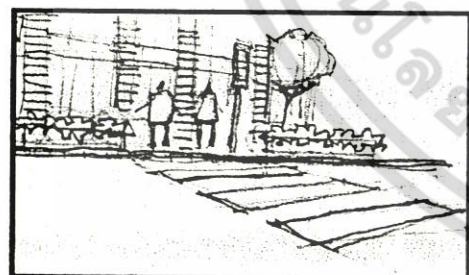
ขอบเขตชุมชนทำน่านนทบุรีเน้นเรื่องความปลอดภัย โดยถนนออกแบบให้มีระบบทางเท้า ที่เดินได้สะดวก มีสัญญาณไฟจราจรในทุกจุดที่ทำการเชื่อมต่อทางเดิน และเสริมแนวต้นไม้ให้ความร่มรื่นสวยงาม ของถนน เมืองนนท์ควรปลูกต้นนนทบุรีเพื่อเป็นสัญลักษณ์ของ เมืองนนทบุรี ส่วนทางแม่น้ำขอบเขตมีแนวกันตลิ่งโดย รอบแนวแม่น้ำ ใส่ไฟฟ้าแสงสว่างเพื่อการมองเห็นในทุก จุด เพิ่มเรื่องความร่มรื่นเพราะหันทิศตะวันตกให้กับ แม่น้ำเจ้าพระยา



ขอบเขตทางถนน

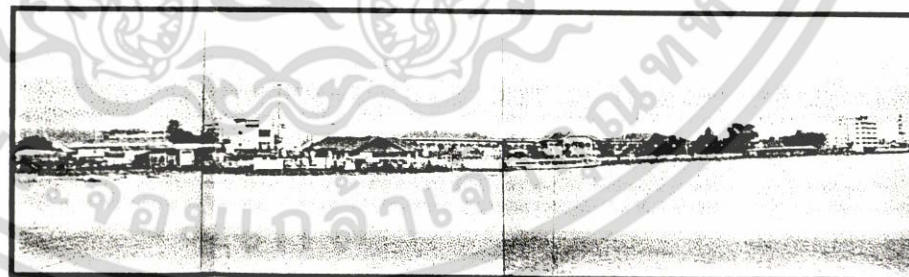


ปัญหา
สภาพถนนขาดความปลอดภัยและความ ร่มรื่นสวยงามของภูมิทัศน์

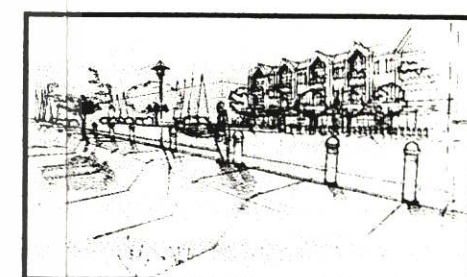


ทางแก้
เพิ่มความปลอดภัยให้กับระบบถนน เช่น สัญญาณไฟคนเดินข้ามถนน แนวต้นไม้กำหนด ทางข้ามและเสริมภูมิทัศน์ให้สวยงาม

ขอบเขตทางน้ำ



ปัญหา
ความไม่เป็นระเบียบของอาคารริมแม่น้ำ เจ้าพระยา ทำให้ภูมิทัศน์และ เส้นขอบฟ้า ไม่สวยงาม

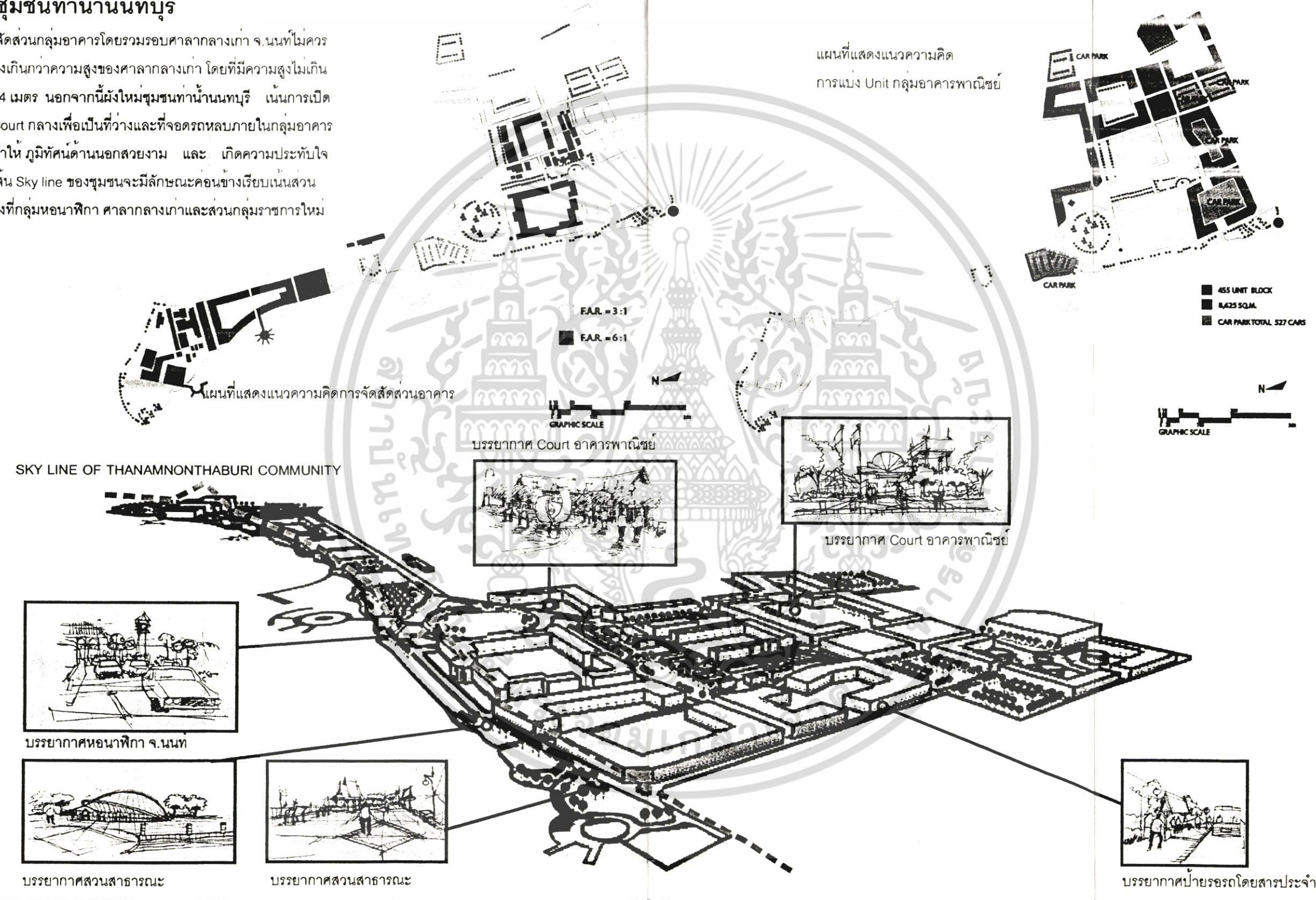


ทางแก้
จัดหมวดหมู่ สัดส่วนกลุ่มอาคารให้เลดู สวยงามภูมิทัศน์โดยรอบและเส้นขอบฟ้า เป็นเส้นจัดเจเวียนสื่อถึงลักษณะ สถาปัตยกรรม แบบชุมชนชาวไทย

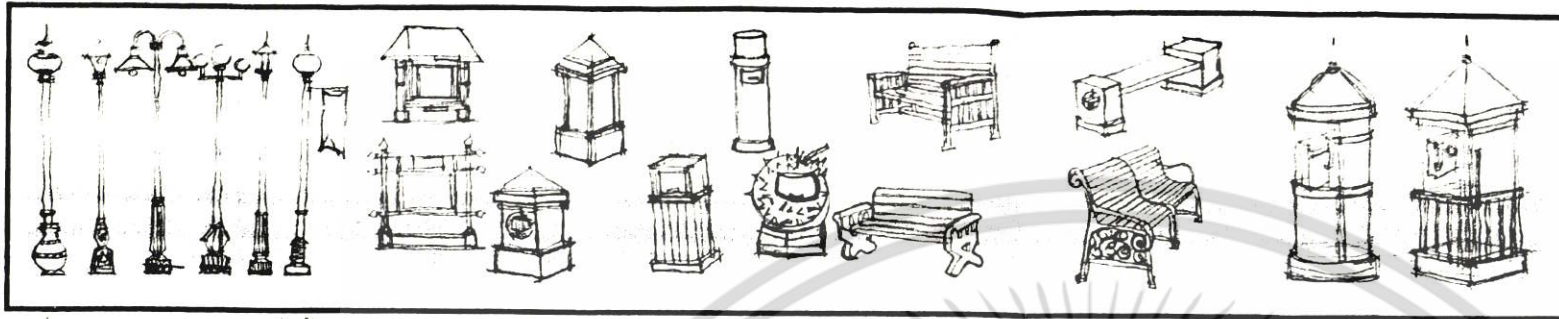
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์และห้ามทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์
ภาพที่ 5.28 แนวความคิดการปรับปรุงขอบเขตชุมชนทำน่านนทบุรี

**แนวความคิดการปรับปรุงสัดส่วนอาคาร
ชุมชนทำน่านนทบุรี**

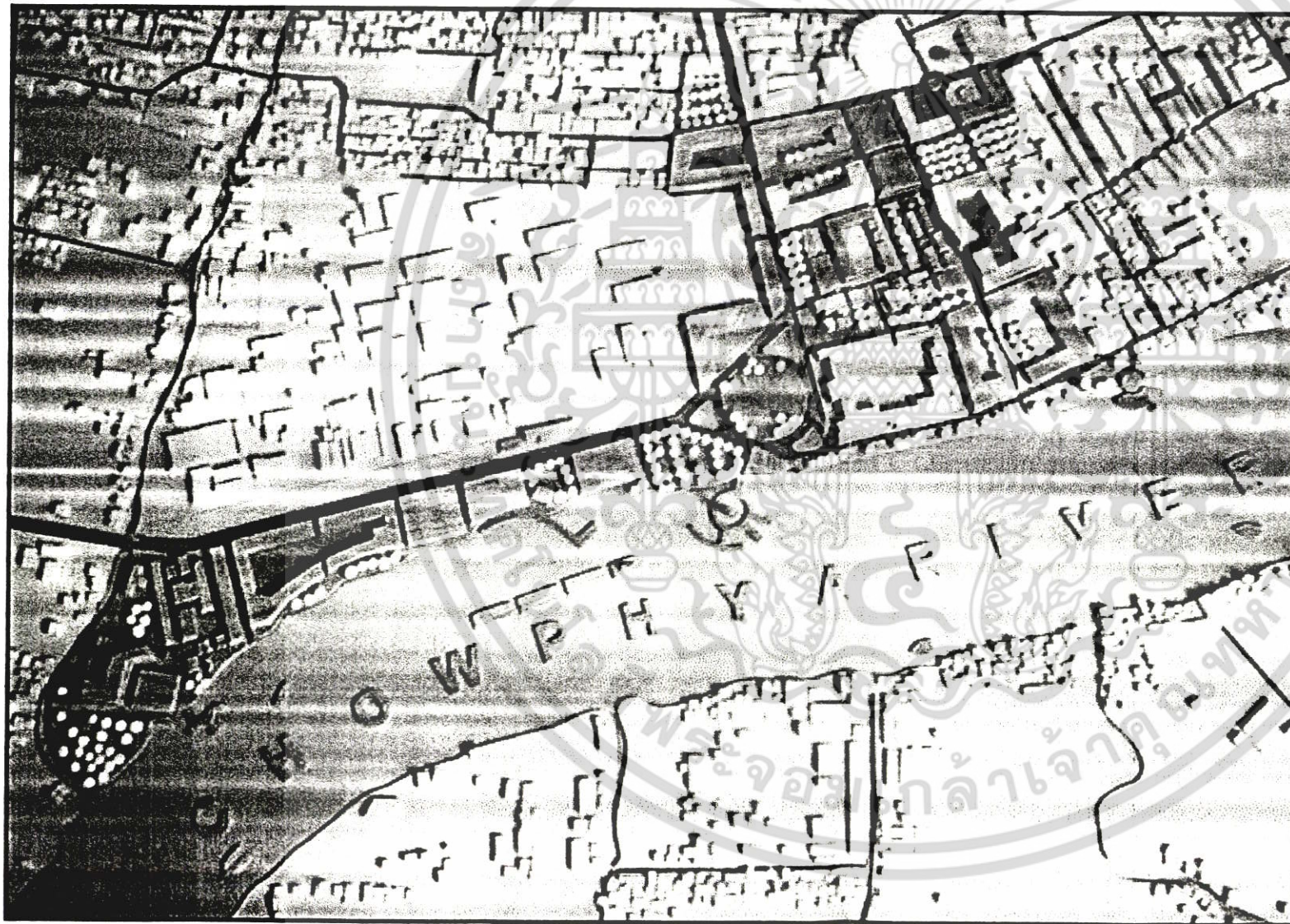
สัดส่วนกลุ่มอาคารโดยรวมรอบศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีไม่ควร
สูงเกินกว่าความสูงของศาลากลางเก่า โดยที่มีความสูงไม่เกิน
14 เมตร นอกจากนี้ผังใหม่ชุมชนทำน่านนทบุรี เน้นการเปิด
Court กลางเพื่อเป็นที่ว่างและที่จอดรถหลบภายในกลุ่มอาคาร
ทำให้ ภูมิทัศน์ด้านนอกสวยงาม และ เกิดความประทับใจ
เส้น Sky line ของชุมชนจะมีลักษณะค่อนข้างเรียบเน้นส่วน
สูงที่กลุ่มหอานาฬิกา ศาลากลางเก่าและส่วนกลุ่มราชการใหม่



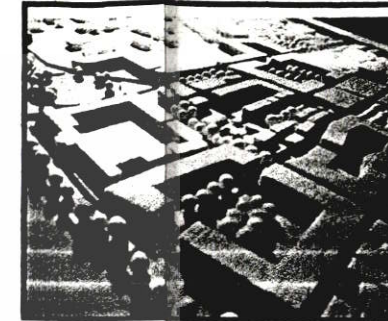
ภาพที่ 5.29 แนวความคิดการปรับปรุงสัดส่วนอาคารชุมชนทำน่านนทบุรี
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



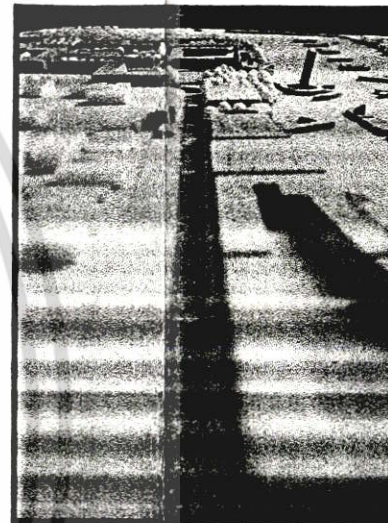
เครื่องประกอบถนนชุมชนย่านนนทบุรี



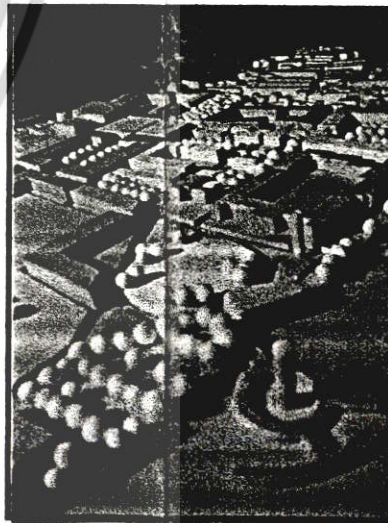
MASS MODEL ผังชุมชนย่านนนทบุรี



MASS MODEL ย่านการค้าใหม่



MASS MODEL ย่านที่ดินพัฒนาใหม่



MASS MODEL ย่านนนทบุรี

ภาพที่ 5.30 MASS MODEL การปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนย่านนนทบุรี
 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- กองวิชาการและแผนงาน เทศบาลนครนทบุรี. 2545. แผนพัฒนาเทศบาลนครนทบุรี 5 ปี (พ.ศ. 2545 – 2549).
- ดวงจันทร์ เจริญเมืองและคณะ. 2541. การผังเมืองของเกี่ยวโตและนารา : บทเรียนสำหรับ เชียงใหม่. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- เดชา บุญคำและคณะ. 2531. คู่มือพัฒนาภูมิทัศน์เมืองเพื่อการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- นิพนธ์ เมธานาพิทักษ์. 2539. คู่มือการวางและปฏิบัติตามผังเมืองรวม. กรุงเทพฯ : กองฝึกอบรม กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.
- นิพนธ์ เมธานาพิทักษ์. 2539. ทฤษฎีและความรู้ทางด้านผังเมือง. กรุงเทพฯ : กองฝึกอบรม กรมการผังเมือง กระทรวงมหาดไทย.
- บริษัท ชินครอนกรุ๊ป จำกัด. 2543. โครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการอนุรักษ์ และพัฒนาบริเวณฝั่งธนบุรี ตรงข้ามกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : พิมพ์พรรณ การพิมพ์.
- พรชัย สุตันไชยนนท์. “ การศึกษาจินตภาพเมืองลำพูนเพื่อการอนุรักษ์”. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย , สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2538.
- ภูมิชัย สัมพันธ์. “ การศึกษาองค์ประกอบความน่าอยู่ของเมือง : กรณีศึกษาผังเมือง ยะลา”. วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง . 2538.
- เย็นจิตร สุวีรานนท์. “ แนวทางการควบคุมการออกแบบการพัฒนาพื้นที่ริมน้ำ กรณีศึกษา : บริเวณตลาดและศาลากลางริมน้ำ อ.เมือง จ. นนทบุรี “ รายงานวิชาการศึกษา และวิจัยด้วยตนเอง บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2539.
- วนรัตน์ กรอสิรานุกูล. “ การศึกษาเพื่อวางแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตกำแพง เมืองเชียงใหม่ “. วิทยานิพนธ์การวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม บัณฑิต วิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 2541.
- สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม. 2543. “ โครงการจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และพัฒนาบริเวณฝั่งธนบุรี ตรงข้ามกรุงรัตนโกสินทร์ “. กรุงเทพฯ : พิมพ์พรรณการพิมพ์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ออมลิน กลั่นมาลี. 2534. " โครงการพัฒนาย่านพาณิชย์กรรม ชุมชนเมืองนนทบุรี ".
 รายงานวิชาปฏิบัติการออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยศิลปากร.
 เฮอริเบิร์ต จิราเดต์. 2534. **ทำเมืองให้น่าอยู่**. แปลโดย พิภพ อุดมอิทธิพงศ์. กรุงเทพฯ สำนัก
 พิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง.

Alan Alcock , Lan Bentley , Graham Smith , Paul Murrain , Sue Mcglynn. 1985.
Responsive Environments . London : The Architectural Press Ltd.

Ann Breen and Dick Rigby. 1996. **The New Waterfront**. Singapore : C.S. Graphics Pte
 Ltd.

Clare,William H. 1973. **Handbook on Urban Planning**. New York : Van Nostrand
 Reinhold.

Jim McCluskey . 1987. **Parking** . Cambridge : University press.

John Ormsbee Simonds . 1994. **Garden Cities 21** . United States of America : The
 Kingsport Press

Harris,W.Charlesand Dines,T.Nicholas. 1988. **Time-Saver Standards for Landscape
 Architecture**. New York : McGraw-Hill Inc.

Kevin Lynch. 1973. **The Image of the City**. Cambridge : The M.I.T. press.

Kevin Lynch. 1973. **Site Planing**. Cambridge : The M.I.T. press.

Lovejoy, Derek. 1993. **Land Use and Landscape Planning**. Great Britain : Pitman
 Press.

Lohn Lang . 1994. **Urban Design : The American Experience**. New York : Van Nostrand
 Reinhold.

Rob Krier. 1979. **Urban Space**. New York : Rizzoli International Publications,Inc.

Torre,L.Azeo. 1989. **Waterfront Development**. New York : Van Nostrand Reinhold.

Theodore D.Walker. 1991. **Planting Design**. New York : Van Nostrand Reinhold

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



แบบสอบถามความคิดเห็น
เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ปริญญาโทหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เรื่อง " แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี " โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนทำน่านนทบุรี

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ของบริเวณชุมชนทำน่านนทบุรี

ข้อมูลที่ได้ทั้งหมดนี้จะเป็นการนำไปใช้ประกอบในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้สภาพภูมิทัศน์ ปัญหา แนวความคิดในการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ให้มีความชัดเจนและสวยงาม

ขอได้กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการวิจัยชุมชนทำน่านนทบุรี และผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น

ขอแสดงความนับถือ

ศุภโชค วินัยจรุญ

แบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี
เพื่อประกอบการวิจัยเรื่อง

แนวทางการออกแบบเพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

โดย นายศุภโชค วินัยจรูญ

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม

คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

กรุณาตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย / ใน () หน้าข้อความที่ท่านเลือกหรือเติมค่าลงในช่องว่าง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ภูมิลำเนา

ต. ส่วนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี

นอกต.ส่วนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น

ปริญญาตรี

มัธยมศึกษาตอนต้น

สูงกว่าปริญญาตรี

อนุปริญญา

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. อาชีพ

สถาปนิก

มัณฑนากร

ภูมิสถาปนิก

นักออกแบบชุมชนเมือง

นักวางผังเมือง

วิศวกร

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท

20,000 – 30,000 บาท

5,000 – 10,000 บาท

30,000 – 40,000 บาท

10,000 – 20,000 บาท

40,000 บาทขึ้นไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ระยะเวลาที่ท่านมีประสบการณ์ใช้พื้นที่ในบริเวณชุมชนท่าน้านนทบุรี

- | | |
|---------------------------------------|--------------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ต่ำกว่า 1 ปี | <input type="checkbox"/> 10 – 15 ปี |
| <input type="checkbox"/> 1 – 5 ปี | <input type="checkbox"/> 15 – 20 ปี |
| <input type="checkbox"/> 5 – 10 ปี | <input type="checkbox"/> 20 ปีขึ้นไป |

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิทัศน์ทั่วไปของบริเวณชุมชนท่าน้านนทบุรี

1. ท่านคิดว่าในบริเวณชุมชนท่าน้านมีการใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะกิจกรรมด้านใดชัดเจนที่สุด

- | | |
|--|---|
| <input type="checkbox"/> พาณิชยกรรม | <input type="checkbox"/> พักอาศัย |
| <input type="checkbox"/> ราชการ , การศึกษา | <input type="checkbox"/> สวนสาธารณะ |
| <input type="checkbox"/> สวนอนุรักษ์ | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ โปรดระบุ..... |

2. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการปรับปรุงสภาพตลาดสดนทบุรี

- | | | |
|--------------------------------------|---|---|
| <input type="checkbox"/> ไม่เห็นด้วย | <input type="checkbox"/> เห็นด้วย โดยปรับปรุง | <input type="checkbox"/> หน้าตาอาคาร |
| <input type="checkbox"/> เห็นด้วย | <input type="checkbox"/> โดยปรับปรุง | <input type="checkbox"/> ขนาดและความสูงอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> สีสีนของอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> วัสดุที่ใช้ทำอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> ปัญหาขยะและมลพิษต่าง ๆ |
| | | <input type="checkbox"/> กันสาด , เสาดไฟ , สายไฟฟ้า |
| | | <input type="checkbox"/> ที่จอดรถ |
| | | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ โปรดระบุ..... |

3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการปรับปรุงสภาพอาคารพาณิชย์บริเวณตลาดสดนทบุรีเรื่อยไปจนถึงท่าน้านนทบุรี

- | | | |
|--------------------------------------|---|---|
| <input type="checkbox"/> ไม่เห็นด้วย | <input type="checkbox"/> เห็นด้วย โดยปรับปรุง | <input type="checkbox"/> หน้าตาอาคาร |
| <input type="checkbox"/> เห็นด้วย | <input type="checkbox"/> โดยปรับปรุง | <input type="checkbox"/> รูปร่างและสัดส่วนอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> สีสีนของอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> วัสดุที่ใช้ทำอาคาร |
| | | <input type="checkbox"/> ป้ายหน้าร้าน |
| | | <input type="checkbox"/> เสาดไฟ , สายไฟ |
| | | <input type="checkbox"/> อื่น ๆ โปรดระบุ..... |

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ท่านเคยสังเกตเห็นหรือเข้าไปชมพิพิธภัณฑ์ จ. นนทบุรีหรือไม่

- เคย ไม่เคย

ถ้าเคยท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการปรับปรุงสภาพอาคารพิพิธภัณฑ์ จ. นนทบุรี

- ไม่เห็นด้วย

- เห็นด้วย โดยปรับปรุง หน้าตาอาคาร

- รูปร่างและสัดส่วนอาคาร

- สีสีนของอาคาร

- วัสดุที่ใช้ทำอาคาร

- ทางเข้า - ออก

- มุมมอง

- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการปรับปรุงสภาพกลุ่มอาคารราชการริมถนนนนทบุรี 1 เริ่มตั้งแต่ทำน่านนนทบุรีไปจนถึงอาคารกรมราชทัณฑ์

- ไม่เห็นด้วย

- เห็นด้วย โดยปรับปรุง

- หน้าตาอาคาร

- รูปร่างและสัดส่วนอาคาร

- สีสีนของอาคาร

- วัสดุที่ใช้ทำอาคาร

- แนวกำแพง

- บ้ายโฆษณา , เสาไฟ , สายไฟ

- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ท่านมักเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนนทบุรี หรือทำน่านนนทบุรีโดยการสัญจรทางใด

- ทางเรือ

- ทางเท้า

- ทางถนน โดย รถยนต์ส่วนบุคคล

- รถโดยสารประจำทาง

- รถจักรยานยนต์

- รถรับจ้าง

- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. ท่านเดินทางมาสู่น้ำนันทบุรีจากเส้นทางใด

- ทางทำน่านันทบุรี
 ทางถนนพินุลสงคราม
 ทางถนนประชาชาษฎ์
 ทางถนนนันทบุรี 1

8. ท่านมักเดินทางมายังบริเวณตลาดสดนันทบุรีหรือทำน่านันทบุรีในช่วงเวลาใด

- | เวลา | ปริมาณการสัญจร |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> ช่วงเช้า 06.00 – 09.00 น. | <input type="checkbox"/> หนาแน่น <input type="checkbox"/> ไม่หนาแน่น |
| <input type="checkbox"/> ช่วงกลางวัน 09.00 – 16.00 น. | <input type="checkbox"/> หนาแน่น <input type="checkbox"/> ไม่หนาแน่น |
| <input type="checkbox"/> ช่วงเย็น 16.00 – 20.00 น. | <input type="checkbox"/> หนาแน่น <input type="checkbox"/> ไม่หนาแน่น |
| <input type="checkbox"/> ช่วงกลางคืน 20.00 – 06.00 น. | <input type="checkbox"/> หนาแน่น <input type="checkbox"/> ไม่หนาแน่น |

9. ท่านประสบปัญหาในการใช้ทางสัญจรทางเรือหรือไม่

- ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา
 ถ้าประสบปัญหาท่านเห็นว่าสมควรที่จะปรับปรุงทำน่านันทบุรีในเรื่องใด
- ขนาดที่พัสดุโดยสาร
 ท่าเทียบเรือ
 ทางเข้า – ออก ทำน่านันทบุรี
 เรือ
 ความต่อเนื่องของการสัญจรทางเรือกับการสัญจรทางเท้าและถนน
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. ท่านประสบปัญหาในการใช้ทางสัญจรโดยทางเท้าบริเวณตลาดสดนันทบุรีเรื่อยไปจนถึงทำน่านันทบุรีหรือไม่

- ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา
 ถ้าประสบปัญหาท่านเห็นว่าสมควรที่จะปรับปรุงทางเท้าในเรื่องใด
- ขนาดทางเท้า
 ความต่อเนื่องของทางเท้า
 ผิวพื้นของทางเท้า
 สีสีนทางเท้า
 ส่วนประกอบทางเท้าเช่น ต้นไม้ , ป้ายที่จอดรถ , ถังขยะ , ตู้โทรศัพท์ ฯ
 แฉงลอย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่น ๆ โปรดระบุ.....

11. ท่านประสบปัญหาในการใช้ทางสัญจรโดยทางถนนเส้นพระราชอาศรัย 1 เริ่มตั้งแต่ สามแยกนนท์ ไปจนถึงทำนายนนทบุรีและบริเวณใกล้เคียงหรือไม่

- ประสบปัญหา ไม่ประสบปัญหา

ถ้าประสบปัญหาท่านเห็นว่าสมควรที่จะปรับปรุงถนนในเรื่องใด

- ขนาดถนน
 ทิศทางเดินรถ
 ผิวพื้นของถนน
 สีเส้นของเส้นทางจราจร
 ไฟแสงสว่าง
 บ้ายบอกทิศทาง , สัญญาณไฟจราจร
 ทักษะคุณภาพ
 ที่จอดรถ
 อื่น ๆ โปรดระบุ.....

12. ท่านเคยใช้พื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทำนายนนทบุรีหรือไม่

- เคย เวลา สภาพการใช้พื้นที่
- | | | |
|---|--------------------------------|-----------------------------------|
| <input type="checkbox"/> ช่วงเช้า 06.00 – 09.00 น. | <input type="checkbox"/> แออัด | <input type="checkbox"/> ไม่แออัด |
| <input type="checkbox"/> ช่วงกลางวัน 09.00 – 16.00 น. | <input type="checkbox"/> แออัด | <input type="checkbox"/> ไม่แออัด |
| <input type="checkbox"/> ช่วงเย็น 16.00 – 20.00 น. | <input type="checkbox"/> แออัด | <input type="checkbox"/> ไม่แออัด |
| <input type="checkbox"/> ช่วงกลางคืน 20.00 – 06.00 น. | <input type="checkbox"/> แออัด | <input type="checkbox"/> ไม่แออัด |
- ไม่เคย

13. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ในการปรับปรุงเพิ่มเติมเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น ม้านั่ง , โคมไฟ , ถังขยะ ฯ บริเวณพื้นที่พักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทำนายนนทบุรี

- ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยปรับปรุง ม้านั่ง , ที่นั่ง
 โคมไฟ , ไฟแสงสว่าง
 ถังขยะ
 น้ำดื่ม
 น้ำพุ บ่อน้ำ
 ชุ้มขายของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อื่น ๆ โปรดระบุ

14. ท่านคิดว่าอะไรคือสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ทางด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมของชุมชนทำน่านนทบุรี

- อาคารพาณิชย์ หอนาฬิกา
- ศาลากลางเก่า จ.นนทบุรี เรือนจำบางขวาง
- ทำน่านนทบุรี อื่น ๆ โปรดระบุ.....

15. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในการปรับปรุงสภาพหอนาฬิกา จ.นนทบุรี

- ไม่เห็นด้วย
- เห็นด้วย โดยปรับปรุง ความสูง
- รูปทรง , สัดส่วน , ขนาด
- หน้าตาของหอนาฬิกา
- สีสีน
- ตำแหน่งที่ตั้ง
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

16. ท่านพอใจหรือไม่ในการปรับปรุงสภาพศาลากลางเก่า จ.นนทบุรีของทางราชการ

- พอใจ
- ไม่พอใจ ควรเพิ่มเรื่อง หน้าตาของศาลากลางเก่าจ.นนทบุรี
- สีสีน
- ป้ายโฆษณา
- แผงลอย
- เสาไฟ , สายไฟ
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อแนวทางการปรับปรุงภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

1. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงอาคารพาณิชย์และตลาดสดนทบุรีในชุมชนทำน่านนทบุรีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....

.....

2. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงบ้านพักอาศัยในชุมชนทำนํ้านนทบุรีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวความคิดที่จะอนุรักษ์ศาลากลางจ. นนทบุรีเก่าและพิพิธภัณฑจ. นนทบุรีหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงสภาพถนนและการจราจรถนนพิบูลสงครามอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงสภาพถนนและการจราจรถนนประชาราษฎร์ 1 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงสภาพถนนและการจราจรถนนหนทางที่ 1 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงสภาพการจราจรทางน้ำและท่าเรือนทบุรีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงพื้นที่โล่งว่างภายในชุมชนท่าเรือนทบุรีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. ท่านมีแนวความคิดที่จะปรับปรุงหอนาฬิกาและที่หมายตาอื่น ๆ ในชุมชนท่าเรือนทบุรีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

เพื่อประกอบการวิจัยเรื่อง

การออกแบบปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ชุมชนทำน่านนทบุรี

โดย นายศุภโชค วินัยจรรยา

ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรม

คณะบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ใช้กับผู้ที่พักอาศัยในพื้นที่และผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม

วิธีสัมภาษณ์ : ใช้แบบสัมภาษณ์ แบบกึ่งโครงสร้าง

วัตถุประสงค์ : เพื่อสอบถามรูปแบบองค์ประกอบของชุมชนทำน่านนทบุรีให้ออกมาเป็นรูปแบบแผนที่อย่างคร่าว ๆ โดยที่แผนที่ที่ได้จากการสัมภาษณ์จะได้แผนที่ที่ไม่ได้สะท้อนถึงสภาพที่ปรากฏจริง แต่สะท้อนถึงสภาพที่ปรากฏในจินตภาพของผู้ถูกสัมภาษณ์

หัวข้อของคำตอบที่ต้องการจากผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์เขียนแผนที่ของชุมชนอย่างคร่าว ๆ (Rough Sketch) ในทำนองที่จะอธิบายส่วนสำคัญของชุมชนแก่คนแปลกหน้า ที่มาจากชุมชนอื่น
2. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์บอกรายชื่อองค์ประกอบเมืองที่ปรากฏอยู่อย่างชัดเจน ภายในจิตของผู้ถูกสัมภาษณ์
3. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายรายละเอียดของสิ่งที่รับรู้ในการเดินทางจากบ้านสู่ที่ทำงาน
4. ให้ผู้ถูกสัมภาษณ์บอกแสดงตำแหน่งที่ตั้ง คำอธิบาย ตลอดจนความรู้สึกทางอารมณ์ที่อาจมีคือ เอกลักษณ์เฉพาะของเมือง

หมายเหตุ 1. อาจมีแผนที่โครงร่างแบบคร่าว ๆ ช่วยในรายที่ไม่สามารถเขียนแผนที่ประกอบได้

2. ข้อมูลที่ได้พยายามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายออกมาในรูปแบบของแบบภาพร่างของแผนที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท
และแสดงโครงการคมนาคมและสาธารณูปโภคที่ควรจัดไว้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดนนทบุรี
พ.ศ. ๒๕๒๖



แผนที่การใช้ที่ดินจังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้







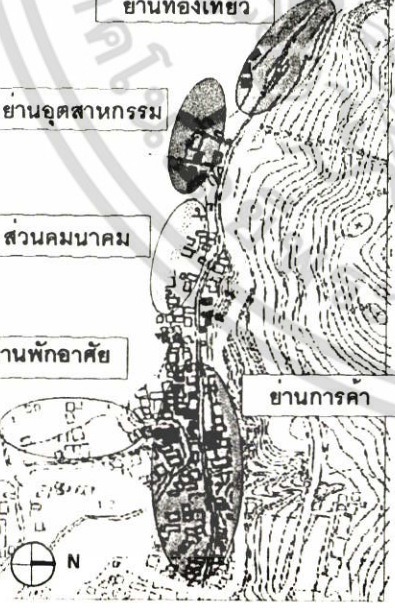
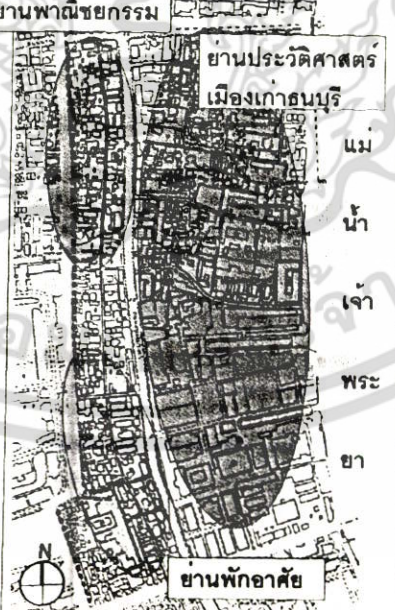




เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้








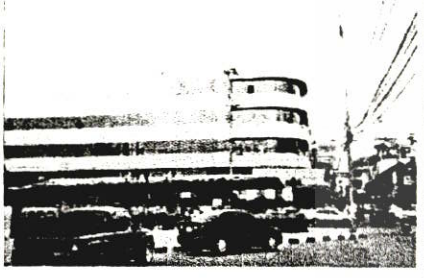



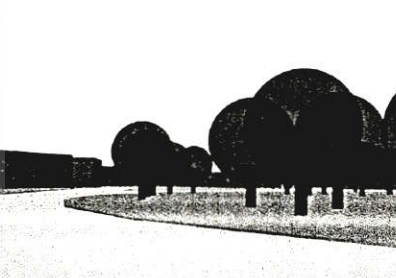
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาชุมชนตัวอย่าง

<p>โครงการ</p> <p>หัวเรื่อง</p>	<p>ชุมชนย่านการค้าชลบุรี</p>	<p>ชุมชนแหลมฉบัง</p>	<p>ชุมชนย่านแพร่งนรา แพร่งภูธร และแพร่งสรรพศาสตร์</p>	<p>Pacifico Yokohama</p>	<p>รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ทำนันทบุรี</p>
<p>1. ที่ตั้งชุมชน</p>	 <p>ชุมชนเมืองชลบุรี อ.เมือง จ.ชลบุรี ตั้งในย่านการค้าของเมืองชลบุรี และเป็นศูนย์รวมการคมนาคม</p>	 <p>ชุมชนหมู่บ้านแหลมฉบัง จ.ชลบุรี ตั้งในย่านหมู่บ้านชาวประมงแหล่งท่องเที่ยว แหลมฉบัง ชุมชนติดทะเลอ่าวไทยมีวิวสวยงาม และเขียวสงบ</p>	 <p>ชุมชนแพร่งนรา แพร่งภูธรและ แพร่งสรรพศาสตร์ ผังถนนบุรี ตั้งในย่านเมืองธนบุรีเก่า เป็นชุมชนที่มี ประวัติศาสตร์กรุงธนบุรี ย่านติดแม่น้ำเจ้าพระยา</p>	 <p>Yokohama Japan ตั้งในย่านเมืองท่าเรือ ที่มีขนาดใหญ่ของญี่ปุ่น เมืองมีการขยายตัวรองรับเศรษฐกิจสูง</p>	 <p>ชุมชนทำนันทบุรี อ.เมือง จ.นนทบุรี ตั้งในย่านเมืองนนทบุรีเดิม เป็นแหล่งรวมการค้า แหล่งการคมนาคม และเป็นสถานที่ตั้งเมืองเดิม</p>
<p>2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน</p>	 <p>ย่านราชการ และการศึกษา</p> <p>ย่านพาณิชย์ยกรรม</p> <p>ย่านการศึกษา และวัด</p>	 <p>ย่านท่องเที่ยว</p> <p>ย่านอุตสาหกรรม</p> <p>สวนคมนาคม</p> <p>ย่านพักผ่อน</p> <p>ย่านการค้า</p>	 <p>ย่านพาณิชย์ยกรรม</p> <p>ย่านประวัติศาสตร์ เมืองเก่าธนบุรี</p> <p>ย่านพักผ่อน</p>	 <p>ย่านพาณิชย์ยกรรม</p> <p>สวนคมนาคม</p> <p>ย่านพาณิชย์ยกรรม</p>	 <p>ย่านราชการ</p> <p>ย่านพาณิชย์ยกรรม</p> <p>ย่านอนุรักษ์</p> <p>ย่านสวนสาธารณะ</p>






เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาชุมชนตัวอย่าง

โครงการ หัวเรื่อง	ชุมชนย่านการค้าชลบุรี	ชุมชนแหลมฉบัง	ชุมชนย่านแพรงนรา แพร่งภูธร และแพรงสรรพศาสตร์	Pacifico Yokohama	รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ท่าฉันทบุรี
3. ทางสัญจร	 <p>ถนนในชุมชนเป็นแบบเชิงเส้นขยายไปในชุมชน และแตกออกเป็นซอยย่อยมากมาย</p>	 <p>ถนนเป็นรูปแบบเชิงเส้นไหลไปตามภูมิประเทศ และสามารถเข้าถึงโดยทางเรือได้อีกทางหนึ่ง</p>	 <p>ถนนเป็นรูปเชิงเส้น และภายในชุมชนมีรูปแบบที่แผ่ขยายไหลเวียนไปในชุมชน ส่วนทางหน้าเป็นทางเรือในการสัญจร</p>	 <p>ถนนในชุมชนเป็นรูปแบบตาราง ให้ความเป็นสัดส่วนของการใช้พื้นที่ ถนนหลักเชื่อมต่อกับทางสัญจรทางน้ำ</p>	 <p>ถนนชุมชนใช้รูปแบบตารางเข้ามาเป็นการจัดทางสัญจรใหม่ ให้ถนนภายในเชื่อมกับทางสัญจรหลักเดิม</p>
4. ความหนาแน่นของการใช้พื้นที่	 <p>ชุมชนมีความหนาแน่นมาก เนื่องจากเป็นแหล่งการค้าและเป็นที่ตั้งชุมชนเดิม และเป็นแหล่งเมืองเดิม แหล่งคมนาคม</p>	 <p>ชุมชนมีความหนาแน่นส่วนที่เป็นแหล่งการค้า และแหล่งพักอาศัย ในส่วนที่เป็นทางท่องเที่ยว ยังมีความหนาแน่นน้อย</p>	 <p>ชุมชนมีความหนาแน่นมากเป็นชุมชนพักอาศัย และตั้งถิ่นฐานเดิมของชาวธนบุรี รูปแบบการวางผังชุมชนตัวอาคารเป็นตึกแถวเป็นส่วนใหญ่</p>	 <p>ชุมชนมีความหนาแน่นปานกลางตามผังชุมชนที่มีมีการวางใหม่เพื่อพัฒนาเป็นเมืองท่าใช้ในงานพาณิชย์กรรม ผังเมืองมีความเป็นระเบียบ</p>	 <p>วางผังชุมชนให้มีความหนาแน่นปานกลางขยายผังชุมชนในรูปแบบลักษณะตารางวางให้เชื่อมต่อกับผังการสัญจรเดิม</p>










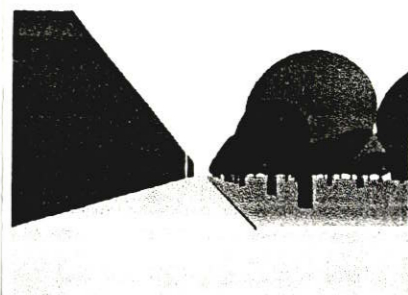
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาชุมชนตัวอย่าง

<p>โครงการ หัวเรื่อง</p>	<p>ชุมชนย่านการค้าชลบุรี</p>	<p>ชุมชนแหลมฉบัง</p>	<p>ชุมชนย่านแพรงนรา แพร่งภูธร และแพรงสรรพศาสตร์</p>	<p>Pacifico Yokohama</p>	<p>รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ท่าบ้านนทบุรี</p>
<p>5.กลุ่มผู้ใช้พื้นที่ชุมชน</p>	<p>กลุ่มผู้ใช้ประจำ 1. ประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาชนที่ประกอบอาชีพในพื้นที่</p> <p>กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว 1. ประชาชนที่มาใช้บริการในพื้นที่ 2. นักท่องเที่ยว 3. ผู้สัญจรไปมา 4. ประชาชนทั่วไป</p>	<p>กลุ่มผู้ใช้ประจำ 1. ประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาชนที่ประกอบอาชีพในพื้นที่</p> <p>กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว 1. ประชาชนที่มาใช้บริการในพื้นที่ 2. นักท่องเที่ยว 3. ประชาชนทั่วไป</p>	<p>กลุ่มผู้ใช้ประจำ 1. ประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาชนที่ประกอบอาชีพในพื้นที่</p> <p>กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว 1. ประชาชนที่มาใช้บริการในพื้นที่ 2. นักท่องเที่ยว 3. ประชาชนทั่วไป</p>	<p>กลุ่มผู้ใช้ประจำ 1. ประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาชนที่ประกอบอาชีพในพื้นที่</p> <p>กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว 1. ประชาชนที่มาใช้บริการในพื้นที่ 2. นักท่องเที่ยว 3. ผู้สัญจรไปมา 4. ประชาชนทั่วไป</p>	<p>กลุ่มผู้ใช้ประจำ 1. ประชาชนในพื้นที่ 2. ประชาชนที่ประกอบอาชีพในพื้นที่</p> <p>กลุ่มผู้ใช้ชั่วคราว 1. ประชาชนที่มาใช้บริการในพื้นที่ 2. นักท่องเที่ยว 3. ผู้สัญจรไปมา 4. ประชาชนทั่วไป</p>
<p>6.ระบบการบริการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ</p>	<p>สาธารณูปโภคและสาธารณูปการครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในแหล่ง CBD.</p>	<p>สาธารณูปโภคและสาธารณูปการไม่สมบูรณ์ขาดแหล่งทางการเงิน จัดอยู่ในส่วนที่กำลังพัฒนา</p>	<p>สาธารณูปโภคและสาธารณูปการครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในแหล่ง CBD.</p>	<p>สาธารณูปโภคและสาธารณูปการครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในแหล่ง CBD.</p>	<p>สาธารณูปโภคและสาธารณูปการครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในแหล่ง CBD.</p>
<p>7.มุมมองที่สำคัญของชุมชน</p>	 <p>มุมมองที่บอกเรื่องราวของชุมชนคือส่วนชุมชนเส้นถนนวิระปราการ บอกสภาพชุมชนเดิมของเมืองชลบุรี</p>	 <p>มุมมองที่สวยงามของชุมชนคือความสวยงามของธรรมชาติของชายหาดแหลมฉบัง</p>	 <p>มุมมองที่บ่งบอกที่เป็นที่หมายตาของแพรงที่มีรูปลักษณะเฉพาะเป็นที่หมายตาของชุมชน</p>	 <p>มุมมองที่สวยงามของตัวอาคารสมัยใหม่เป็นจุดที่บอกถึงเมืองใหม่</p>	 <p>อาคารศาลากลางเก่าจ.นนทบุรีเป็นอาคารเรือนไม้ทิ้งหลัง เป็นอาคารอนุรักษ์และมีมุมมองที่สามารถมองได้จากแม่น้ำเจ้าพระยา</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้





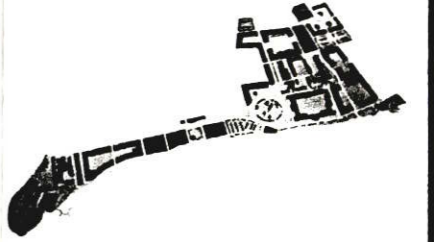
การศึกษาชุมชนตัวอย่าง

โครงการ หัวเรื่อง	ชุมชนย่านการค้าชลบุรี	ชุมชนแหลมฉบัง	ชุมชนย่านแพรงนรา แพร่งภูธร และแพรงสรรพศาสตร์	Pacifico Yokohama	รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ทำนายนทบุรี
8. ที่โล่งว่าง และ สวนสาธารณะ	 <p>วัดท่าแพง</p> <p>ส่วนที่โล่งในชุมชนมีน้อย มีเพียงลานวัดท่าแพงที่เป็นที่รวมกิจกรรม</p>	 <p>ชายทะเล อ่าวไทย</p> <p>ส่วนที่โล่งจะอยู่บริเวณส่วนท้องเทียตามชายทะเลและบริเวณที่เป็นธรรมชาติ</p>	 <p>รร. คณะเกษศึกษา รร. โฉมิตตโมสร รร. สตรีวัดระฆัง</p> <p>ที่โล่งว่างเป็นลักษณะที่โล่งในสนามของโรงเรียน ส่วนอื่น ๆ จะมีในบริเวณวัด</p>	 <p>Rickon Park</p> <p>จัดส่วนที่โล่งและสวนสาธารณะในวิวที่ดี ชิดทะเลและมีพื้นที่โล่งกว้างเหมาะกับชุมชน</p>	 <p>ทำนายนทบุรี</p> <p>จัดส่วนที่โล่งและที่พักผ่อนไว้บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อมุมมองที่ดีให้บรรยากาศการพักผ่อน</p>
9. รูปแบบ และสัดส่วน ตัวอาคาร	 <p>รูปแบบอาคารเป็นอาคารพาณิชย์สูง 4 ชั้น เป็นส่วนใหญ่ รูปแบบอาคารเป็นอาคารสมัยเก่า สัดส่วนแออัด</p>	 <p>รูปแบบบ้านเรือนเป็นอาคารแนวราบ รูปแบบมีโอบล้อมต่อธรรมชาติและไม่สูง ความสูงโดยรวมประมาณ 2 ชั้น รูปลักษณะ ไม่มีรูปลักษณะที่ชัดเจน</p>	 <p>รูปแบบอาคารเป็นอาคารพาณิชย์สูง 2 ชั้น แบบเก่า รูปลักษณะมีความชัดเจนเป็นแบบผสมศิลปะจีนและยุโรป อาคารมีความกลมกลืนแต่อยู่ในสภาพที่ทรุดโทรม</p>	 <p>รูปแบบอาคารเป็นอาคารสูง สมัยใหม่แต่มีการควบคุมสัดส่วนความสูงกับที่โล่ง ตัวอาคารสื่อถึงสมัยใหม่</p>	 <p>รูปแบบอาคารเป็นอาคารสูง 3 ชั้น ไม่ให้ข่มอาคารศาลากลางเก่า รูปแบบสถาปัตยกรรม กลมกลืนส่งเสริมต่ออาคารอนุรักษ์</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาชุมชนตัวอย่าง					
โครงการ	ชุมชนย่านการค้าชลบุรี	ชุมชนแหลมฉบัง	ชุมชนย่านแพรงนรา แพร่งภูธร และแพรงสรรพศาสตร์	Pacifico Yokohama	รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ทำนันทบุรี
หัวข้อเรื่อง					
10. การขยายตัวของชุมชน	 <p>การขยายตัวภายในชุมชนทำได้ยาก การขยายจะเป็นในรูปแบบการตั้งและพัฒนาชุมชนข้างเคียงเพื่อรองรับบทบาทการค้าแทน</p>	 <p>การขยายตัวมีโอกาสสูง สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและการค้าได้</p>	 <p>การขยายตัวเป็นไปได้ยาก เนื่องจากไม่มีพื้นที่ขยาย ควรบูรณะและพัฒนาเป็นเมืองท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์</p>	 <p>การขยายตัวเป็นไปตามผังที่วางไว้ สามารถเจริญเติบโตอย่างมีระบบ และควบคุมได้</p>	 <p>ขยายตัวตามสัดส่วนที่วางในผังเมืองใหม่ สามารถรองรับกิจกรรมที่เกิดขึ้นใหม่ได้และพัฒนาเมืองอย่างมีระบบ</p>
11. สภาพแวดล้อมของชุมชน	 <p>ชุมชนมีความแออัดของอาคาร อาคารมีมลพิษอันเนื่องมาจากควันรถ การจัดเก็บระบบสุขาภิบาลอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำปานกลาง</p>	 <p>อากาศและสิ่งแวดล้อมอยู่ใกล้ทะเลทำให้อากาศดี มีกระแสลมทะเลพัดผ่าน บรรยากาศดีโดยรอบล้อมไปด้วยธรรมชาติ</p>	 <p>สิ่งแวดล้อมชุมชนอยู่ในสภาพแออัด และสภาพอาคารมีความทรุดโทรมมาก ควรได้รับการบูรณะชุมชนและเปิดมุมมองสู่ม้าน้ำเจ้าพระยา</p>	 <p>ภูมิทัศน์มีความสวยงามและจัดได้ทีอากาศทางทะเลและสวนสาธารณะเป็นส่วนลดความแออัดและมลพิษของชุมชน</p>	 <p>เปิดมุมมองของชุมชนออกสู่ม้าน้ำเจ้าพระยา เชื่อมต่อที่ว่างในชุมชนกับสวนพักผ่อนริมน้ำ เจ้าพระยาทำให้มีกระแสลมพัดเข้าชุมชนคลายความแออัดของชุมชน</p>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาชุมชนตัวอย่าง					
โครงการ	ชุมชนย่านการค้าชลบุรี	ชุมชนแหลมฉบัง	ชุมชนย่านแพรงนรา แพร่งภูธร และแพรงสรรพศาสตร์	Pacifico Yokohama	รูปแบบการนำไปใช้ โครงการปรับปรุงชุมชน ทำนันทบุรี
หัวเรื่อง					
12. สรุปข้อดี	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ผังของชุมชนบอกเรื่องราวและการเจริญเติบโตของเมือง 2. ผังชุมชนมีพื้นที่การเชื่อมต่อต่อการพัฒนา 3. ผังมีความพร้อมในการบริการชุมชน 4. ผังเป็นส่วนรวมบทบาทการค้าและการคมนาคมที่สำคัญของเมืองชลบุรี 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ผังมีความเป็นธรรมชาติสูง 2. การเจริญเติบโตและการพัฒนายังสามารถที่จะทำได้อย่างกว้างขวาง 3. ผังมีวิถีชีวิตชาวบ้าน 4. ผังชุมชนมีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามเพราะติดทะเล 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ผังเป็นผังประวัติศาสตร์เมืองธนบุรี 2. ผังมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีความกลมกลืน 3. รูปแบบการบริการในชุมชนสามารถติดต่อกับพื้นที่ข้างเคียงสะดวก 4. ภูมิประเทศติดแม่น้ำเจ้าพระยา 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ผังมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและได้รับการออกแบบมาเป็นอย่างดี 2. ผังมีระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ครบถ้วน 3. ชุมชนมีส่วนสาธารณชนขนาดใหญ่ให้ประชาชนได้พักผ่อน 4. ภูมิทัศน์ของชุมชนสวยงามติดทะเล 	 <ol style="list-style-type: none"> 1. ผังเป็นผังที่บอกเรื่องราวเมืองนนทบุรี 2. ผังมีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีความกลมกลืน 3. ผังมีระบบการบริการที่ครบถ้วน 4. ภูมิประเทศติดแม่น้ำเจ้าพระยา 5. ผังมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและมีลำดับการเติบโตที่เป็นระบบ 6. ชุมชนมีส่วนพักผ่อนริมแม่น้ำเจ้าพระยา
13. สรุปข้อเสีย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนมีความแออัด 2. ผังไม่สามารถที่จะขยายตัวได้อีก 3. ระบบถนนไม่สมบูรณ์ 4. รูปแบบสถาปัตยกรรมไม่สวยงามสอดคล้องกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนยังต้องพัฒนาอีกหลายด้านเพื่อรองรับการท่องเที่ยว 2. ทางสัญจรไม่สมบูรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนมีความแออัด 2. ผังไม่สามารถที่จะขยายตัวได้อีก 3. ระบบถนนไม่สมบูรณ์ 4. ตัวอาคารอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรมต้องบูรณะ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผังเป็นเมืองใหม่ไม่สามารถบอกเรื่องราวในอดีตได้ 2. ผังเป็นผังที่ต้องลงทุนสูงในการพัฒนา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนอยู่ใกล้อาคารอนุรักษ์ไม่สามารถที่จะเป็นอาคารสูงได้ ทำให้ไม่สามารถใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าได้ การพัฒนาต้องอาศัยการขยายตัวออกสู่ชุมชนข้างเคียง 2. ผังชุมชนใช้งบประมาณในการพัฒนาสูง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศาลากลางจังหวัดนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี เป็นจังหวัดเก่าแก่มากมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ที่ตั้งเมืองนนทบุรีครั้งแรกนั้นมีชื่อว่า บ้านตลาดขวัญ ได้ยกฐานะขึ้นเป็นเมืองนนทบุรี ในสมัยของสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ เมื่อปีพุทธศักราช 2092 นับถึงปัจจุบันเป็นเวลา 456 ปีจากอดีตถึงปัจจุบัน จังหวัดนนทบุรี ได้ย้ายศาลากลางจังหวัดถึง 3 ครั้ง ศาลากลางจังหวัดเดิมอยู่ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ย้ายมาตั้งที่ฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยาด้านใต้ของปากคลองบางซื่อ ซึ่งเป็นท่าเรือตลาดขวัญและในรัชสมัยของพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ได้ย้ายศาลากลางจังหวัดไปอยู่บนถนนพระราชราษฎรสาย 1 อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรีในปัจจุบัน ซึ่งเดิมเป็นอาคารของโรงเรียนราชวิทยาลัย เป็นโรงเรียนประเภทอยู่ประจำ ลักษณะอาคารจึงมีหลายหลังติดต่อกันเกือบจะเป็นวงกลมมีหอประชุมเป็นตึกสองชั้นสีขาวอยู่ท้ายสุด สร้างมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2454 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6

โรงเรียนราชวิทยาลัยเป็นโรงเรียนที่ตั้งขึ้นแบบมีนักเรียนประจำ ลักษณะคล้ายคลึงกับโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 ทรงสถาปนาขึ้น และในรัชกาลปัจจุบันก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งโรงเรียนลักษณะเดียวกันนี้ คือโรงเรียน ภ.ป.ร.ราชวิทยาลัยที่จังหวัดนครปฐม โรงเรียนราชวิทยาลัยเดิมที่ตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ สาเหตุที่ย้ายมาอยู่ที่จังหวัดนนทบุรี เพราะกระทรวงยุติธรรมในสมัยนั้นยังขาดผู้พิพากษาที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ จึงสร้างโรงเรียนเพื่อเตรียมให้เรียนภาษาอังกฤษไว้ก่อนแล้วจึงเรียนกฎหมาย ซึ่งจะต้องศึกษาตำราฝรั่ง เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าที่ดินที่บางขวาง ซึ่งได้ซื้อไว้เพื่อสร้างคุกบางขวางเหมาะที่จะสร้างโรงเรียน จึงแบ่งที่มา 1 ใน 3 ส่วน สร้างเป็นโรงเรียนราชวิทยาลัยเปิดสอนตั้งแต่ พ.ศ. 2454 จนถึง พ.ศ. 2469 จึงโอนไปรวมกับโรงเรียนวชิราวุธที่กรุงเทพฯ เนื่องจากในระยะนั้นเศรษฐกิจตกต่ำ จึงต้องยุบโรงเรียนราชวิทยาลัยลงแล้วมอบอาคารเรียนให้เป็นที่ทำการศาลากลางจังหวัดนนทบุรี เมื่อ พ.ศ. 2471

ลักษณะอาคาร มีขนาดกว้าง 11.55 เมตร ยาว 287.4 เมตร เนื้อที่ทั้งหมดของตัวอาคาร 2 ไร่ 2 งาน 51 ตารางวา ตัวอาคารเป็นตึกพื้นไม้สัก ทาสีไขไก่ ประตูหน้าต่างทาสีเขียวใบไม้ หลังคามุงด้วยกระเบื้องลูกฟูก ประดับด้วยลายไม้ฉลุที่ทำจากไม้สักทั้งหลัง มีรั้วเหล็กล้อมรอบตัวอาคาร 3 ด้าน ด้านหน้าเป็นสถานที่พักผ่อน ชมบรรยากาศริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนด้านหลังติดกับโรงเรียนอนุบาลนนทบุรีและหอประชุมจังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากอาคารศาลากลางจังหวัดหลังนี้ มีลักษณะการสร้างแบบพิเศษ ฝีมืองานไม้ประณีตมาก กรมศิลปากรจึงได้ขึ้นบัญชีเป็นโบราณสถานแห่งหนึ่งตามประกาศลงวันที่ 4 มีนาคม พ.ศ. 2524 การปรับปรุงซ่อมแซมได้เคยมีในปี พ.ศ. 2511 และได้ทำการซ่อมแซมใหญ่ ในปี พ.ศ. 2515

จากสภาพการใช้งานเป็นเวลานานกว่า 82 ปี ศาลากลางจังหวัดจึงอยู่ในสภาพทรุดโทรมและคับแคบ จังหวัดจึงได้เสนอขอของบประมาณปี 2530 ไปยังสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย และได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อก่อสร้างศาลากลางจังหวัดนนทบุรีแห่งใหม่ ในวงเงิน 27,780,000 บาท (ต่อมาภายหลังได้ขอสนับสนุนงบประมาณเพิ่มอีก 18.5 ล้านบาท) ในที่ดินราชพัสดุซึ่งใช้ในราชการของกรมไปรษณีย์โทรเลข ริมนถนนรัตนวิเบศร์ ตำบลบางกระสอบ อำเภอเมืองนนทบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 72 ไร่ เริ่มดำเนินการสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันล้นพ้นและเป็นมหามงคลยิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ ศาลากลางจังหวัดนนทบุรีหลังใหม่ เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532 การก่อสร้างศาลากลางแห่งใหม่นี้ ใช้เวลาในการก่อสร้าง 4 ปีเศษ จึงแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2535 และทำพิธีเปิดในวันอังคารที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 โดย พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินดำเนินทรงประกอบพิธีเปิด ณ ศาลากลางจังหวัดหลังใหม่นี้ กระทรวงมหาดไทยได้จัดสร้างห้องทรงงานเพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแด่ พลเอกสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เพื่อเสด็จทรงงานตามพระราชอัธยาศัย จึงนับเป็นศาลากลางจังหวัดแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีห้องทรงงานขององค์รัชทายาท ซึ่งเป็นพระราชวงศ์ชั้นสูง ณ ศาลากลางจังหวัด ทั้งนี้ เพราะจังหวัดนนทบุรีเป็นสถานที่ตั้งของพระตำหนักนนทบุรี และทรงเป็นพระมิ่งขวัญของประชาชนจังหวัดนนทบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายศุภโชค วินัยจรรยา
วัน เดือน ปี เกิด	29 ธันวาคม 2521
สถานที่เกิด	อ.เมือง จ.ยะลา
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง



เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้